

15 iunie
2012

Nr. 120-125

Anul XIX
(4158-4163)

MONITORUL OFICIAL

AL REPUBLICII MOLDOVA

moldpres

MONITORUL OFICIAL AL REPUBLICII MOLDOVA este un produs protejat legal și dă dreptul MOLDPRES de a-i autoriza reproducerea ori crearea altor produse derivate numai de către abonați, potrivit contractului de abonament, cu obligația acestora de a-l folosi în limitele prevăzute de contract, de a nu-i distorsiona conținutul și de a menționa obligatoriu sursa „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Orice altă formă de utilizare a produsului în scopuri de multiplicare și difuzare este interzisă. MOLDPRES își rezervă dreptul de a lua măsurile necesare în cazurile în care nu se respectă prevederile legale de utilizare a produselor sale.

EDITOR: Agenția Informațională de Stat “Moldpres”

Director general Vladimir DARIE

Monitorul Oficial al Republicii Moldova

Redactor-șef Simion ROPOT

Editorul și redacția: 2012, Chișinău, str. Pușkin, 22, Casa Presei, et. 3.

Numărul de înregistrare 475. Certificat de înregistrare a mărcii nr. 12578.

Abonamentele se pot contracta la orice oficiu poștal. Indicele de abonare 21128. Tirajul total 5590.

Telefoane: Editorul 23-34-28, fax 23-26-98; Secretarul general de redacție: 23-44-41; e-mail: monitor@moldpres.md

Redactorii: 23-23-09; Publicații ale agenților economici, avize, pierderi de acte: tel: 23-35-86, tel./fax 23-34-39; e-mail: mo@moldpres.md

Publicitate: tel. 23-37-26; e-mail: marketing1@moldpres.md

Cont nr. 225139709, cod EXMMMD22436, BC “Eximbank-Gruppo Veneto Banca” S.A., filiala nr. 11.

Cont nr. 222472202165, cod BSOCMD2X722, BC “Banca Socială” S.A. interrațională.

Cont nr. 222460149803206, cod BECOMD2X609, Banca de Economii, filiala nr.1 Chișinău.

Chișinău, Agenția Informațională de Stat MOLDPRES.

Cod fiscal 1003600071952. Tiparul: Editura “Universul”, str. Vlaicu Pîrcălab, 45, mun. Chișinău. Comanda nr. 6132.

“Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nu poartă răspundere pentru veridicitatea avizelor publicate.

Actele oficiale pot fi publicate în alte ediții periodice numai cu trimitere la “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

*Beneficiază de reduceri la abonarea ediției
«Monitorul Oficial al Republicii Moldova»
pentru a doua jumătate a anului 2012.*

Perfectează abonamentul la sediul
AIS «Moldpres», str. Al. Pușkin 22,
Casa Presei, et.1, bir.1, de unde
vei prelua personal fiecare ediție.

Cunoașterea legii te avantajează!

PARTEA I

Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova, decrete ale Președintelui Republicii Moldova

391. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 110-VII, 7 iunie 2012).	7
392. Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 85, 13 aprilie 2012).	7
393. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (nr. 113-VII, 11 iunie 2012).	8
394. Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (nr. 97, 4 mai 2012).	8
395. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 111-VII, 7 iunie 2012).	9
396. Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 107, 11 mai 2012).	10
397. Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea Codului funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 (nr. 114-VII, 11 iunie 2012).	10
398. Lege pentru modificarea Codului funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 (nr. 108, 11 mai 2012).	10
399. Decret privind promulgarea Legii pentru acceptarea Amendamentului la Statutul Fondului Monetar Internațional privind reforma Consiliului Executiv (nr. 112-VII, 7 iunie 2012).	11
400. Lege pentru acceptarea Amendamentului la Statutul Fondului Monetar Internațional privind reforma Consiliului Executiv (nr. 118, 24 mai 2012).	11
401. Hotărâre pentru completarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 84 din 21 aprilie 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului Republicii Moldova în Adunarea Parlamentară a Parteneriatului Estic (EURONEST) (nr. 123, 31 mai 2012).	11
402. Decret privind conferirea medaliei „Meritul Civic” domnului Lazăr CHIRICĂ (nr. 104-VII, 5 iunie 2012).	12
403. Decret privind conferirea „Ordinului de Onoare” domnului György VARGA (nr. 115-VII, 11 iunie 2012).	12

Acte ale Curții de Conturi a Republicii Moldova

14. Hotărâre privind Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine (nr. 18, 10 mai 2012).	13
15. Hotărâre privind Raportul auditului bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011 și gestionării patrimoniului public (nr. 24, 29 mai 2012).	38

PARTEA II

Hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova

418. Hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (nr. 359, 5 iunie 2012).	58
419. Hotărâre pentru aprobarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020 (nr. 360, 6 iunie 2012).	58
420. Hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 361, 6 iunie 2012).	82
421. Hotărâre privind aprobarea Avizului la proiectul legii pentru modificarea art. 75 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (nr. 379, 8 iunie 2012).	82
422. Hotărâre privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 380, 8 iunie 2012).	82
423. Hotărâre privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător (nr. 381, 8 iunie 2012).	82

424. Hotărâre privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 382, 8 iunie 2012).	83
425. Hotărâre cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru completarea articolului 44 din Legea nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice (nr. 383, 8 iunie 2012).	83
426. Hotărâre pentru aprobarea Avizului la proiectul de lege privind indicarea prețurilor (nr. 384, 8 iunie 2012).	83
427. Hotărâre cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (nr. 385, 8 iunie 2012).	83
428. Hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 386, 8 iunie 2012).	84
429. Hotărâre cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (nr. 387, 8 iunie 2012).	84
430. Hotărâre cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (nr. 388, 8 iunie 2012).	84
431. Hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 389, 8 iunie 2012).	84
432. Hotărâre cu privire la acordarea deplinelor puteri domnului Valeriu LAZĂR, viceprim-ministru, ministru al economiei (nr. 390, 11 iunie 2011).	85
433. Hotărâre privind aprobarea Avizului asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 (nr. 391, 11 iunie 2012).	85
434. Hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege privind acceptarea Protocolului de modificare a Acordului TRIPS, încheiat la Geneva la 6 decembrie 2005 (nr. 392, 11 iunie 2012).	85
435. Hotărâre cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar și acordarea deplinelor puteri domnului Vitalie MARINUȚA, ministru al apărării (nr. 393, 11 iunie 2012).	85
436. Hotărâre privind aprobarea Aranjamentului administrativ pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și România în domeniul securității sociale, semnat la Iași la 3 martie 2012 (nr. 394, 11 iunie 2012).	86
437. Hotărâre pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Coreea privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice, oficiale și de serviciu, întocmit la Chișinău la 8 mai 2012 (nr. 395, 11 iunie 2012).	86
438. Hotărâre cu privire la transmiterea unor mijloace de transport (nr. 396, 11 iunie 2012).	86
439. Hotărâre cu privire la Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor (nr. 397, 11 iunie 2012).	87
440. Hotărâre pentru aprobarea unor norme sanitar-veterinare privind controlul și reducerea prevalenței salmonelilor în efectivele de animale (nr. 398, 11 iunie 2012).	87
441. Hotărâre cu privire la Premiul Național (nr. 399, 12 iunie 2012).	102
442. Hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la minimul de existență (nr. 400, 12 iunie 2012).	104
443. Hotărâre cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului (nr. 403, 13 iunie 2012).	105
444. Hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova pentru numirea domnului Vitalie STOIAN în funcția de șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale (nr. 405, 13 iunie 2012).	110
445. Hotărâre cu privire la numirea în funcție a dlui Ion VARTA (nr. 406, 13 iunie 2012).	110
446. Hotărâre cu privire la alocarea mijloacelor financiare (nr. 407, 13 iunie 2012).	110
447. Dispoziție (nr. 46-d, 12 iunie 2012).	110

PARTEA III

Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei

Acte ale Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova

697. Ordin cu privire la aprobarea unor acte normative în domeniul activității de audit (nr. 61, 4 iunie 2012)....	111
--	-----

Acte ale Ministerului Sănătății al Republicii Moldova

698. Ordin cu privire la modificarea Ordinului Ministerului Sănătății nr. 361 din 13.04.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman (nr. 485, 24 mai 2012).	117
699. Ordin cu privire la modificarea Ordinului Ministerului Sănătății nr. 402 din 27.04.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman (nr. 525, 4 iunie 2012).	117
700. Ordin cu privire la modificarea Ordinului Ministerului Sănătății nr. 427 din 11.05.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman (nr. 526, 4 iunie 2012).	117

Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației

701. Hotărâre privind aprobarea Procedurii de organizare și desfășurare a concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova (nr. 13, 5 iunie 2012).	118
702. Hotărâre privind instituirea Comisiei de concurs pentru selectarea administratorului bazei de date centralizate (nr. 14, 5 iunie 2012).	118

703. Hotărîre privind aprobarea Caietului de sarcini pentru concursul de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea portabilității numerelor în Republica Moldova (nr. 15, 5 iunie 2012).	119
704. Hotărîre pentru aprobarea Anunțului publicitar despre organizarea și desfășurarea concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova (nr. 16, 5 iunie 2012).	119

Acte ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

705. Hotărîre cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliare (nr. 24/3, 8 iunie 2012).	121
706. Hotărîre cu privire la autorizarea reorganizării Societății pe acțiuni „LEVĂNTICA” (nr. 24/4, 8 iunie 2012).	121

Acte ale Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare

707. Hotărîre cu privire la eliberarea Certificatului de acreditare Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican (nr. AC-3/4-1, 3 mai 2012).	122
708. Hotărîre cu privire la reacreditarea Universității Tehnice a Moldovei (nr. AC-4/1, 31 mai 2012).	122

Acte ale Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova

709. Hotărîre privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcției de judecător la Curțile de Apel Cahul și Comrat (nr. 313/18, 29 mai 2012).	123
710. Hotărîre privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de vicepreședinte în unele instanțe judecătorești (nr. 314/18, 29 mai 2012).	123
711. Hotărîre privind anunțarea concursului între absolvenții Institutului Național al Justiției pentru suplinirea funcției de judecător de instrucție la Judecătoria Ungheni (nr. 315/18, 29 mai 2012).	123

Acte ale Comisiei Electorale Centrale

712. Hotărîre cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi ale primarului satului Cîrpești, raionul Cantemir (nr. 1255, 8 mai 2012).	124
713. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Abaclia, raionul Basarabeasca (nr. 1256, 8 mai 2012).	124
714. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Briceni, raionul Briceni (nr. 1257, 8 mai 2012).	124
715. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Frumoasa, raionul Călărași (nr. 1258, 8 mai 2012).	125
716. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Gradiște, raionul Cimișlia (nr. 1259, 8 mai 2012).	125
717. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Bălțata, raionul Criuleni (nr. 1260, 8 mai 2012).	125
718. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Hrușova, raionul Criuleni (nr. 1261, 8 mai 2012).	126
719. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Japca, raionul Florești (nr. 1262, 8 mai 2012).	126
720. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul raional Dondușeni (nr. 1263, 8 mai 2012).	126
721. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Scăieni, raionul Dondușeni (nr. 1264, 8 mai 2012).	127
722. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul raional Drochia (nr. 1265, 8 mai 2012).	127
723. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Nicoreni, raionul Drochia (nr. 1266, 8 mai 2012).	128
724. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Pîrîta, raionul Dubăsari (nr. 1267, 8 mai 2012).	128
725. Hotărîre cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul sătesc Caracui, raionul Hîncești (nr. 1268, 8 mai 2012).	128
726. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Nemțeni, raionul Hîncești (nr. 1269, 8 mai 2012).	129
727. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Bardar, raionul Ialoveni (nr. 1270, 8 mai 2012).	129
728. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Sărățeni, raionul Leova (nr. 1271, 8 mai 2012).	129
729. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Calarașovca, raionul Ocnița (nr. 1272, 8 mai 2012).	130
730. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Ignăței, raionul Rezina (nr. 1273, 8 mai 2012).	130
731. Hotărîre cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul sătesc Cogîlniceni, raionul Rezina (nr. 1274, 8 mai 2012).	130
732. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Recea, raionul Strășeni (nr. 1275, 8 mai 2012).	131
733. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Țigănești, raionul Strășeni (nr. 1276, 8 mai 2012).	131

734. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Glinjeni, raionul Șoldănești (nr. 1277, 8 mai 2012).....	131
735. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Olănești, raionul Ștefan Vodă (nr. 1278, 8 mai 2012).....	132
736. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul municipal Comrat, UTA Găgăuzia (nr. 1279, 8 mai 2012).....	132
737. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Ceadir-Lunga, UTA Găgăuzia (nr. 1280, 8 mai 2012).....	132
738. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Vulcănești, UTA Găgăuzia (nr. 1281, 8 mai 2012).....	133
739. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Baurci, UTA Găgăuzia (nr. 1282, 8 mai 2012).....	133
740. Hotărîre cu privire la modificarea hotărîrii nr. 1029 din 9 decembrie 2011 „Cu privire la aprobarea structurii, efectivului-limită și statului de personal ale Aparatului Comisiei Electorale Centrale” (nr. 1283, 8 mai 2012).....	133
741. Hotărîre cu privire la stabilirea datei turului al doilea de scrutin pentru alegerea primarului comunei Trifănești, raionul Florești (nr. 1284, 15 mai 2012).....	134
742. Hotărîre cu privire la aprobarea Devizului de cheltuieli pentru organizarea și desfășurarea turului al doilea de scrutin al alegerilor primarului comunei Trifănești, raionul Florești (nr. 1285, 15 mai 2012).....	135
743. Hotărîre cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul sătesc Drepcăuți, raionul Briceni (nr. 1286, 15 mai 2012).....	136
744. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Peticieni, raionul Călărași (nr. 1287, 15 mai 2012).....	136
745. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Haragiș, raionul Cantemir (nr. 1288, 15 mai 2012).....	136
746. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Cotova, raionul Drochia (nr. 1289, 15 mai 2012).....	137
747. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Sîngerei, raionul Sîngerei (nr. 1290, 15 mai 2012).....	137
748. Hotărîre cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul comunal Cubolta, raionul Sîngerei (nr. 1291, 15 mai 2012).....	137
749. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Soroca, raionul Soroca (nr. 1292, 15 mai 2012).....	138
750. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Nimereuca, raionul Soroca (nr. 1293, 15 mai 2012).....	138
751. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Pașcani, raionul Hîncești (nr. 1294, 15 mai 2012).....	138
752. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Secăreni, raionul Hîncești (nr. 1295, 15 mai 2012).....	139
753. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Mileștii Mici, raionul Ialoveni (nr. 1296, 15 mai 2012).....	139
754. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Tigheci, raionul Leova (nr. 1297, 15 mai 2012).....	139
755. Hotărîre cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul comunal Boldurești, raionul Nisporeni (nr. 1298, 15 mai 2012).....	140

Acte ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova

756. Decizie cu privire la examinarea sesizării membrului CCA, Corneliu Mihalache (nr. 60, 27 aprilie 2012)....	141
757. Decizie cu privire la examinarea sesizării Consiliului de Presă (nr. 68, 23 mai 2012).....	141

Acte ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat

758. Ordin privind aprobarea formularelor de dări de seamă aferente dividendelor ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni și defalcărilor din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale (nr. 417, 12 iunie 2012).....	143
---	-----

Acte ale Băncii Naționale a Moldovei

759. Hotărîre cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată și în scop numismatic a unor monede comemorative (nr. 131, 13 iunie 2012).....	147
---	-----

PARTEA IV

Avize funcții publice vacante

Publicații ale agenților economici

PARTEA V

Avize pierderi de acte

PARTEA I
Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,
decrete ale Președintelui Republicii Moldova

391 D E C R E T
privind promulgarea Legii pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,
Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. – Se promulgă Legea nr. 85 din 13 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr. 110-VII. Chișinău, 7 iunie 2012.

392 L E G E
pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 728-XIII din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 52–53, art. 161), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

2. La articolul 6 alineatul (4), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”, iar textul „încercărilor oficiale efectuate de către Comisia de Stat pentru Încercarea Soiurilor de Plante” se substituie cu textul „testărilor oficiale efectuate de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante”.

3. La articolul 7 alineatul (3), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

4. Articolul 13:
în titlul articolului, cuvîntul „încercărilor” se substituie cu cuvîntul „testărilor”;

la alineatul (1), cuvîntul „încercare” se substituie cu cuvîntul „testare”.

5. La articolul 14 litera a), cuvîntul „neraionate” se substituie cu cuvintele „neînscrise în Catalogul soiurilor de plante”.

Art. II. – Legea despre semințe nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1–4, art. 6), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, noțiunea „Registrul soiurilor de plante” se substituie cu noțiunea „Catalogul soiurilor de plante” cu următorul cuprins:

„*Catalogul soiurilor de plante* – catalog în care sînt înscrise soiurile de plante admise pentru cultivare în Republica Moldova;”.

2. La articolul 2 alineatul (2), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

3. La articolul 6 alineatul (12), cuvintele „Registrul” și „registru” se substituie, respectiv, cu cuvintele „Catalogul” și „catalog”.

4. Articolul 8:
la alineatul (2), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”;

la alineatul (3):
în partea introductivă, cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”;

la litera b), cuvîntul „încercărilor” se substituie cu cuvîntul „testărilor”, iar cuvîntul „Încercarea” se substituie cu cuvîntul „Testarea”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) remedierii deficitului de semințe;”

alineatul se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) suplimentării unei varietăți prezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor de plante, a căror listă se aprobă anual de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la propunerea Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante și a organului de control semincer.”

la alineatul (4), sintagma „Consiliul Național pentru Soiurile de Plante” se substituie cu sintagma „Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante”;

5. La articolul 15 alineatul (1) litera h), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

Art. III. – Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 75–78, art. 314), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 7.** Testarea și admiterea pentru cultivare a soiurilor de viță de vie

(1) Testarea soiurilor de viță de vie și includerea lor în Catalogul soiurilor de plante se efectuează de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante conform reglementării tehnice aprobate de Guvern.

(2) În producție se utilizează soiurile de viță de vie admise în Catalogul soiurilor de plante.”

2. La articolul 9 alineatul (11):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) se admite importul și exportul numai al materialului de înmulțire și săditor viticol de soiuri și clone incluse în Catalogul soiurilor de plante de categoriile biologice „prebază”, „bază” și „certificat”;”

la litera c), cuvîntul „încercările” se substituie cu cuvîntul „testările”.

3. La articolul 10 alineatul (2), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

4. La articolul 36 alineatul (2) litera c), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

Art. IV. – Legea nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 99–101, art. 364) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 5:

la alineatul (1), sintagma „Consiliul Național pentru Soiurile de Plante” se substituie cu sintagma „Comisia de Stat”;

la alineatul (5), cuvintele „valorii lor agronomice” se substituie cu cuvintele „valorii lor culturale și de utilizare”, iar cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

2. La articolul 7 alineatul (3), literele b), c) și d) vor avea următorul cuprins:

„b) este admis în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova sau în registre și cataloage similare din alte state;

c) există o cerere înregistrată în Republica Moldova pentru acordarea protecției soiului sau pentru includerea lui în Catalogul soiurilor de plante, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la includerea în catalog;

d) există o cerere înregistrată în alt stat pentru acordarea protecției soiului sau pentru includerea lui într-un catalog de soiuri, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la includerea în catalog.”

3. Articolul 36:

la alineatul (2) litera c), cuvîntul „registru” se substituie cu cuvîntul „catalog”;

la alineatul (3), cuvintele „înregistrat într-un registru” se substituie cu cuvintele „înscris într-un catalog”.

4. La articolul 66 alineatul (4):

în partea introductivă, cuvîntul „Registrul” se substituie cu

cuvîntul „Catalogul”, iar cuvintele „admise pentru producție” se substituie cu cuvintele „admise pentru cultivare”; la litera e), cuvîntul „înregistrării” se substituie cu cuvintele „admiterii pentru cultivare”.

5. La articolul 67:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Registrele menționate la art. 66 alin. (1) și (2) și catalogul menționat la alin. (4) sînt deschise pentru inspectare publică.”

la alineatul (5), după cuvîntul „registru” se introduc cuvintele „și, respectiv, din catalog”.

6. La articolul 68 alineatul (2), cuvîntul „Registrul” se substituie cu cuvîntul „Catalogul”.

7. La articolul 95 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Soiurile pot fi utilizate în procesul de producere numai după efectuarea testării lor la valoarea culturală și de utilizare și după includerea în Catalogul soiurilor de plante.”

Art. V. – Guvernul, în termen de 6 luni, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 85. Chișinău, 13 aprilie 2012.

393

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. – Se promulgă Legea nr. 97 din 4 mai

2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr. 113-VII. Chișinău, 11 iunie 2012.

394

L E G E

pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132–137, art. 704), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 9 alineatul (3), cuvîntul „gestionare” se înlocuiește cu cuvîntul „gestiune”.

2. Articolul 10:

la alineatul (2), cuvîntul „asigurătorul” se înlocuiește cu cuvîntul „asiguratul”;

la alineatul (4), textul „nu este limitată în timp” se înlocuiește cu textul „se stabilește în contractul de asigurare”;

articolul se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Stabilirea achitării primei de asigurare în rate nu absolvă asigurătorul de răspunderea integrală asumată prin contractul de asigurare în cazul cînd riscul asigurat s-a produs în perioada de la achitarea primei rate pînă la achitarea ratei a doua.

(6) Dacă asiguratul nu achită rata a doua a primei de asigurare în termenul stabilit, contractul rămîne în vigoare, iar despăgubirea de asigurare se acordă proporțional cu

rata plătită a primei de asigurare.”

3. La articolul 11 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Asigurătorul este obligat, în termen de 10 zile de la data primirii înștiințării despre cazul asigurat, să întocmească, cu participarea reprezentantului direcției raionale agricole, al subdiviziunii teritoriale a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și a asiguratului, precum și, după caz, cu participarea reprezentantului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și al serviciului antigrindină, un act de constatare a pagubelor, în care se indică: estimarea influenței asupra recoltei a riscurilor asigurate și neasigurate; metoda de calculare și datele precizate despre suma pierderilor; suprafața afectată; cuantumul pierderilor în urma producerii riscurilor asigurate; cheltuielile suplimentare suportate de către asigurat; calculul despăgubirii de asigurare; eventualele obiecții ale părților referitoare la cuantumul pagubelor constatate. Actul se întocmește în 4 exemplare și se semnează de către toți participanții. Cîte un exemplar le revine asigurătorului, asiguratului, reprezentantului direcției raionale agricole și reprezentantului subdiviziunii teritoriale a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.”

4. La articolul 12 alineatul (3), în propoziția a doua, textul „în 3 exemplare” se înlocuiește cu textul „în 4 exemplare”, iar ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Cîte un exemplar le revine asigurătorului, asiguratului, reprezentantului direcției raionale agricole și reprezentantului subdiviziunii teritoriale a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.”

5. La articolul 15:
titlul articolului va fi:

„Articolul 15. Dreptul de desfășurare a activității de asigurare subvenționată”;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură, precum și modificările acestor condiții, urmează a fi avizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare care, într-un termen de 10 zile de la data depunerii de către asigurător a cererii, va aviza sau, după caz, va refuza avizarea condițiilor speciale de asigurare.

(3) Condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură care urmează a fi avizate, în sensul alin. (2), sînt:

a) lista culturilor agricole, a animalelor și a riscurilor asigurate;

b) caracteristica riscurilor asigurate;

c) modalitatea de estimare a pagubelor și de calculare a despăgubirilor de asigurare.

Nerespectarea cerințelor referitoare la aceste condiții va constitui temei de refuz în avizarea condițiilor speciale de asigurare.”

articolul se completează cu alineatele (4)–(7) cu următorul cuprins:

„(4) Asigurătorii care au obținut avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la condițiile speciale de asigurare specificate la alin. (3) vor avea dreptul la obținerea subvenției.

(5) Avizarea condițiilor speciale de asigurare și refuzul în avizarea acestora se fac prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare. Ordinul se aduce la cunoștința asigurătorului în termen de 15 zile de la data emiterii.

(6) Avizul condițiilor speciale de asigurare se acordă pentru o perioadă nedeterminată, cu excepția cazurilor de modificare a normelor juridice ce vizează criteriile obligatorii pentru avizare.

(7) Refuzul avizării condițiilor speciale de asigurare poate fi contestat, în modul stabilit, în contencios administrativ.”

6. La articolul 17, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Condițiile speciale de asigurare, avizate conform prezentei legi, sînt obligatorii pentru asigurat în cazul cînd sînt anexate la contract și asiguratul confirmă prin semnătură faptul acceptării lor.”

7. La articolul 20 alineatul (5), cuvîntul „gestionare” se înlocuiește cu cuvîntul „gestiune”.

8. Articolul 21:

la alineatul (2), textul „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se înlocuiește cu textul „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”;

la alineatul (4), cifra „2012” se înlocuiește cu cifra „2014”.

9. Articolul 23:

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Cuantumul subvenției primelor pentru asigurarea culturilor agricole ecologice se majorează cu 10% în raport cu cuantumul stabilite la alin. (2).”

alineatul (3) se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) 30% din valoarea primelor de asigurare stabilite în contract – pentru asigurarea plantațiilor multianuale, sfeclei de zahăr și legumelor ecologice;

d) 40% din valoarea primelor de asigurare stabilite în contract – pentru asigurarea celorlalte culturi ecologice și a șeptelului de animale ecologice.”

alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(4) Pentru obținerea subvenției, asigurătorii prezintă subdiviziunilor teritoriale ale Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură copia de pe polița de asigurare, copia de pe documentul de plată a primei de asigurare și adeverința de la primărie care confirmă faptul existenței bunului asigurat. Subdiviziunile teritoriale ale agenției în cauză verifică aceste documente, le generalizează și le transmit Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

(5) Sumele pentru subvenționarea primelor de asigurare se virează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură după aprobarea documentelor prezentate de asigurători subdiviziunilor teritoriale ale agenției în cauză, dar cel tîrziu în termen de 2 luni de la data prezentării documentelor menționate la alin. (4).”

Art. II. – Guvernul, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 97. Chișinău, 4 mai 2012.

Marian LUPU

395 D E C R E T **privind promulgarea Legii pentru modificarea** **și completarea unor acte legislative**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 111-VII. Chișinău, 7 iunie 2012.

Articol unic. – Se promulgă Legea nr. 107 din 11 mai 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Nicolae TIMOFTI

396 L E G E
pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 15 al Legii nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 13, art. 127), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se modifică după cum urmează:

în prima propoziție, textul „sînt obligate să treacă examinarea medicală în scopul depistării la ele a bolilor sau agenților patogeni ce pot fi transmiși copiilor” se înlocuiește cu textul „, la solicitare, pot efectua un examen medical gratuit, în scopul depistării bolilor sau a agenților patogeni ce pot fi transmiși copiilor, cu acordul informat al lor”;

în propoziția a doua, textul „sînt aduse la cunoștința tinerilor care vor să se căsătorească” se înlocuiește cu textul „se comunică numai persoanei examinate”.

Art. II. – La articolul 46 al Legii ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se modifică și se completează după cum urmează:

în prima propoziție, cuvintele „sînt obligate” se înlocuiesc cu cuvîntul „urmează”, iar în final propoziția se completează

cu textul „la oficiul stării civile”;

în propoziția a doua, textul „efectuează examenul medical obligatoriu gratuit” se înlocuiește cu textul „efectuează examenul medical gratuit cu acordul informat al persoanei”;

în propoziția a treia, cuvîntul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Sănătății”.

Art. III. – Articolul 13 din Codul familiei nr. 1316-XIV din 26 octombrie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 47-48, art. 210), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la alineatul (1), textul „sînt supuse unui examen medical gratuit obligatoriu” se înlocuiește cu textul „, la solicitare, pot efectua un examen medical gratuit, în scopul depistării bolilor sau a agenților patogeni ce pot fi transmiși copiilor, cu acordul informat al lor”;

la alineatul (2), textul „, eliberîndu-i-se un certificat ce atestă trecerea controlului respectiv, care se prezintă organului de stare civilă” se exclude;

la alineatul (3), cuvîntul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Sănătății”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 107. Chișinău, 11 mai 2012.

397 D E C R E T
privind promulgarea Legii pentru modificarea
Codului funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă :

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr. 114-VII. Chișinău, 11 iunie 2012.

398 L E G E
pentru modificarea Codului funciar nr. 828-XII
din 25 decembrie 1991

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 107, art. 817), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 36 va avea următorul cuprins:

„Articolul 36. Terenurile cu destinație agricolă

Terenurile cu destinație agricolă, indiferent de forma de proprietate, sînt folosite pentru desfășurarea activității în scopul obținerii de produse agricole și pentru amplasarea obiectivelor de infrastructură a agriculturii.

Din categoria terenurilor cu destinație agricolă fac parte:

a) terenurile agricole (arabile, inclusiv serele, solarile și răsadnițele, pîrloagele, livezile, viile, plantațiile de nuci, plantațiile de dud, arbuștii fructiferi, finetele, pășunile, grădinile, loturile pomicole și altele asemenea – cele cu vegetație);

b) terenurile ocupate de depozite, de frigidere destinate păstrării produselor agricole, de fățări, de ateliere de reparație și de păstrare a mecanismelor (agregatelor) agricole, de ferme zootehnice, inclusiv amenajările piscicole, precum și fișile forestiere, iazurile antierozionale, drumurile

care servesc activitățile agricole, instalațiile de desecare, de irigare, dacă nu au fost atribuite la altă categorie de destinație.”

2. Articolul 73 va avea următorul cuprins:

„Articolul 73. Schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole

Schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole specificate la art. 36 alin. 2 lit. a) se face de către proprietar sau de către deținătorul de teren cu acordul proprietarului.

Proprietarul de teren, în termen de 30 de zile după schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole specificate la art. 36 alin. 2 lit. a), este obligat să informeze în scris autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi.

Schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole în scopurile specificate la art. 36 alin. 2 lit. b) nu se consideră excludere a acestora din circuitul agricol și se face prin decizia consiliului local al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în temeiul cererii proprietarului, în cazul orașului Chișinău – prin decizie a consiliului municipal Chișinău.

Se interzice folosirea terenurilor agricole în alte scopuri decît pentru amplasarea obiectivelor de infrastructură a agriculturii, prevăzute la art. 36 alin. 2 lit. b). În cazul folosirii

acestor obiective contrar destinației, acestea se consideră construcții neautorizate, fapt ce atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional.

Casarea viilor și a livezilor se face cu autorizarea autorităților administrației publice locale, în modul stabilit de Guvern.

Controlul asupra executării prevederilor art. 73 îl asigură

administrația publică locală de nivelul întâi.”

Art. II. – (1) Normele prevăzute la art. 73 alin. 4 din Codul funciar nu se aplică obiectivelor de infrastructură a agriculturii a căror destinație a fost schimbată până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul, în termen de 2 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 108. Chișinău, 11 mai 2012.

399 D E C R E T **privind promulgarea Legii pentru acceptarea** **Amendamentului la Statutul Fondului Monetar** **Internațional privind reforma Consiliului Executiv**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 118 din

24 mai 2012 pentru acceptarea Amendamentului la Statutul Fondului Monetar Internațional privind reforma Consiliului Executiv.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr.112-VII. Chișinău, 7 iunie 2012.

400 L E G E **pentru acceptarea Amendamentului** **la Statutul Fondului Monetar Internațional** **privind reforma Consiliului Executiv**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se acceptă Amendamentul la Statutul Fondului Monetar Internațional privind reforma Consiliului Executiv, aprobat prin Rezoluția nr. 66-2 din 15 decembrie 2010 a Consiliului de Guveratori al Fondului Monetar Internațional.

Art. 2. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Fondului Monetar Internațional acceptarea de către Republica Moldova a amendamentului nominalizat.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 118. Chișinău, 24 mai 2012.

401 H O T Ă R Î R E **pentru completarea articolului 1 din Hotărîrea** **Parlamentului nr. 84 din 21 aprilie 2011 privind** **aprobarea componenței nominale a delegației** **Parlamentului Republicii Moldova în Adunarea** **Parlamentară a Parteneriatului Estic (EURONEST)**

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. – Articolul 1 din Hotărîrea Parlamentului nr. 84 din 21 aprilie 2011 privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului Republicii Moldova în Adunarea Parlamentară a Parteneriatului Estic (EURONEST) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.70-73, art.191), cu modificările ulterioare, se completează în final cu textul:

„Membri supleanți

DIMITRIU Anatolie – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova

FRUMOSU Elena – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova

GRIȘCIUC Simion – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova

CANDU Andrian – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova

ȚULEA Oleg – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova

FUSU Corina – Frațiunea parlamentară a Partidului Liberal”.

Art. 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Nr. 123. Chișinău, 31 mai 2012.

402 D E C R E T
privind conferirea medaliei „Meritul Civic”
domnului Lazăr CHIRICĂ

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. – Pentru merite în salvagardarea patrimo-

niului natural național, contribuție la asigurarea echilibrului ecologic și activitate organizatorică intensă, domnului Lazăr CHIRICĂ, viceministru al mediului, i se conferă medalia „Meritul Civic”.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr. 104-VII. Chișinău, 5 iunie 2012.

403 D E C R E T
privind conferirea „Ordinului de Onoare”
domnului György VARGA

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. - În semn de profundă gratitudine pentru

contribuția sa deosebită la dezvoltarea și aprofundarea relațiilor de prietenie și colaborare moldo-ungare, domnului György VARGA, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ungariei în Republica Moldova, i se conferă “Ordinul de Onoare”.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Nicolae TIMOFTI

Nr. 115-VII. Chișinău, 11 iunie 2012.

Acte ale Curții de Conturi a Republicii Moldova**14 HOTĂRÎRE**
privind Raportul auditului regularității
pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății
și unele instituții din subordine

Curtea de Conturi, în prezența dnei A.Țurcanu, consultant principal al Comisiei permanente protecție socială, sănătate și familie a Parlamentului; dlui A.Usatîi, ministrul sănătății; dnei M.Andrieș, șef al Secției finanțe în ocrotirea sănătății a Direcției finanțe în ocrotirea sănătății și protecție socială a Ministerului Finanțelor; dnei D.Cebotarean, șef al Direcției privatizare a Agenției Proprietății Publice pe lângă Ministerul Economiei; dlui A.Coman, directorul general al Agenției Medicamentului; dnei S.Cebotari, directorul Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui; dlui N.Cociu, directorul Centrului Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți; dnei M.Țaruș, medicul-șef al Centrului de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun. Chișinău; dnei C.Grosu, directorul Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii; dlui V.Slobodean, medicul-șef al Centrului de Plasament Temporal și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți; dlui A.Cebotari, directorul Întreprinderii de Stat „Direcția de Reparații și Construcții”; dlui A.Nicolaev, directorul Întreprinderii Republicane de Producere și Comerț „Molda”, precum și altor persoane cu funcții de răspundere, călăuzindu-se de art.2 alin. (1) și art.4 alin.(1) lit.a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine (Anexa nr.1), Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui și la Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți (Anexa nr.2), Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Agenția Medicamentului (Anexa nr.3).

Misiunile de audit s-au desfășurat în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012², avînd ca scop evaluarea regularității situațiilor financiare, întru asigurarea faptului că acestea nu conțin denaturări semnificative, precum și a gestionării patrimoniului public.

Auditul s-a efectuat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi³, cu abordarea bazată pe proceduri de fond și pe sistemul de control intern. În funcție de abordarea auditului, au fost auditate: aparatul central al Ministerului Sănătății; Agenția Medicamentului; Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui; Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți; Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun. Chișinău; Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii; Centrul de Plasament Temporal și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți, precum și s-au colectat probe de audit la instituțiile medico-sanitare publice cu privire la mijloacele executate pentru realizarea Programelor naționale/speciale din domeniul ocrotirii sănătății. De asemenea, au fost colectate probe de audit la Întreprinderea de Stat „Direcția de Reparații și Construcții” și Întreprinderea Republicană de Producere și Comerț „Molda”.

Examinînd rezultatele auditului, audiînd raportul prezentat și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședința publică, Curtea de Conturi

a c o n s t a t a t:

Ministrul sănătății, în calitate sa de executor de buget și manager al instituției publice, are obligația să asigure utilizarea fondurilor publice cu respectarea principiilor de transparență, economicitate, eficiență, eficacitate și legalitate, pentru funcționarea regulamentară a aparatului central al Ministerului Sănătății și instituțiilor din subordine, precum și să administreze rațional

patrimoniul public aflat în gestiune. Avînd în vedere că misiunea ministerului constă în îmbunătățirea sănătății publice prin consolidarea sistemului de sănătate, asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și cost-eficiente prin implementarea politicilor publice de dezvoltare a sistemului de sănătate în vederea obținerii rezultatelor măsurabile, acțiunile de audit s-au axat pe evaluarea regularității cheltuielilor publice (la remunerarea muncii, investiții capitale, achiziții publice), administrării Programelor naționale/speciale din domeniul ocrotirii sănătății, gestionării patrimoniului public, precum și a factorilor ce au determinat admiterea neregularităților și abaterilor.

Deși în perioada auditată Ministerul Sănătății, în calitate de executor primar de buget, a asigurat execuția de ansamblu a alocațiilor, încadrîndu-se în limitele preconizate, și a întreprins măsuri de monitorizare a activității instituțiilor din subordine, acestea necesită consolidare prin prisma ridicării nivelului de responsabilizare a managerilor din subordine și implementării unui sistem integru de management financiar și control intern, în vederea asigurării unei bune guvernări a fondurilor publice administrate.

Verificările auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine, colectarea probelor de audit la unele instituții medico-sanitare publice cu privire la mijloacele executate pentru realizarea Programelor naționale/speciale din domeniul ocrotirii sănătății, precum și la unele unități economice administrate de către minister au relevat carențe în procesul planificării bugetare, neregularități la executarea și raportarea mijloacelor publice, precum și controlul insuficient al ministerului asupra sistemului general de gestiune a patrimoniului, în special al instituțiilor din subordine și unităților economice administrate.

Avînd în vedere competențele legale și responsabilitățile părților implicate în procesul de administrare, monitorizare și raportare a situației financiare și celei patrimoniale, se relevă următoarele:

➤ **Ministerul Sănătății**, ca organ central de specialitate, în calitate sa de executor primar de buget și fondator:

- N-a asigurat pe deplin efectuarea controlului asupra planificării necesarului de mijloace bugetare, ceea ce a condiționat formarea surplusurilor de mijloace la 4 entități auditate în sumă totală de 4699,8 mii lei. De asemenea, neefectuarea evaluării normativelor statelor de personal pe domeniu, cu racordarea și restructurarea lor ținîndu-se cont de necesitățile reale, a condiționat admiterea formării exagerate de funcții vacante.

- N-a monitorizat utilizarea conformă de către instituțiile din subordine a mijloacelor publice prin prisma principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate, astfel admitîndu-se situații de utilizare neregulamentară a mijloacelor la retribuirea muncii – în sumă totală de 1621,1 mii lei, la investițiile și reparațiile capitale – de 2225,6 mii lei, la achiziționarea bunurilor și serviciilor, prin divizarea procedurilor de achiziții – de 810,8 mii lei.

- A admis verificarea neadecvată a raportării financiare de către instituțiile din subordine, auditul identificînd erori la diferite componente, în sumă totală de 5118,4 mii lei.

- N-a asigurat managementul instituțional relevant la realizarea Programelor naționale/speciale în domeniul ocrotirii sănătății, în special la capitolele estimarea necesarului

¹ M.O., 2008, nr.237-240, art.864.

² Hotărîrea Curții de Conturi nr.80 din 22.12.2011 “Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012” (cu modificările ulterioare).

³ Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit și Standardelor auditului regularității”.

de produse medicamentoase, planificarea, monitorizarea și raportarea circuitului acestora, fapt care a condiționat formarea stocurilor excesive de produse medicamentoase.

- N-a asigurat aprobarea de reglementări exhaustive cu privire la modul de planificare, utilizare și raportare a mijloacelor alocate pentru consolidarea bazei tehnico-materiale, ceea ce, în unele cazuri, a dus la direcționarea lor în soldurile a 8 instituții beneficiare, în sumă totală de 2190,9 mii lei.

- N-a stabilit criterii de prioritizare la selectarea beneficiarilor de alocații în cadrul Programelor naționale/speciale în domeniul ocrotirii sănătății, fapt ce ar exclude admiterea curenților la planificarea necesarului de alocații și o posibilă privatizare de drepturi echitabile a pacienților în acordarea investigațiilor și tratamentului.

- N-a asigurat monitorizarea executării integrale și calitative a lucrărilor de reparație și reconstrucție, fiind achitate lucrări suplimentare, în lipsa acordului adițional, la obiectivul – reconstrucția clădirii Spitalului de boli tuberculoase din s. Vorniceni, în sumă de 1149,2 mii lei, și la Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Cahul – de 437,8 mii lei, precum și a transferării neregulamentare în avans antreprenorului a sumei de 638,6 mii lei.

- N-a asigurat definitivarea acțiunilor privind instituirea și activitatea Centrului Regional de Transfuzie a Sîngelui Cahul în condițiile cadrului regulator intern, instituția nefiind inclusă în Lista instituțiilor din subordinea Ministerului Sănătății, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”, pentru care au fost utilizate 2279,5 mii lei, provenite din grantul extern cu destinația investiții capitale.

- Nu a dispus în deplină măsură monitorizarea activității economico-financiare și a rezultatelor acesteia, precum și a modului de gestionare a fondurilor publice de către instituțiile din subordine și unitățile economice al căror fondator este, admitîndu-se neînregistrarea și neevaluarea terenurilor aferente imobilelor a 8 IMSP, cu suprafața de 71044,3 m², deteriorarea bunurilor patrimoniale administrate de Întreprinderea de Stat „Direcția de Reparații și Construcții”, înstrăinarea unui imobil al Întreprinderii Republicane de Producere și Comerț „Molda”, privatizarea imobilului proprietate publică din str. Gh.Asachi 65, aflat în gestiunea Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui.

➤ **Agencia Medicamentului:**

- N-a asigurat implementarea unui management financiar și sistem de control intern adecvat, urmare căruia fapt au fost planificate și solicitate surplusuri de alocații bugetare față de necesitățile reale, ceea ce a determinat posibilitatea utilizării lor neregulamentare la retribuirea muncii, în sumă totală de 2549,8 mii lei.

- A admis efectuarea unor cheltuieli impropii, în sumă totală de 256,8 mii lei, pentru retribuirea muncii unor angajați și întreținerea unui automobil care real activează în cadrul Ministerului Sănătății.

- N-a asigurat în întregul proces de efectuare a lucrărilor de reparație și investiții capitale, inclusiv în perioada anului 2011, la obiectul Blocul de laboratoare al Agenției Medicamentului, organizarea conformă a procedurilor de achiziții, monitorizarea executării lucrărilor și serviciilor contractate și raportarea acestora, în aceste condiții fiind comise neregularități în sumă totală de 1390,2 mii lei.

- A admis iregularități la achiziționarea centralizată a produselor medicamentoase, urmare căruia fapt n-au fost depuse de către operatorii economici garanțiile pentru buna execuție a contractelor în sumă totală de 3891,5 mii lei. De asemenea, nesupravegherea executării clauzelor contractuale a cauzat livrarea medicamentelor cu întârzieri, fără aplicarea penalităților în sumă de 460,8 mii lei.

- A ignorat principiile de bază ale organizării și ținerii evidenței contabile, nefiind asigurată conformitatea evidenței și raportării financiare potrivit normelor stabilite,

constatîndu-se iregularități și erori la înregistrarea mijloacelor fixe, care au însumat 360,4 mii lei.

➤ **Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui:**

- N-a conformat, în comun cu Ministerul Sănătății, cadrul regulator privind modalitatea de eliberare a produselor sanguine instituțiilor beneficiare, în special celor private, la prescripțiile Hotărîrii Guvernului nr.928 din 13.08.2007 “Cu privire la modul de constituire și de utilizare a mijloacelor speciale ale instituțiilor publice subordonate Ministerului Sănătății”, urmare căruia fapt n-au fost încasate mijloace speciale în sumă de 427,5 mii lei.

- N-a întreprins măsurile necesare pentru inițierea examinării situației privind stabilirea sporurilor pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate, circumstanțe ce denotă lipsa succesiunii normelor de drept în rezultatul mai multor modificări ale pct.8 din Anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 “Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice”, admitînd interpretarea și aplicarea neregulamentară a normei.

- **Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți; Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun.Chîșinău; Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii; Centrul de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, mun.Bălți:**

- N-au asigurat nivelul adecvat al managementului resurselor umane prin necompletarea statelor de personal și neevaluarea necesității reale a volumului de lucru, condiții în care se menține un număr major de funcții vacante, cu planificarea exagerată de alocații și ulterioara practicare pe larg a cumulării funcțiilor vacante. Astfel, economia formată în rezultatul necompletării funcțiilor vacante a fost utilizată neregulamentar pentru diferite plăți în sumă totală de 465,0 mii lei.

- Nu au asigurat în deplină măsură respectarea principiilor de bază ale organizării și ținerii evidenței contabile, precum și conformității raportării financiare potrivit normelor stabilite, fiind constatate erori în evidența contabilă în sume care nu au influențat realitatea rapoartelor.

- Neimplementarea unui sistem de control intern adecvat la organizarea achizițiilor publice în cadrul unor instituții din subordinea Ministerului Sănătății a avut un impact negativ asupra efectuării unor procurări de bunuri în condiții de neeconomicitate.

- Nivelul redus al organizării activității grupurilor de lucru pentru achizițiile publice a cauzat încheierea unor contracte de achiziție în lipsa depunerii de către agenții economici a garanțiilor pentru buna execuție a contractelor în sumă totală de 528,9 mii lei.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.7 alin.(1) lit.a), art.15 alin.(2) și alin.(4), art.16 lit.c), art.34 alin.(3) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărâște:

1. Se aprobă Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine (Anexa nr.1), Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui și la Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți (Anexa nr.2) și Raportul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Agenția Medicamentului (Anexa nr.3).

2. Prezenta Hotărîre și Rapoartele de audit nominalizate în pct.1 se remit:

- 2.1. Ministerului Sănătății, și se cere:

- 2.1.1. Să întreprindă măsuri pentru implementarea recomandărilor auditului indicate în Rapoartele de audit, cu intensificarea controlului asupra respectării legislației la planificarea și utilizarea fondurilor publice de către instituțiile din subordine și întreprinderile de stat administrate;

- 2.1.2. Să dispună efectuarea evaluării normativelor statelor de personal pe domenii, cu racordarea și restructurarea lor ținînd cont de necesitățile reale, fiind exclusă admiterea formării exagerate de funcții vacante prin prisma redimensionării cheltuielilor publice;

2.1.3. Să consolideze managementul instituțional la realizarea Programelor naționale/speciale, asigurând maximizarea rezultatelor în domeniul sănătății;

2.1.4. Să analizeze, în comun cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, situația privind stabilirea sporurilor pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate medicilor și personalului medical mediu al Centrelor de Transfuzie a Sîngelui, în condițiile modificărilor alineatelor respective din Anexa nr.3 la Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 "Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice", cu înaintarea propunerilor de rigoare ce ar asigura corelarea normelor de drept;

2.2. Agenției Medicamentului, și se cere:

2.2.1. Să asigure lichidarea iregularităților constatate, cu stabilirea unui plan concret de măsuri și a responsabililor de realizarea lor;

2.2.2. Să consolideze supravegherea procesului de execuție a clauzelor contractuale în cadrul procurării produselor medicamentoase, cu determinarea obligațiilor și responsabilităților în circuitul acestora;

2.2.3. Să asigure executarea conformă a responsabilităților în calitate de beneficiar al construcției Blocului de Laborator prin prisma Legii privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996, cu determinarea măsurilor în vederea finalizării obiectului;

2.3. Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui; Centrului Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți; Centrului de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun.Chîșinău; Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii; Centrului de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, mun.Bălți, și se cere:

2.3.1. Să întreprindă măsuri pentru implementarea recomandărilor auditului indicate în Rapoartele de audit, cu stabilirea unui plan concret și a responsabililor de realizarea măsurilor;

2.3.2. Să asigure regularitatea planificării și utilizării

mijloacelor publice, inclusiv pentru achizițiile publice;

2.4. Ministerului Finanțelor, pentru informare despre rezultatele auditului și pentru luare de atitudine, conform competențelor atribuite, ținînd cont de iregularitățile constatate la planificarea și executarea mijloacelor publice pentru retribuirea muncii, investiții capitale și achiziții publice;

2.5. Guvernului, pentru documentare și luare de atitudine privind privatizarea imobilului proprietate publică din str. Gh.Asachi 65, aflat în gestiunea Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui;

2.6. Parlamentului, inclusiv Comisiei permanente protecție socială, sănătate și familiei și Comisiei permanente economie, buget și finanțe, pentru informare.

3. Se ia act că, pe parcursul auditului:

3.1. Agenția Medicamentului a calculat și a reținut penalitățile în sumă de 460,8 mii lei pentru nerespectarea de către agenții economici a clauzelor contractuale, precum și a corectat înregistrările contabile la compartimentul mijloacele fixe cu suma de 360,4 mii lei;

3.2. Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun. Chîșinău a calculat și a transferat la bugetul asigurărilor sociale de stat suma de 87,6 mii lei, precum și a corectat evidența mijloacelor fixe cu 60,7 mii lei;

3.3. De către 11 instituții din subordinea Ministerului Sănătății au fost evaluate și înregistrate în evidență terenurile cu suprafața totală de 59872,9 m² și valoarea de 25283,2 mii lei.

4. Despre măsurile întreprinse pentru executarea subpt. 2.1., subpt. 2.2. și subpt. 2.3. din prezenta hotărîre și implementarea recomandărilor auditului se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni.

5. Prezenta hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI

Nr. 18. Chîșinău, 10 mai 2012.

Serafim URECHEAN

Anexa nr. 1

Aprobat

prin Hotărîrea Curții de Conturi
nr.18 din 10 mai 2012

RAPORTUL auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine

I. Introducere

Auditul regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine s-a efectuat în temeiul art.28 și art.31 din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹ și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012².

Scopul auditului a constat în oferirea unei asigurări rezonabile referitor la faptul că rapoartele financiare, întocmite de către Ministerul Sănătății (în continuare – MS, sau ministerul) și unele instituții din subordine pe anul 2011, în toate aspectele semnificative, sînt elaborate în conformitate cu prevederile acceptate și prezintă informația reală și fidelă asupra situației financiare și celei patrimoniale, bazată pe datele evidenței contabile și/sau consolidarea datelor rapoartelor instituțiilor din subordine, iar utilizarea mijloacelor publice și operațiunile financiare efectuate sînt corecte și conforme prevederilor legale.

Responsabilitatea conducerii MS și a instituțiilor din subordine este de a întocmi și de a prezenta în termenele stabilite și în conformitate cu cadrul legal

rapoartele financiare, de a asigura respectarea prevederilor legale în activitatea economico-financiară, de a elabora și a implementa un sistem de management financiar și control intern eficient, avînd și obligația de a asigura prevenirea și descoperirea erorilor și fraudelor, înregistrarea veridică în registrele contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate, utilizarea eficientă și conformă a alocațiilor bugetare, precum și o bună guvernare a fondurilor publice.

Responsabilitatea echipei de audit a constat în auditarea unor operațiuni și tranzacții financiare potrivit cerințelor legale, în scopul obținerii probelor de audit suficiente și adecvate pentru susținerea concluziilor și opiniilor de audit asupra rapoartelor financiare pe anul 2011 și regularității gestionării fondurilor publice.

Auditul regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine a fost efectuat conform Standardelor de audit ale Curții de Conturi³, cu abordarea bazată pe proceduri de fond și evaluarea elementelor sistemului de control intern. Pentru auditare

¹ Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (cu modificările ulterioare).

² Hotărîrea Curții de Conturi nr.80 din 22.12.2011 "Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012" (cu modificările ulterioare).

³ Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit și Standardelor auditului regularității”.

au fost selectate entitățile și componentele raportului consolidat al ministerului pe anul 2011, ținându-se cont de nivelul materialității și de riscurile identificate.

În funcție de abordarea auditului, concomitent cu auditarea ministerului, au fost auditate următoarele instituții: aparatul central al MS, Agenția Medicamentului; Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui; Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți; Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun.Chîșinău; Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii; Centrul de Plasament Temporal și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți, precum și mijloacele executate pentru Programele naționale/ speciale din domeniul ocrotirii sănătății, realizate prin intermediul MS și Agenției Medicamentului. De asemenea, au fost efectuate proceduri de fond privind colectarea probelor la Întreprinderea de Stat „Direcția de Reparații și Construcții” și Întreprinderea Republicană de Producere și Comerț „Molda”.

II. Prezentare generală

Ministerul Sănătății este organul central de specialitate al administrației publice în domeniul sănătății, fiind subordonat Guvernului. Organizarea și funcționarea ministerului sînt reglementate de Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011⁴. Prin aceeași Hotărîre de Guvern, sînt aprobate: Lista instituțiilor din subordinea Ministerului Sănătății (59 instituții), Lista instituțiilor cu autofinanțare, nonprofit, încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală (25 instituții), Lista instituțiilor pe lângă Ministerul Sănătății (2 instituții) și Lista întreprinderilor administrate de Ministerul Sănătății și a cotelor-părți (acțiunilor) ale societăților comerciale administrate de către acesta (8 instituții).

Conform Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011, misiunea ministerului constă în îmbunătățirea sănătății publice prin consolidarea sistemului de sănătate, asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și costeficiente, protecția împotriva riscurilor financiare asociate cu serviciile de sănătate, îmbunătățirea receptivității sistemului la necesitățile, preferințele și așteptările adecvate ale populației, susținerea și promovarea intervențiilor de prevenție, protecție, promovare a sănătății, precum și prin oferirea posibilităților de alegere a unui mod de viață sănătos.

Evidența contabilă la minister urmează a fi ținută în conformitate cu regulile generale obligatorii ale contabilității și de raportare financiară în sectorul public, prevăzute în Legea contabilității⁵ și în Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice⁶.

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2011⁷, Ministerului Sănătății, inclusiv instituțiilor din subordine, le-au fost aprobate mijloace pentru finanțarea cheltuielilor în sumă totală de 890,5 mil.lei, inclusiv alocate de la componenta de bază – 526,7 mil.lei, componenta mijloace speciale – 207,9 mil.lei, și din proiecte investiționale – 155,9 mil.lei.

Execuția de ansamblu pe anul 2011 a bugetului Ministerului Sănătății, în calitate de executor primar al bugetului de stat, potrivit raportului consolidat, în aspectul surselor de formare, se prezintă în Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1
(mil. lei)

Indicatorii	Prevederi aprobate	Prevederi rectificative	Prevederi bugetare definitive (în temeiul art.19)	Executat		Datorii	
				de casă	efectiv	debitoare	creditoare
1	2	3	4	5	6	7	8
Total, pe Ministerul Sănătății	875,4	880,6	890,5	882,0	868,5	25,9	33,3
I. Învățămînt	309,9	314,3	324,2	321,7	324,1	1,6	15,9
Componenta de bază	196,1	199,1	198,8	198,8	199,5	0,3	9,7
Mijloace speciale	113,8	115,2	125,1	122,9	124,6	1,3	6,2
II. Ocrotirea sănătății	553,5	554,3	554,3	548,4	532,5	24,3	17,4
Componenta de bază	315,3	315,6	315,6	314,8	315,6	1,5	13,4
Mijloace speciale	78,3	82,8	82,8	79,7	83,2	1,2	2,8
Surse externe	159,9	155,9	155,9	153,9	133,7	21,6	1,2
III. Asistența socială	12,0	12,0	12,0	11,9	11,9	-	-
Componenta de bază	12,0	12,0	12,0	11,9	11,9	-	-

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului MS pe anul 2011

Ponderea majoră (59,2%) în totalul cheltuielilor prevăzute definitiv revine celor de la componenta de bază, urmate de cheltuielile din mijloacele speciale (23,3%) și din proiectele investiționale (17,5%). Cheltuielile de casă executate au constituit 882,0 mil.lei (99,0%), iar cele efective – 868,5 mil. lei (97,5%). La situația din 31.12.2011, au fost înregistrate datorii debitoare în sumă de 25,9 mil.lei și datorii creditoare – de 33,3 mil.lei.

Dinamica indicatorilor principali, care caracterizează situația managementului financiar al ministerului și instituțiilor subordonate, pentru exercitarea funcțiilor ce țin de domeniul sănătății, finanțate de la componenta de bază a bugetului de stat și/sau din contul mijloacelor speciale de la prestarea serviciilor contra plată, în anul 2011, comparativ cu anii 2009-2010, se prezintă în Tabelul nr.2.

Tabelul nr.2
(mil. lei)

Nr. d/o	Indicatorii	La 31.12.2009	La 31.12.2010	La 31.12.2011	Devieri (2011-2009)	Raportul 2011/2009 (%)	Devieri (2011-2010)	Raportul 2011/2010 (%)
1	2	3	4	5	6=5-3	7=5/3*100	8=5-4	9=5/4*100
1.	Cheltuieli de la componenta de bază a bugetului de stat	575,1	507,6	525,6	-49,5	91,4	+18,0	103,5
2.	Cheltuieli din contul mijloacelor speciale	169,0	167,8	202,5	+33,5	119,8	+167,8	120,7
3.	Cheltuieli din surse externe	139,1	102,1	153,9	+14,7	110,6	51,7	150,6
4.	Cheltuieli de casă executate, total	883,2	777,5	882,0	-16,0	97,9	+52,7	107,8
5.	Venituri din contul mijloacelor speciale	172,6	180,4	220,8	+48,2	127,9	+40,4	122,4
6.	Valoarea mijloacelor fixe	796,4	880,2	950,9	+154,5	119,4	+70,7	108,0
7.	Datorii debitoare	3,2	3,2	25,9	+22,7	809,4	+22,7	809,4
8.	Datorii creditoare	33,6	28,4	33,3	-0,3	99,1	+4,9	117,3
9.	Cheltuieli pentru retribuirea muncii	265,2	283,6	301,1	+35,9	113,5	+17,5	106,2
10.	Funcții conform statelor, unități	9963,5	8950,0	8803,5	-1160,0	88,3	-146,5	98,4
11.	Funcțiile medii ocupate, unități, din care:	8240,0	7927,0	7851,0	-389,2	95,3	-76,0	99,0
12.	persoane fizice angajate	7758	7391	7298	-460	94,0	-93	98,7
13.	Salariul mediu lunar al unei funcții ocupate, lei	2682,0	2981,4	3200,0	+518	119,3	+218,0	107,3

Sursă: Datele din Rapoartele consolidate privind executarea bugetului Ministerului Sănătății pe anii 2009, 2010 și 2011

Datele din tabel denotă că cheltuielile totale în anul 2011, față de anul 2009, s-au micșorat cu 16,0 mil.lei (2,1%), iar în comparație cu anul 2010, s-au majorat cu 52,7 mil.lei (7,8%). Veniturile de la prestarea serviciilor contra plată în anul 2011 s-au majorat, față de anul 2010, cu 40,4 mil.lei (22,4%). Datoriile debitoare în anul 2011, față de anii 2009 și 2010, s-au majorat în aceeași mărime – cu 22,7 mil.lei, iar cele creditoare s-au micșorat cu 0,3 mil. lei față de anul 2009, dar s-au majorat cu 4,9 mil.lei față de anul 2010. Totodată, se observă tendința de reducere a funcțiilor, conform statelor de personal, de la 9963,5 unități – în anul 2009, pînă la 8803,5 unități – în anul 2011 (-1160,0 unități). Numărul persoanelor fizice angajate este în descreștere, inclusiv salariul mediu lunar al unei funcții ocupate în anul 2011 a constituit 3200,0 lei, ceea ce este cu 518,0 lei mai mult față de anul 2009 și cu 218,0 lei – față de anul 2010.

III. Constatari, concluzii și recomandări

3.1. Cu privire la regularitatea cheltuielilor pentru întreținerea aparatului central al MS și unor instituții din subordine

3.1.1. Pentru finanțarea activității **aparatului central al Ministerului Sănătății** (în continuare – aparatul MS) au fost aprobate alocații în sumă de 6364,5 mii lei. Sinteza alocațiilor precizate și executate în anul 2011, pe toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.3.

⁴ Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia” (în continuare – Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011).

⁵ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (cu modificările ulterioare; în continuare – Legea contabilității).

⁶ Ordinul ministrului finanțelor nr.93 din 19.07.2010 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice” (în continuare – Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice).

⁷ Legea bugetului de stat pe anul 2011 nr.52 din 31.03.2011 (în continuare – Legea bugetului de stat pe anul 2011).

Tabelul nr.3
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
1.	Componenta de bază	6354,5	6354,5	6354,3	6437,8	5,3	411,5
2.	Mijloace speciale	10,0	10,0	10,0	10,5	-	-
	Total, mijloace	6364,5	6364,5	6364,3	6453,6	5,3	411,5

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

În aspectul surselor de finanțare, ponderea majoră în totalul surselor revine celor alocate de la componenta de bază a bugetului de stat – 99,8%, urmate de sursele din mijloacele speciale – 0,2%. Executarea cheltuielilor de bază, în aspectul clasificăției economice, la situația din 31.12.2011, se prezintă în Tabelul nr.4.

Tabelul nr.4
(mii. lei)

Indicii	Articolul	Precizat		Cheltuieli de casă		Cheltuieli efective		Datorii	
		suma	pondera, %	suma	pondera, %	suma	pondera, %	debitoare	creditoare
A	B	1	2	3	4	5	6	8	9
Cheltuieli inclusiv		6364,5	100	6354,3	100	6448,3	100	5,3	411,5
Retribuirea muncii	111	4087,4	64,2	4087,4	64,3	4129,2	64,0	-	323,0
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	112	887,2	14,0	887,1	13,9	894,6	13,9	-	71,9
Plata mărfurilor și serviciilor	113	1095,4	17,2	1095,4	17,2	1128,6	17,5	5,3	5,3
Deplasări în interes de serviciu	114	33,2	0,5	33,1	0,5	33,3	0,5	-	0,2
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni în interiorul țării	116	132,8	2,1	132,8	2,1	134,1	2,1	-	11,1
Transferuri către populație	135	100,9	1,6	100,9	1,6	100,9	1,6	-	-
Procurarea mijloacelor fixe	242	27,6	0,4	27,6	0,4	27,6	0,4	-	-

Sursă: Datele selectate din Rapoartele privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază la 01.01.2012 (Formularul nr.2); Rapoartele privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale la 01.01.2012 (Formularul nr.4).

În aspectul clasificăției economice, ponderea majoră de 64,3% în totalul cheltuielilor executate revine cheltuielilor pentru retribuirea muncii, urmate de cheltuielile pentru plata mărfurilor și serviciilor – 17,2%, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 13,9%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 2,1%, transferuri către populație – 1,6%, deplasări în interes de serviciu – 0,6%, și procurarea mijloacelor fixe – 0,4%.

Datoriile debitoare la 31.12.2011 au constituit 5,3 mii lei, formate în urma achitării în avans a plăților pentru serviciile comunale, arendarea și întreținerea mijloacelor de transport, alte cheltuieli. Datoriile creditoare însumează 411,5 mii lei, acestea fiind formate regulamentar în rezultatul calculării salariului, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru luna decembrie 2011, termenul de achitare a cărora nu a fost depășit.

Pentru retribuirea muncii personalului în anul 2011 au fost precizate mijloace în sumă de 4087,4 mii lei. Cheltuielile de casă și cele efective au însumat 4087,4 mii lei și, respectiv, 4129,2 mii lei. Statele de personal ale aparatului central al MS au fost completate la nivel de 80,4% (din 97 unități aprobate – ocupate 78), cu 16 unități vacante la categoria funcționarilor publici de execuție. Verificările

auditului n-au constatat afectarea regularității cheltuielilor pentru întreținerea aparatului central al Ministerului Sănătății.

3.1.2. Concomitent, aparatului central al MS i-au fost alocate mijloace pentru acordarea de facilități tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice plasați în câmpul muncii în mediul rural, sub formă de indemnizații unice pentru medici și farmaciști – a câte 30,0 mii lei, și pentru personalul medical și farmaceutic mediu – a câte 24,0 mii lei. Limitele preconizate au constituit 10132,4 mii lei, iar cheltuielile de casă, precum și cele efective – 10129,1 mii lei, facilitățile fiind acordate la 1385 tineri specialiști. Conform informației MS, de la momentul demarării acestui program de susținere a tinerilor specialiști⁸ (anul 2007) până la expirarea a 3 ani de activitate, din inițiativă proprie, s-au concediat 105 persoane, fiind restituite la bugetul de stat 933,4 mii lei, din care 68,1 mii lei – în anul 2011. Totodată, s-au constatat și cazuri de eliberare a 14 tineri specialiști-beneficiari de facilități, care s-au concediat după expirarea a 3 ani de activitate (fără restituirea mijloacelor, după cum prevede legislația). În aceste circumstanțe, în viziunea auditului, există riscul de neatingere în măsură deplină a scopului acordării acestor facilități, ca urmare a nementinerii cadrelor tinere în mediul rural.

3.1.3. Pentru realizarea a 16 programe din domeniul sănătății (6 Programe naționale, aprobate prin Hotărâri de Guvern⁹, și 10 programe aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr.232 din 08.04.2010¹⁰), în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2011, au fost precizate mijloace în sumă totală de 128586,3 mii lei, din care 16172,1 mii lei – pentru programele gestionate prin intermediul MS; 79685,1 mii lei – prin intermediul Agenției Medicamentului; 32729,1 mii lei – al altor instituții bugetare. Administrarea mijloacelor prevăzute în aceste scopuri este reglementată de Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr.232 din 08.04.2010. Analiza în dinamică a mijloacelor alocate pentru fiecare program și executor în parte este redată în Tabelul nr.5.

Tabelul nr.5
(mii lei)

Nr. d/o	Denumirea programului	a. 2009		a. 2010		a. 2011		Precizat anual față de aprobat anual
		Executat de casă	Executat de casă	Plan aprobat anual	Plan precizat anual	de casă	efectiv	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=6-5
	Total, mijloace alocate pentru Programele naționale și speciale, inclusiv:	201130,1	127522,0	128895,0	128586,3	127862,9	109202,0	-218,7
	I. Ministerul Sănătății, total pe programe, inclusiv:	83998,4	16898,4	8800,0	16172,1	16171,9	16058,2	-6797,4
1.	Serviciile de sănătate mintală	1580,0	1580,0	1580,0	1580,0	1580,0	1580,0	+500,0
2.	Tratamentul și investigațiile costisitoare	2017,7	1497,8	1500,0	1844,5	1844,3	1730,6	+348,5
3.	Acordarea asistenței medicale chineze	-	-	600,0	600,0	600,0	600,0	0,0
4.	Consolidarea bazei tehnico-materiale	74587,1	6240,0	4000,0	11927,6	11927,6	11927,6	+7927,6
5.	Serviciul de hemodializă și transplant renal	1200,0	-	-	-	-	-	-1200,0
6.	Prevenirea infecțiilor speciale	7393,6	7657,9	-	-	-	-	-
	II. Agenția Medicamentului, total pe programe, inclusiv:	87988,0	80368,9	86868,5	79685,1	79017,7	60470,5	-7183,4
1.	Securitatea transfuzională și autoasigurarea țării cu produse sanguine	5562,2	6392,3	10250,0	7725,2	7681,5	-	-2524,8
2.	Imunoprofilaxia și măsurile antiepidemice	7843,3	10079,0	10813,5	10816,6	10663,3	85,7	+3,1
3.	Profilaxia și combaterea diabetului zaharat	21308,5	23798,4	21309,7	24424,9	24353,6	24424,8	+3115,2
4.	Profilaxia și controlul infecției	989,7	986,6	995,2	998,0	968,3	-	+2,8
5.	Controlul și profilaxia tuberculozei	7627,4	2612,8	287,7	282,0	281,1	282,0	-5,7
6.	Sănătatea mintală	14637,6	3280,3	4232,0	3858,8	3612,1	3858,8	-373,2
7.	Combaterea cancerului	2770,0	1916,2	3849,8	3332,3	3329,8	3332,3	-517,5
8.	Boii rase	-	2439,8	2850,5	2849,8	2848,2	2848,2	-0,7
9.	Prevenirea și tratamentul stărilor și patologiilor cu influență negativ asupra genomului uman	1039,5	1418,4	1361,9	1344,5	1344,5	1344,5	-17,4
10.	Servicii de hemodializă și transplant renal	24247,5	26896,0	29425,7	22560,5	22442,9	22699,0	-6865,2
11.	Asistența medicală și asigurarea cu aparate auditive a persoanelor cu deficiențe de auz	1962,3	549,1	1492,5	1492,5	1492,5	1595,2	0,0
	III. Alte instituții bugetare, total pe programe, inclusiv:	29143,7	33254,7	33136,5	32729,1	32673,3	32673,3	+167,3
1.	Securitatea transfuzională și autoasigurarea țării cu produse sanguine	24816,5	24860,3	26843,1	26460,5	26457,9	26457,9	-382,6
2.	Imunoprofilaxia și măsurile antiepidemice	950,8	1191,3	1397,8	1397,8	1397,2	1397,2	0,0
3.	Prevenirea și tratamentul stărilor și patologiilor cu influență negativ asupra genomului uman	-	630,8	1313,7	1288,9	1237,9	1237,9	-24,8
4.	Securitatea apei	3216,3	3372,3	3581,9	3581,9	3580,3	3580,3	0,0
5.	Securitatea apei	160,4	-	-	-	-	-	-

⁸ Hotărârea Guvernului nr.1345 din 30.11.2007 "Cu privire la acordarea facilităților tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice".

⁹ Hotărârea Guvernului nr.637 din 07.06.2007 "Cu privire la aprobarea Programului național "Securitatea transfuzională și autoasigurarea țării cu produse sanguine pentru anii 2007-2011"; Hotărârea Guvernului nr.1143 din 16.12.2010 "Privind aprobarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2011-2015"; Hotărârea Guvernului nr.1171 din 21.12.2010 "Privind aprobarea Programului național de control al tuberculozei pentru anii 2011-2015"; Hotărârea Guvernului nr.353 din 30.03.2007 "Cu privire la aprobarea Programului național privind sănătatea mintală pentru anii 2007-2011"; Hotărârea Guvernului nr.549 din 21.07.2011 "Cu privire la aprobarea Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat pentru anii 2011-2015"; Hotărârea Guvernului nr.165 din 17.03.2011 "Cu privire la aprobarea Programului de stat privind dezvoltarea și dotarea tehnico-materială a Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice pentru anii 2011-2016".

¹⁰ Ordinul ministrului sănătății nr.232 din 08.04.2010 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor bugetare centralizate pentru realizarea programelor în domeniul sănătății" (în continuare – Ordinul ministrului sănătății nr.232 din 08.04.2010).

Sursă: Informația cu privire la Situația financiară a cheltuielilor destinate realizării Programelor naționale din domeniul sănătății pe 12 luni ale anului 2011; Rapoartele privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază, la 01.01.2012, pentru fiecare program în parte.

În aspectul executorilor de programe, se denotă că, pe parcursul anului 2011, Agenției Medicamentului i-au fost precizate limitele bugetare în sumă totală de 79685,1 mii lei, sau cu 7183,4 mii lei mai puțin față de cele aprobate anual, acestea fiind redirecționate MS la majorarea cheltuielilor aferente Programului „Consolidarea bazei tehnico-materiale”. Ca urmare, limitele bugetare pentru programele gestionate de MS au însumat 16172,1 mii lei, sau cu 6797,4 mii lei mai mult față de nivelul aprobat.

• **Verificările regularității cheltuielilor la realizarea Programelor naționale/speciale prin conturile trezoreriale ale MS au constatat unele abateri și situații problematice, acestea fiind expuse după cum urmează.**

Pentru realizarea Programului „Tratamentul și investigațiile costisitoare” au fost aprobate inițial 1500,0 mii lei, ulterior fiind precizate în sumă de 1844,5 mii lei, pentru tratamentul și investigațiile costisitoare efectuate de instituțiile medico-sanitare publice pe teritoriul Republicii Moldova și, după caz, peste hotarele republicii, precum și pentru achiziționarea medicamentelor și consumabilelor necesare în aceste scopuri. Cheltuielile efective constituie 1730,6 mii lei, sau cu 113,7 mii lei mai puțin decât cheltuielile de casă. Aceste devieri au fost condiționate de transferarea mijloacelor financiare instituțiilor pentru tratamentul pacienților, fără confirmarea utilizării acestora. Drept urmare, la situația din 31.12.2011, instituția a admis înregistrarea datoriilor debitoare în sumă de 310,5 mii lei, din care 42,3 mii lei sînt datorii formate încă în anii 2009-2010, fapt care a limitat posibilitatea de admitere pentru tratament și investigații costisitoare a altor pacienți.

Auditul a constatat că Regulamentul Comisiei¹¹ nu prevede clar criteriile de eligibilitate și nu stabilește cuantumul de achitare a costului tratamentului și investigațiilor costisitoare peste hotarele republicii, mijloacele fiind repartizate pacienților în mod neechitabil și achitățile de mijloace variind de la 8% pînă la 100% din costul total al tratamentului. Au fost admise 2 cazuri (în valoare de 642,8 mii lei) de examinare și acceptare a dosarelor depuse de pacienți după efectuarea tratamentului costisitor.

Pentru realizarea Programului „Consolidarea bazei tehnico-materiale” au fost preconizate inițial 4000,0 mii lei, ulterior fiind precizate 11927,6 mii lei, sau cu 7927,6 mii lei mai mult față de mijloacele aprobate inițial, drept sursă de finanțare constituind redirecționarea alocațiilor în cadrul aceleiași grupe de cheltuieli.

Mijloacele pentru realizarea acestui Program ulterior au fost repartizate la 17 instituții medico-sanitare publice (IMSP), al căror fondator este ministerul, în scopul consolidării bazei tehnico-materiale. S-a constatat că procedura de alocare a surselor (prevederile punctelor 10, 11 și 12 din Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr.232 din 08.04.2010) reprezintă un mecanism nedezechilibrat, care prevede doar îndeplinirea cerințelor de către IMSP, nefiind reglementate și alte criterii, cum ar fi: priorizarea utilizării acestor surse; analiza cost/beneficiu pentru optimizarea cheltuielilor ulterioare; verificarea oportunității și posibilitatea omiterii, după caz, a solicitării sau a returnării mijloacelor deja alocate, dar neutilizate; procedurile de monitorizare. Aceste circumstanțe creează situația de

repartizare neuniformă, ca urmare alocările variind între 3,6% și 100% din valoarea solicitată de instituții. Totodată, alocarea de mijloace IMSP pentru consolidarea bazei tehnico-materiale preponderent în luna decembrie 2011 (51% din suma totală transferată), ca transferuri de capital, a condiționat, în cazul a 8 instituții din 17, nevalorificarea integrală a mijloacelor bugetului de stat, rămînînd în soldurile disponibile ale acestora, în sumă totală de 2190,9 mii lei. Auditul a remarcat că nereglementarea procedurilor de monitorizare și de restabilire la bugetul de stat (pînă la finele anului de gestiune) creează premise ale apariției riscului că mijloacele alocate de MS, neutilizate și rămase în gestiunea IMSP (ca solduri) nu vor fi folosite după destinație și eficient.

Notă: Conform informației prezentate de Ministerul Sănătății, în cadrul ședinței plenare din 10.05.2012 privind examinarea rezultatelor auditului, pînă la situația respectivă, din soldul mijloacelor neutilizate la 31.12.2011 de către 8 instituții, în sumă totală de 2190,9 mii lei, au rămas nevalorificate 226,0 mii lei.

Pentru realizarea Programului „Serviciile de sănătate mintală” au fost preconizate inițial 1500,0 mii lei, ulterior precizate – 1800,0 mii lei, cheltuielile de casă și cele efective fiind executate în aceeași mărime. Aceste mijloace, în conformitate cu Legea privind sănătatea mintală¹², sînt alocate pentru măsurile medicale prin constrîngere și expertiza psihiatrică legală, acordate persoanelor suferinde de tulburări psihice, care au săvîșit acțiuni periculoase pentru societate, neacoperite din mijloacele FAOM.

În vederea realizării acestor acțiuni, MS a încheiat cu 2 IMSP specializate în domeniul respectiv contracte în valoare totală de 1800,0 mii lei, din care pentru tratamentul psihiatric prin constrîngere – 582,4 mii lei, și pentru expertiza psihiatrico-legală în condiții de staționar/ambulatoriu – 1217,6 mii lei. Potrivit datelor raportate de MS, serviciile medicale acordate au fost reflectate în mărimea contractată – de 1800,0 mii lei, deși s-au efectuat cu 3296,1 mii lei mai mult, pentru acestea fiind utilizate alte surse.

3.1.4. Prin Legea bugetului de stat pe anul 2011, MS i-au fost precizate mijloace bugetare pentru investiții capitale în construcții în sumă totală de 68445,7 mii lei, inclusiv: 12615,9 mii lei – pentru reconstrucția Spitalului Clinic Republican, și 48550,2 mii lei – pentru construcția și reconstrucția Centrelor de Sănătate rurale, acestea fiind supuse auditării de către o companie de audit acreditată de Banca Mondială; 5000,0 mii lei – pentru reconstrucția clădirii Spitalului de boli tuberculoase din s.Vorniceni; 2279,6 mii lei – pentru reconstrucția Centrului Regional de Transfuzie a Sîngelui din or.Cahul.

Pentru anul 2011, la **reconstrucția clădirii Spitalului de boli tuberculoase din s.Vorniceni**, potrivit proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate, lucrările au fost îndeplinite în aceeași mărime – de 5000,0 mii lei.

Cu nerespectarea prevederilor legale¹³, pe parcursul anului 2011, MS a acceptat spre achitare lucrări suplimentare (desfacerea pardoselilor, tencuieli interioare, demolarea betoanelor vechi etc.), neprevăzute în condițiile contractului, în valoare totală de 1149,2 mii lei, acestea fiind efectuate, în baza actelor de constatare a lucrărilor și devizelor locale, în sumă de 1993,9 mii lei.

Concluzii:

Ministerul Sănătății, în calitate de executor de buget (aparatură centrală), a asigurat execuția de ansamblu a alocațiilor, încadrîndu-se în limitele preconizate. Totodată, la 31.12.2011, datoriile debitoare și cele creditoare raportate

¹¹ Ordinul ministrului sănătății nr.91 din 09.04.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei privind selectarea pacienților pentru trimiterea la tratament și/sau investigații costisitoare peste hotarele republicii”.

¹² Legea privind sănătatea mintală nr.1402-XIII din 16.12.1997 (în continuare – Legea privind sănătatea mintală).

¹³ Art.53 alin.(4) din Legea nr.96-XIII din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” și Legea nr.721-XIII din 02.02.1996 „Privind calitatea în construcții”.

la bugetul autorității (inclusiv instituțiile subordonate) au însumat 25,9 mil.lei și, respectiv, 33,3 mil.lei.

Lipsa unor reglementări exhaustive referitor la mecanismul transferului de mijloace pentru consolidarea bazei tehnico-materiale și la modul de raportare a executării efective a acestora condiționează, în cazurile de nevalorificare până la finele anului de gestiune, raportarea executării integrale potrivit destinației alocării, deși mijloacele nevalorificate rămân în soldurile IMSB beneficiare.

Nereglementarea deplină a criteriilor de prioritizare și selectare a beneficiarilor pentru alocații din cadrul diferitor programe în domeniul sănătății determină carențe în planificarea cheltuielilor, admiterea de datorii și utilizarea nerățională a mijloacelor, ceea ce poate condiționa privarea de drepturi echitabile la efectuarea investigațiilor și tratamentului. Astfel, cuantumul de achitare a costului tratamentului și investigațiilor costisitoare peste hotarele republicii variază, în aspectul pacienților, de la 8% până la 100% din costul total al tratamentului. În cazul Programului „Consolidarea bazei tehnico-materiale”, cuantumul alocațiilor, în aspectul instituțional, variază de la 3,6 % până la 100%.

Ministerul Sănătății, în calitate de beneficiar al investițiilor capitale, nu asigură în măsură deplină exercitarea obligațiilor regulamentare, admitând executarea și achitarea unor lucrări suplimentare la obiectivul – reconstrucția clădirii Spitalului de boli tuberculoase din s.Vorniceni, în sumă de 1149,2 mii lei, în lipsa unui acord adițional.

Recomandări Ministerului Sănătății:

1. Să asigure, prin prisma consolidării elementelor sistemului de control intern, lichidarea neregulilor constatate de audit, cu excluderea admiterii acestora în perioadele ulterioare de gestiune a fondurilor publice.

2. Să perfecțeze cadrul regulator referitor la administrarea mijloacelor destinate realizării programelor în domeniul sănătății, care:

2.1. ar exclude situațiile incerte în planificare, distribuire, executare, raportare și monitorizare și ar asigura principiul priorității la selectarea beneficiarilor de mijloace;

2.2. ar reglementa obligativitatea utilizării conforme a mijloacelor alocate în cadrul realizării unor programe în domeniul sănătății până la finele anului de gestiune.

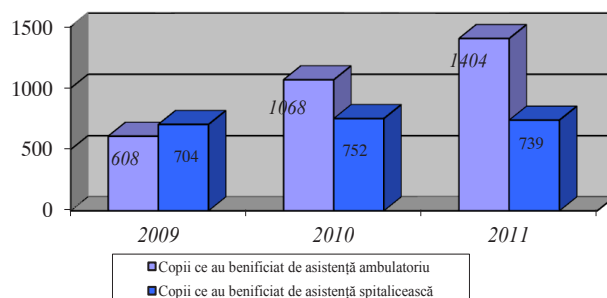
3. Să respecte principiile contabilizării privind continuitatea și plenitudinea reflectării decontărilor cu debitorii și creditorii.

4. Să se responsabilizeze în calitatea sa de executor primar de buget și beneficiar de investiții capitale, în vederea:

4.1. exercitării conforme a obligațiilor ce-i revin la executarea contractelor, excluzând practica executării lucrărilor în afara prevederilor contractuale;

4.2. examinării situației achitării lucrărilor suplimentare la obiectivul – reconstrucția clădirii Spitalului de boli tuberculoase din s.Vorniceni, în sumă de 1149,2 mii lei, în lipsa acordurilor adiționale.

3.1.5. Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii (în continuare – CRRC) a fost creat prin Ordinul ministrului sănătății nr.394 din 22.09.2006¹⁴, activitatea acestuia fiind reglementată de Regulamentul CRRC¹⁵. Dinamica cuantumului beneficiarilor de asistență și de reabilitare, în contextul condițiilor și serviciilor de sănătate acordate de CRRC, conform competențelor atribuite prin Regulamentul CRRC, se prezintă în Diagrama ce urmează.

Datele din diagramă denotă că, în dinamica anilor 2009-2011, numărul beneficiarilor de servicii de ambulatoriu și spitalicești a fost în creștere continuă, aceasta, conform informației prezentate de entitate, fiind posibilă datorită investițiilor din anii precedenți (2009) la construcția blocului de balneotermoterapie, amplificării categoriilor de pacienți (cu 2 categorii), precum și angajării noilor specialiști.

Pentru finanțarea activității CRRC au fost aprobate alocații în sumă de 8397,6 mii lei. Sinteza alocațiilor precizate și executate în anul 2011, la toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.6.

Tabelul nr.6
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
1.	Componenta de bază	8197,6	8197,6	8197,6	8313,4	2,0	586,6
2.	Mijloace speciale	200,0	265,0	264,9	265,8	0	0
3.	Granturi și donații	0	115,8	115,8	94,5	0	0
4.	Granturi externe	0	124,7	124,7	124,2	0	0
	Total, mijloace	8397,6	8703,1	8703,0	8797,9	2,0	586,6

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

Cît privește sursele de finanțare, ponderea majoră revine mijloacelor alocate de la componenta de bază a bugetului de stat – 94,2%, urmată de mijloacele speciale – 3,0%, și sursele externe – 2,8%.

În aspectul clasificăției economice, ponderea majoră în totalul cheltuielilor executate revine cheltuielilor pentru retribuirea muncii – 61,2%, urmate de cele pentru: plata mărfurilor și serviciilor – 22,6%, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 13,3%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni în interiorul țării – 1,9%, procurarea mijloacelor fixe – 0,9%, și transferuri către populație – 0,1%.

Potrivit schemei de încadrare, statele de personal aprobate de către MS pe anul 2011 constituie 187,5 unități, nivelul de completare a cărora la 31.12.2011 a fost de 67,7% (126 unități), fiind înregistrate 61,5 funcții vacante (medici – 15 unități, personal medical mediu – 18). Analiza statorului de personal, în aspectul categoriilor de funcții și completării reale, se prezintă în Tabelul nr.7.

Tabelul nr.7

Indicatorii	Categoriile angajați				Total, pe instituții
	Medici	Personal medical mediu	Personal medical inferior	Alt personal	
Numărul de funcții aprobate	30,0	44,0	31,5	82,0	187,5
Real funcții ocupate, din care:	22,5	38,0	29,5	78,25	168,25
funcții cumulate	8,0	12,5	3,5	18,25	42,25
Funcții de bază neocupate	7,5	6,0	2,0	3,75	19,25
Numărul angajaților	15,0	26,0	26,0	60,0	127,0
Nivelul de asigurare cu cadre (%)	50,0	59,1	82,5	73,2	67,7

Sursă: Datele selectate din rapoartele CRRC pe anul 2011

¹⁴ Ordinul ministrului sănătății nr.394 din 22.09.2006 „Cu privire la crearea unui centru pentru copii cu handicap, precum și alte acte normative în vigoare” (în continuare – Ordinul nr.394 din 22.09.2006).

¹⁵ Ordinul ministrului sănătății nr.393 din 14.10.2008 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului de reabilitare pentru copii cu handicap sever al aparatului locomotor”.

Datele din tabel denotă că completarea statelor de personal la toate categoriile de funcții s-a efectuat sub nivelul planificat. Se menționează că funcțiile vacante au fost ocupate, prin cumul de funcție, de personal din interior și din exterior (42,25 funcții), rămânând neocupate 19,25 funcții. Cel mai scăzut nivel de ocupare se atestă la categoriile medici (50%) și personal medical mediu (59,1%), acest fapt cauzând depășirea cu mult a normativelor pentru intensitatea muncii personalului medical, aprobate de MS¹⁶. În aceste circumstanțe, s-au constatat cazuri de depășire a acestor normative de la 1,2 ori până la 2,9 ori etc., ceea ce condiționează riscul de acordare necalitativă a asistenței medicale specializate.

Auditul denotă și faptul că instituția, dispunând de 61,5 funcții vacante, nu a respectat principiul de transparență la completarea acestora, prin utilizarea surselor mass-media sau altor surse (pagina web etc.). Totodată, CRRC a solicitat, în anul 2011, de la MS specialiști cu studii superioare (1 persoană) și cu studii medii (2 persoane), iar pentru anul 2012 – 2 specialiști medicali cu studii superioare. Aceste circumstanțe, în viziunea auditului, de asemenea, supun riscului calitatea serviciilor acordate, precum și menținerea posibilităților de planificare integrală a fondului de retribuire a muncii, pentru a prioritiza cumularea funcțiilor de către angajații instituției.

Pentru retribuirea muncii, CRRC i-au fost aprobate alocații de 5332,2 mii lei, cheltuielile de casă și cele efective constituind 5329,1 mii lei și, respectiv, 5382,1 mii lei. Verificările privind regularitatea remunerării muncii personalului relevă că economia formată ca rezultat al necompletării funcțiilor vacante (19,25 unități), în sumă de 253,9 mii lei, a fost utilizată neregulamentar pentru acordarea diferitor sporuri, prin ce n-au fost respectate prevederile legale¹⁷ (aceste plăți se efectuează în limita fondului de salarizare, cu excepția sumelor aferente funcțiilor vacante).

S-a constatat, de asemenea, că plata suplimentelor pentru extinderea zonei de deservire și sporirea volumului de lucru unor angajați care au cumulat funcții a fost calculată neregulamentar din salariul de bază și din salariul pentru cumularea de funcții, pe cînd conform art.30 alin.(2) din Legea nr.355-XVI din 23.12.2005, aceste suplimente se calculează de la salariul tarifar al angajatului. Drept urmare, au fost calculate și achitate neregulamentar suplimente la salariu pentru cumularea de funcții în sumă de circa 113,8 mii lei.

Potrivit Planului de achiziții pe anul 2011, a fost planificată efectuarea a 5 proceduri de achiziții cu suma estimativă de circa 617,0 mii lei, real fiind inițiate și desfășurate: 4 proceduri prin metoda cererii ofertelor de prețuri (încheiate 5 contracte/157,4 mii lei); 2 proceduri prin metoda licitației publice (12 contracte/492,9 mii lei) și 26 contracte pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/ serviciilor de valoare mică – 289,3 mii lei.

Verificările auditului la acest capitol au constatat unele nereguli¹⁸, exprimate prin: divizarea achiziției, cu încheierea a 2 contracte de valoare mică în sumă de 23,9 mii lei și, respectiv, 5,6 mii lei; nedepunerea de către membrii grupului de lucru pentru achiziții a declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate; nespecificarea funcțiilor fiecărui membru a grupului de lucru în parte.

La 31.12.2011, instituția dispunea de mijloace fixe în valoare de 50331,5 mii lei. Verificarea unui eșantion de

68 unități de mijloace fixe, în sumă de 24432,9 mii lei (inclusiv cu efectuarea unor observări fizice la fața locului), denotă regularitatea administrării, evidenței și raportării circulației acestora. De asemenea, nu au fost constatate nereguli privind înregistrarea bunurilor imobile la organele cadastrale.

Toate operațiunile privind documentele bănești la intrări și ieșiri au fost efectuate regulamentar, cu excepția faptului că instituția nu are aprobate limite lunare de eliberare a tichetelor de combustibil, prin ce a fost încălcat pct. 134 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, iar în foile de parcurs nu se indică kilometrajul parcurs zilnic și lipsește semnătura beneficiarului.

Potrivit cadrului regulator¹⁹, norma zilnică a cheltuielilor pentru alimentarea copiilor constituie 41,3 lei, iar în anul 2011 cheltuielile efective zilnice au variat de la 32 lei până la 35 lei, astfel nefiind valorificată norma bănească aprobată. Acest fapt este motivat de entitate prin achiziționarea produselor la prețuri mai avantajoase și prin substituirea produselor cu respectarea normelor fiziologice în vigoare.

Concluzii:

Neregularitățile și abaterile constatate denotă carențe în procesele de planificare și de utilizare a mijloacelor publice destinate întreținerii CRRC, în special la capitolele retribuirea muncii și achizițiile publice. Astfel, faptul că instituția activa în condițiile nivelului de completare a statelor de personal, în medie, de 67,7% a condiționat majorarea intensității muncii cadrului medical existent de la 1,2 ori până la 2,9 ori și utilizarea neregulamentară a alocațiilor pentru retribuirea muncii în sumă totală de 367,7 mii lei (la stabilirea și achitarea sporurilor pentru intensitatea muncii și altor suplimente – 253,9 mii lei, precum și a suplimentelor pentru cumularea de funcții – în sumă de circa 113,8 mii lei). Concomitent, necompletarea regulamentară a statelor poate afecta calitatea asistenței medicale specializate acordate, precum și condiționează riscul nerealizării obiectivelor instituționale.

Lipsa elementelor de control intern a determinat admiterea și altor nereguli la achiziționarea mărfurilor și serviciilor, utilizarea combustibilului și la respectarea modului de întocmire a foilor de parcurs, fiind oportună consolidarea managementului instituțional.

Recomandări Ministerului Sănătății, în comun cu Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii:

5. Să determine politici și proceduri clare și exhaustive în domeniul resurselor umane, asigurând o planificare reală a necesităților de personal și o bugetare corectă a cheltuielilor pentru retribuirea muncii, cu examinarea unei posibile revizuirii a schemei de încadrare.

Recomandări Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii:

6. Să asigure, în conformitate cu cadrul legal și regulator, stabilirea sporurilor și suplimentelor privind remunerarea muncii.

7. Să prezinte cu regularitate Ministerului Sănătății justificările necesităților reale de cadre medicale cu studii superioare și medii, în corelare cu funcțiile vacante, cu normativele și efortul personalului la acordarea serviciilor de reabilitare medicală și medicină fizică.

8. Să reglementeze în politica resurselor umane aplicarea principiului de transparență în procesul de recrutare a personalului.

¹⁶ Ordinele ministrului sănătății nr.100 din 10.03.2008 „Cu privire la normativele de personal medical”, nr.432 din 25.02.2011 „Cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Reabilitare Medicală și Medicină Fizică din Republica Moldova”.

¹⁷ Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și Hotărârea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

¹⁸ Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” și Hotărârea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007 „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții”.

¹⁹ Hotărârea Guvernului nr.1240 din 27.10.2006 „Cu privire la aprobarea normelor de asigurare cu produse alimentare, medicamente și consumabile a bolnavilor (maturi și copii), precum și a normelor de compensare a donatorilor de sânge și alimentația lor” (în continuare - Hotărârea Guvernului nr.1240 din 27.10.2006).

9. Să efectueze achizițiile publice în strictă conformitate cu cadrul legal ce reglementează domeniul vizat.

10. Să aprobe normele de consum lunare pentru fiecare unitate de transport și procedurile ce țin de întocmirea foilor de parcurs, cu asigurarea respectării lor.

3.1.6. Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun. Chișinău (în continuare – CPRCVF), a fost creat prin Ordinul ministrului sănătății nr.280 din 05.12.2001²⁰, în scopul acordării asistenței medicale, de reabilitare medico-psiho-pedagogică și socială a copiilor în vîrstă de 0 – 6 ani. În anul 2011, pentru finanțarea activității CPRCVF au fost aprobate alocații de la bugetul de stat în sumă de 15010,2 mii lei, acesta avînd plasați 220 copii (din care 55 copii cu dezabilități), față de 204 (din care 49 copii cu dezabilități) – în anul 2010.

Sinteza alocațiilor precizate și executate în anul 2011, pe toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.8.

Tabelul nr.8
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
1.	Componenta de bază	15010,2	15010,2	15010,2	15415,3	116,3	738,3
2.	Sponsorizări și filantropie	22,0	22,0	22,0	25,7	67,9	-
3.	Granturi externe	-	229,0	229,0	181,7	-	-
	Total, mijloace	15032,2	15261,2	15261,2	15622,7	184,2	738,3

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

Ponderea majoră în totalul surselor revine celor alocate de la componenta de bază a bugetului de stat – 98,4%, iar 1,6% – din mijloacele speciale. În aspectul clasificărilor economice, cheltuielile pentru retribuirea muncii s-au executat la nivelul de 55,7%, pentru plata mărfurilor și serviciilor – 29,9%, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 11,8%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni în interiorul țării – 1,8%, procurarea mijloacelor fixe – 0,7%, și transferuri către populație – 0,1%.

Potrivit schemei de încadrare, statele de personal ale CPRCVF aprobate de MS pe anul 2011 constituie 242,5 unități, dintre care: medici – 17,5 unități; personal medical mediu – 76,0 unități; personal medical inferior – 76,25 unități; cadre didactice – 25,75 unități; alt personal – 47,0 unități. La situația din 31.12.2011, statele de personal au fost completate în număr de 189 unități (77,9%), cu 53,5 funcții vacante (46,0 unități - ocupate prin cumul de funcție, și 7,5 de funcții – neocupate). Analiza completării statelor de personal în aspectul categoriilor de funcții se prezintă în Tabelul nr.9.

Tabelul nr.9

Categoriile angajați	Medici	Personal medical mediu	Personal medical inferior	Cadre didactice	Alt personal	Total pe instituții
Indicatorii						
Numărul funcțiilor aprobate	17,5	76,0	76,25	25,75	47,0	242,5
Real funcții ocupate, dintre care:	17,0	73,5	76,25	23,75	44,5	235,0
funcții cumulate	4,0	18,5	14,25	2,75	6,5	46,0
Funcții de bază neocupate	0,5	2,5	-	2,0	2,5	7,5
Numărul angajaților	13	55	62	21	38	189
Nivelul de asigurare cu cadre (%)	74,3	72,4	81,3	81,6	80,9	77,9

Sursă: Datele selectate din rapoartele CPRCVF pe anul 2011

Astfel, nivelul de completare a statelor de personal fiind sub nivelul planificat, a variat, în aspectul categoriilor, între 72,4% și 81,6%. În același timp, administrația CPRCVF dispunînd de 53,5 unități vacante (medici – 4,5 unități; personal medical mediu – 21,0 unități; personal medical inferior – 14,25 unități), a solicitat de la Ministerul Sănătății, pentru anul 2011, specialiști cu studii medicale

superioare – 2 persoane și cu studii medii – 10 persoane, iar pentru anul 2012 – cu studii superioare – 1 persoană și cu studii medii – 10 persoane, funcțiile vacante nefiind făcute publice.

Limita, pe anul 2011, a alocațiilor pentru retribuirea muncii a fost aprobată în sumă de 8505,7 mii lei, cheltuielile de casă și cele efective executîndu-se în sumă de 8505,7 mii lei și, respectiv, de 8754,2 mii lei.

Verificările auditului asupra corectitudinii planificării cheltuielilor pentru retribuirea muncii au relevat că la alineatul 03 "Retribuirea complementară la salariul funcției" au fost planificate alocații în sumă de 3200,8 mii lei, din care instituția a preconizat 1452,3 mii lei – supliment pentru majorarea volumului de lucru. În aceste condiții, necesarul de alocații bugetare pentru retribuirea complementară a muncii a fost majorat neîntemeiat cu 1452,3 mii lei, deoarece regulamentar aceste suplimente se achită în limita economiei mijloacelor fondului de retribuire a muncii. Auditul denotă că includerea sumei respective la planificare a contribuit la formarea artificială a economiei de mijloace ale fondului de retribuire a muncii, care, în perioada raportată, a fost utilizată, conform ordinelor instituției, la achitarea suplimentelor pentru majorarea volumului de lucru unor angajați, majoritatea mărimilor stabilite variînd de la 45,0% pînă la 200%, în unele cazuri fiind și mai mari. De astfel de suplimente a beneficiat neregulamentară²¹ și personalul de conducere al instituției, în anul 2011 acestea constituint suma de 83,8 mii lei.

S-a relevat că la art.111 alin.04 "Salarizarea lucrătorilor netitulari" au fost planificate mijloace în sumă de 67,2 mii lei, destinate achitării pentru consultațiile acordate de specialiști medicali din exteriorul instituției, real fiind utilizate în sumă de 63,2 mii lei, pentru achitarea altor tipuri de consultații, care nu corespund scopului și destinației din planificarea bugetară. În acest context, se exemplifică contractul încheiat cu șeful Serviciului control financiar al CNMS (care anterior, în baza dispoziției MS nr.33 din 08.02.2011, a efectuat controlul unor aspecte ale activității financiar-economice a CPRCVF), căruia i s-au achitat 15,3 mii lei pentru consultanță în management economic. La momentul efectuării verificărilor, auditului i s-a prezentat, referitor la această consultanță, actul de predare a serviciilor din data de 18.02.2012. Totodată, prezentul audit asupra managementului financiar și controlului intern n-a constatat îmbunătățirea situației la tipurile de servicii contractate.

Alocațiile destinate pentru acordarea ajutorului material au fost planificate în sumă de 679,4 mii lei, executarea cheltuielilor efective însumînd 876,5 mii lei. Verificările asupra corectitudinii calculării contribuțiilor sociale de stat din ajutorul material denotă că, pe anul 2011, CPRCVF nu a calculat și nu a reținut contribuții de asigurări sociale de stat de la angajat – 18,1 mii lei, și de la angajator – 69,5 mii lei, în total nefiind transferată la bugetul asigurărilor sociale de stat suma de 87,6 mii lei.

Concomitent, economia de mijloace aferentă funcțiilor vacante (7,5 unități) în sumă de 23,6 mii lei a fost utilizată la acordarea unor sporuri pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea unor lucrări de importanță deosebită, suplimente etc., ceea ce contravine prevederilor regulamente²². De asemenea, s-a constatat că pe parcursul a 9 luni ale anului 2011 au fost calculate și achitate neregulamentară²³ la 3 contabili suplimente lunare pentru cumulare de funcții în sumă totală de 31,2 mii lei.

²⁰ Ordinul ministrului sănătății nr.280 din 05.12.2001 „Despre reorganizarea Casei Specializate Republicane pentru Copii în Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă”.

²¹ Pct.10 din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006.

²² Pct.10 și pct.13 din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006.

²³ Art.30 alin.(2) din Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

În anul 2011 au fost efectuate achiziții în sumă totală de 2504,4 mii lei, din care: 7 proceduri de achiziții prin metoda cererii ofertelor de prețuri, fiind încheiate 8 contracte în valoare de 587,1 mii lei; 2 proceduri prin metoda licitației publice, cu încheierea a 23 contracte în sumă de 1487,9 mii lei și 41 contracte pentru achiziții de valoare mică în sumă totală de 429,4 mii lei.

CPRCVF, în calitate de autoritate contractantă, a admis unele nereguli, care se exprimă prin: neîntocmirea și neaprobarea planului de achiziții²⁴; într-un caz achizițiile au fost divizate neregulamentar²⁵, ca urmare fiind încheiate 3 contracte pentru achiziții de valoare mică în sumă totală de 62,3 mii lei; nedepunerea de către membrii grupului de lucru pentru achiziții a declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate; la 6 proceduri de achiziții publice prin cererea ofertelor de prețuri, în invitații nu au fost indicate caracteristicile și specificațiile bunurilor solicitate²⁶; nesolicitarea și neîncasarea garanției pentru buna executare a contractelor în sumă totală de 311,2 mii lei²⁷.

La situația din 31.12.2011, instituția dispunea de mijloace fixe în sumă de 13350,8 mii lei, inclusiv clădiri și construcții speciale – de 6615,3 mii lei, terenul în valoare de 2875,1 mii lei, valoarea mijloacelor fixe înregistrând o majorare cu 195,1 mii lei, față de situația la 01.01.2011. S-a constatat reflectarea incorectă la mijloacele fixe a unor bunuri în sumă totală de 60,7 mii lei, care nu reprezintă mijloace fixe și, regulamentar²⁸, urmau a fi atribuite și luate la evidență ca obiecte de mică valoare și scurtă durată, acest fapt neinfluențând veridicitatea raportului. Verificările selective ale auditului privind evidența, circulația și existența mijloacelor fixe, inclusiv observarea fizică a acestora, n-au relevat nereguli, bunurile imobile fiind înregistrate regulamentar la organul cadastral.

Verificările asupra operațiunilor privind documentele bănești la intrări și ieșiri au constatat unele abateri, instituția neaprobând regulamentul²⁹ limitele lunare pentru eliberarea tichetelor de combustibil și neefectuând inventarierea (scoaterea soldurilor de combustibil și a indicatorilor vitezo-metrului pe fiecare autoturism), care, potrivit reglementărilor³⁰, urma să fie efectuată nu mai rar de o dată pe lună la cele 3 automobile.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr.1240 din 27.10.2006, norma zilnică a cheltuielilor pentru alimentarea unui copil constituie 41,3 lei, pe cînd în anul 2011 cheltuielile efective, în medie, pe zi au fost sub nivelul acestei norme. Pe parcursul anului, acestea au variat de la 25,62 lei pînă la 36,75 lei. Entitatea motivează acest fapt prin achiziționarea produselor la prețuri mai avantajoase, totodată respectîndu-se normele fiziologice în vigoare.

În procesul auditului a fost constatat faptul alimentării personalului (*o dată în zi*), cu reținerea cheltuielilor din contul salariului, în baza procesului-verbal al Comitetului sindical al CPRCVF (necoordonat cu MS). În așa mod, costul/zi achitat de angajați variază între 3,19 lei și 11,39 lei, ce include costul produselor alimentare și cheltuielile curente (energia electrică, apa), acestea pe anul 2011 constituind 132,4 mii lei. Instituția întocmește meniuri separate pentru alimentarea copiilor nou-născuți, copiilor de alte vârste, mamelor și a angajaților. Astfel, cheltuielile

pentru alimentarea angajaților sînt separate de cheltuielile pentru contingentul alimentat regulamentar, iar mijloacele reținute din salariul angajaților aferente costurilor alimentației, prin nota de transfer trezorerială, au fost transferate în contul micșorării cheltuielilor de casă (finanțarea de la bugetul de stat) la art. 113 alin.09 "Alimentația". Totodată, în evidența contabilă, la contul 172 "Decontări privind tipurile speciale de plăți", este înregistrată suma de 23,5 mii lei, ce constituie reținerile din salariul angajaților pentru alimentare în perioadele precedente, netransferate la bugetul de stat.

Norma de cheltuieți pentru procurarea medicamentelor și consumabilelor, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1240 din 27.10.2006, constituie 8,40 lei, pe cînd efectiv pentru o persoană/zi s-au utilizat, în medie, 4,5 lei, sau 53,5% față de norma stabilită. Verificările efectuate asupra evidenței, circulației și existenței medicamentelor au relevat că conducerea CPRCVF, ignorînd prevederile regulamentare³¹, a procurat un tip de produs medicamentos al cărui termen de valabilitate la momentul achiziției constituia mai puțin de 60% din termenul inițial, aceasta generînd un risc sporit de depășire a termenului pînă la utilizarea lui.

Concluzii:

Nivelul redus al managementului financiar și lipsa unor elemente ale sistemului de control intern au condiționat admiterea neregulilor, exprimate prin: planificarea nereală, cu solicitarea alocațiilor exagerate de la bugetul de stat, în sumă de 1452,3 mii lei; acordarea neregulamentară a sporurilor calculate la cumulare de funcții în sumă de 31,2 mii lei; utilizarea neregulamentară a alocațiilor pentru retribuirea muncii în sumă totală de 23,6 mii lei din contul economiei de mijloace aferentă funcțiilor vacante; necalcularea și netransferarea la bugetul asigurărilor sociale de stat a sumei de 87,6 mii lei; incorectitudinea evidenței analitice și raportarea neveridică pe anul de gestiune, la poziția „Mijloace fixe”, cu 60,7 mii lei; alimentarea personalului în lipsa coordonării cu MS și înregistrarea cheltuielilor pentru alimentație din anii precedenți în sumă de 23,5 mii lei, cu netransferarea sumei respective la bugetul de stat.

Nivelul redus al monitorizării activității grupului de lucru pentru achiziții a condiționat efectuarea de achiziții publice cu încălcarea cadrului legislativ, în lipsa planului anual de achiziții, fiind constatate și alte nereguli aferente procesului de achiziții. În special, se evidențiază situația medicamentelor al căror termen de valabilitate la momentul livrării este mai puțin de 60% din termenul inițial.

Notă: CPRCVF, ținînd cont de constatările și recomandările auditului, a corectat evidența și raportarea valorii mijloacelor fixe cu 60,7 mii lei; a calculat și transferat la bugetul asigurărilor sociale de stat suma de 87,6 mii lei.

Recomandări Ministerului Sănătății, în comun cu Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă:

11. Să determine politici și proceduri clare și exhaustive în domeniul resurselor umane, asigurînd o planificare reală a necesităților de personal și o bugetare corectă a cheltuielilor pentru retribuirea muncii, cu examinarea unei posibile revizuirii a schemei de încadrare.

12. Să evalueze situația privind alimentarea contin-

²⁴ Art.13 alin.(1) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” și pct.21 din Hotărârea Guvernului nr.1404 din 10.12.2008 ”Privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a valorii estimative a contractelor de achiziții publice și planificarea acestora”.

²⁵ Art.69 alin.(1) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice”.

²⁶ Pct.9 din regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.245 din 04.03.2008 ”Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achiziția bunurilor și serviciilor prin cererea ofertelor de prețuri”.

²⁷ Art.42 alin. (9) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice”.

²⁸ Pct.34 lit.d) din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin Ordinul nr.93 din 19.07.2010 al Ministerului Finanțelor.

²⁹ Pct.134 din Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin Ordinul nr. 93 din 19.07.2010.

³⁰ Pct.58 lit.i) din ”Regulamentul privind dările de seamă contabile ale instituțiilor publice. Inventarierea patrimoniului”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.7 din 18.01.1999.

³¹ Pct.2 alin.(3) lit.a) din anexa nr.2 din Regulamentul privind achiziționarea de medicamente și alte produse de uz medical pentru necesitățile sistemului de sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 568 din 10.09.2009.

gentului regulamentar, verificând calitatea alimentației în instituție în condițiile nevalorificării integrale a normelor aprobate, și să se autosesizeze în privința alimentării personalului.

Recomandări Centrului de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă:

13. Să asigure regularitatea stabilirii sporurilor pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea unor lucrări de importanță deosebită, suplimentelor etc., precum și a suplimentelor pentru extinderea zonei de deservire și sporirea volumului de lucru.

14. Să asigure regularitatea și conformitatea efectuării achizițiilor publice, cu eliminarea neregulilor constatate de audit, în special să intensifice monitorizarea executării contractelor privind livrarea medicamentelor.

15. Să aprobe normele de consum lunare pentru fiecare unitate de transport și să respecte normele și procedurile ce țin de inventarierea consumurilor și stocurilor de combustibil.

3.1.7. Centrul de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți (în continuare – Centrul) a fost instituit în baza fostei Case pentru copii din or. Bălți, în scopul acordării asistenței medicale, de recuperare medico-psiho-pedagogică și socială copiilor în vîrstă de la 0-10 ani din tot teritoriul republicii.

Analiza în dinamică a duratei medii de ședere a copiilor la Centru, precum și nivelul de reintegrare a acestora în societate se prezintă în Tabelul nr.10.

Tabelul nr. 10

Nr. d/o	Durata medie de ședere	2009		2010		2011	
		Total plasați	inclusiv rezidenți	Total plasați	inclusiv rezidenți	Total plasați	inclusiv rezidenți
1.	0-12 luni	60	19	82	39	69	31
2.	12-24 luni	17	17	10	10	26	26
3.	Mai mult de 24 de luni	47	47	30	30	18	18
Total:		124	83	122	79	113	75
din care reintegrați în societate:		-	41	-	54	-	55
- înșiși		-	11	-	15	-	14
- luși sub tutelă		-	6	-	4	-	7
- reintorși în familie		-	24	-	35	-	34

Sursă: Informația cu privire la activitatea Centrului de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți, anii 2009-2011

Datele din tabel denotă că durata aflării copiilor în Centru, pe parcursul anilor 2009-2011, este în creștere, depășind cu mult termenul stabilit (6 luni), iar numărul de copii rezidenți reintegrați s-a diminuat nesemnificativ. Potrivit informației instituției, acest fapt este explicat prin tendințele factorilor comunitari și sociali.

Pentru finanțarea activității Centrului au fost aprobate alocații în sumă de 8082,5 mii lei. Sinteza alocațiilor precizate și executate în anul 2011, pe toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.11.

Tabelul nr. 11
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
1.	Componenta de bază	8080,5	8077,6	8077,6	8164,0	-	455,6
2.	Mijloace speciale	2,0	2,0	2,0	2,0	-	-
3.	Surse externe	-	287,2	287,1	287,1	-	-
Total, mijloace		8082,5	8366,8	8366,7	8453,1	-	455,6

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011; Raportul operativ privind încasarea și utilizarea mijloacelor din granturi externe, credite externe și alte încasări aferente pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe (Formularul nr.2PI) pe anul 2011

În aspectul surselor de finanțare, ponderea majoră în totalul surselor revine celor alocate de la componenta de

bază a bugetului de stat – 96,5% și din surse externe – 3,4%. În aspectul clasificăției economice, cheltuielile pentru retribuirea muncii dețin 55,5%, cheltuielile pentru plata mărfurilor și serviciilor – 30,6%, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii – 11,9%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 1,9%, și pentru procurarea mijloacelor fixe – 1,0%.

Statele de personal pe anul 2011 au fost aprobate în număr de 170,5 unități (medici – 9,75 unități; personal medical mediu – 54,0; personal medical inferior – 38,0; cadre didactice – 25,0; alt personal – 44,0). La 31.12.2011, completarea statelor de personal a constituit 156 unități, sau 91,4%, cu funcții vacante în număr de 14,75 unități (6,25 unități – ocupate prin cumul de funcții, și 8,5 unități – neocupate). Pentru retribuirea muncii, Centrului i-au fost aprobate alocații în sumă de 4642,4 mii lei, cheltuielile de casă și cele efective constituind 4642,4 mii lei și, respectiv, 4686,7 mii lei. Verificările privind regularitatea remunerării muncii personalului au relevat că economia formată în rezultatul necompletării funcțiilor vacante (8,5 unități), în sumă de 148,5 mii lei, a fost utilizată neregulamentar³² pentru acordarea diferitor sporuri, care, conform normelor legale, urmează a fi efectuate în limita fondului de salarizare, cu excepția sumelor aferente funcțiilor vacante. De asemenea, fără aprobarea de către MS, conducătorul instituției a beneficiat de spor la salariu pentru muncă intensivă și volum majorat de lucru, calculat de la 0,25 funcție cumulată ca medic pediatru, plățile anuale constituind 11,0 mii lei, ceea ce contravine prevederilor legale³³, care stabilesc că așa suplimente se calculează în procente numai față de salariul tarifar al angajatului.

Potrivit Planului de achiziții pe anul 2011, au fost planificate 9 proceduri de achiziții de circa 1302,8 mii lei, dar real s-au efectuat: 4 proceduri prin metoda cererii ofertelor de prețuri, fiind încheiate 17 contracte/de 157,5 mii lei; 3 proceduri prin metoda licitației publice, fiind încheiate 49 contracte/de 920,2 mii lei; 56 contracte pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor de valoare mică/de 434,4 mii lei.

La examinarea celor 56 contracte pentru achiziții de valoare mică, identificate de audit, cu elemente de risc major, s-a constatat că în cazul a 14 contracte în sumă totală de 193,5 mii lei s-au divizat achizițiile pentru reparațiile curente, combustibil, medicamente și deservirea tehnică. Drept rezultat, a fost evitată metoda cererii ofertelor de prețuri, ceea ce condiționează nerespectarea prevederilor legale³⁴, precum și apariția riscului de neasigurare a unei concurențe loiale și de procurări la prețuri majorate. Totodată, responsabilii Centrului, nerespectând prevederile legale³⁵ și condițiile documentelor de licitație, n-au asigurat solicitarea și încasarea de la operatorii economici a garanției de bună execuție a contractelor în sumă totală de 51,8 mii lei.

La 31.12.2011, instituția a înregistrat mijloace fixe în sumă de 8176,6, din care bunuri imobile, formate din clădiri și teren, în valoare de 5989,6 mii lei și, respectiv, 581,1 mii lei, acestea fiind înregistrate regulamentar la organul cadastral.

Verificarea unui eșantion de 42 unități de mijloace fixe cu valoarea de 434,1 mii lei denotă regularitatea administrării, evidentei și raportării circulației acestora.

Toate operațiunile privind documentele bănești la intrări și ieșiri au fost efectuate regulamentar, cu excepția faptului că instituția a eliberat bonurile de benzină soferilor în lipsa ordinului conducătorului, prin ce a fost încălcat pct.134 din

³² Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

³³ Art.30 alin.(2) din Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar”.

³⁴ Art.69 alin.(1) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice”.

³⁵ Art.42 alin. (9) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice”.

Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice nr.93 din 19.07.2010.

Concluzii:

Nivelul redus al managementului financiar și sistemului de control intern a condiționat utilizarea neconformă a mijloacelor provenite din economia funcțiilor vacante, în sumă de 148,5 mii lei, la achitarea de sporuri pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea unor lucrări de importanță deosebită, suplimente etc.

Responsabilii de achizițiile publice n-au asigurat conformitatea efectuării acestora, admitând divizarea procedurilor de achiziții prin încheierea de contracte pentru achiziții de valoare mică în sumă totală de 193,5 mii lei, limitind nivelul de publicitate și transparență, precum și neîncasarea de la operatorii economici a garanției pentru buna execuție a contractelor în sumă totală de 51,8 mii lei.

Recomandări Ministerului Sănătății, în comun cu Centrul de Plasmă Temporal și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți:

16. Să determine politici și proceduri clare și exhaustive în domeniul resurselor umane, asigurând o planificare reală a necesităților de personal și o bugetare corectă a cheltuielilor pentru retribuirea muncii, cu examinarea unei posibile revizuirii a schemei de încadrare.

17. Să monitorizeze stabilirea în conformitate cu cadrul legal și acordarea sporurilor pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea unor lucrări de importanță deosebită, suplimentelor etc., precum și volumul cumulărilor, în special ale personalului de conducere.

Recomandări Centrului de Plasmă Temporal și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți:

18. Să asigure regularitatea utilizării mijloacelor pentru retribuirea muncii, în special la acordarea sporurilor și suplimentelor.

19. Să asigure regularitatea și conformitatea efectuării achizițiilor publice, cu lichidarea neregulilor constatate de audit.

20. Să reglementeze modalitatea și procesele de monitorizare a utilizării combustibilului pentru automobilele instituției.

3.2. Cu privire la gestionarea patrimoniului de către instituțiile din subordine și întreprinderile de stat administrate de MS

La 31.12.2011, MS dispunea de mijloace fixe în valoare totală de 950,9 mil.lei, din care bunuri imobile – de 496,7 mil.lei, construcții speciale – de 21,8 mil.lei, mașini și utilaje – de 246,0 mil.lei, mijloace de transport – de 34,8 mil.lei, terenuri – de 85,5 mil.lei etc.

Verificările auditului asupra regularității înregistrării în evidența contabilă și la organele cadastrale a terenurilor, ca fiind unul din riscurile semnificative ale elementelor bilanțului contabil, au constatat nereguli. Astfel, în cadrul auditului s-a identificat că la 19 instituții din 61 verificate, în evidența contabilă nu au fost reflectate terenuri cu suprafața totală de circa 130917,2 m², ceea ce denotă nerespectarea prevederilor legale. Totodată, 11 instituții din subordinea Ministerului Sănătății au evaluat și au înregistrat în evidență terenuri cu suprafața totală de 59872,9 m² și valoarea de 25283,2 mii lei. Astfel, la situația din 31.12.2011, au rămas neevaluate și nerefectate în evidența contabilă la 8 instituții terenuri cu suprafața totală de circa 71044,3 m².

Verificările auditului vizînd regularitatea gestionării patrimoniului de către unele întreprinderi de stat administrate de minister au relevat gestionarea neconformă a acestora, cauzată de neîntreprinderea unor acțiuni de relansare a activității, ținîndu-se cont de schimbările conjuncturii în condițiile concurenței economiei de piață și de diminuarea necesității acestora.

➤ Astfel, **Întreprinderea de Stat „Direcția de**

Reparații și Construcții” (în continuare – Î.S. „DRC”), potrivit rapoartelor financiare, a înregistrat rezultate negative la executarea indicatorilor economico-financiar, analiza în dinamica anilor 2009-2011 fiind redată în Tabelul nr.12.

Tabelul nr.12
(mii lei)

Nr. d/o	Indicatorii	2009	2010	2011
A	B	2	3	4
1.	Venituri, total, inclusiv:	275,9	203,0	236,7
	- din vânzări	126,0	65,3	59,7
	- de la darea în locațiune	149,9	137,7	177,0
2.	Cheltuieli, total, inclusiv:	291,2	211,2	295,4
	- cheltuieli pentru remunerarea muncii	132,1	102,3	148,5
	- contribuții pentru asigurările de stat și medicale obligatorii	35,0	27,0	43,2
	- alte cheltuieli	124,1	81,9	103,7
3.	Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	(15,3)	(8,2)	(58,7)
4.	Rezultatul din activitatea de investiții	15,6	8,7	8,0
5.	Rezultatul din activitatea economico-financiară	0,3	0,5	(50,7)

Sursă: Rapoartele financiare ale întreprinderii pe anii 2009-2011

Analiza veniturilor totale denotă tendințe de diminuare, în anul 2011 acestea constituind 236,7 mii lei, sau cu 39,2 mii lei mai puțin față de anul 2009. Deși genurile principale de activitate ale întreprinderii sînt reparațiile capitale și curente, precum și fabricarea obiectelor de țîmplărie, auditul relevă că ponderea majoră în totalul veniturilor revine celor obținute de la darea în locațiune a imobilelor, acestea fiind în creștere de la 54,3% (în anul 2009) pînă la 74,7% (în anul 2011). Veniturile din vânzări sînt constituite exclusiv doar din veniturile obținute de la fabricarea obiectelor de țîmplărie, înregistrînd diminuări de la 126,0 mii lei (în anul 2009) pînă la 59,7 mii lei (în anul 2011), sau de circa 2 ori. Auditul atestă situația precară la Î.S. „DRC”, aceasta desfășurînd activități de bază limitate și în condiții de generare a pierderilor. Ca urmare, anual activitățile operaționale înregistrează rezultate negative (pierderi) de la 15,3 mii lei (în anul 2009) pînă la 58,7 mii lei (în anul 2011).

Conform datelor evidenței contabile și rapoartelor privind evidența și mișcarea activelor pe termen lung și celor curente, patrimoniul gestionat de către Î.S. „DRC” la 31.12.2011 constituie 1776,0 mii lei, din care: active nemateriale – 14,2 mii lei; mijloace fixe – 898,6 mii lei (inclusiv bunuri imobile cu suprafața de circa 2895,8 m², în valoare de 745,3 mii lei); terenuri – 837,6 mii lei; materiale – 25,6 mii lei. Observările auditului la fața locului au relevat că blocul administrativ este compus dintr-o clădire cu 2 etaje, în care doar primul etaj este funcțional, unde este amplasată administrația întreprinderii și 4 birouri, care sînt date în locațiune, iar etajul 2 se află într-o stare deploabilă. În aceeași situație se află atelierele de țîmplărie și depozitele. Starea reală a imobilelor Î.S. „DRC” este redată prin imaginile de mai jos.

Sursă. Fotografii făcute de echipa de audit.

În pofida atribuțiilor legale, Consiliul de administrație al întreprinderii nu a informat fondatorul despre situația reală și integritatea bunurilor întreprinderii, fapt ce a creat circumstanțe de deteriorare a patrimoniului public. Astfel, în situația creată, în cadrul Î.S. „DRC” se identifică riscul major de ruinare a întreprinderii și de înstrăinare a patrimoniului acesteia la prețuri micșorate, datorită stării deplorabile și imposibilității menținerii acestuia.

➤ Analogic, auditul a constatat nivelul redus al gestionării patrimoniului public de către **Întreprinderea Republicană de Producere și Comerț „Molda” (în continuare – Î.S. „Molda”)**. Astfel, întreprinderea, potrivit rapoartelor financiare, a înregistrat rezultate negative la executarea indicatorilor economico-financiari, analiza în dinamica anilor 2009-2011 fiind redată în Tabelul nr.13.

Tabelul nr. 13
(mii lei)

Nr. d/o	Indicatorii	2009	2010	2011
A	I	2	3	4
1.	Venituri (din arenda)	252,1	295,6	142,9
2.	Cheltuieli, total, inclusiv:	310,1	360,6	216,4
2.1.	cheltuieli pentru remunerarea muncii	70,1	68,6	59,7
2.2.	contribuții pentru asigurările de stat și medicale obligatorii	22,7	22,3	19,4
2.3.	alte cheltuieli	217,3	269,7	137,3
3.	Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	-58,0	-65,0	-73,5

Sursă: Rapoartele financiare ale întreprinderii pe anii 2009-2011.

Datele din tabel denotă că, deși genurile principale de activitate ale întreprinderii reprezintă asigurarea pe bază comercială a necesarului de materiale de construcții, mobilă, combustibil, produse agroalimentare și alte mărfuri pentru necesarul unităților din sistemul MS, în realitate unicul venit este obținut din arenda bunurilor imobile, ceea ce a generat pentru întreprindere pierderi, care în anul 2011 au însumat 73,5 mii lei, fiind în majorare continuă față de anii precedenți. Situația precară privind rezultatele negative ale activității Î.S. „Molda” nu a fost nici în vizorul Consiliului de administrație al întreprinderii, acesta neasigurând îndeplinirea măsurilor conforme.

La 31.12.2010, conform datelor evidenței contabile, patrimoniul gestionat de către Î.S. „Molda” a constituit 4677,5 mii lei, iar la 31.12.2011 a înregistrat „zero” lei. S-a constatat că această situație a fost creată ca urmare a dării neregulamentare în arenda a imobilului gestionat de Î.S. „Molda” și formării datoriei în sume semnificative. Astfel, în anul 2007 (contractul nr.32A), întreprinderea, în lipsa acordului fondatorului³⁶, a transmis în arenda S.A. „Basarabia-Nord” o încăpăre de 154 m² din clădirea amplasată pe str. Grenoble 161a, cu plata pentru arenda de 4110,26 lei lunar (26,7 lei/m²), pe o perioadă de 1 an, cu condiția prolongării în caz de neapariție a intențiilor de desfacere. Clauzele contractuale prevăzute la punctele 6.1.4. și 6.1.5. stipulează că locatorul are „obligatia” să efectueze atât reparații curente, cât și reconstrucția încăperii arendate, coordonând developele de cheltuieli cu locatorul. Ca urmare, între Părți a fost încheiat un acord adițional, prin care s-a stabilit efectuarea lucrărilor de reparație nu doar a suprafețelor arendate, ci a întregului imobil, în valoare de circa 803,3 mii euro, cu achitarea de către Î.S. „Molda”

a cheltuielilor aferente suprafețelor nearendate până la 31.12.2008. La 25.12.2007, părțile au semnat alt acord adițional, prin care, începând cu 01.01.2008, a fost majorată suprafața dată în arenda de către Î.S. „Molda” cu 896,2 m². Astfel, în rezultatul acestor acțiuni, suprafața totală dată în arenda de către Î.S. „Molda” constituia 1050,2 m².

Ca urmare a neexecutării condițiilor contractuale de către Î.S. „Molda”, referitor la achitarea cheltuielilor suportate de locator la efectuarea lucrărilor de reparație/reconstrucție până la 31.12.2008, S.A. „Basarabia-Nord” a inițiat o cauză civilă. Drept rezultat, la 11.06.2010, Judecătoria Economică de Circumscripție a dispus încasarea de la Î.S. „Molda”, în favoarea S.A. „Basarabia-Nord”, a sumei de 6505,6 mii lei, din care datoria pentru reparații – 3314,24 mii lei, penalitatea de întârziere – 2998,3 mii lei, taxa de stat – 193,1 mii lei. În urma inițierii procedurii de executare silită la 29.06.2011, Agenția Proprietății Publice, sub supravegherea executorului judecătoresc, a vândut bunurile imobile aflate în gestiunea Î.S. „Molda” la prețul de 8360,0 mii lei. Din această sumă, 7557,9 mii lei au fost transferați pe contul executorului judecătoresc, 148,0 mii lei au rămas la contul Agenției Proprietății Publice și 384,1 mii lei au fost transferați la contul Î.S. „Molda”.

Se relevă că, potrivit rezultatelor verficărilor efectuate în anul 2011 de către Inspectia de Stat în Construcții, au fost constatate exagerări ale volumelor și costului lucrărilor cu suma de 1695,3 mii lei. Astfel, auditul a constatat că suma exagerărilor constituie circa 51,2% din valoarea totală a lucrărilor înaintate pentru achitare, la care s-au calculat penalități de întârziere, dispuse spre încasare silită de către Judecătoria Economică de Circumscripție. Asupra acestui fapt, urmare adresării MS, la 12.01.2012, Centrul de Combatere a Crimelor Economice și Corupției a emis ordonanța de începere a urmăririi penale.

➤ Prin prisma responsabilităților ce le revin Consiliilor de administrație ale Î.S. „DRC” și Î.S. „Molda”, auditul denotă că acestea n-au examinat nici o dată situația precară privind rezultatele activităților întreprinderilor și nu au întreprins măsurile conforme și oportune pentru asigurarea unei activități relevante a acestora. Activitatea Consiliilor de administrație s-a limitat doar la examinarea situației privind defalcările din profit (practic neexistente). Concomitent, Consiliile de administrație, nerespectând Regulamentul³⁷, nu au aprobat direcțiile prioritare și planurile anuale de dezvoltare ale întreprinderilor; nu au aprobat developele anuale de venituri și cheltuieli, rapoartele financiare anuale; n-au monitorizat indicatorii economico-financiari ai întreprinderilor; n-au prezentat fondatorului Rapoartele de activitate economico-financiară a întreprinderii. Auditul a relevat nerespectarea de către Consiliile de administrație ale întreprinderilor a prevederilor legale³⁸ privind convocarea obligatorie în ședințe. Astfel, conform proceselor-verbale, Consiliul de administrație al Î.S. „DRC” s-a convocat într-o ședință, iar al Î.S. „Molda” – nici o dată. Pentru exercitarea atribuțiilor pe parcursul perioadei 2009-2011, membrii Consiliului de administrație al Î.S. „DRC” au beneficiat de indemnizații bănești în sumă totală de 16,2 mii lei, iar la Î.S. „Molda” astfel de indemnizații n-au fost achitate.

Concluzii:

Conducerea MS nu asigură exercitarea conformă a controlului asupra folosirii eficiente și raționale a fondurilor publice din gestiunea IMSP din subordine și unităților economice administrate, urmare cărui fapt nu sînt identificate riscurile în administrarea acestor fonduri. Acest fapt a dus, într-un caz (Î.S. „DRC”), la deteriorarea patrimoniului, iar în alt caz – la pierderea patrimoniului (Î.S. „Molda”). Aceleași carente în managementul MS au dus la neînregistrarea și neevaluarea terenurilor aferente imobilelor a 8 IMSP din subordine, cu suprafața de 71044,3 m², precum și la inactivitatea totală a Consiliilor de administrație ale întreprinderilor auditate, ai căror președinți sînt reprezentanții MS.

Recomandări Ministerului Sănătății, în comun cu

³⁶ Art.3 alin.(4) din Legea nr.146-XIII din 16.06.1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”.

³⁷ Regulamentul Consiliului de administrație al Întreprinderii de Stat „Direcția reparații și construcții”, aprobat de Ministerul Sănătății la 28.07.2007.

³⁸ Legea nr.146-XIII din 16.06.1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”.

organele de conducere ale IMSP din subordine și unităților economice:

21. Să examineze situațiile constatate de audit, cu determinarea măsurilor concrete de redresare privind:

21.1. evaluarea și înregistrarea de către instituțiile din subordine în evidența contabilă și la organele cadastrale a terenurilor aferente imobilelor cu suprafața de 71044,3 m²;

21.2. aprecierea asupra componentei și funcționalității actualelor Consilii de administrație ale unităților economice, ținând cont de inactivitatea acestora;

21.3. revizuirea indicatorilor de activitate ai întreprin-

derilor, cu determinarea măsurilor concrete de consolidare a capacităților și obiectivelor acestora.

IV. Opinie de audit

În baza rezultatelor auditelor efectuate la entitățile din subordinea MS, echipa de audit a exprimat opinii separate pentru fiecare instituție, care se prezintă în Anexa nr.1 la prezentul Raport de audit.

Prezentul Raport de audit a fost întocmit în baza probelor acumulate în misiunile de audit efectuate la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine (V. Cauș, T. Popovschi, V. Pantelei, I. Cerba și A. Chiosa).

Responsabili de consolidarea raportului:

**Directorul Departamentului de audit I,
auditor public**

**Șeful echipei de audit,
controlor superior de stat,
auditor public**

Natalia Trofim

Vasilisa Cauș

Anexa nr.1

OPINIILE DE AUDIT
exprimate în cadrul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011
la Ministerul Sănătății și unele instituții din subordine

Nr. d/o	Denumirea instituției	Opinie privind raportul financiar	Opinie privind regularitatea
1.	Aparatul central al Ministerului Sănătății	<u>Opinie fără rezerve privind raportul financiar:</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale aparatului central al MS la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul aplicabil de raportare financiară.	<u>Opinia fără rezerve privind regularitatea :</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, gestionarea mijloacelor publice și administrarea patrimoniului public, sub toate aspectele semnificative, s-au efectuat legal și regulamentar.
2.	Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii	<u>Opinie fără rezerve privind raportul financiar:</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Centrului Republican de Reabilitare pentru Copii la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul aplicabil de raportare financiară.	<u>Opinie cu rezerve privind regularitatea:</u> În opinia echipei de audit, datorită semnificației faptelor constatate la retribuirea munci prin calcularea și achitarea neregulamentară a unor suplimente și sporuri, regularitatea gestionării mijloacelor publice și a administrării patrimoniului public nu în toate cazurile s-au efectuat regulamentar.
3.	Centrul de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun.Chișinău	<u>Opinia cu rezerve privind raportul financiar:</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, cu excepția efectelor denaturării condiționate de reflectarea incorectă a unor mijloace fixe, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Centrului de Plasament și Reabilitare pentru Copii de Vîrstă Fragedă, mun. Chișinău la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul aplicabil de raportare financiară.	<u>Opinia cu rezerve privind regularitatea :</u> În opinia echipei de audit, datorită semnificației faptelor constatate la retribuirea munci prin bugetarea/planificarea, calcularea și achitarea neregulamentară a unor suplimente și sporuri, la organizarea și efectuarea achizițiilor publice, regularitatea gestionării mijloacelor publice și a administrării patrimoniului public nu în toate cazurile s-au efectuat regulamentar.
4.	Centrul de plasament temporar și reabilitare pentru copii, mun.Bălți	<u>Opinie fără rezerve privind raportul financiar:</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Centrului de Plasament Temporar și Reabilitare pentru Copii, mun. Bălți la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul aplicabil de raportare financiară.	<u>Opinia cu rezerve privind regularitatea :</u> În opinia echipei de audit, datorită semnificației faptelor constatate la retribuirea muncii prin bugetarea/planificarea, calcularea și achitarea neregulamentară a unor suplimente și sporuri, la organizarea și efectuarea achizițiilor publice, regularitatea gestionării mijloacelor publice și a administrării patrimoniului public nu în toate cazurile s-au efectuat regulamentar.

Aprobat
prin Hotărîrea Curţii de Conturi
nr. 18 din 10 mai 2012

RAPORTUL
auditului regularităţii pe exerciţiul bugetar 2011 la Centrul Naţional de Transfuzie a Sîngelui şi la
Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălţi

I. Introducere

Auditul regularităţii pe exerciţiul bugetar 2011 la Centrul Naţional de Transfuzie a Sîngelui şi la Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălţi s-a efectuat în temeiul art.28 şi art.31 din Legea Curţii de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹ şi în conformitate cu Programul activităţii de audit a Curţii de Conturi pe anul 2012².

Scopul auditului a constat în oferirea unei asigurări rezonabile referitor la faptul că rapoartele financiare întocmite de Centrul Naţional de Transfuzie a Sîngelui (în continuare – CNTS) şi Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălţi (în continuare – CRTS Bălţi) pe anul 2011, prezentate Ministerului Sănătăţii (în continuare – MS, sau ministerul), în toate aspectele semnificative, sînt elaborate în conformitate cu prevederile acceptate şi prezintă informaţia reală şi fidelă asupra situaţiei financiare şi celei patrimoniale, bazată pe datele evidenţei contabile, iar utilizarea mijloacelor publice şi operaţiunile financiare efectuate sînt corecte şi conforme prevederilor legale.

Responsabilitatea conducerii entităţilor auditate este de a întocmi şi de a prezenta în termenele stabilite şi în conformitate cu cadrul legal rapoartele financiare privind situaţiile financiare, de a asigura respectarea prevederilor legale în activitatea economico-financiară, de a elabora şi a implementa un sistem de management financiar şi control intern eficient, avînd şi obligaţia de a asigura prevenirea şi descoperirea erorilor şi fraudelor, înregistrarea veridică în registrele contabile a tuturor operaţiunilor economice efectuate, utilizarea eficientă şi conformă a alocaţiilor bugetare, precum şi buna guvernare a fondurilor publice.

Responsabilitatea echipei de audit a constat în auditarea conturilor şi aspectelor semnificative, în scopul obţinerii probelor de audit suficiente şi adecvate pentru susţinerea concluziilor şi opiniilor de audit asupra rapoartelor financiare pe anul 2011 şi regularităţii gestionării fondurilor publice.

Auditul a fost efectuat conform Standardelor de audit ale Curţii de Conturi³, cu abordarea bazată pe proceduri de fond şi, după caz, pe sistemul de control intern al entităţilor auditate.

II. Constatări, concluzii şi recomandări**2.1. Cu privire la cadrul instituţional şi domeniul de activitate**

Conform art.8 din Legea nr.241-XVI din 20.11.2008⁴, Ministerul Sănătăţii îşi exercită atribuţiile în domeniul donării de sînge şi transfuzie sanguină prin centre, secţii şi cabinete de transfuzie sanguină.

Potrivit Listei instituţiilor din subordinea MS, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011⁵, din structurile de referinţă fac parte CNTS şi CRTS Bălţi. Aceste structuri, inclusiv CRTS Cahul, iniţial au fost reglementate ca componente ale Serviciului de sînge, prevăzut prin

Hotărîrile Guvernului nr.1050 din 04.10.2001⁶ şi nr.637 din 07.06.2007⁷. Totodată, se relevă că Serviciul nominalizat, cu titlu de structură, nu se regăseşte în prevederile Legii nr.241-XVI din 20.11.2008, care reglementează domeniul donării de sînge. De asemenea, în Lista instituţiilor din subordinea MS nu se regăseşte CRTS Cahul.

În această situaţie, s-a constatat că, în baza unui Memorandum de înţelegere între Ministerul Sănătăţii al Republicii Moldova şi Ministerul Afacerilor Externe al României, semnat la 07.12.2010, MS a beneficiat, la 30.12.2010, de asistenţă financiară nerambursabilă în valoare de 140,0 mii euro, pentru implementarea proiectului de reconstrucţie a sediului în care va funcţiona CRTS Cahul. Acest sediu (1185 m²) a fost obţinut de MS în posesiune şi folosinţă de la Consiliul raional Cahul, pe un termen de 10 ani, concomitent cu documentaţia de proiect a imobilului şi devizul de cheltuieli, contractate de Consiliu. Potrivit devizului de cheltuieli (expertizat în modul stabil), pentru efectuarea reparaţiei imobilului sînt necesare alocaţii financiare în sumă de 7019,0 mii lei. Ulterior, în aprilie 2011, MS a organizat o licitaţie privind efectuarea reparaţiei, cu încheierea, la 24.05.2011, cu S.R.L. «Cărpeni», a contractului de executare a lucrărilor în valoare de 6386,4 mii lei. La 31.12.2011, potrivit Raportului privind încasarea şi utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4), la art.241 „Investiţii capitale”, mijloacele precizate pentru lucrările de reconstrucţie au însumat 2279,6 mii lei, cheltuielile de casă şi cele efective fiind executate în aceeaşi sumă – de 2279,5 mii lei. S-a constatat că în anul 2011 au fost întocmite devize locale în valoare de 468,6 mii lei, pentru executarea unor lucrări suplimentare, neprevăzute la etapa iniţială de proiectare şi achiziţie (lucrări de curăţare a terenului adiacent construcţiei, modificarea stratului termoizolator al podelelor, instalarea unor ferestre, demolarea şi zidirea unor pereţi etc.). În urma contrapunerii actelor de recepţie a lucrărilor cu oferta (parte integrantă a contractului), s-a constatat că, din 2279,6 mii lei, pentru lucrările suplimentare au fost achitate 437,8 mii lei, în lipsa acordului adiţional, cu înregistrarea conformă la Agenţia Achiziţiei Publice⁸. Verificările de către audit asupra unor procese-verbale de executare a lucrărilor au constatat majorări ale preţurilor la un tip de lucrări şi a coeficienţilor cheltuielilor de regie, precum şi ai beneficiului de deviz, fiind constatate exagerări cu circa 14,1 mii lei faţă de cele contractate. Nerespectînd Legea bugetului de stat pe anul 2011⁹, Ministerul Sănătăţii, la 13.07.2011, a transferat în avans antreprenorului 638,6 mii lei, aceasta fiind acoperită prin procese-verbale de executare după expirarea a 3 luni.

Pînă în prezent, structura dată nu funcţionează din lipsa edificiului pentru desfăşurarea activităţii.

Prin Hotărîrea Guvernului nr.637 din 07.06.2007, a fost aprobat Programul naţional „Securitatea transfuzională

¹ Legea Curţii de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (cu modificările ulterioare).

² Hotărîrea Curţii de Conturi nr.80 din 22.12.2011 „Privind aprobarea Programului activităţii de audit a Curţii de Conturi pe anul 2012” (cu modificările ulterioare).

³ Hotărîrea Curţii de Conturi nr.58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit şi Standardelor auditului regularităţii”.

⁴ Legea nr.241-XVI din 20.11.2008 „Privind donarea de sînge şi transfuzia sanguină” (în continuare - Legea nr.241-XVI din 20.11.2008).

⁵ Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Sănătăţii, structurii şi efectivului-limită ale aparatului central al acestuia” (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr.397 din 31.05.2011).

⁶ Hotărîrea Guvernului nr.1050 din 04.10.2001 „Cu privire la aprobarea Programului naţional de dezvoltare a Serviciului de sînge pe anii 2002-2006” (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr.1050 din 04.10.2001).

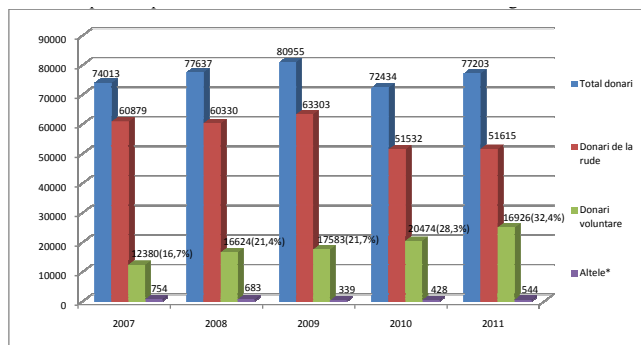
⁷ Hotărîrea Guvernului nr.637 din 07.06.2007 „Cu privire la aprobarea Programului naţional „Securitatea transfuzională şi autoasigurarea ţării cu produse sangvine pentru anii 2007-2011” (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr.637 din 07.06.2007).

⁸ Art.9 şi art.69 din Legea nr.96-XIII din 13.04.2007 „Privind achiziţiile publice”.

⁹ Legea bugetului de stat pe anul 2011 nr.52 din 31.03.2011.

și autoasigurarea țării cu preparate sanguine pentru anii 2007-2011¹⁰. La rândul său, MS, anual, întru asigurarea țării cu produse sanguine, elaborează și aprobă programe de recrutare a donatorilor de sînge și componente sanguine, precum și programe de producere a componentelor sanguine, preparatelor diagnostice și biomedicale din sînge, unul dintre obiective fiind promovarea donării voluntare de sînge neremunerate, care pînă în anul 2011 urma să dețină o pondere de pînă la 70%.

Dinamica donărilor de sînge/componente sanguine în perioada anilor 2007-2011, în aspectul tipurilor de donări, se reflectă în următoarea Diagramă.

* - autodonatori și donații cu plată

Sursă: Informația prezentată de CNTS

Datele din diagramă denotă că, deși ponderea donărilor voluntare a avut o tendință de creștere de la 16,7% (în anul 2007) pînă la 32,4% (în anul 2011), aceasta nu a atins nivelul programat de 70% din totalul donărilor. Astfel, sursa principală de asigurare cu produse sanguine rămîne a fi donatorii-rude, care constituie 66,8% - în anul 2011.

Pentru anul 2011, în vederea asigurării necesităților cu produse sanguine¹⁰, s-a planificat recrutarea a 80000 de donări pentru recoltarea sîngelui/componentelor sanguine (echivalentul a 38880 kg), din care prin intermediul CNTS - 30000 de donări, CRTS Bălți - 15889 de donări, al Secțiilor de Transfuzie Spitalicești (STS) - 34111 donări. De facto, în anul 2011, au fost înregistrate 75664 donări cu recoltarea sîngelui/componentelor sanguine (echivalentul a 36 773 kg). Nivelul recoltării sîngelui în aspectul instituțional se prezintă în Tabelul nr.1.

Tabelul nr.1

Instituția responsabilă	Aprobat		Executat		Nivelul executării		
	donări	kg	donări	kg	donări	kg	%
CNTS	30000	14580	30009	14584	9	4	100,0
CRTS Bălți	15889	7722	16746	8139	857	417	105,4
STS	34111	16578	28909	14050	-5202	-2528	84,7
Total	80000	38880	75664	36773	-4336	-2107	94,6

Sursă: Darea de seamă nr.39 sîn. pentru anul 2011 a CNTS, CRTS Bălți, STS

Datele prezentate în tabel denotă că planul de realizare la nivel național a donărilor a fost executat la nivel de 94,6%, sau cu 4,3 mii donări sub nivelul prevăzut, fapt care a dus la nerecoltarea a 2107 kg de sînge.

Auditul a relevat unele curențe în regularitatea constituirii mijloacelor speciale obținute de la comercializarea produselor sanguine.

Astfel, s-a constatat un nivel scăzut de recrutare a donatorilor de către Instituțiile medico-sanitare (IMS) private, care, conform contractelor de colaborare încheiate

cu Centrele de Transfuzie a Sîngelui pentru eliberarea produselor sanguine, urmau să recruteze 2339 donatori pentru recoltarea materiei prime în cantitate de 1137 kg de sînge. Real au fost recrutați 1539 donatori, ceea ce este cu 800 donatori mai puțin decît prevederile contractuale. Totodată, avînd în vedere cantitățile de produse sanguine real eliberate IMS private de către Centre, primele urmau să recruteze 2038 donatori, pe cînd numărul donatorilor recrutați a fost cu 523 mai puțin. Ca rezultat, cantitativ nu s-a asigurat recoltarea a circa 254 kg sînge.

În anul 2011, CNTS și CRTS Bălți au procesat produse sanguine în sumă totală de 20623,2 mii lei (din care, CNTS - de 12359,8 mii lei, CRTS Bălți - de 8263,4 mii lei). În aceeași perioadă, au fost eliberate cu titlu gratuit produse sanguine în valoare totală de 18240,3 mii lei, din care IMS publice - în valoare de 17812,8 mii lei, și IMS private - de 427,5 mii lei.

În contextul expus, auditul relevă că, conform Hotărîrii Guvernului nr.928 din 13.08.2007¹¹, mijloacele speciale ale instituțiilor se obțin de la comercializarea preparatelor sanguine, a căror procedură necesită să fie reglementată prin Regulamentul cu privire la asigurarea IMS (inclusiv private) și de Nomenclatorul și prețurile de cost ale preparatelor sanguine. De asemenea, pct.32 și pct.33 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.928 din 13.08.2007 prevăd că produsele sanguine sînt comercializate IMS private contra plată, iar mijloacele speciale acumulate de la comercializarea preparatelor sanguine se varsă la bugetul de stat. Totodată, prin Ordinul nr.807 din 13.12.2010, MS a aprobat Contractul -cadru de colaborare între CNTS și IMS (inclusiv private), care stipulează organizarea donărilor de sînge/componente sanguine voluntare/neremunerate și eliberarea gratuită a produselor sanguine în regim non-stop, în baza comenzilor întocmite de IMS respective.

Concomitent, MS nu dispune de un Regulament, Nomenclator și prețuri de cost, care sînt prevăzute prin Hotărîrea Guvernului sus-menționată. În aceste condiții, bugetul de stat a fost lipsit de 427,5 mii lei - venituri din comercializarea produselor sanguine.

2.2. Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui funcționează în baza Regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr.315 din 14.09.2009¹².

În anul 2011, CNTS i-au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 17778,4 mii lei. Sinteza alocațiilor precizate și executate în anul 2011, pe toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.2.

Tabelul nr.2
mii lei

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii debitoare	Datorii creditoare
1.	Mijloace bugetare	16843,9	16465,6	16465,1	20340,3	7,9	704,2
2.	Mijloace speciale	914,0	914,0	914,0	920,4	0,6	4,2
3.	Donatii	20,5	20,5	20,5	2670,6	0	0
	Total, mijloace	17778,4	17400,1	17399,5	23031,3	8,5	708,4

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

Cît privește sursele de finanțare, ponderea majoră revine mijloacelor alocate de la componenta de bază a bugetului de stat - 94,6%, și din mijloace speciale - 5,4%. În aspectul clasificăției economice, cele mai semnificative cheltuieli s-au înregistrat la retribuirea muncii - 52,9%, urmate de plata mărfurilor și serviciilor - 26,2%, contribuțiile de asigurări

¹⁰ Ordinul Ministerului Sănătății nr.807 din 13.12.2010 "Cu privire la reglementarea donării de sînge/componente sanguine și asigurarea instituțiilor medico-sanitare cu componente și preparate sanguine pentru anul 2011" (în continuare - Ordinul nr.807 din 13.12.2010).

¹¹ Hotărîrea Guvernului nr.928 din 13.08.2007 "Cu privire la modul de constituire și de utilizare a mijloacelor speciale ale instituțiilor publice subordonate Ministerului Sănătății" (în continuare - Hotărîrea Guvernului nr.928 din 13.08.2007).

¹² Ordinul ministrului sănătății nr.315 din 14.09.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui”.

sociale de stat obligatorii – 11,7%, reparația capitală – 6,9%, procurarea mijloacelor fixe – 0,4%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 1,8%, alte transferuri către populație – 0,1%.

Verificările auditului asupra regularității formării/ bugetării și raportării cheltuielilor CNTS în anul 2011 au relevat următoarele.

2.2.1. Cu privire la statele de personal și retribuirea muncii

Potrivit schemei de încadrare, statele de personal aprobate de MS pe anul 2011 constituie 214,5 unități, gradul de completare la 31.12.2011 fiind de 85,3% (183 unități). Astfel, în perioada raportată, instituția a dispus de 31,5 funcții vacante (din care: 23,75 funcții cumulate de personalul instituției și 7,75 funcții vacante). Totodată, conform Ordinului ministrului sănătății nr.382 din 03.10.2008¹³, reieșind din capacitățile de producție, instituția urma să dispună de circa 333,5 unități de personal. În astfel de circumstanțe, se consideră că poate apărea riscul neasigurării regularității cheltuielilor și conformității funcționalității instituției, inclusiv a calității proceselor recoltării și prelucrării produselor sanguine.

• S-a constatat că pentru salarizarea personalului CNTS, în anul 2011, au fost preconizate 9200,7 mii lei, cheltuielile de casă și cele efective constituind 9200,7 mii lei și, respectiv, 9076,9 mii lei. Verificările asupra regularității cheltuielilor pentru retribuirea muncii au relevat achitarea neregulamentară a sumei de 417,1 mii lei pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate. Această situație a fost cauzată de lipsa succesiunii normelor de drept în rezultatul mai multor modificări ale pct.8 din Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 "Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice", ca rezultat admițându-se interpretarea și aplicarea neregulamentară a normei. De asemenea, cu nerespectarea prevederilor legale¹⁴, pentru acordarea sporurilor și suplimentelor a fost utilizată economia aferentă funcțiilor vacante (7,75 unități) în sumă de 39,0 mii lei.

2.2.2. Cu privire la evidența situațiilor patrimoniale

La 31.12.2011, instituția înregistra mijloace fixe în valoare de 69528,6 mii lei, inclusiv bunuri imobile - de 26350,1 mii lei (clădiri și construcții speciale - de 15880,4 mii lei, terenuri - de 10469,7 mii lei, acestea fiind înregistrate regulamente la organul cadastral). Verificările auditului asupra regularității administrării bunurilor patrimoniale au relevat unele nereguli. Astfel, cu începere din anul 1999, un agent economic (S.R.L. "Caracaș-Dental") a arendat de la CNTS, până la 31.12.2004, încăperi cu suprafața de 259,3 m² la etajul unu al blocului din str. Gh.Asachi 65. Ulterior, la 27.12.2004, între Părți a fost încheiat un alt contract, al cărui obiect este transmiterea în posesiune și folosință temporară, cu plată, a încăperilor de pe aceeași adresă, cu suprafața de 272,1 m², fără dreptul de a fi privatizate. Pe parcursul anului 2005, agentul economic a inițiat procedura de privatizare a încăperilor luate în arendă. Cu nerespectarea prescripțiilor Hotărârii Guvernului nr.349 din 21.06.1996¹⁵ (în vigoare la acel moment), potrivit cărora nu se efectuează privatizarea suprafețelor nelocuibile amplasate în clădirile instituțiilor publice, Comisia Republicană de Privatizare a Obiectelor din Fondul de imobile nelocuibile date în arendă, prin Hotărârea

nr.137 din 22.12.2005 (în continuare - Hotărârea nr.137), a permis privatizarea obiectului arendat (cu suprafața de 276,9 m²). Cit privește acest fapt, auditul dispune de 2 copii ale Extrasului din Hotărârea nr.137 (una primită de la CNTS, iar alta - de la Agenția Proprietății Publice), documentele reflectând situații diferite privind caracteristica amplasării suprafeței supuse privatizării. Astfel, în Extrasul prezentat de CNTS, această suprafață este calificată ca demisol, iar în documentul Agenției Proprietății Publice - ca parter, iar în Anexa la procesul-verbal nr.137 din 22.12.2005 al Comisiei republicane de privatizare a obiectelor din fondul de imobile nelocuibile date în arendă, la poziția 22, care se referă la privatizarea acestui imobil, poziția "demisol" a fost corectată cu "parter", fără justificarea acestei modificări (persoana responsabilă, data și motivul). Potrivit borderoului de calcul al costului obiectului arendat supus privatizării, coeficientul de amplasare a fost stabilit cu acces doar la magistrala de transport, adică neavând acces de intrare în curtea CNTS. Concomitent, vizualizarea auditului la fața locului au relevat că în curtea blocului din str. Gh.Asachi 65 al CNTS sînt parcate permanent automobilele agentului economic și automobilele altor persoane care nu au relații cu CNTS. Deși acesta a înaintat mai multe demersuri în adresa agentului economic vizînd încălcarea actelor normative în vigoare¹⁶, ultimul continuă să utilizeze curtea blocului.

Sursă. Fotografii făcute de echipa de audit.

Auditul a identificat că Ministerul Sănătății, prin scrisoarea nr.12 jur-8/139 din 11.08.2011, a solicitat Agenției Funciare și Cadastru modificarea documentației cadastrale a CNTS, în lipsa coordonării cu conducerea CNTS, în vederea folosirii în comun a căilor de acces în curtea instituției, cu parcare a autovehiculelor instituțiilor amplasate în clădirea administrativă. Se menționează că scrisoarea prin care s-a cerut modificarea documentației cadastrale nu a fost înregistrată și expediată prin intermediul cancelariei ministerului, astfel nerespectîndu-se Hotărârea Guvernului nr.618 din 15.10.1993¹⁷ și pct.25 din Instrucțiunea Ministerului Sănătății privind lucrările de secretariat din 07.05.2002.

La momentul acceptării modificării documentației cadastrale referitoare la folosirea în comun a căilor de acces în curtea CNTS, inclusiv cu parcare a autovehiculelor, ministerul n-a ținut cont de prevederile legale¹⁸, care

¹³ Ordinul ministrului sănătății nr.382 din 03.10.2008 "Cu privire la normativele de personal în Centrele de Transfuzie a Singelui" (în continuare - Ordinul ministrului sănătății nr.382 din 03.10.2008).

¹⁴ Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 „Cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și Hotărârea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

¹⁵ Hotărârea Guvernului nr.349 din 21.06.1996 "Cu privire la modul de evaluare și vânzare-cumpărare a obiectelor din fondul de imobile nelocuibile arendate" (în continuare - Hotărârea Guvernului nr.349 din 21.06.1996). Abrogată la 14.04.2006 prin Hotărârea Guvernului nr.342 din 06.04.2006.

¹⁶ Hotărârea Guvernului nr.663 din 23.07.2010 "Pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare".

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr.618 din 15.10.1993 "Pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și Instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova".

¹⁸ Hotărârea Guvernului nr.663 din 23.07.2010 "Cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare".

interzic amplasarea instituțiilor private pe teritoriul instituțiilor publice, inclusiv în edificii. După finalizarea auditului, având în vedere acțiunile nelegitime și situația creată, MS, prin demersul din 12.03.2012, a solicitat de la Agenția Relații Funciare și Cadastru retragerea scrisorii referitoare la modificarea documentației cadastrale a CNTS.

2.2.3. Cu privire la achizițiile publice

În anul 2011 s-au desfășurat 11 proceduri de achiziții publice, dintre care 3 – prin licitație publică, și 8 – prin metoda cererii ofertelor de prețuri, fiind achiziționate bunuri, lucrări și servicii în valoare de 2762,4 mii lei. Verificările auditului s-au axat pe cele mai semnificative achiziții (5 proceduri în sumă totală de 2437,2 mii lei), care dețin circa 88,2% din valoarea totală a acestora. Ca urmare, s-a constatat că, nerespectându-se prevederile art.42 alin.(8) din Legea nr.96-XVI din 13.04.2007, la încheierea contractelor de achiziție în valoare totală de 1815,7 mii lei, CNTS nu a solicitat agenților economici depunerea garanției pentru buna execuție a contractului în sumă de 90,8 mii lei.

Totodată, cu nerespectarea pct.25 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.148 din 14.02.2008¹⁹, dările de seamă privind contractele de achiziție de valoare mică nu au fost prezentate în termenele stabilite Agenției Achiziții Publice.

2.3. Centrul Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți funcționează în baza Regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr.481 din 12.12.2009²⁰.

Pe anul 2011, CRTS Bălți i-au fost aprobate alocatii bugetare în sumă totală de 9999,2 mii lei. Sinteza executării, pe toate componentele, se prezintă în Tabelul nr.3.

Tabelul nr.3
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat inițial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
1.	Componenta de bază	9999,2	9994,9	9992,8	12361,8	0,9	740,0
2.	Servicii cu plată	66,9	36,3	31,5	38,8	0	4,8
3.	Granturi și sponsorizări		3,5	3,5	3,5	0	0
	Total, mijloace	10066,1	10034,7	10027,8	12404,1	0,9	744,8

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

În aspectul destinațiilor economice, ponderea majoră în totalul cheltuielilor executate revine cheltuielilor pentru retribuirea muncii – 55,1%, urmate de cele pentru: plata mărfurilor și serviciilor – 26,2%, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 12,0%, reparația capitală – 4,9%, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 1,7%, și transferuri către populație – 0,1%.

Verificările auditului asupra regularității formării/bugetării și raportării cheltuielilor CRTS Bălți relevă următoarele.

2.3.1. Cu privire la stările de personal și retribuirea muncii

Potrivit schemei de încadrare, CRTS Bălți, pentru anul 2011, i-au fost aprobate 152,5 unități (medici – 22,75; personal medical mijlociu – 50,5; personal medical inferior – 20,5; alt personal – 58,75). Nivelul de completare a statelor de personal, în medie, pe anul 2011 a fost de 92,5%, sau de 141 unități, cu 11,5 unități vacante (11,25 unități cumulate și 0,25 unități vacante). Totodată, potrivit Ordinului ministrului sănătății nr.382 din 03.10.2008²¹, reieșind din capacitățile de producție, instituția urma să dispună de circa 176,5 unități de personal. În astfel de circumstanțe, auditul consideră că poate apărea riscul neasigurării regularității cheltuielilor

și conformității funcționalității instituției, inclusiv a calității proceselor recoltării și prelucrării produselor sanguine.

Pentru retribuirea muncii au fost aprobate mijloace în sumă de 5538,3 mii lei, executarea cheltuielilor de casă și celor efective însumând 5520,9 mii lei și, respectiv, 5566,8 mii lei. Verificările auditului privind regularitatea cheltuielilor pentru retribuirea muncii denotă că, în anul 2011, a fost achitată neregulamentar personalului CRTS Bălți suma de 395,4 mii lei, ca spor pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate.

Nerespectându-se condițiile prevăzute în pct.7 din Anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.381 din 13.04.2006, directorul CRTS Bălți cumulează 0,5 funcție de medic transfuziolog, ceea ce este cu 0,25 funcție mai mult decât normele stabilite, ca urmare fiindu-i achitată suma de 3,9 mii lei. De asemenea, în lipsa aprobării de către MS, directorului i s-au achitat suplimente (pentru muncă prestată în condiții de risc major pentru sănătate, majorarea volumului de lucru și spor pentru înaltă competență profesională) de 36,3 mii lei.

De asemenea, cu nerespectarea prevederilor Legii nr.355-XVI din 23.12.2005, au fost achitate unor angajați suplimente pentru majorarea volumului de lucru aferente funcțiilor cumulate în sumă de 4,9 mii lei.

2.3.2. Cu privire la achizițiile publice

Potrivit Planului de achiziții pe anul 2011, au fost planificate spre a fi efectuate 20 proceduri de achiziții cu suma estimativă de circa 1981,4 mii lei, real fiind inițiate și desfășurate: 3 proceduri prin metoda licitației publice, cu încheierea a 12 contracte/1002,8 mii lei; 8 proceduri prin metoda cererii ofertelor de prețuri, fiind încheiate 4 contracte/614,0 mii lei; 58 contracte pentru achiziționarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor de valoare mică/ 497,6 mii lei. În cadrul auditului au fost verificate toate 3 proceduri de achiziții prin metoda licitației publice și toate 8 proceduri prin metoda cererii ofertelor de prețuri.

Auditul a constatat că într-un caz achizițiile au fost efectuate cu nerespectarea prevederilor legale²², fiind divizate prin încheierea a 5 contracte separate pentru achiziții de valoare mică în sumă totală de 27,0 mii lei. Alte neregularități constatate se exprimă prin: nespecificarea responsabilităților fiecărui membru al grupului de lucru pentru achiziții; nesolicitarea și neîncasarea garanției pentru buna execuție a contractelor și a condițiilor documentelor de licitație în sumă de 75,1 mii lei²³; neîntocmirea și neprezentarea în termen Agenției Achiziții Publice a dărilor de seamă privind contractele de achiziție publică de valoare mică semnate²⁴.

2.3.3. Auditul nu a constatat iregularități la evidența situațiilor patrimoniale, iar cele relevate în rezultatul verificării operațiunilor privind documentele bănești nu sînt semnificative și nu influențează opiniile de audit.

Concluzii:

Auditul denotă incertitudini și curențe la compartimentele cadrul instituțional și activitatea conformă, ca urmare a neracordării acestora la normele reglementării ce vizează constituirea și activitatea structurilor încorporate în domeniul serviciului de sînge. Astfel, Lista instituțiilor din subordinea MS, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.397 din 31.05.2011, nu include CRTS Cahul, pentru care au fost efectuate cheltuieli de mijloace publice în sumă de 2279,5 mii lei; MS nu și-a conformat cadrul regulator privind modalitatea de eliberare a produselor sanguine IMS private, departamentale etc. la prescripțiile Hotărîrii Guvernului

¹⁹ Hotărârea Guvernului 148 din 14.02.2008 "Cu privire la aprobarea Regulamentului achizițiilor publice de valoare mică".

²⁰ Ordinul ministrului sănătății nr.481 din 12.12.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Regional de Transfuzie a Sîngelui Bălți”.

²¹ Ordinul ministrului sănătății nr.382 din 03.10.2008 "Cu privire la normativul de personal în Centrele de Transfuzie a Sîngelui".

²² Art. 69 alin.(1) din Legea nr. 96-XVI din 13.04.2007 "Privind achizițiile publice".

²³ Art. 42 alin.(9) din Legea nr. 96-XVI din 13.04.2007 "Privind achizițiile publice".

²⁴ Hotărârea Guvernului nr. 148 din 14.02.2008 "Cu privire la aprobarea Regulamentului achizițiilor publice de valoare mică".

nr.928 din 13.08.2007, ca urmare nefiind încasate mijloace speciale în sumă de 427,5 mii lei.

Monitorizarea ineficienței de către MS și CNTS supune riscului integritatea unor bunuri patrimoniale administrate, cum ar fi cazul privatizării imobilului din str. Gh.Asachi 65.

Funcționalitatea conformă a unităților din domeniul serviciului de sînge și asigurarea calității colectării/producerii produselor sanguine pot fi afectate de nivelul scăzut de completare a statelor de personal, care, în medie, constituia circa 85,3%, precum și de practicarea pe larg a cumulării de funcții vacante.

Ineficiența managementului financiar și a sistemului de control intern a condiționat iregularități la retribuirea muncii. Astfel, CNTS a achitat neregulamentar suma de 417,1 mii lei, ce constituie sporul pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate, precum și suma de 39,0 mii lei din economia formată în rezultatul necompletării funcțiilor vacante - pentru sporuri și suplimente.

Analogic, CRTS Bălți a achitat neregulamentar sporul pentru munca prestată în condiții de risc major pentru sănătate în sumă totală de 395,4 mii lei; suplimente pentru majorarea volumului de lucru la salariul pentru cumularea de funcții - 4,9 mii lei; suplimente fără aprobarea MS - 40,2 mii lei.

Nivelul redus a responsabilității pentru efectuarea achizițiilor publice în cadrul CNTS a cauzat încheierea unor contracte de achiziție în lipsa depunerii de către agenții economici a garanțiilor pentru buna execuție a contractelor în sumă de 90,8 mii lei, iar de către CRTS Bălți - de 75,1 mii lei.

Monitorizarea neconformă a lucrărilor de reparație a sediului CRTS Cahul a condiționat efectuarea unor lucrări suplimentare în sumă de 437,8 mii lei în lipsa acordului adițional și transferarea neregulamentară în avans antre-

prenorului a sumei de 638,6 mii lei.

Recomandări Ministerului Sănătății, în comun cu CNTS și CRTS Bălți :

1. Să asigure conformitatea executării politicilor de consolidare a domeniului donărilor de sînge prin racordarea cadrului instituțional la prevederile legale în domeniu.

2. Să determine politici și proceduri clare în domeniul resurselor umane, asigurînd o planificare reală a necesităților de personal și cheltuielilor pentru salarizarea acestora.

3. Să redirecționeze/conformeze activitatea de asigurare cu produse sanguine a IMS private, departamentale etc. la procedurile statuate prin Hotărîrea Guvernului nr.928 din 13.08.2007.

4. Să evalueze situația privind finalizarea lucrărilor la CRTS Cahul, inclusiv prin stabilirea priorităților în domeniul investițiilor capitale, și să se determine asupra demarării activității acestuia.

Recomandări CNTS și CRTS Bălți:

5. Să se conformeze la rigorile cadrului legal și regulator privind calcularea fondului retribuirii muncii, în special la stabilirea sporurilor și suplimentelor.

6. Să intensifice măsurile sistemului de control intern pentru excluderea pe viitor a neregulilor la efectuarea achizițiile publice.

III. Opinie de audit

În baza rezultatelor auditelor efectuate la entitățile din subordinea MS, echipa de audit a exprimat opinii separate pentru fiecare instituție, care se prezintă în Anexa nr.1 la prezentul Raport de audit.

Prezentul Raport de audit a fost întocmit în baza probelor acumulate în misiunile de audit efectuate la Centrul Național de Transfuzie a Singelui, Centrul Regional de Transfuzie a Singelui Bălți și la Ministerul Sănătății (V.Pantelei, I.Cerba și A.Chiosa).

Responsabili de consolidarea raportului:
Directorul Departamentului de audit I,
auditor public

Natalia Trofim

Șeful echipei de audit,
controlor superior de stat, auditor public

Cauș Vasilisa

Anexa nr. 1

Opiniile de audit

exprimate în cadrul auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Centrul Național de Transfuzie a Singelui și Centrul Regional de Transfuzie a Singelui Bălți

Denumirea instituției	Opinie privind Raportul financiar	Opinie privind regularitatea
Centrul Național de Transfuzie a Singelui	<u>Opinie fără rezerve:</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Centrului Național de Transfuzie a Singelui, la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiar aplicabil.	<u>Opinie cu rezerve :</u> În opinia echipei de audit, datorită semnificației faptelor constatate la retribuirea muncii prin calcularea și achitarea neregulamentară a unor suplimente și sporuri, la executarea unor achiziții publice, la asigurarea gestionării și integrității unor imobile, regularitatea gestionării mijloacelor publice și administrarea patrimoniului public nu în toate cazurile s-au efectuat regulamente.
Centrul Regional de Transfuzie a Singelui Bălți	<u>Opinie fără rezerve :</u> În opinia echipei de audit, bazată pe activitățile de audit efectuate, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Centrului Regional de Transfuzie a Singelui Bălți la data de 31.12.2011, fiind întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiar aplicabil.	<u>Opinie cu rezerve:</u> În opinia echipei de audit, datorită semnificației faptelor constatate la retribuirea muncii prin calcularea și achitarea neregulamentară a unor suplimente și sporuri, la executarea unor achiziții publice, la asigurarea gestionării și integrității unor imobile, regularitatea gestionării mijloacelor publice și administrarea patrimoniului public nu în toate cazurile s-au efectuat regulamente.

Anexa nr.3

Aprobat
prin Hotărîrea Curții de Conturi
nr. 18 din 10 mai 2012

RAPORTUL
auditului regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Agenția Medicamentului

I. Introducere

Auditul regularității pe exercițiul bugetar 2011 la Agenția Medicamentului s-a efectuat în temeiul art.28 și art.31 din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹ și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012².

Scopul auditului a constat în oferirea unei asigurări rezonabile referitor la faptul că rapoartele financiare, întocmite de Agenția Medicamentului (în continuare –Agenția, sau AM) și prezentate Ministerului Sănătății (în continuare – MS, sau ministerul) pe anul 2011, în toate aspectele semnificative, sînt elaborate în conformitate cu prevederile acceptate și prezintă informația reală și fidelă asupra situației financiare și celei patrimoniale, bazată pe datele evidenței contabile, iar utilizarea mijloacelor publice, operațiunile financiare efectuate, precum și procedurile de achiziții centralizate sînt corecte și conforme prevederilor legale.

Responsabilitatea conducerii entității auditate este de a întocmi și de a prezenta în termenele stabilite și în conformitate cu cadrul legal rapoartele financiare privind situațiile financiare, de a asigura respectarea prevederilor legale în activitatea economico-financiară, de a elabora și a implementa un sistem de management financiar și control intern eficient, avînd și obligația de a asigura prevenirea și descoperirea erorilor și fraudelor, înregistrarea veridică în registrele contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate, utilizarea eficientă și conformă a alocațiilor bugetare, precum și o bună guvernare a fondurilor publice.

Responsabilitatea echipei de audit a constat în auditarea conturilor și aspectelor semnificative, în scopul obținerii probelor de audit suficiente și adecvate pentru susținerea concluziilor și opiniilor de audit asupra rapoartelor financiare pe anul 2011 și regularității gestionării fondurilor publice.

Auditul a fost efectuat conform Standardelor de audit ale Curții de Conturi³, cu abordarea bazată pe proceduri de fond și, după caz, pe sistemul de control intern al entităților auditate.

II. Prezentare generală

Agenția Medicamentului este creată în baza Hotărîrii Guvernului nr.617 din 28.06.2005⁴, prin reorganizarea Institutului Național de Farmacie, Inspectoratului de Stat Farmaceutic și Direcției farmaceutice a Ministerului Sănătății, și se subordonează ministerului, avînd ca scop realizarea politicii statului în domeniul medicamentului și activității farmaceutice. Cheltuielile pentru întreținerea Agenției Medicamentului se finanțează de la bugetul de stat.

În procesul aprovizionării necesarului de medicamente în vederea realizării programelor naționale în domeniul sănătății și administrării mijloacelor în aceste scopuri, Agenția se conduce de cadrul legislativ-normativ și

regulator⁵, acesteia fiindu-i delegată organizarea și desfășurarea la nivel național a achizițiilor publice centralizate de medicamente și alte produse de uz medical necesare instituțiilor medicale. Sinteza executării de ansamblu a alocațiilor precizate și executate în anul 2011 de Agenție se prezintă în Tabelul nr.1.

Tabelul nr.1
(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Aprobat initial	Precizat pe an	Executat de casă	Cheltuieli/venituri efective	Datorii	
						debitoare	creditoare
Componenta de bază							
1.	Programele naționale/speciale în domeniul sănătății	86868,5	79685,1	79017,8	60470,3	4,0	53,9
Mijloace speciale (întreținerea AM)							
1.	Venituri	26022,0	23083,1	21314,0	20652,9	206,7	6390,2
2.	Cheltuieli	26022,0	19286,8	18550,5	18673,6	71,5	1005,3
	Total cheltuieli	112890,5	98971,9	97568,3	79143,9	75,5	1059,2

Sursă: Datele selectate din Raportul privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază (Formularul nr.2) și Raportul privind încasarea și utilizarea mijloacelor speciale (Formularul nr.4) pe anul 2011

Analiza alocațiilor denotă că ponderea majoră în totalul surselor de finanțare a Agenției revine mijloacelor componente de bază a bugetului de stat – 81,0%, iar mijloacelor speciale – 19,0%. Potrivit datelor din tabel, veniturile efective din mijloacele speciale au constituit 20652,9 mii lei, sau cu 5369,1 mii lei mai puțin față de veniturile aprobate inițial și cu 2430,2 mii lei mai puțin față de indicii precizați, fapt ce atestă carențe la planificarea veniturilor. În aceste condiții, veniturile încasate nu au atins nivelul aprobat și precizat, acesta fiind de 81,9 % și, respectiv, 92,3%.

Sursele principale de venituri provin din mijloacele de la eliberarea autorizațiilor de înregistrare a medicamentelor și modificărilor post-autorizare, care au constituit 15948,5 mii lei, sau 74,8% din totalul veniturilor. Limitele de cheltuieli din contul mijloacelor speciale au fost executate efectiv la nivel de 71,8% (18673,6 mii lei) față de mijloacele aprobate inițial și, respectiv, la nivel de 96,8% față de limitele precizate, cheltuielile de casă constituind 18550,5 mii lei.

În aspectul clasificăției economice, s-a constatat că ponderea majoră în totalul cheltuielilor revine cheltuielilor pentru retribuirea muncii – 48,9% (9069,9 mii lei), urmate de cheltuielile pentru: plata mărfurilor și serviciilor – 21,8% (4050,7 mii lei), investițiile capitale – 11,5% (2141,8 mii lei), contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 10,7% (1987,8 mii lei), procurarea mijloacelor fixe – 5,2% (961,3 mii lei), primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 1,6% (297,7 mii lei), altele – 0,3% (41,3 mii lei).

III. Constatări, concluzii și recomandări

3.1. Cu privire la regularitatea cheltuielilor pentru întreținerea Agenției

➤ Potrivit schemei de încadrare pentru anul 2011, statele de personal ale Agenției au fost aprobate de către MS în număr de 141,5 unități. La 31.12.2011, statele de

¹ Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (cu modificările ulterioare).

² Hotărîrea Curții de Conturi nr.80 din 22.12.2011 "Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2012"(cu modificările ulterioare).

³ Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit și Standardelor auditului regularității”.

⁴ Hotărîrea Guvernului nr.617 din 28.06.2005 "Cu privire la redresarea situației farmaceutice în Moldova”.

⁵ Legea nr.96-XVI din 13.04.2007 „Privind achizițiile publice” (în continuare - Legea nr. 96-XVI din 13.04.2007); Hotărîrea Guvernului nr.1252 din 01.12.2005 "Cu privire la aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului-limită ale Agenției Medicamentului"; Hotărîrea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007"Privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții"; Hotărîrea Guvernului nr.568 din 10.09.2009 "Pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea de medicamente și alte produse de uz medical pentru necesitățile sistemului de sănătate"; Ordinul Ministerului Sănătății nr.310 din 09.09.2009 "Cu privire la asigurarea bolnavilor de ambulatoriu cu medicamente și consumabile achiziționate centralizat din sursele bugetului de stat"; Ordinul Ministerului Sănătății nr.232 din 08.04.2010 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor bugetare centralizate pentru realizarea programelor în domeniul sănătății”.

personal au fost completate cu 115,5 unități, sau la nivel de 82,7%. Din numărul de funcții vacante (26 unități), au fost ocupate prin cumul de funcție 6,5 unități, iar 19,5 de funcții rămân neocupate. Analiza statelor de personal, completate în aspectul funcțiilor, se prezintă în Tabelul nr.2.

Tabelul nr.2

Indicatori	Medici	Farmacisti și chimiști	Personal medical mediu	Personal medical inferior	Alt personal	Total pe instituție
Numărul funcțiilor aprobate	12,5	85,0	2,0	3,5	38,5	141,5
Real funcții ocupate, din care:	10,5	71,0	2,0	3,0	35,5	122,0
funcții cumulate	-	5,0	-	-	1,5	6,5
Funcții de bază neocupate	2,0	14	-	0,5	3,0	19,5
Numărul angajaților	12	66	2	3	34	117
Nivelul de asigurare cu cadre (%)	96,0	77,6	100	85,7	88,3	82,7

Sursă: Datele selectate din rapoartele Agenției Medicamentului pe anul 2011

Datele din tabel denotă că ocuparea funcțiilor pe toate categoriile de angajați s-a efectuat sub nivelul planificat. Cel mai scăzut nivel de ocupare se atestă la categoria farmaciști și chimiști (77,6%), ceea ce poate condiționa apariția elementelor de risc la realizarea obiectivelor entității în domeniul medicamentului și activității farmaceutice. S-a relevat că, în perioada auditată, Agenția, în condițiile înregistrării a 26 funcții vacante, a plasat un singur anunț de suplینire a unei funcții de farmacist-expert, iar pentru anul 2012 (scrisoarea nr.01.02/54 din 06.01.2012) a comunicat MS că nu are nevoie de specialiști în domeniu.

➤ Pe anul 2011, fondul pentru retribuirea muncii a fost precizat în sumă de 9069,9 mii lei, cheltuielile de casă fiind executate în aceeași mărime, iar cheltuielile efective – în sumă de 9092,5 mii lei. Verificările auditului asupra corectitudinii bugetării și executării cheltuielilor în aspectul destinațiilor art.111 „Retribuirea muncii” au constatat unele neregularități. Astfel, nerespectându-se prevederile Hotărârii Guvernului nr.381 din 13.04.2006⁶, au fost planificate și solicitate mijloace majorate cu suma totală de 2435,0 mii lei pentru: sporuri cu caracter stimulator (1535,4 mii lei), premiere (771,6 mii lei), ajutor material (128,6 mii lei), ceea ce atestă un grad de iresponsabilitate la estimarea necesarului de alocații bugetare pentru retribuirea muncii.

➤ Auditul a constatat că economia formată în rezultatul neocupării funcțiilor vacante (19,5 unități), în sumă de circa 114,8 mii lei, a fost utilizată la acordarea sporurilor pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea lucrărilor de importanță deosebită, suplimente etc., pe cînd conform pct.10 și pct.13 din Condițiile unice de salarizare a personalului din unitățile bugetare, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006, astfel de plăți se efectuează în limita fondului de salarizare, cu excepția sumelor aferente funcțiilor vacante.

➤ Analiza salarizării în aspectul categoriilor de funcții relevă că venitul mediu lunar (inclusiv alte plăți aferente) constituie pentru: medici – 6,2 mii lei, personalul medical mediu – 5,5 mii lei, personalul medical inferior – 3,9 mii lei, alt personal – 6,3 mii lei. S-a constatat că la categoria „alt personal” este atribuit personalul Secției economie, finanțe și evidență contabilă, acesta beneficiind, în medie, de un salariu lunar în mărime de 8,2 mii lei, sau cu 2,0 mii lei mai mult comparativ cu același indicator la „medici”. În acest context, se exemplifică salariul șefului Serviciului economic, care, pe anul 2011, a constituit, în medie, 13,8 mii lei, față de 13,7 mii lei – în anul 2010. În același caz, se relevă neregularități și la capitolul utilizarea mijloacelor publice, în urma concedierii conform art.86 (1) lit.b) din Codul muncii, în legătură cu lichidarea entității publice (Stația Municipală Chișinău de Asistență Medicală Urgentă), cu contractarea ulterioară a prestării serviciilor (angajare) persoanei în

cadru AM. Se menționează că persoana în cauză a depus declarația de asigurare că, în cazul plasării în cîmpul muncii pe parcursul perioadei 9.03.2010-8.05.2010, se obligă să reîntoarcă instituției suma respectivă (20,8 mii lei), ceea ce este stabilit în lit.(d) alin.(1) din art.186 al Codului muncii. Deși, conform informației Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă, persoana în cauză a declarat că nu desfășoară nici o activitate în scopul obținerii de venituri, auditul a constatat încheierea de către AM cu această persoană a contractului de prestare a serviciilor pe un termen de 2 luni (10.03-09.05.2010), în vederea consultanței în aplicarea regulamentelor, generalizarea informației pe operatorii economici care urmau să transfere taxa în mărime de 0,2% din valoarea contractului de achiziții, elaborarea și modificarea planurilor de finanțare cu o plată lunară de 8,0 mii lei. În viziunea auditului, sumele achitate și nerestituite pentru perioada angajată (20,8 mii lei) reprezintă cheltuieli neeficiente de la bugetul de stat efectuate de instituțiile din același domeniu, ca rezultat al lipsei monitorizării și conlucrării interdepartamentale, iar lucrările necesare în sumă de 14,3 mii lei se consideră ca fiind neeficiente, datorită faptului că Agenția dispunea de unități de personal în Secția economie și evidență contabilă.

➤ La 31.12.2011, Agenția Medicamentului înregistra mijloace fixe în sumă de 21778,3 mii lei (inclusiv bunuri imobile în valoare de 3109,2 mii lei), care, comparativ cu începutul anului, s-au majorat cu 420,6 mii lei, situație condiționată, pe de o parte, de procurarea mijloacelor fixe, iar pe de altă parte – de casarea acestora. Verificările unui eșantion de 108 unități din totalitatea de 469 unități de mijloace fixe (inclusiv cu observarea fizică la fața locului) au constatat: lipsa fișelor (9 cazuri) și a numărului de inventar (15 cazuri); necoincidența la 7 unități a numărului de inventar aplicat cu cel indicat în fișă; atribuirea aceluiași număr de inventar în 2 cazuri. Totodată, contrapunerea fișelor de inventar cu borderourile mijloacelor fixe a identificat că, din 469 unități de mijloace fixe, la 106 lipsesc fișele, acest fapt condiționînd o divergență în sumă de 590,8 mii lei. De asemenea, Agenția neregulamentară⁷ ține evidența pe o singură fișă de inventar de la 2 unități pînă la 6 unități de mijloace fixe, iar în aspectul fiecărei unități nu asigură corectitudinea înregistrării valorii în fișele de inventar (fiind identificate diferențe de la 5,0 mii lei pînă la 27,6 mii lei). Nu s-a asigurat corectitudinea grupării activelor, fapt ce a cauzat atribuirea incorectă a 43 unități de mijloace fixe, în sumă de 360,4 mii lei, la contul 016 „Unelte de producție, instrumente, mobilier”, care regulamentează urmau a fi înregistrate în evidență la contul 013 „Mașini și utilaje”. Faptele exemplificate denotă nivelul scăzut al organizării contabilității, asigurării plenitudinii, veridicității și coerenței datelor înregistrate în evidența analitică, sintetică și cu cele raportate.

➤ În anul 2011, Agenția a inițiat și a desfășurat 19 proceduri de achiziții, din care 5 – prin licitație publică, 10 – prin cererea ofertelor de prețuri, 4 – achiziții dintr-o singură sursă, fiind încheiate 35 contracte în valoare totală de 2512,1 mii lei și 32 contracte de valoare mică în sumă de 278,2 mii lei. Verificările unui eșantion de 3 proceduri de achiziții prin licitație publică, 5 proceduri prin cererea ofertelor de prețuri și 1 achiziție dintr-o singură sursă au relevat nereguli⁸, printre care: neelaborarea planului de achiziții pentru anul 2011; divizarea achiziției la procurarea pieselor de schimb prin metoda cererii ofertei de prețuri, cu încheierea a 3 contracte de valoare mică în sumă totală de 37,7 mii lei; nedepunerea de către membrii grupului de lucru pentru achiziții a declarațiilor de confidențialitate și

⁶ Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

⁷ Ordinul Ministrului Finanțelor nr.93 din 19.07.2010 „Despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice”.

⁸ Legea nr.96-XVI din 13.04.2007, Hotărîrea Guvernului nr.1380 din 10.12.2007 „Cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții”.

imparțialitate pentru unele proceduri de achiziție efectuate; nesolicitarea și neîncasarea garanției de asigurare a executării contractelor în sumă totală de 81,7 mii lei; neprezentarea dării de seamă privind contractele de achiziție publică de mică valoare.

➤ La 31.12.2011, AM a înregistrat la partea de venituri datorii debitoare în sumă de 206,7 mii lei și datorii creditoare – de 6390,2 mii lei. S-a constatat că din acestea datoriile debitoare cu termenul de achitare expirat constituie 121,8 mii lei, din care au depășit termenul de prescripție – în sumă de 27,4 mii lei, iar datoriile creditoare cu termenul de achitare expirat constituie 5118,4 mii lei, inclusiv 4879,6 mii lei – achitate în avans de către agenții economici pentru prestarea serviciilor. Sumele datoriilor cu termenul de achitare expirat (debitoare – 121,8 mii lei, și creditoare – 5118,4 mii lei) n-au fost raportate de AM la compartimentul corespunzător, prin ce nu a asigurat veridicitatea raportării.

Situațiile descrise denotă nerespectarea prevederilor legale⁹ în vederea efectuării inventarierii regulamentare a conturilor, cu întreprinderea măsurilor corespunzătoare, ceea ce ar asigura conformitatea contabilității.

➤ La partea de cheltuieli, datoriile debitoare și cele creditoare au însumat 71,5 mii lei și, respectiv, 1059,2 mii lei. Partea preponderentă a datoriei creditoare la partea de cheltuieli o reprezintă datoriile pentru retribuirea muncii, care au constituit 638,0 mii lei.

➤ La 31.12.2011, Agenția înregistra un sold de mijloace temporar intrate în posesia instituției în volum de 995,3 mii lei, acumulate preponderent la finele anului 2011 și formate din garanția pentru oferta de participare la achizițiile pentru anul bugetar următor.

➤ Potrivit Bilanțului Agenției Medicamentului, la situația din 31.12.2011, la contul 246 „Fondul pentru dezvoltarea instituției” a fost reflectată suma de 40966,6 mii lei. Suma raportată reprezintă cheltuielile Agenției pentru obiectul „Blocul de laboratoare al Agenției Medicamentului”, care a constat din construcția unui bloc de laborator și reparația capitală a altor 2 blocuri, lucrările fiind demarate din anul 2004, în lipsa divizării pe obiecte separate după categoria lucrărilor. Verificările auditului privind veridicitatea sumei reflectate în raport au condiționat necesitatea efectuării unor proceduri de audit cu extinderea ariei de verificare a tranzacțiilor aferente altor perioade.

Pe anul 2011, limitele de alocații pentru investiții capitale au fost aprobate inițial în sumă de 6300,0 mii lei și, ulterior, precizate – în sumă de 2503,7 mii lei. Cheltuielile de casă și cele efective s-au executat în aceeași mărime – de 2141,8 mii lei, lucrările fiind executate în baza a 3 contracte de antrepriză, încheiate în perioadele anterioare.

Verificarea regularității lucrărilor de reparație au constatat unele nereguli, după cum urmează.

Astfel, pentru lucrările de proiectare a blocului de laborator, în urma procedurii de achiziții, la 10.12.2003 Agenția a încheiat cu I.P.S. „Iprocom” un contract cu valoarea de 486,0 mii lei, care stipula și efectuarea lucrărilor de proiectare a unei cazangerii (în valoare de 53,5 mii lei), suma fiind achitată integral. În realitate, lucrările de proiectare a cazangeriei nu au fost executate, încălzirea blocului de laborator fiind proiectată de la sursele termice centralizate (S.A. „Termocom”). Aceste modificări de substituie a unor lucrări cu altele (nefiind estimată nici valoarea lor) nu au fost incluse în condițiile contractului, fapt ce denotă nerespectarea cadrului legal¹⁰.

Auditul a constatat faptul că Agenția a înaintat, pentru licitația desfășurată la 13.07.2004, proiectul lucrărilor de reparație în lipsa expertizării regulamentare¹¹, raportul de verificare a proiectului de execuție („Blocul de laboratoare al Institutului Național de Farmacie din str. Korolenco, nr.2/1, mun. Chișinău”, faza – soluții de arhitectură și rezistență) fiind prezentat la 09.08.2004 de către Direcția de Verificare și Expertizare a Proiectelor de Construcție. Anticipat acestei situații, la 03.08.2004, cu câștigătorul licitației S.A. „Verilar-proiect” a fost semnat contractul de antrepriză cu durata de executare până la 04.12.2006 și valoarea lucrărilor – de 9844,9 mii lei. Ulterior, prin 4 acorduri adiționale, a fost prelungită durata executării lucrărilor până la 31.12.2012 și majorată valoarea lor în condițiile legii (2937,6 mii lei). Cu același antreprenor au fost încheiate, în rezultatul licitațiilor, încă 2 contracte de antrepriză la același obiect: unul în valoare totală de 14606,7 mii lei (ulterior, prin 4 acorduri adiționale, fiind modificate clauzele contractuale, majorate perioadele de executare, precum și volumele lucrărilor cu 875,3 mii lei) și altul în valoare de 13390,5 mii lei (ulterior, prin 2 acorduri adiționale, fiind majorate perioadele de executare).

Auditul a identificat și executarea unor lucrări de construcție-montaj fără ca acestea inițial să fie incluse în documentația de proiect (precum demolarea construcției vechi, lucrări de terasament, racordarea la rețelele termice, apeduct, canalizare și electrice etc.), executarea și achitarea acestora fiind efectuate anticipat expertizării și contractării (2937,6 mii lei). Totodată, auditul denotă că ofertele prezentate de antreprenorul nominalizat (câștigător al licitațiilor din anii 2004-2005) conțineau erori spre micșorarea costului ofertei în valoare de 241,6 mii lei și, respectiv, de 463,2 mii lei, această situație fiind generată de neverificarea regulamentară¹² a corectitudinii aritmetice, ceea ce poate condiționa poziționarea favorizată a participantului la licitație.

În afară de aceasta, în perioada executării lucrărilor contractate, autoritatea contractantă neregulamentară¹³ a acceptat includerea a 2 coeficienți necontractați (privind executarea lucrărilor în condiții strimțate și pentru cheltuieli neprevăzute), ceea ce a determinat majorarea valorii contractului cu 138,9 mii lei.

Nerespectind prevederile regulamentare¹⁴, autoritatea contractantă nu a asigurat perfectarea și păstrarea dosarelor achizițiilor publice organizate pentru lucrările la acest obiect, acestea nefiind cusute, ștampilate și în care lipsesc unele documente aferente procedurilor de licitație din anul 2004, în timp ce regulamentul acestora pot fi lichidate doar după expirarea a doi ani de la momentul încetării acțiunii contractului de achiziție publică.

Deși autoritatea contractantă a încheiat cu antreprenorul general un contract (la 03.01.2005), prin care a fost stabilită modalitatea și condițiile de furnizare și achitare a energiei electrice și a apei consumate pe toată perioada de reconstrucție, contrar acestora, Agenția, în anii 2005-2011, a acceptat includerea de către antreprenor a costului energiei consumate în procesele-verbale de executare a lucrărilor (inclusiv TVA) în valoare totală de 342,4 mii lei, față de 285,3 mii lei – reflectată în facturile înaintate de Agenție (cu 57,1 mii lei mai mult).

Nerespectind-se prevederile legale, la încheierea a 3 contracte de antrepriză cu antreprenorul câștigător, nu a fost depusă garanția de bună execuție în sumă totală de 1892,0 mii lei (respectiv, 492,2 mii lei, 730,3 mii lei și

⁹ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007, art.24.

¹⁰ Legea nr.1166-XIII din 30.04.1997, art.25 alin.(5).

¹¹ Legea nr.1116-XIII din 30.04.1997, art.18 alin.(3).

¹² Legea nr.1166-XIII din 30.04.1997, art.38 alin.(1).

¹³ Legea nr.1166-XIII din 30.04.1997, art.25 alin.(5).

¹⁴ Hotărârea Guvernului nr.9 din 17.01.2008 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice” pct.5, pct.6 și pct.13.

669,5 mii lei).

În cadrul verificărilor s-a identificat aplicarea diferitelor prețuri la transportarea pământului (spre exemplu, într-un caz, până la distanța de 25 km, prețul a constituit 8,0 lei/tonă, iar în alt caz, la aceeași distanță – 636,0 lei/tonă), fapt care a condus la majorări de 150,6 mii lei.

➤ În baza unor demersuri ale MS, 4 angajați ai Agenției (1 – din anul 2009) au fost detașați pentru exercitarea unor funcții în cadrul MS, cu efectuarea cheltuielilor de salarizare și întreținere din contul Agenției. De asemenea, unul din cele 8 autoturisme înregistrate în bilanțul AM acordă servicii pentru MS. Astfel, AM a suportat cheltuieli improprie în sumă totală de 256,8 mii lei, din care cheltuieli pentru retribuirea muncii și contribuții obligatorii – 199,2 mii lei, și cheltuieli pentru întreținerea unității de transport – 57,6 mii lei (combustibil, asigurare, reparații etc).

➤ Nerespectând prevederile legale care reglementează principiile contabilității¹⁵, Agenția n-a supus inventarierii datele incluse în fișele de parcurs și nu le-a contrapus cu cele ale vitezometrelor automobilelor aflate în administrare, fiind constatate divergențe care nu influențează veridicitatea raportului financiar, dar pot condiționa neregularități la decontarea combustibilului.

➤ Verificările auditului relevă faptul că certificatele de înregistrare a produselor medicamentoase cu marcă transparentă nu sînt atribuite la categoria documente de strictă evidență, deși astfel de certificat reprezintă principalul document care atestă dreptul de circuit al unui produs farmaceutic pe piața internă și, respectiv, la eliberarea acestuia se încasează plățile stabilite prin legislație (mărima plății este stabilită de Guvern în funcție de categoria acestuia). Neatribuirea acestor certificate la documentele de strictă evidență și casarea lor ca materiale de uz gospodăresc și/sau rechizite de birou pot condiționa riscul eliberării neconforme a acestora. S-a constatat că și alte certificate și autorizații eliberate de Agenție se imprimă pe hîrtie format A4 și sînt lipsite de mărci transparente.

Concluzii:

Agenția nu a asigurat implementarea unui management financiar adecvat, urmare cărui fapt au fost admise mai multe neregularități la toate etapele procesului bugetar. Astfel, planificarea neconformă a favorizat Agenția în solicitarea exagerată de alocări bugetare, în special la retribuirea muncii și investiții capitale. Această situație a condiționat utilizarea neeficientă și contrar legislației a unor alocări pe anul 2011 la capitolul retribuirea muncii, în sumă totală de 2549,8 mii lei (2435,0+114,8).

În condițiile executării unor demersuri ale MS adresate Agenției, ultima a suportat cheltuieli neraționale (improprie) în sumă totală de 256,8 mii lei pentru retribuirea muncii unor angajați (aceștia real activînd pentru aparatul central al MS) și întreținerea unui automobil.

Responsabilitatea redusă a grupului de lucru pentru achiziții a generat neregularități la achiziționarea lucrărilor și serviciilor pentru investițiile capitale. Totodată, lipsa controlului la executarea contractelor a condiționat majorarea volumelor, tergiversarea termenelor de executare și – utilizarea banilor publici în sume majorate față de ofertele înaintate și volumele contractate, auditul identificînd neregularități în sumă totală de 1390,2 mii lei (pe toată perioada de executare a lucrărilor).

Deși certificatul de înregistrare a produselor medicamentoase reprezintă principalul document care atestă dreptul de circuit al unui produs farmaceutic pe piața internă, acestea nu sînt atribuite la categoria documente de strictă evidență, fapt ce poate condiționa riscul eliberării neconforme a acestora.

Constatările auditului denotă că managementul instituțional n-a asigurat conformitatea organizării sistemului de contabilitate și de raportare financiară potrivit regulilor generale ale contabilității.

Recomandări Agenției Medicamentului:

1. Să asigure planificarea reală a necesităților de alocări bugetare pentru cheltuielile de întreținere instituțională, cu determinarea de politici relevante pentru buna guvernare a banilor publici.

2. Să prezinte cu regularitate Ministerului Sănătății necesitățile reale de cadre medicale cu studii superioare și medii, în corelare cu funcțiile vacante, cu mediatizarea procesului respectiv.

3. Să asigure în conformitate cu cadrul legal și regulator stabilirea sporurilor pentru înaltă eficiență, intensitatea muncii, executarea unor lucrări de importanță deosebită, a suplimentelor etc.

4. Să efectueze achizițiile publice pentru procurarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor în strictă conformitate cu cadrul legal ce reglementează domeniul vizat.

5. Să corecteze reflectarea în evidența contabilă și raportarea mijloacelor fixe în sumă de 360,4 mii lei.

6. Să asigure în condițiile legii întreprinderea acțiunilor legale asupra datoriilor debitoare cu termenul de prescripție expirat în sumă de 27,4 mii lei.

7. Să elaboreze propuneri privind oportunitatea atribuirii certificatelor de înregistrare a produselor medicamentoase la formulare cu regim special, prin prisma Hotărîrii Guvernului nr.294 din 17.03.1998 „Cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997”, cu înaintarea acestora Guvernului, spre examinare și aprobare.

3.2. Cu privire la regularitatea executării cheltuielilor pentru realizarea programelor naționale/speciale în domeniul sănătății

În anul 2011, Agenției, pentru realizarea a 11 programe naționale/speciale din domeniul sănătății, i-au fost aprobate inițial mijloace financiare în sumă totală de 86868,5 mii lei, ulterior fiind precizate în sumă de 79685,1 mii lei. Analiza în dinamică a mijloacelor alocate pe anii 2009-2011 pentru fiecare program este redată în Tabelul nr.3.

Dinamica mijloacelor alocate pentru programele naționale/speciale gestionate de Agenție pe anii 2009- 2011

Tabelul nr.3
mii lei

Nr. d/o	Denumirea programului	a. 2009		a. 2010		a. 2011		Precizat anual față de aprobat anual
		Executat de casă	Executat de casă	Plan aprobat anual	Plan precizat anual	Executat de casă	Executat efectiv	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=6-5
1	Agenția Medicamentului, total pe programe, inclusiv:	87988,0	80368,9	86868,5	79685,1	79017,7	60470,5	-7183,4
1.	Securitatea transluțională și autoasigurarea fără cu produse sangvine	5562,2	6392,3	10250,0	7725,2	7681,5	0	-2524,8
2.	Imunoprofilaxia și măsurile antiepidemice	7843,3	10079,0	10813,5	10816,6	10663,3	85,7	+31,2
3.	Profilaxia și combaterea diabetului zaharat	21308,5	23798,4	21309,7	24424,9	24353,6	24424,8	+3115,2
4.	Profilaxia și controlul infecției HIV/SIDA/ITS	989,7	986,6	995,2	998,0	968,3	0	+2,8
5.	Controlul și profilaxia tuberculozei	1627,4	2612,8	283,7	282,0	281,1	282,0	-5,7
6.	Sănătatea muncii	14637,6	3290,3	4232,0	3888,8	3612,1	3888,8	-373,2
7.	Combaterea cancerului	2770,0	1916,2	3849,8	3332,3	3329,8	3332,3	-517,5
8.	Boli rare	-	2439,8	2850,5	2849,8	2848,2	2848,2	-0,7
9.	Prevenirea și tratamentul stărilor și patologiilor ce influențează negativ asupra genomului uman	1039,5	1418,4	1361,9	1344,5	1344,5	1344,5	-17,4
10.	Servicii de hemodializă și transplant renal	24247,5	26896,0	29425,7	22560,5	22442,9	22699,0	-6865,2
11.	Asistența medicală și asigurarea cu aparate auditive a persoanelor cu deficiențe de auz	1962,3	549,1	1492,5	1492,5	1492,5	1595,2	0,0

Sursă: Rapoartele privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază pe anii 2009-2011, pentru fiecare program în parte

Cheltuielile de casă pentru realizarea programelor naționale/speciale au constituit 79017,8 mii lei, cu asigurarea unui nivel de executare de 99,2% față de limitele precizate. Cheltuielile efective au constituit 60470,3 mii lei, sau cu 18547,5 mii lei mai puțin decît cheltuielile de casă, acestea efectuîndu-se regulamentar în condițiile achiziționării și asigurării centralizate cu medicamente de către AM

¹⁵ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 și Ordinul Ministerului Finanțelor nr.7 din 18.01.1999 „Despre aprobarea Regulamentului privind dările de seamă contabile ale instituțiilor publice. Inventarierea patrimoniului.”

a instituțiilor publice din subordinea MS.

Întru realizarea programelor naționale/speciale pe anul 2011, Agenția a organizat 39 proceduri de achiziții publice, în rezultatul cărora au fost încheiate 77 contracte de achiziționare, distribuire/recepționare a medicamentelor, acestea fiind verificate de audit integral, constatându-se neregularități¹⁶ la achiziționarea, monitorizarea și raportarea cheltuielilor în aceste scopuri. Astfel:

- Nemonitorizarea de către Agenție a executării clauzelor contractuale (44 contracte) a cauzat nerespectarea de către agenții economici a termenului de livrare a medicamentelor, acesta fiind depășit pînă la 140 zile. Totodată, Agenția n-a aplicat măsurile de prevenire prin penalizarea lor, aceste măsuri fiind aplicate în procesul auditului (decembrie 2011), calculându-se penalități în sumă de 460,8 mii lei.

- Agenția nu a asigurat depunerea regulamentară de către agenții economici a garanției pentru buna execuție a contractelor în sumă de 3891,5 mii lei.

- Lipsa monitorizării executării clauzelor contractuale a dus la neachitarea în termenul stabilit a taxei de 0,2% din valoarea contractului pentru desfășurarea procedurilor de achiziție, constatându-se întârzieri de pînă la 3 luni, cu formarea datoriei în sumă de 23,9 mii lei la 31.12.2011.

- Urmare indicațiilor MS, în cadrul a 3 din 11 programe, preparatele medicamentoase nu s-au livrat de către agenții economici la locul de aflare a instituției beneficiare, după cum prevăd condițiile contractuale, dar, contrar acestora, se recepționează de către instituții la locul aflării agentului economic, acest fapt implicînd cheltuieli suplimentare pentru instituțiile publice.

- Potrivit ordinului ministrului sănătății¹⁷, instituțiile medicale beneficiare de medicamente și consumabile, în cadrul programelor, urmau să evalueze trimestrial rezultatele recepționării, distribuirii și utilizării medicamentelor achiziționate de AM și să prezinte spre monitorizare acesteia, pînă la data de 10 a lunii următoare, rezultatele circuitului medicamentelor. Ulterior, Agenția, în urma totalizării acestor informații, urma să informeze MS cu o analiză și propuneri de perfecționare a activităților legate de acest proces. Auditul a identificat că Agenția nu a monitorizat prezentarea de către instituții a acestor informații, respectiv neprezentînd MS informații relevante referitor la prescripțiile stabilite în ordinul vizat, acestea rămînînd a fi formale și neexecutate. Concomitent, datorită faptului că MS și Agenția nu au dispus de un totalizator al necesităților reale ale IMSP pe anul 2011 la produsele medicamentoase achiziționate centralizat de Agenție, s-a constatat că la unele instituții au fost înregistrate stocuri exagerate de medicamente și consumabile. Ca urmare, în unele cazuri, din lipsa de necesitate și cu riscul expirării termenului de valabilitate, instituțiile au solicitat de la MS redistribuirea surplusurilor de stocuri către alte instituții.

Verificările auditului pe un eșantion de 15 instituții din 40 instituții beneficiare de produse medicamentoase în cadrul Programului "Profilaxia și combaterea diabetului zaharat" au relevat că distribuirea produselor s-a efectuat fără a se ține cont de cantitățile acestora aflate în stocurile instituțiilor, care, în unele cazuri, sînt exagerate. Astfel, desi unele instituții se adresau MS să nu li se distribuie produse medicamentoase, deoarece dispun de stocuri suficiente, acestora li se repartizau (potrivit actelor administrative interne ale MS) noi cantități de produse. În acest sens, exemplificăm repartizarea către IMSP CMF Cantemir a 4 tipuri de medicamente (648 flacoane), în valoare totală de 74,3 mii lei, acesta refuzînd recepționarea lor pe motivul

stocului excesiv. Analogic, în anul 2011, au fost distribuite Asociației Curativ-Sanatoriale și de Recuperare cantități excesive de medicamente, drept urmare, la 01.10.2011, formîndu-se stocuri la 8 tipuri de medicamente (1356 flacoane și 314 penfile), în valoare totală de 229,2 mii lei, care, la solicitarea adresată MS, au fost redistribuite la 21 de instituții medico-sanitare publice.

De asemenea, IMSP CMF Ungheni, la 01.01.2011, înregistra un sold de 109 flacoane de Apo-Desmopressin, iar în luna iunie a mai recepționat 134 de flacoane. Prin scrisoarea nr.259/01-3 din 09.08.2011, instituția informează ministerul că, la situația din 01.08.2011, dispune de 169 flacoane de Apo-Desmopressin (necesarul pentru anii 2011-2012). Cu toate acestea, la 10.11.2011, la inițiativa MS, instituția mai recepționează încă 134 de flacoane. În aceeași perioadă, instituția a utilizat 156 de flacoane, la finele anului rămînînd în stoc 221 de flacoane. Reiesind din consumul mediu anual, cantitatea produselor din stoc este disponibilă pentru o perioadă de 17 luni, deși termenul de valabilitate expiră în 13 luni. Într-o situație similară e și medicamentul Minirin, la 01.01.2011 înregistrîndu-se un stoc de 209 flacoane. Pe parcursul anului au fost utilizate 76 de flacoane, iar 43 de flacoane s-au redistribuit altor instituții. La situația din 31.12.2011, a fost înregistrat un stoc de 90 flacoane - necesarul pentru 15 luni, cu termenul de valabilitate care expiră în 13 luni. Mai mult decît atît, auditul a constatat că din acest stoc 22 de flacoane, în valoare de 3,9 mii lei, au termenul de valabilitate expirat în februarie 2011.

Lipsa monitorizării consumului și stocurilor de medicamente se atestă și în alte instituții medico-sanitare publice, sinteza celor mai relevante cazuri fiind prezentată în Tabelul nr.4.

Tabelul nr.4

Denumirea instituției	Denumirea medicamentului	Consumul lunar	Stocul la 31.12.2011	Stocul disponibil pe luni	Expirarea termenului de valabilitate
IMSP CMF Telenesti	Apo-Desmopressin	6	148	24	/02.2013
IMSP CMF Strășeni	Minirin 10mg d5 ml N1;	5	70	14	/02.2013
	Apo-Desmopressin	5	97	19	/01.2013
IMSP CMF Orhei	Minirin 10mg d5 ml N1;	5	120	24	/02.2013
	Apo-Desmopressin	5	113	20	/01.2013

Sursă: Informația cu privire la utilizarea medicamentelor anti-diabetice din cadrul programelor naționale, prezentată de instituțiile medico-sanitare.

Notă: Minirin și Apo-Desmopressin sint medicamente analogice.

Aceeași situație problematică privind prezența stocurilor exagerate, condiționate de neestimarea necesarului de preparate medicamentoase, a fost constatată de audit și în cadrul realizării Programului "Imunoprofilaxia și măsurile antiepidemice", informația respectivă fiind reflectată în Tabelul nr.5.

Tabelul nr. 5

Nr. d/o	Tipul vaccinei și consumabilelor/ Instituția beneficiară	Necesarul/ an/ doze	Stoc/ doze la 31.12.2011	Stoc disponibil pentru nr. de luni
1. Vaccinul difteric și tetanic absorbit (Td) pentru adolescenți și adulți:				
-	CSP Cărlărași	7512	15360	24
-	CSP Criuleni	8194	9050	13
-	CSP Ialoveni	7844	9960	15
-	CSP Rezina	4510	6250	16
-	CSP Hîncești	11098	10990	11
2. Seringi de 0,5 ml, 0,2 ml, 5,0 ml cu ac de o singură folosință				
-	CSP Cimișlia	9265	8200	10
-	CSP Taraclia	8200	9485	13
-	CSP Vulcănești	3975	6540	19
-	CSP Cantemir	925	2069	26
-	CSP Florești	770	4566	69

Sursă: Informațiile privind stocurile de vaccine și consumabile solicitate de la instituțiile beneficiare, la situația din 31.12.2011

Analiza datelor din tabel denotă că, deși cadrul regulator¹⁸ prevede norma-limită a stocurilor de medicamente pentru

¹⁶ Hotărîrea Guvernului nr.568 din 10.09.2009 „Pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea de medicamente și alte produse de uz medical pentru necesitățile sistemului de sănătate”

¹⁷ Ordinul ministrului sănătății nr.310 din 09.09.2009 „Cu privire la asigurarea bolnavilor de ambulator cu medicamente și consumabile achiziționate centralizat din sursele bugetului de stat”.

¹⁸ Ordinul nr.857/241-A din 27.12.2010 „Cu privire la normativele stocurilor de valori materiale”.

3 luni, instituțiile au înregistrat stocuri exagerate, care pot fi disponibile pentru perioade de pînă la 69 de luni (circa 6 ani).

În anul 2011, la adresa Agenției au parvenit 20 de contestații de la 9 operatori economici, referitor la procedurile de achiziții organizate pentru produsele medicamentoase destinate programelor naționale și speciale. Verificările pe un eșantion de 8 contestații privind corectitudinea măsurilor întreprinse de Agenție nu au identificat careva abateri, inclusiv a contestațiilor depuse cu privire la corectitudinea adjudecării cîștigătorilor la achiziția aparatelor auditive și medicamentelor antidiabetice pentru anul 2012.

Concluzii:

Managementul instituțional al MS și Agenției denotă carențe în administrarea Programelor naționale/speciale în domeniul sănătății, în special la capitolele estimarea necesarului de produse medicamentoase, planificarea, monitorizarea și raportarea circuitului acestora. Astfel, avînd în vedere că estimarea necesarului de produse reprezintă fundamentarea planificării achiziției centralizate de medicamente din banii publici, la etapa estimării nu se ține cont în deplină măsură de stocurile existente, necesarul de consum și utilizarea reală.

Lipsa elementelor în sistemul de control intern al Agenției a condiționat admiterea unui șir de neregularități în cadrul procedurilor de achiziționare a produselor medicamentoase necesare realizării conforme a programelor naționale/speciale. Astfel, Agenția nu a asigurat depunerea de către operatorii economici a garanției pentru buna execuție a contractelor în sumă totală de 3891,5 mii lei, iar lipsa monitorizării respectării clauzelor contractuale a cauzat livrarea medicamentelor cu întîrziere de pînă la 140 de zile în cazul a 44 de contracte (din 77), pentru ce nu s-au aplicat penalități în sumă de 460,8 mii lei, acestea fiind calculate în cadrul auditului.

MS și Agenția nu au asigurat monitorizarea circuitului de medicamente procurate centralizat în cadrul realizării programelor, fapt ce a condiționat formarea, în unele cazuri, a unor stocuri exagerate de medicamente, cu depășirea normativului-limită (de 5 ori și mai mult). Aceste circumstanțe atestă riscul de scădere a termenului de valabilitate pînă la utilizarea deplină a acestor stocuri.

Recomandări Agenției Medicamentului, în comun cu Ministerul Sănătății:

8. Să consolideze managementul instituțional în

vederea redresării situației la realizarea programelor privind estimarea necesarului de produse medicamentoase, planificarea, monitorizarea și raportarea circuitului acestora.

9. Să întreprindă măsuri rezultative întru eliminarea neajunsurilor constatate de audit la capitolul achizițiile publice ale medicamentelor, excluzînd circumstanțele care ar condiționa admiterea neregularităților.

10. Să monitorizeze riscul de generare a stocurilor excesive de medicamente și consumabile la instituțiile beneficiare, cu supravegherea termenului de valabilitate.

Recomandări Agenției Medicamentului:

11. Să consolideze cadrul regulator și acțiunile de monitorizare și control intern asupra procesului de achiziții publice și executării contractelor, excluzînd faptele de nedepunere a garanțiilor pentru buna execuție a contractelor și de neaplicare a penalităților în cazurile de neexecutare a clauzelor.

12. Să asigure, în condiții legale, încasarea de la operatorii economici, pentru anul 2011, a datoriilor privind taxa pentru desfășurarea procedurii de achiziții în sumă de 23,9 mii lei.

IV. Opinie de audit

Opinia cu rezerve privind rapoartele financiare pe anul 2011

În opinia echipei de audit, cu excepția efectelor denaturării condiționate de reflectarea incorectă a unor mijloace fixe, nereflectarea datoriilor debitoare și creditoare cu termenul de achitare expirat, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine reală și fidelă a situației financiare și a celei patrimoniale ale Agenției la situația din 31.12.2011.

Opinia cu rezerve privind regularitatea pe anul 2011

În opinia echipei de audit, utilizarea mijloacelor publice în anul 2011, sub toate aspectele semnificative, s-a efectuat legal și regulamentar, cu excepția planificării, calculării și achitării unor suplimente și sporuri la salarizarea personalului; acceptării majorării neregulamentare a prețurilor la unele lucrări de reparație; efectuării unor cheltuieli improprii; prezenței unor deficiențe la organizarea și efectuarea achizițiilor publice.

Prezentul Raport de audit a fost întocmit în baza probelor acumulate în misiunile de audit efectuate la Agenția Medicamentului și la Ministerul Sănătății (V.Pantelei, I.Cerba și A.Chiosa).

Responsabili de consolidarea raportului:
Directorul Departamentului de audit I,
auditor public

Șeful echipei de audit,
controlor superior de stat, auditor public

Natalia Trofim

Cauș Vasilisa

15**HOTĂRÎRE****privind Raportul auditului bugetului UTA Găgăuzia
pe anul 2011 și gestionării patrimoniului public**

Curtea de Conturi, în prezența guvernatorului (başcanului) Găgăuziei dl M.Formuzal, prim-viceguvernatorului (başcanului) Găgăuziei dl V.Ianioglo, șefului adjunct al Direcției Generale Finanțe a UTA Găgăuzia dna T.Doiceva, fostului șef al Direcției Generale Finanțe a UTA Găgăuzia dl M.Grecu, șefului Direcției Generale Învățământ dna V.Balova, șefului Direcției Generale Construcții, Dezvoltarea Infrastructurii și Comunicații dl P.Zlatov, viceprimarului mun.Comrat dl A.Tarnavschii, primarului or.Ceadir-Lunga dl Gh.Ormanji, primarului s.Chirsova dl S.Sapunji, directorului Întreprinderii de Stat „Sud-A-Con” dl V.Croitor, șefului Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat dna O.Cîrma, șefului Oficiului cadastral teritorial Comrat dl V.Marcovschii, călăuzindu-se de art.2 alin.(1) și art.4 alin.(1) lit.a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011 și gestionării patrimoniului public.

Misiunea de audit s-a realizat în temeiul art.28 și art.31 din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi (pe anul 2011 și pe anul 2012), avînd drept scop verificarea respectării de către autoritățile administrației publice locale din UTA Găgăuzia a prevederilor regulamentare în exercițiul bugetar; corespunderii cadrului normativ și analitic a procedurilor de evaluare, planificare și colectare a impozitelor și taxelor locale, precum și de planificare, executare și raportare a cheltuielilor bugetare; administrării și integrității patrimoniului public.

Auditul s-a efectuat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi². Probele de audit au fost obținute prin examinarea rapoartelor privind execuția bugetară, rapoartelor financiare ale entităților auditate, registrelor contabile; verificarea documentelor primare, actelor de recepție a lucrărilor ce țin de valorificarea investițiilor și de reparațiile capitale; analiza indicatorilor și a unor date semnificative; observații directe, precum și prin studierea explicațiilor persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul entităților supuse auditului. Au fost analizate hotărârile și dispozițiile guvernatorului și Comitetului executiv al Găgăuziei, deciziile organelor deliberative și executive ale UAT de nivelul I.

Examinînd rezultatele auditului, auzind rapoartele prezentate și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședința publică, Curtea de Conturi

a constatat:

În pofida măsurilor întreprinse de autoritățile executive din UTA Găgăuzia privind îmbunătățirea managementului execuției bugetare, acestea nu au corespuns în măsură deplină rigorilor. S-au depistat unele nereguli și abateri pe întreg procesul și exercițiul bugetar, o parte din acestea fiind menționate și în cadrul auditului precedent, ceea ce denotă un nivel scăzut de implementare a cerințelor înaintate de auditul precedent. Se atestă ineficiență și la gestionarea patrimoniului proprietate publică a Găgăuziei. Aceste deficiențe, în final, influențează negativ asupra realizării priorităților economice și sociale ale UTA Găgăuzia.

Generalizînd iregularitățile și neconformitățile admise în administrarea mijloacelor financiare și gestionarea patrimoniului public, expuse în Plenul Curții de Conturi, menționează următoarele.

• Contrar prevederilor legale și atribuțiilor stipulate în Regulamentul DGF, aceasta nu a organizat conform

cerințelor elaborarea proiectului bugetului UTA Găgăuzia, precum estimarea la justa valoare a bazei de impozitare, inclusiv prin analizarea surselor de venituri ale UAT de nivelul I. În procesul de formare a bugetelor de toate nivelurile, Comitetul Executiv al Găgăuziei nu are un program de activitate și stabilire a obiectivelor pentru autoritățile din teritoriu (Direcția Generală Finanțe, Direcția Generală Dezvoltare Economică, Comerț, Servicii și Relații Economice Externe; Serviciul fiscal; Serviciul cadastral; alte instituții), în scopul evaluării potențialului economic și estimării veridice a bazei de impozitare. În procesul de elaborare bugetară, DGF a micșorat în unele cazuri prognozele propuse de UAT de nivelul I, în lipsa unor justificări relevante. Disfuncționalitatea acestui proces denotă diferențele semnificative între veniturile planificate și încasările efective înregistrate pe parcursul anului, ceea ce a determinat autoritățile reprezentative și deliberative din UTA Găgăuzia să rectifice toate cele 55 categorii de venituri pe parcursul anului bugetar. În acest context, s-a constatat necesitatea stringentă ca Comitetul Executiv al Găgăuziei, Direcția Generală Finanțe, în comun cu Inspectoratul Fiscal, Serviciul Statistică, să demareze un program de formare a datelor analitice pentru evaluarea bazei de impozitare pe toate categoriile de taxe și impozite (contingent) formate pe teritoriul raionului.

• Auditul a relevat unele deficiențe la determinarea raporturilor între bugetul de stat și bugetul central al UTA Găgăuzia, fapt cauzat de lipsa indicatorilor-cheie reglementați privind numărul personalului administrativ din cadrul AAPL de nivelul II din UTA Găgăuzia, acest indice fiind aprobat de Comitetul Executiv al Găgăuziei.

• Există probleme la calcularea surselor destinate domeniului învățămîntului, astfel încît din bugetul de stat au fost alocate transferuri pentru contingentul de copii în baza datelor Biroului Național de Statistică, pe cînd din bugetul central al UTA Găgăuzia s-au alocat transferuri bugetelor UAT de nivelul I în baza datelor privind numărul real al copiilor care frecventează instituțiile de învățămînt. Prin urmare, în bugetul central al UTA Găgăuzia s-a format o rezervă semnificativă de mijloace în sumă de 18,0 mil.lei, alocate din bugetul de stat pentru întreținerea copiilor și elevilor în instituțiile preuniversitare. Din rezerva respectivă – 14,5 mil.lei au fost direcționate drept sursă pentru echilibrarea bugetului central, ținîndu-se cont de faptul că pe parcursul anului bugetar nu au fost realizate veniturile preconizate.

• Deși DGF a elaborat cadrul regulator departamental privind principiile de bază ale politicii în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare, inclusiv la stabilirea relațiilor interbugetare cu UAT de nivelul I, acesta nu a fost respectat la distribuirea transferurilor alocate din bugetul de stat pentru nivelarea posibilităților financiare ale UAT de nivelul I. Conform notelor metodologice ale DGF, normativele de cheltuieli au fost stabilite în mărimi egale pentru toate UAT. Efectiv, DGF a distribuit transferurile în lipsa unor calcule argumentate, astfel formîndu-se o discrepantă în sumă de 10,3 mil.lei între transferurile calculate potrivit normativelor prestabilite și cele real alocate UAT de nivelul I. Analogic, s-au distribuit și transferurile alocate suplimentar de la bugetul de stat în sumă de 6,2 mil.lei, ca urmare a rectificării bugetului de stat.

• Planificarea necorespunzătoare a veniturilor bugetare, precum și nepreocuparea autorităților executive privind

¹ M.O., 2008, nr.237-240, art.864.

² Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009 „Despre aprobarea Standardelor generale de audit și Standardelor auditului regularității”.

identificarea și colectarea surselor proprii de venituri, constituie un impediment în consolidarea propriilor bugete. Verificările selective ale auditului denotă că neîncasarea integrală a plăților pentru arenda terenurilor agricole și terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate, a impozitului funciar și taxei pentru amplasarea publicității au determinat ratarea veniturilor în bugetele locale în sumă totală de până la 13,3 mil. lei, inclusiv:

- ✓ plățile pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate – 12,7 mil. lei;
- ✓ impozitul funciar – 0,5 mil. lei;
- ✓ taxa de publicitate – 0,1 mil. lei.

De asemenea, auditul a identificat nefuncționalitatea mecanismului de impozitare a bunurilor imobiliare aflate la etapa de finisare a construcției mai mult de 50%. Această situație este condiționată de lipsa mijloacelor necesare pentru evaluarea imobilelor respective de către organul cadastral.

- O rezervă semnificativă nevalorificată la acumularea veniturilor proprii în bugetele locale sînt și restanțele contribuabililor, care în perioada auditată au avut o tendință de creștere continuă, la 31.12.2011 atîngînd cifra de 21,2 mil. lei, ceea ce denotă că organul fiscal, dar și AAPL nu întreprind măsuri eficiente în vederea acumulării veniturilor.

- Urmare managementului financiar necorespunzător, s-au constatat abateri în materie de disciplină financiară la efectuarea cheltuielilor din bugetul central al UTA Găgăuzia și bugetele locale, care au rezultat în următoarele:

- ✓ AAPL din UTA Găgăuzia nu au întreprins măsuri în vederea optimizării numărului de unități de personal și a cheltuielilor de personal în sectorul bugetar, astfel neținînd cont de prescripțiile Hotărîrii Guvernului nr. 589 din 29.07.2011³. Prin urmare, la finele anului de gestiune, numărul unităților de personal era majorat cu 209,9 unități față de numărul-limită stabilit (6871 unități). Acest fapt generează cheltuieli suplimentare la bugetele locale din UTA Găgăuzia în sumă de 6,9 mil. lei.

- ✓ 15 AAPL de nivelul I din UTA Găgăuzia nu au asigurat respectarea normelor financiare, stabilite în mod legal, pentru alimentarea copiilor din instituțiile instructiv-educative. Mai mult decît atît, s-a identificat un caz cînd la alimentația copiilor se utilizau produse necalitative.

- ✓ S-a relevat prezența încălcărilor și la achiziționarea bunurilor și serviciilor. La DGÎ, grupul de lucru pentru achiziții publice n-a examinat și n-a concretizat necesitățile de procurare a bunurilor și serviciilor în sumă de 1,9 mil. lei (tehnică video și de calcul), din care 0,5 mil. lei – fără acoperire financiară. O parte din tehnica procurată pentru instituțiile educaționale în sumă de 0,3 mil. lei a fost repartizată de către DGÎ Comitetului Executiv și unor entități din subordinea acestuia, astfel fiind utilizată nu după destinație.

- ✓ Comitetul Executiv al Găgăuziei și AAPL nu dispun de o politică investițională bine determinată privind finalizarea celor 16 obiective în curs de execuție. Unele obiective au fost inițiate fără o previziune privind corespunderea lor utilităților, altele nu întrunesc scopul declarat. Totodată, s-au constatat cazuri de valorificare neregulamentară a investițiilor în sumă totală de 1,6 mil. lei. Toate acestea determină ineficiența utilizării mijloacelor publice.

- ✓ În lipsa surselor financiare, pe parcursul anilor 2010-2011 au fost contractate, executate și date în exploatare 6 obiecte de gazificare în valoare de 0,8 mil. lei. Se relevă că, deși obiectivele date funcționează, beneficiarul acestora – Î.S. „Sud-A-Con” nu a prezentat auditului procesele-verbale de recepție a lucrărilor îndeplinite și nu le-a înregistrat în evidența contabilă. Atît valoarea lucrărilor

respective, cît și valoarea unor obiective în curs de execuție în sumă totală de 21,2 mil. lei nu a fost înregistrată în Bilanțul executării bugetului autorităților/ instituțiilor publice ale UTA Găgăuzia, dat fiind că evidența contabilă a beneficiarului este ținută pe principii la autogestiune, cel din urmă neprezentînd dări de seamă DGF.

- ✓ Fără a dispune de un plan general al taberei de odihnă „Olimpiet”, precum și de un proiect expertizat și verificat în modul stabilit, DGÎ a inițiat construcția unei case pentru odihna copiilor din paneele „sandwich”, în aceste scopuri fiind valorificate mijloace în sumă de 0,5 mil. lei. Potrivit estimărilor efectuate de o instituție din domeniul dat, costul lucrărilor a fost exagerat cu suma de 140,0 mii lei.

- ✓ O indisciplină generală s-a constatat la execuția lucrărilor de reparație a grădiniței din s. Chirsova. Nerespectîndu-se procedura de planificare, achiziționare, contractare și documentare a lucrărilor respective, primăria s. Chirsova a executat lucrări de reparație, care, reieșind din explicațiile primarului, constituie circa 140,0 mii lei.

- ✓ Nu au fost estimate și valorificate în mod regulat și lucrările și serviciile de amenajare a teritoriului, datorită lipsei unei metodologii exhaustive în domeniul dat. Unele AAPL au achiziționat lucrările și serviciile respective contrar prevederilor legale în materie de liberă concurență și transparență, concomitent raportînd neregulamentară cheltuieli în sumă de 2,7 mil. lei. Din contul mijloacelor preconizate pentru amenajarea teritoriului, cu acordul Consiliului orășenesc Ceadîr-Lunga, a fost utilizată în alte scopuri suma de 155,2 mii lei.

- ✓ Acțiunile necoordonate între autoritățile centrale (Ministerul medului), Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia, precum și autoritățile locale privind implementarea din mijloacele creditare a Programului de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă generează efectuarea cheltuielilor iraționale, achitate sub formă de comision de angajament, comision unic, care în perioada anilor 2010-2011 au constituit suma de 0,6 mil. lei.

- ✓ O disciplină financiară precară s-a constatat la utilizarea de către DGÎ a autoturismelor de serviciu. Au fost identificate suspiciuni de fraudă la casarea a 2,2 tone de combustibil în valoare de 32,5 mii lei.

- Există deficiențe și la administrarea proprietății publice a UTA Găgăuzia, printre cele mai semnificative enumerîndu-se următoarele:

- ✓ Deși, în temeiul recomandării Curții de Conturi, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia a stabilit unele acțiuni de îmbunătățire a situației economico-financiare a entităților cu capital social de stat, măsurile întreprinse nu s-au soldat cu rezultate. Consiliile locale, în calitate de fondatori ai entităților respective, nu promovează un management performant, inclusiv prin stabilirea indicilor economici, aprobarea business-planurilor, planurilor de perspectivă a dezvoltării acestor întreprinderi. Prin urmare, la situația din 31.12.2011, în proces de insolabilitate se aflau 3 societăți pe acțiuni, din cele 13 cu capital majoritar de stat, iar 3 societăți pe acțiuni au încheiat anul 2011 cu pierderi din activitatea economico-financiară. Înregistrează pierderi și întreprinderile municipale, precum și cele de stat din UTA Găgăuzia. În acest context, se relevă că 11 întreprinderi municipale și 6 întreprinderi de stat au încheiat anul 2011 cu pierderi în sumă totală de 2,9 mil. lei.

- ✓ Unele AAPL nu dețin o informație exhaustivă privind fondul funciar aflat în proprietate și modul de utilizare a acestuia. Nu se contabilizează creanțele formate de la transmiterea în arendă a terenurilor proprietate publică, fapt cauzat de lipsa unor reglementări în domeniul dat. Nu au fost întreprinse măsuri privind recuperarea creanțelor de la

³ Hotărîrea Guvernului nr. 589 din 29.07.2011 „Cu privire la limitele numărului de unități de personal și ale cheltuielilor de personal în sectorul bugetar pentru autoritățile administrației publice centrale și locale pe anul 2011”.

neachitarea plăților pentru arendă în sumă totală de 0,3 mil. lei. Prezența conflictului de interese, precum și ignorarea prevederilor legale de către consiliul local la stabilirea plății pentru arendă la un obiectiv acvatic, a determinat prejudicierea bugetului s. Chirsova cu suma de 211,6 mii lei.

✓ O problemă nesoluționată de mai mulți ani este neînregistrarea la organul cadastral a patrimoniului public local – bunuri imobiliare în valoare totală de 172,0 mil. lei. De asemenea, nu au fost înregistrate la oficiile cadastrale și bunurile întreprinderilor municipale și ale întreprinderilor de stat din UTA Găgăuzia în valoare totală de 149,6 mil. lei.

• Probleme și deficiențe s-au constatat și la recepționarea și contabilizarea ajutorului umanitar (5,0 mii tone motorină) acordat de Federația Rusă pentru lichidarea consecințelor secetei. Ajutorul umanitar a fost recepționat de către o Comisie formată de Comitetul Executiv, care a constatat lipsa de 80,9 tone motorină, față de cantitatea mărfii livrate de Federația Rusă și vămuită la postul vamal de frontieră. Motorina respectivă a fost casată la pierderi, conform hotărârii Comitetului Executiv, concomitent fiind înaintată o pretenție transportatorului responsabil de integritatea bunurilor, care a respins-o.

Atît Comitetul Executiv, cit și unele primării, cărora li s-a transmis motorina spre distribuie către populație, au aplicat neregulamentar normele de perisabilitate, astfel casind 63 tone de motorină.

În pofida măsurilor întreprinse de către Comitetul Executiv, pînă în prezent nu s-a reușit restituirea a 1011,5 tone de combustibil, cu valoare estimativă de 7,9 mil. lei, alocate agenților economici cu titlu de împrumut, deși termenul de împrumut a expirat. Comitetul Executiv nu a calculat și nu a aplicat sancțiunile pecuniare pentru nerespectarea termenelor de restituire a bunurilor, potrivit contractelor de împrumut, acestea la situația din 01.01.2012 constituind 3,1 mil. lei.

Contrar prevederilor legale, factorii de decizie ai UTA Găgăuzia nu au asigurat contabilizarea și reflectarea în Bilanțul executării bugetului pe anul 2011 a soldului motorinei de 223,0 tone, în sumă de 1,7 mil. lei, și a creanțelor agenților economici – 1128,5 tone, în sumă de 8,8 mil. lei.

Abaterile și neregulile constatate sînt rezultatul lipsei unui sistem de control intern eficient în toate domeniile verificate, precum și al responsabilității insuficiente de care au dat dovadă factorii de decizie la utilizarea banilor publici și la gestionarea patrimoniului public.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.7 alin.(1) lit.a), art.15 alin.(2) și alin.(4), art.16 lit.c), art.34 alin.(3) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se aprobă Raportul auditului bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011 și gestionării patrimoniului public, anexat la prezenta Hotărîre (Anexa nr.1).

2. Prezenta Hotărîre și Raportul de audit se remit:

2.1. Comitetului Executiv al Găgăuziei, pentru implementarea recomandărilor înaintate;

2.2. Președintelui Republicii Moldova și Președintelui Parlamentului, pentru informare;

2.3. Comisiilor parlamentare permanente: economie, buget și finanțe; administrație publică și dezvoltare regională, pentru informare;

2.4. Guvernului, pentru informare, și se propune să întreprindă măsuri în vederea eficientizării activităților legate de implementarea Programului de dezvoltare a serviciilor

de aprovizionare cu apă potabilă, în vederea excluderii utilizării ineficiente a mijloacelor creditare alocate în scopurile menționate.

2.5. Ministerului Finanțelor, pentru informare și luare de atitudine privind activitatea necorespunzătoare a autorităților financiare și fiscale din UTA Găgăuzia la evaluarea și monitorizarea potențialului economico-financiar aferent bazei de impozitare și, respectiv, formării și mobilizării integrale a veniturilor publice; necesitatea stabilirii unor reglementări exhaustive privind ținerea evidenței contabile a patrimoniului public local, inclusiv modul de înregistrare în evidența contabilă a terenurilor proprietate publică; precum și elaborarea indicatorilor-cheie privind numărul personalului administrativ din cadrul AAPL de nivelul II din UTA Găgăuzia, cu prezentarea acestora spre aprobare Guvernului Republicii Moldova.

3. Se recomandă Adunării Populare a Găgăuziei să respecte principiile generale ale managementului financiar relevant în procesul de elaborare și executare bugetară.

4. Se recomandă Inspecției de Stat în Construcții să efectueze controlul asupra aplicării unitare și întocmai de către Direcția Generală Învățămînt a legislației și documentelor normative în construcții la construcția casei pentru odihna copiilor.

5. Materialele auditului bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011 și gestionării patrimoniului public, în ce privește ajutorul umanitar acordat de Federația Rusă, se remit Procuraturii Generale, pentru examinare după competență.

6. Se ia act că:

6.1. Comitetul Executiv al Găgăuziei:

- a asigurat activitatea Comisiei interdepartamentale pentru consolidarea disciplinei bugetar-fiscale în scopul colectării veniturilor în bugetul central al UTA;

- a reluat lucrările de reparație capitală a stației de epurare din or.Ceadîr-Lunga, pentru finisarea și darea în exploatare a obiectivului;

- a întocmit actele de verificare a decontărilor cu prestatorii de servicii de păstrare a combustibilului recepționat cu titlu de ajutor umanitar;

6.2. Inspectoratul Fiscal de Stat pe UTA Găgăuzia a efectuat calculele obligațiilor fiscale ale agenților economici în sumă de 510,0 mii lei;

6.3. Î.S. „Sud-A-Con” a transmis către beneficiarii finali 4 obiective de reparații capitale în valoare de 0,8 mil. lei;

6.4. Direcția Generală Învățămînt:

- a aprobat Regulamentul privind activitatea grupului de lucru pentru achiziții publice și a divizat funcțiile între membrii acestuia;

- a aplicat sancțiunile disciplinare față de persoanele vinovate de comiterea încălcărilor la distribuirea și casarea combustibilului;

- a demarat o investigație de serviciu privind identificarea persoanelor responsabile care au admis utilizarea neregulamentară a combustibilului;

6.5. Consiliile locale din s. Carbalia și s. Beșalma au stabilit plata pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente obiectivelor privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private.

7. Despre măsurile întreprinse pentru executarea punctelor 2.1., 2.4., 2.5., 3 și 4 din prezenta Hotărîre se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni.

8. Prezenta Hotărîre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI

Serafim URECHEAN

Nr. 24. Chișinău, 29 mai 2012.

Aprobat:
 prin Hotărârea Curții de Conturi
 nr.24 din 29 mai 2012

RAPORTUL
auditului bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011
și gestionării patrimoniului public

Lista abrevierilor

Abrevierea	Termenul abreviat
UAT	– unitate administrativ-teritorială
IFS	– Inspectoratul Fiscal de Stat
AAPL	– autoritățile administrației publice locale
UTA	– Unitate teritorial-administrativă
DGF	– Direcția Generală Finanțe
DGI	– Direcția Generală Învățământ
DGDECSREE	– Direcția Generală Dezvoltare Economică, Comerț, Servicii și Relații Economice Externe
TVA	– taxa pe valoarea adăugată
S.A.	– Societate pe acțiuni
S.R.L.	– Societate cu răspundere limitată
MF	– Ministerul Finanțelor
MMPSF	– Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
ME	– Ministerul Educației
OCT	– Oficiul cadastral teritorial

INTRODUCERE

Curtea de Conturi, în conformitate cu Programul activității de audit pe anul 2012, a realizat misiunea de audit, avînd drept scop verificarea proceselor de evaluare-planificare și execuție a veniturilor și cheltuielilor bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2011, precum și a gestionării patrimoniului public.

UTA Găgăuzia este situată în zona de sud a republicii și are o suprafață de 1848,5 km² (inclusiv: terenuri agricole – 1429,8 km², terenuri ale fondului silvic – 152,9 km², terenuri ale fondului apelor – 42,3 km², terenuri destinate industriei – 26,9 km² etc.). Populația UTA, la 01.01.2011, a constituit 156,7 mii de locuitori, inclusiv: urbană – 58,8 mii de locuitori, și rurală – 97,9 mii de locuitori. La situația din 01.01.2011, în teritoriu au fost înregistrați 6818 agenți economici.

Articolul 111 din Constituția Republicii Moldova¹ stabilește că UTA Găgăuzia este o unitate teritorială autonomă cu statut special, care de sine stătător, în limitele competenței sale, conform prevederilor Constituției Republicii Moldova, soluționează problemele cu caracter economic.

Administrația publică locală a unității autonome, care este formată în conformitate cu Legea privind organizarea

administrativ-teritorială a Republicii Moldova² și activează conform Legii privind administrația publică locală³, Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)⁴, precum și legilor locale, pe propria răspundere, administrează resursele financiare și nefinanciare, precum și drepturile patrimoniale în interesul populației locale.

Pornind de la domeniile de activitate a AAPL, stabilite prin Legea nr.435-XVI din 28.12.2006⁵, competențele și responsabilitățile AAPL sînt divizate în două niveluri: nivelul I – competențele autorităților publice care sînt constituite și activează pe teritoriul orașului, comunei sau satului, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale; nivelul II – competențele autorităților publice care sînt constituite și activează pe teritoriul unității autonome, pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației UAT.

Unitatea administrativ-teritorială, în conformitate cu prevederile legale, beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară și are dreptul la inițiativă în ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

UTA este persoană juridică de drept public și dispune, în condițiile legii, de un patrimoniu distinct de cel al statului și al altor unități administrativ-teritoriale, iar ca unitate administrativ-teritorială include 1 municipiu, 2 orașe și 29 de localități rurale, grupate în 26 de primării.

În perioada supusă auditului, din bugetele UAT ale UTA au fost finanțați 330 de ordonatori terțiari de credite, inclusiv: 59 de instituții preșcolare; 46 de instituții de învățămînt secundar; 27 de case de cultură; 39 de biblioteci; 1 stadion etc.

La finele anului 2011, numărul angajaților în domeniile finanțate din bugetele UAT a constituit 7080 de unități, inclusiv în: autoritățile executive – 387; apărarea națională – 8; menținerea ordinii publice – 191; instituții preșcolare – 1749; instituții de învățămînt – 3100; instituții culturale – 682; alt personal – 963.

Cadrul legislativ și normativ relevant

Bazele juridice, organizatorice și financiare de constituire și utilizare a bugetului UAT sînt reglementate de Legea nr.397-XV din 16.10.2003⁶, Legea nr.847-XIII din 24.05.1996⁷, Legea nr.436-XVI din 28.12.2006, precum și de alte acte legislative și normative în domeniul politicii bugetar-fiscale, inclusiv acte oficiale ale UTA.

Evidența contabilă în autoritățile publice auditate este reglementată de Legea nr.113-XVI din 27.04.2007⁸, Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.51 din 16.08.2004⁹, Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.93 din 19.07.2010¹⁰, Instrucțiunea aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.94 din 19.07.2010.¹¹

¹ Art.111 din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994 (cu modificările și completările ulterioare).

² Legea nr.764-XV din 27.12.2001 „Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova”.

³ Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală” (cu modificările și completările ulterioare).

⁴ Legea nr.344-XIII din 23.12.1994 „Privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)” (cu modificările și completările ulterioare).

⁵ Legea nr.435-XVI din 28.12.2006 „Privind descentralizarea administrativă” (cu modificările și completările ulterioare).

⁶ Legea nr.397-XV din 16.10.2003 „Privind finanțele publice locale” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.397-XV din 16.10.2003).

⁷ Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” (cu modificările și completările ulterioare).

⁸ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.113-XVI din 27.04.2007).

⁹ Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă a execuției bugetului raional, municipal Bălți, municipal Chișinău și bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special în direcțiile finanțe, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.51 din 16.08.2004 (cu modificările și completările ulterioare).

¹⁰ Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în instituțiile publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.93 din 19.07.2010 (cu modificările și completările ulterioare).

¹¹ Instrucțiunea cu privire la evidența contabilă în contabilitățile centralizate din cadrul primăriilor satelor (comunelor), orașelor, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.94 din 19.07.2010 (cu modificările și completările ulterioare).

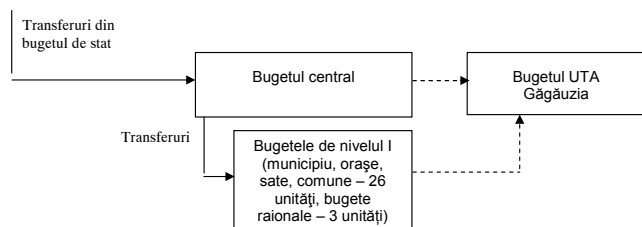
precum și de alte acte cu caracter normativ.

Informații generale privind structura bugetului UTA Găgăuzia

În conformitate cu Legea UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri) „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar”¹², bugetul UTA include: bugetul general (central); bugetele raioanelor Comrat, Ceadir-Lunga și Vulcănești; bugetul municipiului Comrat; bugetele orașelor Ceadir-Lunga și Vulcănești și 23 de bugete ale satelor (comunelor).

Elaborarea și executarea bugetului central și a bugetelor raionale se efectuează de către Comitetul Executiv al Găgăuziei, iar examinarea și aprobarea acestora – de către Adunarea Populară a Găgăuziei; a bugetelor locale ale satelor (comunelor), orașelor și municipiilor – de către organele publice locale corespunzătoare. Responsabilitatea pentru executarea bugetelor respective este pusă în sarcina Comitetului Executiv al Găgăuziei și a organelor publice locale.

Structura bugetului unității administrației publice locale a UTA

Contextul general privind executarea veniturilor și cheltuielilor bugetului UTA

Potrivit Rapoartelor, întocmite și prezentate MF de către DGF, privind executarea bugetului UTA pe anul 2011¹³, prevederile definitive la partea de venituri au fost executate la nivel de 100,4% (336,6 mil. lei).

Tabelul nr. 1
(mii lei)

Indicatorii	Planul aprobat	Pondere, %	Planul rectificat	Pondere, %	Executat (realizat)	Pondere, %	Depășiri (+), nerealizări (-)	Nivelul executării (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Venituri, total, inclusiv:	339562,7	100	335244,8	100	336554,1	100	+1309,3	100,4
Venituri proprii	133431,3	39,3	112980,2	33,7	113825,2	33,8	+845	100,7
Mijloace speciale	11522,7	3,4	12879,6	3,8	13328,2	4,0	+448,6	103,5
Fonduri speciale	310,8	0,1	182,0	0,1	176,6	0	-5,4	97
Granturi			2030,2	0,6	2052,0	0,6	+21,8	101,1
Total (fără transferuri de la bugetul de stat)	145264,8	42,8	128072,0	38,2	129382,0	38,4	+1310,0	101,0
Transferuri de la bugetul de stat pentru cheltuieli curente	185260,0	54,5	191492,6	57,1	191492,6	57,0		100,0
Alocații de la bugetul de stat pentru cheltuieli curente			3142,0	1,0	3142,0	0,9		100,0
Alocații de la bugetul de stat pentru cheltuieli capitale	5000,0	1,5	6820,0	2,0	6819,3	2,0	-0,7	100,0
Transferuri între componentele bugetelor	4037,9	1,2	5718,2	1,7	5718,2	1,7		100
Total, transferuri de la bugetul de stat	194297,9	57,2	207172,8	61,8	207172,1	61,6	-0,7	100

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale la venituri, pe toate componentele, pe anul 2011 (F. nr.524102)

Analiza structurii veniturilor bugetului UTA denotă că, în anul 2011, sursa principală a veniturilor în bugetul UTA rămân a fi transferurile din bugetul de stat, a căror pondere, în anul 2011, a constituit 61,6%, fiind în creștere cu peste 6 puncte procentuale față de anul 2009. Veniturile proprii au constituit 33,8% din veniturile totale, acestea fiind urmate de mijloacele speciale – 4,0%. Deși pe parcursul ultimilor 3 ani veniturile totale ale bugetelor UAT au avut o tendință de creștere de la 299,5 mil.lei (în anul 2009) până la 336,6 mil. lei (în anul 2011), veniturile proprii s-au redus de la 133,1 mil.lei (în anul 2009) până la 129,4 mil.lei (în anul 2011).

E necesar de menționat că reducerea veniturilor proprii

a fost provocată atât de factori obiectivi – modificările operate în cadrul fiscal-bugetar privind stabilirea cotei „0” la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, precum și majorarea transferurilor ca urmare a modificărilor legislației a căror aplicare necesita mijloace suplimentare, cât și de factori subiectivi – activitatea necorespunzătoare a AAPL în domeniul identificării, evaluării și administrării veniturilor proprii.

Urmare analizei execuției veniturilor bugetului UTA în anul 2011 (pe capitole și paragrafe), s-a constatat că pe 16 categorii de venituri n-au fost acumulate mijloace în sumă totală de 2120,2 mii lei, dintre care ponderea cea mai semnificativă revine impozitului funciar pe terenurile cu destinație agricolă, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) – 1269,2 mii lei; urmat de impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător – 431,1 mii lei; taxa de folosire a drumurilor – 202,4 mii lei. Concomitent, la 39 tipuri de venituri au fost obținute venituri suplimentare în sumă de 3429,5 mii lei, din care: taxa pe valoarea adăugată – 1538,4 mii lei; mijloace speciale – 448,6 mii lei; alte impozite pe venit – 281,1 mii lei; impozitul pe venit reținut din dividende – 226,9 mii lei; alte venituri din proprietate publică – 172,5 mii lei.

În structura veniturilor bugetare, TVA îi revine 9,1%. Deși în perioada supusă auditului numărul plătitorilor TVA a crescut, față de anul precedent, cu 17 contribuabili, acumulările s-au diminuat cu 11,6 mil.lei (27,4%), concomitent majorându-se restanța la plata TVA cu 2,1 mil.lei (de la 11,4 mil.lei până la 13,5 mil.lei, la situația din 01.01.2012). Organul fiscal explică descreșterea veniturilor calculate prin majorarea trecerii în cont în urma procurărilor efectuate de către contribuabili. Cu toate acestea, în baza datelor IFPS pe anii 2009 și 2010, au fost identificați, respectiv, 104 și 66 de agenți economici care au efectuat procurări de la firme-fantomă cu suma TVA aferentă de 2219,6 mii lei și, respectiv, 1062,3 mii lei. În anul 2011, informația respectivă nu a fost confirmată de organul fiscal. Se relevă și faptul că Ministerul Finanțelor nu a îndeplinit recomandarea nr.4.3.3. din Hotărârea Curții de Conturi nr.48 din 29.06.2010¹⁴, referitor la înaintarea inițiativei legislative privind întreprinderea măsurilor față de firmele care practică pseudo-activitate (fantomă), în scopul prevenirii încălcărilor și abuzurilor în decontările cu bugetul.

Informații detaliate privind veniturile bugetului UTA Găgăuzia se conțin în **Anexa nr.2** la prezentul Raport de audit.

În anul 2011, cheltuielile de casă ale bugetului UTA, comparativ cu indicii rectificativi, au fost executate la nivel de 96,4% (337,1 mil.lei), ori nu s-au executat cheltuieli în sumă de 12,8 mil.lei. Exercițiul bugetar s-a încheiat cu un deficit bugetar în mărime de 0,5 mil.lei, sursa de finanțare fiind soldul mijloacelor publice format în urma exercițiului bugetar 2010 (12,6 mil.lei).

Prin prisma clasificăției funcționale, ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor bugetului UTA revine cheltuielilor în sfera învățământului – 65,6%, la componenta respectivă de cheltuieli înregistrându-se și cele mai mari sume nevalorificate (6317,5 mii lei). Pe parcursul ultimilor 3 ani, ponderea cheltuielilor menționate s-a majorat cu 3,1 puncte procentuale. Totodată, sînt semnificative în bugetul UTA și cheltuielile la compartimentul „Cultură, artă, sport și activități pentru tineret”, care au constituit 8,0%, majorându-se, comparativ cu anul 2009, cu 0,4 puncte procentuale.

Potrivit clasificăției economice, în anul 2011, cea mai mare pondere în totalul cheltuielilor bugetului Găgăuziei o dețin cheltuielile pentru remunerarea muncii și plățile corespunzătoare care derivă din acestea – 64,5%, urmate

¹² Art.1 alin.(2), art.2 alin.(2) și art.12 din Legea UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri) „Privind sistemul bugetar și procesul bugetar” nr.18-X/II din 03.10.2000.

¹³ Raportul privind executarea bugetului UTA Găgăuzia la venituri și cheltuieli, pe toate componentele, la 01.01.2012.

¹⁴ Hotărârea Curții de Conturi nr.48 din 29.06.2010 „Privind Raportul auditului veniturilor administrate de Serviciul Fiscal de Stat în perioada anului 2009”.

de cheltuielile pentru plata mărfurilor și serviciilor – 21,7%, transferurile curente – 9,0%. Ponderea cheltuielilor capitale în structura totală a cheltuielilor bugetare în perioada anilor 2009-2011 a avut o tendință de micșorare, diminuându-se aproximativ de 2 ori și constituind numai 4,7%, față de 8,1% – în anul 2009.

Informații detaliate privind cheltuielile bugetului UTA Găgăuzia sînt expuse în **Anexa nr.3** la prezentul Raport de audit.

Creanțele la finele anului au fost înregistrate în sumă de 769,6 mii lei, inclusiv creanțe cu termenul de achitare expirat – 213,0 mii lei. Datoriile creditoare au însumat 40687,0 mii lei, din care în sumă de 13250,8 mii lei – cu termenul de achitare expirat, în rest – plăți curente.

CONSTATĂRI, CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Obiectivul I: A elaborat și a executat UTA Găgăuzia partea de venituri a bugetelor locale în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte normative în vigoare?

Reieșind din prevederile Legii nr.397-XV din 16.10.2003, autoritățile administrației publice ale UAT sînt responsabile de asigurarea procesului bugetar, conform clasificăției bugetare unice. În conformitate cu Regulamentul de activitate, aceste atribuții revin DGF, care asigură estimarea veridică și economic fundamentată a veniturilor și cheltuielilor bugetelor UAT, precum și ajustarea la indicatorii de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale respective. De asemenea, DGF este responsabilă de inițierea, adoptarea și realizarea planului organizatoric de elaborare a proiectului bugetului și, în special, de evaluarea bazei de impozitare aferente veniturilor bugetare generale, inclusiv în bugetele locale, și de estimarea cheltuielilor destinate finanțării acțiunilor de importanță locală. În procesul elaborării și executării bugetului UAT de nivelul II, DGF colaborează cu Inspectoratul fiscal de stat teritorial, Trezoreria teritorială a Ministerului Finanțelor, organele abilitate cu funcții de control din subordinea Ministerului Finanțelor, precum și cu alte instituții și organizații.

Verificările efectuate denotă că DGF nu și-a exercitat corespunzător atribuțiile, fiind constatate cazuri de estimare incorectă a bazei de impozitare și alte deficiențe ce țin de prognoza bugetară a părții de venituri a bugetelor UAT de nivelul I și nivelul II. Discrepanțele semnificative la rectificarea părții de venituri confirmă evaluări și prognoze nefundamentate și, respectiv, incorecte ale veniturilor bugetelor locale din UTA. Probele de audit acumulate la UAT relevă că planificarea neregulamentară a unor venituri a influențat negativ mărirea veniturilor proprii ale bugetelor locale, a lipsit UAT de surse suplimentare de venituri, fiind și un impediment în evaluarea corectă a performanțelor obținute de UAT la administrarea veniturilor. Nevalorificînd la justa valoare potențialul economic aferent formării veniturilor fiscale și nefiscale, autoritățile de resort solicită suplimentar din bugetul de stat transferuri pentru compensarea deficitului de surse financiare și nivelarea posibilităților financiare.

Neregulile constatate la planificarea veniturilor, precum și lipsa de preocupare din partea AAPL pentru extinderea și consolidarea bazei de impozitare limitează sursele de formare a finanțelor teritoriilor administrate, necesare pentru executarea funcțiilor atribuite. Astfel, numai în urma verificărilor selective efectuate de audit, s-a constatat ratarea veniturilor în bugetul UTA în sumă de pînă la 13,3 mil. lei.

Deficiențele constatate în procesele de estimare bugetară și de administrare a veniturilor proprii ale UAT (de nivelul I și nivelul II) au fost generate de: lipsa instrumentelor analitice și reglementărilor (regulilor) privind evaluarea și

stabilirea indicatorilor fiscali; conlucrarea ineficientă între diferite autorități (DGF, primării și IFS pe UTA); interpretarea eronată de către unii factori responsabili a normelor și prevederilor legale la determinarea bazei de impozitare pe unele taxe locale; neelaborarea și neimplementarea unor proceduri ale controlului intern la componentele respective – cerințe expuse și în Hotărîrea precedentă a Curții de Conturi¹⁵.

Întru argumentarea celor menționate, se exemplifică următoarele.

• **Administrarea necorespunzătoare a procesului de elaborare a bugetelor UAT și lipsa bazei analitice corespunzătoare au generat discrepanțe la prognoza veniturilor față de baza de impozitare și au condiționat rectificări considerabile la partea de venituri în exercițiul bugetar.**

DGF nu a asigurat reglementarea procedurilor tehnico-analitice, a procesului de elaborare a proiectului bugetului. Cu toate că DGF a întocmit planul organizatoric de măsuri privind evaluarea indicilor fiscali bugetari, acesta nu a fost prezentat Comitetului Executiv al Găgăuziei, spre aprobare, astfel conlucrarea între DGF și alte autorități publice locale devenind insuficientă. Atît DGF, cît și AAPL de nivelul I nu dispun de registrul contribuabililor, nu au comunicat cu agenții economici din teritoriul respectiv, nu au estimat prognoza veniturilor, reieșind din analiza potențialului economico-financiar și din evaluarea încasărilor în perioadele precedente, neanalizînd baza de impozitare relevantă. Astfel, analiza planificării „Taxei de amenajare a teritoriului” (cap.122.28) relevă că DGF a micșorat prognoza bugetară propusă de UAT de nivelul I la această sursă de venituri de la 1425,4 mii lei pînă la 900,0 mii. lei, fără o documentare corespunzătoare a modificărilor operate. Auditul a constatat micșorarea prognozei veniturilor de la plata pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă cu suma de 529,3 mii lei. În mod analogic au fost micșorate și prognozele altor impozite și taxe. Se relevă și faptul că toate cele 55 categorii de venituri au fost rectificate pe parcursul anului bugetar, unele fiind reduse (veniturile de la TVA (cap.115.01) – cu 45%, de la impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice (cap.114.10) – cu 41,2%, de la impozitul funciar pe terenurile cu altă destinație decît cea agricolă (cap.114.02) – cu 41,1% etc.), iar altele – majorate (veniturile de la accizele la benzină și motorină (cap.115.16) – cu 193,4%, dividendele aferente cotei de participare a statului în societățile pe acțiuni (cap. 121.02) – cu 380,0% etc.). Prin urmare, s-a constatat că DGF urmează să-și îmbunătățească substanțial procesul de planificare a veniturilor bugetare. Unele modificări nu au la bază justificări relevante. Generalizînd cele menționate, este necesar de menționat că lipsa unei informații exhaustive și credibile referitor la unele din principalele componente ale bazei de impozitare (fondul de salarizare în ansamblu, fondul funciar, fondul imobiliar) atît la DGF, IFS, cît și la primăriile din UTA Găgăuzia, precum și disfuncționalitatea reglementărilor existente în domeniu au dus la prognozarea defectuoasă a veniturilor bugetare, ce se exprimă prin: neplanificarea sau planificarea necorespunzătoare a unor tipuri de venituri, ceea ce a influențat în mod neadecvat mărirea transferurilor pentru susținerea financiară a teritoriului; existența discrepanțelor semnificative dintre indicii prognozați și cei executați.

Recomandări:

1. Guvernatorul Găgăuziei să asigure conlucrarea între subdiviziunile Comitetului Executiv al Găgăuziei, inclusiv DGF, DGDECSREE, organul cadastral cu IFS, privind crearea unei baze de date pentru evaluarea bazei de impozitare pe toate categoriile de taxe/impozite și contribuții

¹⁵ Hotărîrea Curții de Conturi nr.49 din 01.07.2010 „Privind Raportul bugetului UTA Găgăuzia pe anul 2009”.

sociale (contingent) formate în UAT de nivelul II și de nivelul I, care constituie obiect al impozitării.

2. DGF să asigure o conlucrare eficientă cu UAT de nivelul I, cu alte părți implicate în procesul de formare a bugetului, în vederea prognozei și evaluării optime a veniturilor convenite atât bugetului central, cât și bugetelor locale.

• **AAPL nu au dat dovadă de preocupare suficientă pentru încasarea tuturor veniturilor proprii. Nerespectarea legislației funciare, precum și lipsa unor proceduri ale controlului intern au determinat faptul că 20 de primării din UTA au utilizat ineficient terenurile proprietate publică a UAT, ca urmare AAPL ratind posibilitatea de colectare a veniturilor la componenta dată, estimate de audit, în sumă de la 9,4 pînă la 12,7 mil.lei.**

Potrivit art.10/1 alin.(1) din Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997¹⁶, în cazul în care proprietarii obiectelor privatizate sau ai întreprinderilor și obiectelor private nu au cumpărat sau nu au arendat terenuri aferente obiectelor și întreprinderilor menționate, de la aceștia se va încasa anual plata pentru folosirea terenului, stabilită în mod unilateral de consiliile locale, nu mai mică decît plata anuală pentru arendă și nu mai mare de 10% din prețul normativ al pămîntului. În pofida faptului că, în baza deciziilor sale, Consiliul municipal Comrat a aprobat plata anuală pentru folosirea terenurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale, aferente construcțiilor privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private, în cuantum de 8% din prețul normativ al pămîntului, Primăria mun.Comrat n-a planificat, n-a calculat și n-a încasat plata pentru folosirea terenurilor cu suprafața de **77,3 ha**, în valoare de **987,4 mii lei**. Analogic, deși Consiliile orășenești Ceadîr-Lunga și Vulcănești, precum și consiliile locale ale Primăriilor Bugeac, Cioc-Maidan, Joltai și Chiriet-Lunga au aprobat plata menționată în cuantum de la 2% pînă la 10% din prețul normativ al pămîntului, executivule respective n-au planificat, n-au calculat și n-au încasat plata în sumă de **7590,0 mii lei** pentru folosirea terenurilor cu suprafața totală de **259,06 ha**.

Totodată, 14 UAT de nivelul I n-au întreprins măsurile corespunzătoare în vederea planificării și încasării tuturor plăților pasibile de la folosirea terenurilor proprietate publică a UAT. Astfel, pentru terenurile proprietate publică aferente obiectivelor privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private, cu suprafața totală de **447,41 ha**, consiliile locale ale Primăriilor Avdarma, Beșalma, Dezghingea, Chirsova, Chioselia Rusă, Congaz, Congazcicul de Sus, Baurci, Beșghioz, Copceac, Tomai, Carbalia, Cișmichioi și Etulia n-au stabilit, prin deciziile sale, mărimea plății pentru folosirea acestora. Prin urmare, potrivit estimărilor auditului, suma veniturilor nerealizate de la folosirea terenurilor menționate constituie de la **817,8** pînă la **4090,0 mii lei**.

Iregularitățile și deficiențele menționate au fost generate atît de nerespectarea prevederilor legale, cît și de întocmirea neveridică a dărilor de seamă funciară pe anii 2010-2011 (Primăria mun.Comrat).

Datele sistematizate privind neregulile constatate la acest compartiment se prezintă în Anexa nr.1 la Raportul de audit.

Recomandări

3. Primăriile vizate în acest capitol să elaboreze și să implementeze proceduri de control intern la componenta identificată – terenurile proprietate publică, precum și să încaseze plățile pentru folosire, cu asigurarea plenitudinii realizării veniturilor proprii.

• **Neconlucrarea corespunzătoare a organului**

fiscal cu AAPL, precum și exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către unii executori principali de buget au determinat micșorarea veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale de la impozitul funciar cu suma de 542,0 mii lei.

Contrar prevederilor art.281 alin.(1) Titlul VI Cod fiscal, precum și pct.15 din Instrucțiunea nr.11 din 04.09.2001¹⁷, IFS pe UTA Găgăuzia, în comun cu AAPL, nu au asigurat încasarea integrală a impozitului funciar. Prin urmare, 4 subiecți ai impunerii, care arendează terenuri agricole ale deținătorilor de cote din Primăriile Chirsova, Ferapontievca și Dezghingea, nu au prezentat calculele impozitului funciar (forma FUNJ10), astfel bugetele respective ratind venituri din impozitul funciar în sumă de 424,5 mii lei. Astfel,

- S.R.L. „Meivali Agro” (cod fiscal 1005611004316) n-a prezentat calculul impozitului funciar pe perioada fiscală a anilor 2010-2011 pentru terenurile cu destinație agricolă cu suprafața de 1651 ha, suma impozitului funciar constituind 299,1 mii lei;

- S.R.L. „Rondou-Lux” (cod fiscal 100260049730) nu a prezentat calculul impozitului funciar pe perioada fiscală a anului 2011 pentru 282,8 ha de terenuri, suma impozitului funciar constituind 31,1 mii lei;

- S.R.L. „Chervan-Prim” (cod fiscal 1003611005940) – respectiv, pentru 360,54 ha, în sumă de 30,3 mii lei;

- S.R.L. „Crimson Agro” (cod fiscal 1005611002460) – pe perioada fiscală 2007-2011, pentru terenuri cu suprafața de 142 ha, suma impozitului constituind 64,0 mii lei.

Urmare realizării misiunii de audit, S.R.L. „Chervan-Prim”, S.R.L. „Rondou-Lux” și S.R.L. „Meivali Agro” au prezentat calculele impozitului funciar pentru perioada anilor 2010-2011, în sumă totală de 360,5 mii lei. Concomitent, la solicitarea echipei de audit, IFS pe UTA Găgăuzia a efectuat controale camerale, în rezultatul cărora au fost calculate plățile de bază la impozitul funciar în sumă totală de 64,0 mii lei, majorări de întîrzieri – de 55,5 mii lei, și amenzi – de 19,4 mii lei.

S-au constatat deficiențe și la impozitarea pășunilor și fînețelor. Potrivit cadrului regulator și Instrucțiunii nr.11 din 04.09.2001, cotele concrete ale impozitului funciar se stabilesc de către consiliul local, prin adoptarea deciziei respective. Cu nerespectarea cerințelor art.284 alin.(1) din Codul fiscal¹⁸, consiliile locale din 5 Primării (mun.Comrat, or.Ceadîr-Lunga, s.Baurci, s.Copceac și s.Tomai) au stabilit cota „0” la impozitul funciar pe terenurile agricole destinate fînețelor și pășunilor, astfel toți posesorii fiind scutiți de plata impozitului funciar pe pășuni și fînețe cu suprafață de 3866 ha, suma veniturilor ratate la bugetele respective constituind 117,5 mii lei.

Recomandări:

4. IFS, în comun cu autoritățile respective ale **UTA**, să asigure verificarea prezentării de către contribuabili (care arendează suprafețe semnificative) a dărilor de seamă privind calcularea impozitului funciar.

5. Primarii s.Chirsova, s.Ferapontievca și s.Dezghingea să stabilească procedurile de control intern privind monitorizarea achitării integrale a impozitului pe venit în teritoriul administrat.

6. Consiliile locale din mun.Comrat, or.Ceadîr-Lunga, s.Baurci, s.Copceac și s.Tomai să asigure adoptarea unor decizii, conform legislației, privind impozitarea pășunilor și fînețelor.

• **Nu este funcțional mecanismul de impozitare a bunurilor imobiliare aflate la etapa de finisare a construcției de mai mult de 50%.**

¹⁶ Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997 „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997).

¹⁷ Instrucțiunea cu privire la modul de calculare și achitare la buget a impozitelor funciar și pe bunurile imobiliare, aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.11 din 04.09.2001 (cu modificările ulterioare; în continuare – Instrucțiunea nr.11 din 04.09.2001).

¹⁸ Codul fiscal, aprobat prin Legea nr.1163-XIII din 24.04.1997 (cu modificările ulterioare; în continuare – Codul fiscal).

Potrivit prevederilor art.278 și art.279 din Codul fiscal, obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare: clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție. Baza de impozitare a bunurilor imobiliare constituie valoarea acestora, estimată de către organele cadastrale teritoriale pe calea evaluării în masă. Reevaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale o dată la 3 ani, în modul stabilit de Guvernul Republicii Moldova. Potrivit prevederilor art.285 și art.287 din aceeași lege, Agenția Relații Funciare și Cadastru urmează să prezinte anual Inspectoratului Fiscal Principal de Stat informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii, cu impozitul pe bunurile imobiliare, iar Serviciul Fiscal de Stat, în baza datelor prezentate de organele cadastrale, organizează ținerea cadastrului fiscal și monitorizarea informației privind fiecare subiect și obiect al impunerii.

La momentul actual nu este posibilă aplicarea prevederilor sus-menționate prin stabilirea, estimarea și impozitarea bunurilor imobiliare, cauza principală fiind că organul cadastral n-a efectuat evaluarea în masă a bunurilor imobile, motivînd cu lipsa de mijloace financiare necesare pentru asigurarea acestei activități. Toate acestea afectează integritatea bazei fiscale și constituie un impediment în administrarea conformă a impozitului pe bunurile imobiliare.

Recomandări:

7. Guvernatorul Găgăuziei, în comun cu AAPL și OCT, să identifice soluții în vederea aplicării Codului fiscal la impozitarea bunurilor imobiliare.

• **Necesită îmbunătățire mecanismul de monitorizare a amplasării obiectelor de publicitate.**

Ca rezultat al nerespectării normelor regulamentare și al lipsei unor proceduri bine determinate privind controlul intern, Primăria mun. Comrat și Primăria or. Ceadir-Lunga nu au organizat o monitorizare conformă a legalității amplasării obiectelor de publicitate exterioară și nu au estimat corect veniturile de la taxa pentru amplasarea publicității (reclamei), ceea ce a generat diminuarea nejustificată a resurselor financiare ale bugetelor locale. În urma testării legalității amplasării obiectelor de publicitate exterioară, efectuată în comun cu responsabilii respectivi din cadrul primăriilor și organului fiscal (cu ieșirea la fața locului), s-a constatat că, în contradicție cu Legea cu privire la publicitate¹⁹ și cu Codul fiscal, 15 subiecți ai impunerii au amplasat pe străzile municipiului Comrat și ale orașului Ceadir-Lunga publicitate exterioară pe o suprafață totală de 867,32 m² în lipsa autorizării corespunzătoare, neînregistrîndu-se la primărie, precum și nefiind calculată și achitată taxa respectivă, care pentru anul 2011 urma să constituie 95,0 mii lei. Totodată, autoritățile administrației publice din teritoriu nu au întreprins măsurile de rigoare conform art.364 din Codul contravențional,²⁰ care prevede sancționarea pentru încălcarea legislației cu privire la publicitate. Este important de menționat că primăriile vizate, o perioadă îndelungată, tolerează existența panourilor cu suprafața totală de 1004,79 m² și cu termenul de autorizare expirat (nefuncționabile), care afectează imaginea localităților. Cele expuse au fost determinate și de necunoașterea și interpretarea eronată de către persoanele responsabile din cadrul AAPL a prevederilor legale referitor la taxa de publicitate.

Recomandări:

8. Primăriile mun. Comrat și or.Ceadir-Lunga să asigure:

8.1. monitorizarea adecvată a amplasării publicității în teritoriul administrat, cu încasarea mijloacelor cuvenite bugetelor locale și întreprinderea măsurilor față de persoanele care nu se conformează legislației în domeniul publicității;

8.2. elaborarea și implementarea procedurilor de control intern aferente amplasării, monitorizării și încasării taxelor din publicitate;

8.3. în comun cu organul fiscal din teritoriu, instruirea personalului responsabil de amplasarea publicității.

• **Măsurile întreprinse în vederea micșorării restanțelor nu au fost efective.**

O rezervă semnificativă a veniturilor proprii sînt și restanțele contribuabililor față de bugetele UAT. Comparativ cu anul precedent, restanțele s-au majorat cu 3,0 mil.lei (16%), de la 18,2 mil.lei pînă la 21,2 mil.lei, cele mai mari restanțe înregistrîndu-se la TVA – 13,5 mil.lei, impozitul funciar – 4,3 mil.lei, și la impozitele pe venit – 1,8 mil.lei. Creșterea restanțelor denotă faptul că executorii principali de buget nu și-au onorat întocmai responsabilitățile potrivit prevederilor art.32 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003 și nu au contribuit la încasarea veniturilor cuvenite bugetelor UAT.

Recomandări:

9. Executorii principali de buget, în comun cu IFS pe UTA Găgăuzia, să exercite controlul asupra încasării veniturilor, întru diminuarea restanțelor.

Obiectivul II: A executat UAT bugetul aprobat în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte legislative și normative, precum și a executat cheltuielile în modul corespunzător și conform destinației?

Procesul de planificare și executare a cheltuielilor din bugetele UAT de nivelul I și nivelul II a fost afectat de nereguli și abateri de la prevederile regulamentare, neînregistrîndu-se îmbunătățiri esențiale.

Încalcările admise de factorii de decizie din cadrul AAPL auditate au determinat efectuarea cheltuielilor neregulate și ineficiente în sumă totală de 8,6 mil.lei, aceste mijloace fiind semnificative comparativ cu cheltuielile executate de UTA Găgăuzia²¹. Prin urmare, s-au constatat cheltuieli neregulate la valorificarea mijloacelor financiare pentru investițiile și reparațiile capitale în sumă totală de 1,6 mil.lei; la utilizarea mijloacelor financiare pentru amenajarea teritoriului – de 2,7 mil.lei; cheltuieli ineficiente pentru retribuirea muncii – de 4,3 mil.lei. Un domeniu afectat de nereguli este și achiziția de mărfuri și servicii. În acest context, se menționează necesitatea stringentă de implementare incontestabilă a prevederilor Legii privind controlul financiar public intern²², în scopul sporirii responsabilităților manageriale privind gestionarea conformă și eficientă a resurselor publice.

Există deficiențe și la determinarea raporturilor între bugetul de stat și bugetul central al UTA, la stabilirea raporturilor între bugetul central și bugetele UAT, fapt care a influențat volumul transferurilor alocate.

Întru susținerea celor invocate, se exemplifică următoarele.

➤ **În procesul de stabilire a relațiilor interbugetare există deficiențe la prognozarea cheltuielilor.**

➤ Conform art.9 din Legea nr.397-XV din 16.10.2003, în scopul uniformizării gradului de asigurare bugetară pentru

¹⁹ Legea cu privire la publicitate nr.1227-XIII din 27.06.1997(cu modificările și completările ulterioare).

²⁰ Codul contravențional, aprobat prin Legea nr.218-XVI din 24.10.2008 (cu modificările și completările ulterioare).

²¹ Cap.1.2. din Standardele auditului regularității aplicabile etapei de planificare, aprobate prin Hotărîrea Curții de Conturi nr.58 din 28.12.2009.

²² Legea privind controlul financiar public intern nr.229 din 23.09.2010.

unitățile administrativ-teritoriale, prin legea bugetară anuală, de la bugetul de stat, pentru bugetele UAT de nivelul II anual se stabilesc transferurile respective. Procedura de determinare a transferurilor este stabilită de Notele metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor²³, care prevăd prognozele macroeconomice, principiile de bază ale politicii statului în domeniul veniturilor și cheltuielilor bugetare pe anul următor, prognozele normativelor de defalcări de la veniturile generale de stat și unele momente specifice de calculare a transferurilor ce se prognozează a fi alocate acestor bugete de la bugetul de stat. Cît privește cheltuielile pentru întreținerea aparatului administrativ, acestea se estimează conform normativului de cheltuieli pentru o unitate și numărul de personal stabilit prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 10.06.2003²⁴ și Hotărîrea Guvernului nr.689 din 10.06.2003.²⁵ Totodată, ambele acte normative nu reglementează numărul personalului administrativ din cadrul AAPL de nivelul II din UTA, acest indice fiind aprobat de Comitetul Executiv al Găgăuziei. Astfel, în lipsa reglementării aspectului dat, DGF a inițiat, iar MF a acceptat numărul-limită al personalului administrativ de 307,5 unități, pentru întreținerea căruia s-au prognozat cheltuieli în sumă de 15,7 mil.lei.

➤ Distribuirea surselor destinate domeniului învățămîntului din bugetul central al UTA în bugetele de nivelul I se efectuează într-un mod necorespunzător. În această ordine de idei, se menționează că, potrivit Notelor metodologice aprobate de Ministerul Finanțelor, la stabilirea relațiilor între bugetul de stat și bugetul de nivelul II (alocarea transferurilor din contul fondului de susținere financiară a UAT), cheltuielile pentru domeniul învățămîntului se apreciază reieșind din doi indicatori (normativul de cheltuieli stabilit de Ministerul Finanțelor și numărul copiilor potrivit datelor Biroului Național de Statistică). Spre exemplu, prognoza bugetară pentru instituțiile de învățămînt secundar se estimează în baza datelor Biroului Național de Statistică (numărul copiilor în vîrstă de la 7 pînă la 16 ani, înregistrați în fiecare teritoriu la 1 ianuarie 2010, numărul elevilor din clasele X-XII și costul mediu posibil de a fi asigurat de la buget, în anul 2011, pentru întreținerea unui copil în aceste instituții – 5795,4 lei).

Metoda aplicată de DGF în procesul de planificare a transferurilor pentru UAT de nivelul I diferă de cea descrisă mai sus. Astfel, cheltuielile la componenta dată au fost calculate reieșind din normativele de cheltuieli stabilite de MF (5795,4 lei) și din numărul real al copiilor care frecventează instituțiile de învățămînt secundar, care este de 1,2 ori mai mic (potrivit datelor statistice – 22,7 mii de persoane, dar efectiv frecventează școlile și liceele 19,2 mii de persoane). Prin urmare, în bugetul central al UTA s-a format o rezervă semnificativă de mijloace în sumă de 18,0 mil.lei, alocate din bugetul de stat pentru întreținerea copiilor și elevilor în instituțiile preuniversitare, din care 14,5 mil.lei au fost planificați ca rezerva bugetului central al UTA. Ținînd cont de faptul că pe parcursul anului bugetar nu au fost realizate veniturile preconizate, rezerva formată a servit drept sursă pentru echilibrarea bugetului central.

➤ Nerespectarea cadrului normativ-metodologic aprobat la nivelul UTA a influențat volumul transferurilor aprobate UAT de nivelul I.

Deși, în procesul de elaborare a proiectului bugetului pe anul 2011, DGF a elaborat circulare metodologice,

inclusiv în aspect de calculare a transferurilor de la bugetul general (central) către bugetele locale, acestea nu au fost respectate și aplicate în practică. Astfel, la determinarea transferurilor către bugetele UAT de nivelul I, conform notelor metodologice ale DGF, normativele de cheltuieli au fost stabilite în mărimi egale pentru toate UAT. Efectiv, DGF nu a respectat aceste normative, distribuind transferurile în lipsa unor calcule argumentate, astfel formîndu-se o discrepanță în sumă de 10,3 mil.lei între transferurile calculate potrivit normativelor prestabilite și cele real alocate UAT de nivelul I. Analogic, în lipsa calculelor fundamentate, s-au redistribuit și transferurile alocate suplimentar de la bugetul de stat în sumă de 6232,6 mii lei, ca urmare a rectificării bugetului de stat prin Legea nr.224 din 25.11.2011²⁶. Ca rezultat, la 11 bugete de nivelul I au fost rectificate venituri în sumă de 2347,5 mii lei, și la bugetul central al UTA – de 3885,1 mii lei. Echipa de audit nu a putut stabili cauza acestor deficiențe.

Recomandări:

10. DGF să asigure respectarea întocmai a cadrului metodologic la stabilirea raporturilor între bugetul central și bugetele locale, cu fundamentarea mărimii transferurilor alocate prin calculele corespunzătoare.

• Este necesară eficientizarea cheltuielilor pentru retribuirea muncii.

În anul 2011, AAPL ale UTA au executat cheltuielile pentru retribuirea muncii în sumă de 175,6 mil.lei, ce constituie 52,1% din cheltuielile totale înregistrate de bugetele UAT. Cheltuielile efective au constituit 178,2 mil.lei, sau 100,6% față de planul rectificat. Verificările efectuate la componenta dată au relevat cazuri de utilizare neregulară a mijloacelor publice (589,9 mii lei), precum și de utilizare inefficientă a mijloacelor pentru retribuirea muncii (3685,2 mii lei).

➤ Potrivit prescripțiilor Hotărîrii Guvernului nr.589 din 29.07.2011²⁷, se recomandă AAPL să stabilească pentru instituțiile din subordinea lor limitele numărului de unități de personal și ale cheltuielilor de personal pe anul 2011. Auditul a constatat că la nivelul AAPL nu s-a ținut cont de recomandările din această hotărîre. Astfel, la finele anului de gestiune, numărul unităților de state a constituit 7080,9 unități, sau cu 209,9 unități (41,4 unități din domeniul învățămîntului) mai mult decît numărul-limită stabilit. Acest fapt a condiționat și depășirea cheltuielilor de personal, față de limita stabilită în hotărîrea nominalizată, cu 6,9 mil. lei. Deși, prin hotărîrea Comitetului Executiv al Găgăuziei, numărul de personal al Aparatului președintelui raionului Vulcănești a fost redus de la 38,75 pînă la 17,5 unități, alocările bugetare planificate n-au fost corectate, ceea ce a permis întreținerea supralimită a 11 unități de state, fiind admise cheltuieli suplimentare pentru retribuirea muncii în sumă de 491,1 mii lei (Administrația raionului Vulcănești – 6 unități, 191,6 mii lei; Secția Învățămînt – 5 unități, 299,5 mii lei).

➤ Contrar prevederilor pct.5 din Anexa nr.1 la Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006²⁸ și în lipsa actelor decizionale ale Ministerului Învățămîntului, cadrele de conducere din 33 de instituții de învățămînt (20 de licee, 11 gimnazii, 1 gimnaziu-grădiniță, 1 școală primară) au desfășurat activitate didactică peste normele stabilite prin actele normative în vigoare (9 ore pe săptămînă). Ca urmare, pentru 3,0 mii de ore didactice peste normativele stabilite

²³ Elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr.847-XIII din 24.05.1996 și Legii nr.397-XV din 16.10.2003.

²⁴ Hotărîrea Guvernului cu privire la structura și statele de personal ale primăriilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor) nr.688 din 10.06.2003 (cu modificările și completările ulterioare).

²⁵ Hotărîrea Guvernului cu privire la organigrama și statele de personal ale aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, altor subdiviziuni din subordinea Consiliului raional nr.689 din 10.06.2003 (cu modificările și completările ulterioare).

²⁶ Legea pentru modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2011 nr.52 din 31 martie 2011 nr.224 din 25.11.2011.

²⁷ Hotărîrea Guvernului nr. 589 din 29.07.2011 „Cu privire la limitele numărului de unități de personal și ale cheltuielilor de personal în sectorul bugetar pentru autoritățile administrației publice centrale și locale pe anul 2011”.

²⁸ Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 „Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare” (cu modificările și completările ulterioare).

au fost calculate suplimentar salarii în sumă totală de 98,8 mii lei, pentru anul de studii 2010-2011.

➤ Introducerea neregulamentară a unităților de personal suprastatelor titulare a condiționat admiterea cheltuielilor suplimentare din bugetele UAT în sumă de 3,7 mil. lei și reducerea calității serviciilor de instruire în instituțiile preșcolare.

Conform Hotărârii Comitetului Executiv al Găgăuziei nr.11/36 din 29.11.2004,²⁹ în statele instituțiilor preșcolare au fost introduse unități de educatori-profesori (pentru studierea limbii de stat și limbii materne), neprevăzute în statele titulare provizorii ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr.542/108 din 21.08.1999³⁰. Cheltuielile pentru întreținerea unităților vizate au constituit suma de 3685,2 mii lei, acestea fiind suportate din contul bugetelor UAT de nivelul I, ceea ce a condiționat reducerea altor cheltuieli necesare pentru activitatea grădinițelor. Neîndeplinindu-și atribuțiile regulamentare³¹, DGÎ nu a elaborat fișa de post-tip, astfel nefiind stabilite cerințele funcției față de personal. Totodată, personalul respectiv nu a fost evaluat de către DGÎ, dat fiind că, prin Ordinul nr.580 din 05.09.2007³², Ministerul Educației prevede evaluarea angajatului ca un proces benevol. Astfel, lipsa cerințelor funcției și neevaluarea cadrelor didactice din instituțiile preșcolare au determinat faptul că, la situația din 01.09.2011, din 142 persoane angajate, 130 au studii pedagogice și doar 19 – de profil. Situația respectivă poate afecta calitatea serviciilor publice și condiționa utilizarea ineficientă a mijloacelor publice.

Deficiențele constatate au fost determinate de neconformarea de către AAPL la cerințele de optimizare a cheltuielilor pentru întreținerea personalului, precum și de indisciplina financiară în cadrul entităților verificate.

Recomandări:

11. Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia:

11.1 de comun acord cu AAPL de nivelul I, să examineze oportunitatea optimizării numărului de personal potrivit recomandării Guvernului Republicii Moldova;

11.2 să analizeze situația creată la angajarea personalului în instituțiile preșcolare, cu întreprinderea măsurilor în vederea remedierii deficiențelor constatate.

12. Direcția Generală Învățământ să stabilească cerințele funcției față de personalul angajat în instituțiile preșcolare, cu asigurarea evaluării acestuia.

• **Unele AAPL, la alimentația copiilor în instituțiile preșcolare, nu au respectat normele financiare, în unele cazuri alimentând copiii cu produse necalitative, ceea ce poate afecta sănătatea acestora.**

În anul 2011, contrar prevederilor Ordinului ME nr. 35 din 26.01.2010³³, 15 UAT de nivelul I (sau 57,7% din numărul total al UAT) nu au asigurat respectarea normelor financiare de alimentare a copiilor din instituțiile instructiv-educative pentru 1 copil/zi, care au constituit 11,25 lei/zi pentru copiii în vîrstă de pînă la 3 ani, și 13,65 lei/zi – pentru copiii în vîrstă de la 3 pînă la 7 ani. În pofida cerințelor prestabilite, la Primăriile: s.Cîsmichioi, norma financiară pentru alimentarea unui copil a constituit, respectiv, 4,85 și 4,45 lei/zi; s.Chiriet-Lunga – 7,61 și 8,31 lei/zi; s.Etulia – 8,02 și 9,27 lei/zi; s.Chirsova – 9,62 și 11,14 lei/zi; s.Cioc-Maidan – 10,58 și 10,10 lei/zi etc. Una din cauzele principale pretinde a fi lipsa surselor financiare.

De rînd cu nerespectarea normelor financiare de

alimentație a copiilor, auditul a constatat și un caz de utilizare a produselor necalitative. Astfel, la grădiniță nr.1 din s.Chirsova au fost consumate, la alimentația copiilor, murături acoperite cu mușegai. S-au depistat și alte produse alimentare preparate de personalul entității, care erau acoperite de mușegai. Situația dată poate duce la afectarea sănătății copiilor din instituțiile educaționale. (Foto nr.1 din Anexa nr.3 la Raportul de audit).

Recomandări:

13. AAPL de nivelul I³⁴ să examineze cazurile de nerespectare a normativelor financiare pentru alimentarea copiilor, cu întreprinderea măsurilor respective.

14. Primăria s.Chirsova să inițieze o investigație din oficiu a cazului stabilit de alimentație a copiilor cu produse necalitative, cu identificarea persoanelor vinovate de situația dată și examinarea gradului de responsabilitate a acestora; să interzică conservarea legumelor în instituțiile preșcolare.

• **Managementul defectuos la valorificarea mijloacelor financiare pentru investițiile capitale a determinat tăgădnările în construcții și admiterea unor cheltuieli ineficiente.**

În anul 2011, din contul bugetului UTA au fost valorificate mijloace publice pentru investiții și reparații capitale în sumă de 9,4 mil.lei, sau cu 1,7 mil.lei mai puțin față de planul rectificat (11,2 mil.lei). Perioada auditată se caracterizează printr-o reducere semnificativă a mijloacelor alocate pentru investiții și reparații capitale, comparativ cu perioadele anterioare. Misiunea de audit denotă că, deși sursele destinate acestui domeniu au fost limitate, managementul execuției nu corespunde rigorilor. Astfel, auditul a constatat cazuri de nerespectare a legislației în vigoare, care au generat abateri și erori, exprimate prin: inițierea unor obiective de construcții capitale în lipsa studiului de fezabilitate; executarea lucrărilor cu abateri de la proiectele elaborate; indisciplina financiară la execuția unor lucrări, toate acestea condiționînd utilizarea neregulamentară și ineficientă a mijloacelor publice. De asemenea, AAPL din UTA n-au asigurat concentrarea resurselor financiare în scopul finalizării și dării în exploatare a obiectivelor cu un grad înalt de finalizare, unele obiective fiind finanțate doar din contul transferurilor de la bugetul de stat, ceea ce a determinat tăgădnarea finisării obiectivelor și utilizarea ineficientă a banului public.

Întru susținerea celor invocate, exemplificăm următoarele.

Auditul a constatat că, în prezent, în UTA Găgăuzia sînt înregistrate 31 obiecte de investiții și reparații capitale nefinalizate în valoare totală de 32,5 mil.lei, inclusiv 16 obiecte în curs de execuție, cu valoarea de 26,1 mil.lei, 15 obiecte finalizate în valoare de 6,4 mil.lei, care nu au fost date în exploatare.

- În lipsa unui studiu de fezabilitate, în anii 2005-2006, Comitetul Executiv al Găgăuziei a inițiat construcția blocului chirurgical în baza obiectivului nefinalizat „Blocul ginecologic” al IMSP „Spitalul raional Comrat”, fiind încheiat contractul de antrepriză în valoare de 18,9 mil.lei. Atît tergiversarea finisării acestui obiectiv, cît și modificările operate în proiect au determinat beneficiarul construcției Î.S. („Sud-A-Con”) ca pe parcursul a cinci ani să ajusteze de 3 ori documentația de deviz, cu încheierea a 3 contracte noi de antrepriză. Prin urmare, valoarea lucrărilor de

²⁹ Hotărîrea Comitetului Executiv al Găgăuziei nr.11/36 din 29.11.2004.

³⁰ Ordinul Ministerului Educației și Științei și Ministerului Finanelor nr.542/108 din 21.08.1999.

³¹ Regulamentul DGÎ, aprobat prin Hotărîrea Comitetului Executiv nr.2/13 din 12.02.2009.

³² Ordinul Ministerului Educației „Privind aprobarea Regulamentului pentru atestarea cadrelor didactice” (modificat și completat) nr.580 din 05.09.2007.

³³ Ordinul ministrului educației nr.35 din 26.01.2010 „Cu privire la aprobarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor (elevilor) din instituțiile instructiv-educative”.

³⁴ Primăriile satelor/comunelor: Vulcănești, Avdarma, Beșalma, Dezghingea, Chirsova, Cotovscoe, Svetlii, Ferapontievca, Cioc-Maidan, Bugeac, Baurci, Chiriet-Lunga, Cîsmichioi, Etulia, Copceac.

construcție s-a majorat de 1,5 ori (de la 18895,3 mii lei pînă la 28752,6 mii lei). Pînă în prezent, la obiectivul respectiv au fost valorificate mijloace în sumă totală de 11,9 mil.lei. Pe parcursul auditului, s-a constatat că capacitatea de proiect a blocului chirurgical – 40 de paturi, nu corespunde necesităților instituției medicale – de 60 de paturi, de care dispune la momentul actual. Cele menționate, precum și tergiversarea finisării acestor obiective condiționează majorarea continuă a valorii lor și, în final, utilizarea ineficientă a banilor publici.

- Analogic, din anul 2006, continuă reparația capitală a stației de epurare din or.Ceadîr-Lunga, la obiectivul respectiv fiind valorificate 2575,6 mii lei, sau 97,8% din suma contractată. Începînd cu anul 2010, lucrările au fost stopate din cauza lipsei de finanțare. Peste 6 ani de la începutul reparației și de la valorificarea mijloacelor la nivel de circa 98%, stația nu asigură epurarea apelor reziduale: componentele tehnologice ale stației sînt în proces de înămolire, utilajul nu funcționează. Prin urmare, prin scurgere liberă și fără epurare biologică și tratare cu clor, apele reziduale se acumulează în iazuri biologice, de unde se evaporază și se varsă în sol. Cele menționate determină depășirea de pînă la 3 ori a valorilor maxim admisibile la substanțele nocive, cu impact dăunător asupra mediului ambiant. (Foto nr.2,nr.3,nr.4 din Anexa nr.3 la Raportul de audit).

- Cu toate că AAPL a UTA, în anul 2004 a elaborat documentația de proiect pentru reparația capitală a stației principale de pompare și canalizare și a stației de epurare din mun.Comrat, Î.S. „Sud-A-Con” (beneficiarul construcției) nu s-a condus de proiectul dat, ca motiv invocînd calitatea necorespunzătoare a acestuia, astfel nefiind respectate prevederile Legii nr.721-XIII din 02.02.1996³⁵. Efectiv, mijloacele alocate pentru obiectivul dat, în valoare de 1580,3 mii lei (66% din costul lucrărilor contractate), au fost valorificate la reparația capitală a unor fragmente ale colectorului de presiune, a fîntinilor de canalizare etc. Aceste lucrări s-au efectuat conform unor scheme de execuție, întocmite de responsabili de la întreprinderea de exploatare – Î.M. „Su-canal”, și devizelor de cheltuieli elaborate de Î.S. „Sud-A-Con” și IPS „Iprocom” în perioada anilor 2006-2009. Ținînd cont de faptul că la execuția lucrărilor beneficiarul nu s-a condus de documentația de proiect, auditul nu poate să se expună asupra corectitudinii executării lucrărilor și gradului de finalizare a obiectivului.

- În lipsa surselor financiare, pe parcursul anilor 2010-2011, au fost contractate, executate și date în exploatare 6 obiecte de gazificare în valoare de 803,6 mii lei. Se relevă că, deși obiectivele date funcționează, beneficiarul acestora – Î.S. „Sud-A-Con” nu a prezentat auditului procesele-verbale de recepție a lucrărilor îndeplinite. Totodată, valoarea lucrărilor executate nu a fost contabilizată, de aceea auditul pune la îndoială veridicitatea datelor raportate privind mijloacele valorificate pentru investiții și reparații capitale. De asemenea, s-a constatat că în Bilanțul executării bugetului autorităților/instituțiilor publice ale UTA Găgăuzia nu este înregistrată valoarea obiectivelor în curs de execuție – de 20,4 mil.lei. Aceasta se explică prin faptul că beneficiarul ține evidența contabilă pe principii de autogestiuie și nu prezintă DGF rapoarte financiare.

➤ Fără a dispune de un plan general al Taberei de odihnă „Olimpieț”, precum și în temeiul unui proiect neexpertizat și neverificat în modul stabilit, DGÎ a inițiat construcția unei case pentru odihna copiilor, valorificînd în acest scop 461,1 mii lei. Primăria mun.Comrat a eliberat neregulamentar autorizația de construcție. Se relevă că contractul de achiziție a lucrărilor de montaj a fost atribuit S.R.L. „Panel-Sistem,” cu care autoritatea contractantă a

dus tratative comerciale pînă la concurs. Mai mult decît atît, DGÎ a transmis invitații de participare la concurs la 3 operatori economici, din care 2 (inclusiv cîștigătorul concursului) sînt afiliați (o persoană fizică este concomitent conducător la un operator economic și fondator la altul). Potrivit estimărilor efectuate de o instituție din domeniul dat, costul lucrărilor a fost exagerat cu suma de 140,0 mii lei.

➤ Fără a avea planificate alocații pentru lucrări de reparație a grădiniței, nedeșfășurînd procedura legală de achiziții publice și fără a încheia contractul de achiziționare a lucrărilor, Primarul s.Chirsova a inițiat executarea lucrărilor de reparație, care, reieșind din explicațiile acestuia, constituie circa 140,0 mii lei. Urmare verificărilor, s-a constatat lipsa documentelor ce justifică execuția lucrărilor, fiind neclară și situația referitor la executanții acestora. Mai mult decît atît, potrivit explicațiilor primarului, la executarea lucrărilor au participat și angajații instituției, dat fiind că în perioada respectivă instituția preșcolară nu funcționa. Potrivit documentelor contabile, personalul instituției a fost remunerat cu suma de 75,2 mii lei. Auditul a constatat că în evidența contabilă nu sînt înregistrate operațiuni financiare referitor la execuția lucrărilor. Toate cele menționate denotă existența suspiciunilor de fraudă la execuția lucrărilor respective.

Recomandări:

15. Comitetul Executiv al Găgăuziei să asigure:

15.1. actualizarea programelor investiționale, cu identificarea surselor financiare necesare pentru finisarea obiectivelor în curs de execuție;

15.2. elaborarea și implementarea procedurilor de control intern referitor la inițierea obiectivelor de investiții capitale, precum și valorificarea mijloacelor bugetare pentru investiții și reparații capitale, în scopul neadmiterii cazurilor de utilizare ineficientă a mijloacelor publice.

16. Primăria s.Chirsova să excludă cazurile de execuție a lucrărilor de reparații cu nerespectarea cadrului regulator, precum și să asigure documentarea corespunzătoare a operațiunilor economico-financiare efectuate.

• Sînt necesare îmbunătățiri esențiale ale managementului și modului de utilizare a mijloacelor financiare pentru cheltuielile de amenajare a teritoriului.

În perioada anului 2011, pentru amenajarea teritoriului, UAT au utilizat mijloace financiare în sumă totală de 9716,2 mii lei, din care cele mai semnificative sume au fost înregistrate la Primăriile: mun.Comrat – 4200,4 mii lei, or.Ceadîr-Lunga – 2402,4 mii lei, or.Vulcănești – 1023,3 mii lei etc.

În lipsa metodologiei exhaustive privind modul de planificare a cheltuielilor pentru amenajarea teritoriilor, AAPL de nivelul I au prognozat cheltuielile pornind de la nivelul executat în anii precedenți, coordonîndu-le în limita posibilităților financiare ale entității, fără a fi estimate necesitățile de cheltuieli. Astfel, Primăriile or.Ceadîr-Lunga și or.Vulcănești n-au determinat tipurile și volumele de lucrări aferente obligațiunilor AAPL de amenajare a teritoriului și de salubritate și n-au estimat valoarea alocațiilor necesare. Contrar prevederilor Legii nr.96-XVI din 13.04.2007,³⁶ Primăriile or.Ceadîr-Lunga și or.Vulcănești n-au desfășurat proceduri de achiziții publice ale serviciilor de amenajare a teritoriului, iar Primăria or.Ceadîr-Lunga n-a încheiat contractul respectiv cu Întreprinderea municipală „Direcția gospodăriei comunal-locative” (în continuare – Î.M. „DGCL,” or.Ceadîr-Lunga). În anul auditat, Primăria or.Ceadîr-Lunga a transferat Î.M. „DGCL”, or.Ceadîr-Lunga suma de 2319,1 mii lei fără confirmarea documentară a executării lucrărilor (actele lucrărilor executate și facturile fiscale). Prin derogare de la prevederile Codului fiscal, Î.M. „DGCL,” or.Ceadîr-Lunga nu a îndeplinit și nu a eliberat facturi fiscale pentru serviciile prestate, precum și nu a calculat TVA în sumă

³⁵ Legea privind calitatea în construcții nr.721-XIII din 02.02.1996 (cu modificările și completările ulterioare).

³⁶ Legea privind achizițiile publice nr.96-XVI din 13.04.2007 (cu modificările și completările ulterioare).

de 387,0 mii lei. Cu acordul Consiliului orașenesc Ceadir-Lunga, din contul mijloacelor publice preconizate pentru amenajare, ÎM „DGCL”, or. Ceadir-Lunga a întreținut 9 unități de personal cu atribuții ce nu țin de amenajare (paznicii întreprinderii, casierii băii etc.), astfel fiind utilizate neregulat mijloace publice în sumă de 155,2 mii lei.

Prin nerespectarea prevederilor Legii nr.113-XVI din 27.04.2007, Primăria or. Vulcănești a acceptat și a contabilizat cheltuielile efective pentru amenajare în sumă de 345,7 mii lei în lipsa actelor de executare a lucrărilor, fiind întocmite doar calculele pentru timpul lucrat, neconfirmate de responsabilii de la primărie.

Recomandări:

17. Primăriile or. Ceadir-Lunga și or. Vulcănești:

17.1. să determine tipurile și volumele de lucrări aferente amenajării teritoriilor și să asigure procurarea lucrărilor de amenajare a teritoriului doar prin proceduri de achiziții publice și în limita alocățiilor bugetare;

17.2. să asigure respectarea cu strictețe a prevederilor Codului fiscal, precum și ținerea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, cu înlăturarea tuturor deficiențelor constatate de audit.

18. DGF, în comun cu AAPL de nivelul I, să elaboreze o metodologie privind planificarea cheltuielilor pentru amenajarea teritoriului.

• Există unele neconformități și la achiziționarea mărfurilor și serviciilor.

La unele instituții publice grupurile de lucru pentru achiziții n-au examinat și concretizat necesitățile de procurare a bunurilor și serviciilor, totodată efectuându-se achiziții publice fără acoperire financiară. Auditul a constatat și alte nereguli ce țin de achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

Astfel:

➤ Fără a determina prioritatea cheltuielilor necesare bunei funcționări a instituțiilor de învățământ și în lipsa mijloacelor planificate în anul 2011 pentru procurarea tehnicii video și de calcul, DGÎ a decis achiziționarea acestora în sumă de 507,8 mii lei. În acest context, se relevă că decizia privind achiziționarea tehnicii a fost luată în timp ce majoritatea instituțiilor de învățământ necesită reparație capitală (86%), nu dispun de sisteme de alimentare cu apă (25%), precum și de rețele de canalizare (54%). De asemenea, practic toate instituțiile de învățământ au nevoie de utilaj de bucătărie, mobilă și inventar moale. De fapt, procedura de procurare a tehnicii respective a fost inițiată în anul precedent. Astfel, în perioada de la 08.11.2010 până la 17.02.2011, DGÎ a desfășurat 4 proceduri de achiziție a unora și aceluiași bunuri în valoare totală de 1877,6 mii lei, prețul la unele tipuri de tehnică majorându-se cu 9%, ceea ce a dus la efectuarea cheltuielilor suplimentare de circa 47,0 mii lei. O parte din tehnica preconizată pentru instituțiile educaționale (inclusiv 19 computere, 8 notebook-uri, 8 imprimante etc., în suma totală de 279,5 mii lei) a fost repartizată de către DGÎ Comitetului Executiv al Găgăuziei, tehnica fiind utilizată contrar destinației.

➤ Cu derogare de la prevederile legale, grupul de lucru interdepartamental al Comitetului Executiv al Găgăuziei pentru investiții capitale a desfășurat 4 proceduri de achiziții în lipsa acoperirii financiare, valoarea contractelor fiind de 1761,0 mii lei. Cele menționate denotă o indisciplină financiară, care a dus la formarea unor datorii creditoare, neasigurate financiar.

➤ Totodată, la achiziționarea mărfurilor și serviciilor au fost admise unele încălcări de ordin procedural, și anume:

- DGÎ, la achiziționarea serviciilor hoteliere, nu a perfectat și nu a transmis invitațiile de participare la concurs

la un număr cât mai mare de operatori economici, așa încât să fie obținut cel mai convenabil preț;

- Autoritățile contractante nu au asigurat prezentarea garanției pentru buna execuție a contractelor în valoare de 358,6 mii lei (DGÎ – 76,0 mii lei; Primăria mun. Comrat – 244,5 mii lei; Î.S. „Sud-A-Con” – 38,0 mii lei);

- Autoritățile contractante nu au asigurat semnarea declarațiilor de confidențialitate și imparțialitate de către fiecare membru al grupului de lucru pentru achiziții, precum și divizarea responsabilităților între membri;

- Primăria mun. Comrat nu a introdus în invitațiile de participare la concursuri prin cererea ofertelor de prețuri lista documentelor de calificare a operatorilor economici.

Recomandări:

19. Direcția Generală Învățământ, Primăria mun. Comrat, grupul de lucru pentru investiții capitale:

19.1 să elaboreze și să implementeze procedurile de control intern, care ar asigura valorificarea mijloacelor bugetare pentru mărfuri, lucrări și servicii în baza principiilor de utilizare eficientă a mijloacelor;

19.2. să respecte prevederile actelor normative referitor la perceperea garanției pentru buna execuție a contractelor de achiziții ale mărfurilor și lucrărilor.

• Se cere intensificarea activităților în cadrul Programului de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă.

Conform contractului de recreditare încheiat între MF și Comitetul Executiv al Găgăuziei, a fost angajat un credit în sumă de 2,5 mil.euro în cadrul Programului de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, care va fi desfășurat în 5 localități din r-nul Ceadir-Lunga. Concomitent, UTA i-au fost acordate și două granturi în sumă de 5,0 mil.euro. Potrivit Programului, proiectul este realizat în comun de către BERD, Ministerul Mediului, autoritățile locale, entitatea de proiect, iar responsabilitatea financiară îi revine exclusiv UTA. Auditul a constatat că lipsa de interacțiune între organele care implementează Programul dat duce la tergiversarea implementării acestuia, ceea ce generează cheltuieli iraționale, achitate sub formă de comision de angajament, comision unic etc. Astfel, în perioada anilor 2010-2011, UTA Găgăuzia a achitat suma de 634,9 mii lei.

• Auditul a constatat nereguli majore la întreținerea autoturismelor de serviciu.

DGÎ nu a întreprins măsurile corespunzătoare în vederea reglementării conforme a utilizării autoturismelor de serviciu, astfel admitând efectuarea cheltuielilor neregulamentare. Hotărârea Guvernului nr.1404 din 30.12.2005³⁷ stipulează că parcursul-limită pentru autoturismele care deservesc AAPL din UTA constituie 23,0 mii km anual. Nerespectând aceste norme, DGÎ a stabilit parcursul-limită pentru 2 autoturisme cu depășirea normativului de 1,9 ori. În pofida acestui fapt, DGF a acceptat devizele de cheltuieli întocmite de DGÎ, care includeau calcule exagerate privind cheltuielile pentru întreținerea autoturismelor. Totodată, DGÎ n-a respectat nici propriile normative stabilite la parcursul-limită. Toate acestea au determinat efectuarea cheltuielilor suplimentare din bugetul instituției în sumă totală de 52,1 mii lei. DGÎ explică deficiența respectivă prin faptul că limitele prestabilite nu corespund necesităților instituției. De asemenea, nerespectându-se cerințele cadrului normativ, DGÎ a casat combustibil în valoare de 93,9 mii lei în lipsa semnării foilor de parcurs de către persoanele responsabile.

Concomitent, în lipsa contractului de arendă, DGÎ a alimentat cu combustibil în sumă de 38,9 mii lei un autocamion, care nu-i aparține. Nerespectându-se preve-

³⁷ Hotărârea Guvernului privind reglementarea utilizării autoturismelor de serviciu de către autoritățile administrației publice nr.1404 din 30.12.2005 (cu modificările și completările ulterioare)

derile Ordinului nr.108 din 17.12.1998³⁸, în foile de parcurs nu a fost înregistrată sarcina șoferului, volumul serviciilor prestate pentru DGÎ, precum și datele vitezometrului. Mai mult decât atât, șoferul camionului nu a confirmat semnăturile sale pe 5 foi de parcurs, din 23 de foi înregistrate la DGÎ în anul 2011. Din cele menționate reiese că DGÎ a casat neîntemeiat 2,2 mii litri de benzină în sumă de 32,5 mii lei, auditul avînd suspiciuni de fraudă la casarea acesteia.

Neregulile constatate au fost cauzate de lipsa în cadrul entității a unor proceduri privind casarea combustibilului, inclusiv prin nedelegarea acestor responsabilități unei persoane anume.

Recomandări:

20. Guvernatorul UTA Găgăuzia să examineze încălcările depistate la casarea combustibilului și să întreprindă măsuri în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

21. Direcția Generală Învățămînt să asigure elaborarea și implementarea sistemului de control intern la întreținerea autoturismelor.

Obiectivul III: A raportat UTA Găgăuzia în modul corespunzător, a gestionat și a asigurat integritatea patrimoniului?

În pofida măsurilor întreprinse de către Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia privind îmbunătățirea managementului patrimoniului public, prezentul audit a constatat că la compartimentul dat persistă deficiențe și lacune, unele fiind condiționate de neimplementarea tuturor recomandărilor înaintate de Curtea de Conturi în cadrul auditului anterior. În acest context, se relevă gestionarea ineficientă a terenurilor proprietate publică, neîntreprinderea măsurilor întru încasarea creanțelor formate din arenda terenurilor, precum și administrarea necorespunzătoare a activelor patrimoniale publice. Toate acestea se datorează lipsei în cadrul UTA a unei politici exhaustive privind modul de gestionare a patrimoniului public local, prezenței conflictului de interese în exercitarea atribuțiilor funcționale de către factorii de decizie privind administrarea patrimoniului și constituie un impediment în majorarea veniturilor proprii ale bugetelor locale, necesare întru dezvoltarea UAT.

➤ Este necesară o evidență exhaustivă a terenurilor proprietate publică.

Potrivit art.13 din Legea nr.523-XIV din 16.07.1999³⁹, evidența proprietății publice a UAT se ține în contabilitate, în mod strict, conform Normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor. În condițiile acestei legi, urmează a fi evaluate și înregistrate în evidența contabilă și terenurile proprietate publică, însă nedelimitarea clară a acestora, precum și lipsa unor Norme metodologice privind evidența patrimoniului public al UAT, care urmau a fi elaborate de către Ministerul Finanțelor și aprobate de Guvern, fac imposibilă realizarea acestei prevederi. Situația dată afectează atât dreptul legal de gestionare a patrimoniului, cât și contabilizarea tranzacțiilor cu acesta. În această ordine de idei, se relevă că, în rezultatul verificării și contrapunerii contractelor de arendă cu datele evidenței contabile, s-a constatat necontabilizarea creanțelor de la arendarea terenurilor proprietate publică a UAT, dintre care cele mai semnificative fiind la: Primăria mun. Comrat – 793,3 mii lei (191,7 ha); Primăria s. Chirsova – 297,5 mii lei (150,1 ha); Primăria s. Cazaclia – 283,5 mii lei (425,0 ha). De asemenea, nu s-a asigurat monitorizarea contractelor de

arendă la primăriile respective, nefiind întreprinse măsurile de rigoare și în vederea încasării pe cale judiciară a creanțelor la plata pentru arendă în sumă totală de 258,5 mii lei⁴⁰.

Unele primării nu au asigurat veridicitatea datelor Registrului cadastral al deținătorilor de terenuri, potrivit cerințelor Regulamentului cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar⁴¹. Astfel, misiunea de audit a constatat că darea de seamă funciară pe anii 2010 și 2011 a Primăriei mun. Comrat conține date neveridice, și anume: la 4 deținători de terenuri, una și aceeași suprafață de terenuri a fost reflectată de 2 ori la diferite categorii de terenuri, astfel denaturîndu-se darea de seamă funciară cu suprafața de 12,83 ha. Totodată, terenuri proprietate publică cu suprafață de 29,9 ha figurau eronat în darea de seamă funciară ca terenuri private.

➤ Gestionarea eficientă a patrimoniului public a fost afectată și de unii factori subiectivi, printre care conflictul de interese. Conform contractului din 15.04.2003, Primăria s.Chirsova a transmis în arendă unei persoane fizice obiectul acvatic cu suprafață de 80 ha, pentru o perioadă de 10 ani. În anul 2007, persoana respectivă a fost aleasă în funcția de primar, iar odată cu intrarea în funcție, a transmis iazul în subarendă altei persoane fizice. În perioada anilor 2007-2011, primăria nu a fost preocupată de calcularea și încasarea plății pentru arendă, care a constituit 246,0 mii lei, fiind achitate doar 34,4 mii lei. De menționat că consiliul local, neținînd cont de prevederile pct.4 din Anexa la Legea nr.1308-XIII din 25.07.1997 și de pct.10 din Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.405 din 06.05.2005⁴², prin decizia din 13.10.2011, a dispus recalcularea plății pentru arendă începînd cu 01.06.2007, prin aplicarea unui coeficient diminutiv (0,3), ceea ce a dus la cauzarea de prejudicii bugetului local în sumă de 211,6 mii lei. Ignorarea normelor legale de către aleșii locali este încurajată atât de lipsa reglementărilor privind responsabilitatea colectivă a acestora în cazurile comiterii de prejudicii bugetelor locale, cât și de lipsa controlului administrativ eficient asupra legalității deciziilor adoptate de organele locale din partea reprezentantului Oficiului teritorial al Cămarilor de Stat.

➤ S-a constatat administrarea necorespunzătoare a entităților cu capital social de stat, parte componentă a bunurilor domeniului public al UTA Găgăuzia.

Deși, în temeiul recomandării Curții de Conturi, Comitetul Executiv al UTA Găgăuzia a adoptat Hotărîrea nr.3/6 din 14.03.2011 „Privind activitatea societăților pe acțiuni cu capitalul majoritar al statului pe anul 2010”, în care s-a evaluat managementul entităților cu capital social de stat, fiind stabilite și unele acțiuni de îmbunătățire a situației economico-financiare a acestora, măsurile întreprinse nu s-au soldat cu succes. Astfel, analiza rapoartelor financiare ale agenților economici în capitalul social al cărora AAPL din UTA dețin cota majoritară denotă că situația economico-financiară a acestora este una precară. Prin urmare, la situația din 31.12.2011, în proces de insolabilitate se află 3 societăți pe acțiuni din cele 13 cu capital majoritar de stat, iar 3 societăți pe acțiuni au încheiat anul 2011 cu pierderi din activitatea economico-financiară în sumă de 467,1 mii lei. S-a soldat cu pierderi și activitatea economico-financiară a întreprinderilor municipale și întreprinderilor de stat din UTA. În acest context, se relevă că 11 întreprinderi municipale și 6 întreprinderi de stat au încheiat anul 2011

³⁸ Punctele 8.5, 10.1, 17.2, 17.6, 18, 19 din Anexa nr.1 la Ordinul Biroului Național de Statistică nr.108 din 17.12.1998 „Instrucțiunea privind completarea și prelucrarea foilor de parcurs pentru autoturisme”.

³⁹ Legea nr.523-XIV din 16.07.1999 „Cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale”.

⁴⁰ S.R.L. „Budjac Iolari” – 59,5 mii lei; S.A. „Arnaut Petrol” – 13,4 mii lei; S.A. „Echini” – 8,0 mii lei (Primăria mun.Comrat); S.R.L. „Echennic-Eri” – 58,5 mii lei; S.R.L. „Meivali-Agro” – 47,9 mii lei; S.R.L. „Zafer-Agro” – 28,4 mii lei (Primăria s.Chirsova); S.R.L. „Duan Tarla” – 25,2 mii lei; S.R.L. „Besli Tarla” – 17,6 mii lei (Primăria s.Cazaclia).

⁴¹ Hotărîrea Guvernului nr.24 din 11.01.1995 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar”.

⁴² Hotărîrea Guvernului nr.405 din 06.05.2005 despre aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a cuantumului plății anuale pentru arenda bunurilor agricole (cu modificările și completările ulterioare).

⁴³ Cele mai considerabile înregistrîndu-se la I.M. „Su-Canal” – 1668,7 mii lei; I.M. „DPGL”, mun. Comrat – 343,2 mii lei; I.S. „ISDT”, or. Vălcănești – 297,6 mii lei; Redacția ziarului „Panorama” – 161,6 mii lei etc.

cu pierderi în sumă totală de 2,9 mil.lei⁴³.

➤ **Nu s-au întreprins măsuri în vederea înregistrării patrimoniului public local la OCT.**

O problemă nesoluționată de mai mulți ani este și neînregistrarea la organul cadastral a patrimoniului public local, fapt ce poate afecta integritatea acestuia. Deși Comitetul Executiv al Găgăuziei a înaintat Guvernului propuneri privind înregistrarea gratuită a bunurilor care aparțin domeniului public, problema în cauză nu a fost rezolvată. Potrivit constatărilor de audit, la situația din 31.12.2011, nu sînt înregistrate la organul cadastral drepturile de proprietate asupra a 692 imobile proprietate publică, cu valoarea de 172,0 mil.lei⁴⁴. De asemenea, nu au fost înregistrate la oficiile cadastrale și bunurile întreprinderilor municipale și ale întreprinderilor de stat din UTA în sumă totală de 149,6 mil.lei (inclusiv ale întreprinderilor municipale – 101,4 mil. lei, și ale întreprinderilor de stat – 48,2 mil.lei).

Recomandări:

22. Guvernatorul Găgăuziei:

22.1. să înainteze o inițiativă legislativă către Adunarea Populară privind administrarea și deținatizarea proprietății publice a UTA, în scopul revigorării întreprinderilor cu capital social de stat;

22.2. să aprobe un plan amplu de măsuri, în ansamblu pe unitatea autonomă, pentru asigurarea necondiționată a cadastrării cantitativ-valorice a patrimoniului public imobiliar în aspect juridic, cadastral și tehnic.

23. Primăriile mun.Comrat, s.Chirsova și s.Cazaclia să întreprindă măsurile de rigoare în vederea încasării creanțelor la plata pentru arenda terenurilor proprietate publică.

24. Primăria mun.Comrat să întreprindă măsurile de rigoare în vederea ținerii conforme a Registrului cadastral al deținătorilor de terenuri și să asigure veridicitatea dării de seamă funciare.

• **Există probleme la distribuirea ajutorului umanitar acordat de Federația Rusă pentru lichidarea consecințelor secetei.**

În perioada anului 2010, UTA a beneficiat de bunuri materiale (motorină) în cantitate de 4999,0 tone, în sumă totală de 105,0 mil.ruble rusești, din contul ajutorului umanitar alocat UTA de către Federația Rusă. Potrivit corespondenței între autoritățile Federației Ruse și Comitetul Executiv al Găgăuziei, ajutorul umanitar respectiv a fost destinat lichidării consecințelor secetei și formării rezervei materiale. Faptul că bunurile respective n-au fost contabilizate în modul corespunzător a determinat auditul să efectueze verificările de rigoare începînd cu perioada recepționării lor (anul 2010).

În acest context, misiunea de audit menționează următoarele.

În iulie 2010, Ministerul Energeticii al Federației Ruse a livrat în adresa Comitetului Executiv al Găgăuziei motorină în cantitate de 4999,0 tone, pentru a fi transportată și transmisă beneficiarului în stația Moghiliio-Podolskii, achitînd și cheltuielile de transportare pînă la locul de destinație. În stația nominalizată, marfa a fost transmisă transportatorului, angajat de UTA Găgăuzia, în responsabilitatea căruia au fost puse și riscurile pentru pierderea bunurilor, potrivit condițiilor contractului încheiat între Părți. Recepționarea mărfii s-a efectuat de către o comisie formată de Comitetul Executiv al Găgăuziei, care a constatat lipsa a 80,9 tone de motorină, față de cantitatea livrată de Federația Rusă și vămuită la postul vamal de frontieră. Cantitatea respectivă de motorină a fost casată la pierderi conform

hotărîrii Comitetului Executiv, concomitent fiind înaintată o pretenție transportatorului responsabil de integritatea bunurilor, care a respins-o.

Cu încălcarea prevederilor Ordinului MF nr.27 din 28.04.2004⁴⁵, fără a documenta și a stabili lipsuri efective de motorină, Comitetul Executiv al Găgăuziei a mai casat suplimentar 39,3 tone de motorină, în valoare de 306,2 mii lei, prin aplicarea normelor de perisabilitate naturală.

Potrivit planului de distribuire a combustibilului, aprobat de către Comisia teritorială pentru ajutoarele umanitare și prezentat MMPSF, s-a prevăzut ca 2087 tone de combustibil să fie distribuite la formarea rezervei materiale a Găgăuziei. Concomitent, 2913 tone de motorină au fost preconizate pentru acordarea ajutorului umanitar populației UTA (cite 26 kg combustibil în cantitate totală de motorină pentru o persoană). Efectiv AAPL de nivelul I au repartizat către populație combustibil în cantitate totală de 2418,2 tone, unei persoane revenindu-i de la 13,8 kg (Primăria Cotovoscoe) pînă la 73 kg (Primăria Beșalma). Restul cantității de 494,8 tone, rămasă la unele AAPL de nivelul I, a fost utilizată după cum urmează:

- 7 primării, aplicînd neregulamentar normele de perisabilitate naturală, au casat 23,7 tone de combustibil, în valoare de 184,7 mii lei, fără efectuarea inventarierii și fără a stabili lipsuri efective, precum și fără a documenta acest proces;

- în baza scrisorii Comitetului Executiv al Găgăuziei, unele UAT au format rezerve de motorină în cantitate totală de 344,3 tone, iar altele s-au achitat pentru servicii de transportare și păstrare cu 126,8 de tone de motorină.

Potrivit Regulamentului cu privire la rezervele UTA, Comitetul Executiv al Găgăuziei a alocat gratuit 351,0 tone la diferiți beneficiari: asociații obștești (207,2 tone), organizații de cult (96 tone) etc. În unele cazuri, ajutorul umanitar a fost alocat asociațiilor obștești întru rezolvarea problemelor comunitare, însă efectiv scopul respectiv nu a fost realizat, fapt cauzat de lipsa unor angajamente prestabilite între Părți. Un așa caz a fost constatat în s.Chirsova. Astfel, unei asociații obștești i s-au alocat 55,9 tone de motorină pentru forarea sondei arteziene și conectarea la rețelele de alimentare cu apă a populației, asociația pretinzînd a fi proprietar al acesteia. Deși Comitetul Executiv al Găgăuziei a emis o hotărîre, potrivit căreia toate obiectivele edificate din contul ajutorului umanitar urmează a fi transmise la balanța primăriei, această prevedere rămîne neimplementată în cazul dat. Prin urmare, obiectivul respectiv a fost dat în exploatare la finele anului 2011, însă divergențele apărute între primărie și asociația obștească fac imposibilă conectarea populației la sursa de apă.

În pofida măsurilor întreprinse de Comitetul Executiv al Găgăuziei privind restituirea loturilor de combustibil alocate agenților economici cu titlu de împrumut în cantitate de 1011,5 tone, cu valoarea estimativă de 7,9 mil.lei, combustibilul n-a fost returnat, deși termenul de împrumut a expirat. Concomitent, Comitetul Executiv al Găgăuziei nu a calculat și nu a aplicat sancțiuni pecuniare față de agenții economici restanțieri pentru nerespectarea termenelor de restituire a bunurilor, care la situația din 01.01.2012 au constituit 3,1 mil. lei.

În contradicție cu actele legislative⁴⁶, care prevăd contabilizarea obligatorie a bunurilor materiale, cu recomandările înaintate în cadrul auditului anterior, precum și în pofida multiplelor adresări ale echipei de audit, factorii de decizie ai UTA nu au asigurat contabilizarea și reflectarea în Bilanțul executării bugetului pe anul 2011 a soldului motorinei de

⁴⁴ Cele mai semnificative fiind la Primării: or. Ceadir-Lunga – 36191 mii lei; mun.Comrat – 22261,5 mii lei; s.Copceac – 14219,9 mii lei; s.Congazcicul de Sus – 11375,4 mii lei; s.Avdarma – 17409,7 mii lei etc.

⁴⁵ Pct.113 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr.27 din 28.04.2004 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului privind inventarierea”.

⁴⁶ Art.17 din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007.

223,0 tone, în sumă de 1737,7 mii lei (inclusiv la Comitetul Executiv al Găgăuziei – 165,4 tone, în sumă de 1288,9 mii lei, și la primării – 57,6 tone, în valoare de 448,8 mii lei), și a creanțelor agenților economici – 1128,5 tone, în sumă de 8793,7 mii lei. De asemenea, contrar prevederilor cadrului regulator⁴⁷, în anii 2010-2011, AAPL din UTA Găgăuzia nu au organizat și nu au efectuat inventarierea combustibilului.

Recomandări:**25. Guvernatorul UTA Găgăuzia:**

25.1. să întreprindă măsuri privind înregistrarea în evidența contabilă a soldului bunurilor materiale donate de Federația Rusă;

25.2. să asigure recuperarea împrumuturilor alocate agenților economici, cu calcularea și încasarea sancțiunilor pecuniare prevăzute de contract.

Alte constatări ale auditului

Misiunea de audit a constatat unele deficiențe, inclusiv la organizarea evidenței contabile, care nu sînt semnificative, însă afectează disciplina financiară a unor executori de buget. În acest context, exemplificăm următoarele.

➤ La Primăria s.Cișmichioi s-a constatat raportarea eronată a investițiilor capitale, în Bilanțul executării bugetului fiind înregistrate obiecte în curs de execuție în sumă de 109,3 mii lei. De fapt, obiectivul „Gazificarea liceului” a fost dat în exploatare în a.2004, iar suma menționată constituie datoria către antreprenor. Deși aceasta constituie o datorie cu termenul de prescripție expirat, primăria, nerespectînd cerințele regulamentare⁴⁸, nu a efectuat operațiunile contabile corespunzătoare privind majorarea finanțării cu suma respectivă. O situație similară s-a constatat și la Primăria s.Bugeac, în sumă de 6,9 mii lei.

➤ Pentru desfășurarea unor măsuri culturale, Primăria mun.Comrat a încheiat 6 contracte, în sumă de 173,9 mii lei, cu deținători de patente (eliberate pentru deservirea muzicală a ceremoniilor). Cu toate că, potrivit art.3 din Legea nr.93-XIV din 15.07.1998⁴⁹, titularul patentei nu este în drept să angajeze lucrători pentru desfășurarea activității de întreprinzător specificate în patentă, de fapt, prin intermediul deținătorilor de patentă, au fost angajați artiști, care au participat la măsurile culturale respective. Mai mult decît atît, prin intermediul unui deținător de patentă, a fost angajat ansamblul „Diuz-Ava” și orchestra de fanfară – subdiviziuni ale Direcției generale cultură și turism a Comitetului Executiv al Găgăuziei.

Recomandări:

26. Primăriile s.Cișmichioi și s.Bugeac să întreprindă măsuri în vederea majorării finanțării cu sumele datoriiilor creditoare cu termenul de prescripție expirat.

27. IFS pe UTA Găgăuzia să efectueze controlul privind corectitudinea prestării serviciilor muzicale de către

deținătorii de patente.

Cu privire la executarea cerințelor din Hotărîrea Curții de Conturi

Cu referire la executarea cerințelor din Hotărîrea Curții de Conturi nr.49 din 01.07.2010, auditul relevă că, deși au fost întreprinse măsuri pentru asigurarea lichidării neajunsurilor constatate de audit (înstituirea auditului intern), unele probleme identificate anterior persistă și în perioada auditată, după cum urmează:

- prognozarea neconformă a părții de venituri a bugetelor UAT;
- neimplementarea procedurilor de control intern la identificarea terenurilor proprietate publică, ceea ce a dus la neîncasarea plăților pentru folosirea acestora, astfel neasigurîndu-se plenitudinea realizării veniturilor cuvenite bugetelor UAT;
- creșterea restanțelor contribuabililor față de bugetul local;
- neoptimizarea cheltuielilor pentru întreținerea aparatului administrativ;
- neasigurarea administrării eficiente a patrimoniului public.

Concluzii generale de audit

Misiunea de audit concluzionează că, în pofida măsurilor întreprinse de către factorii de decizie din UTA Găgăuzia în vederea îmbunătățirii managementului exercițiului bugetar, încă persistă multiple probleme, abateri de ordin regulamentar, care afectează buna gestiune a mijloacelor publice. În acest context, se menționează deficiențe în activitatea DGF, inclusiv ce țin de: evaluarea neveridică a bazei de impozitare, neaplicarea cadrului regulator la stabilirea relațiilor interbugetare între bugetul central și bugetele UAT de nivelul I, ceea ce a condiționat alocarea incorectă a transferurilor pentru asigurarea nivelării bugetare a UAT. De asemenea, s-a relevat disciplina financiară precară la execuția unor cheltuieli bugetare, nefiind asigurată eficiența utilizării banului public. Se atestă preocuparea insuficientă a AAPL privind gestionarea conformă a patrimoniului public, inclusiv a celui aflat în administrarea agenților economici cu capital social de stat, în rezultatul cărui fapt unii dintre aceștia se află în procedură de insolabilitate, iar alții încheie anul financiar cu pierderi. Unele deficiențe au fost constatate și la recepționarea, distribuirea și contabilizarea ajutorului umanitar (motorină) acordat de Federația Rusă. Toate acestea au fost condiționate atît de lipsa unui sistem de control intern corespunzător, cît și de exercitarea neconformă de către unii factori de decizie a atribuțiilor funcționale.

**Responsabil de desfășurarea misiunii de audit,
Director adjunct de departament:**

A.Frunze

**Echipa de audit:
Controlori superiori de stat, auditori publici:**

A. Caramilea

V.Matei

⁴⁷ Art.24 din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007.

⁴⁸ Pct. 131 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 94 din 19.07.2010 „Privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la evidența contabilă în contabilitățile centralizate din cadrul primăriilor satelor (comunelor), orașelor”.

⁴⁹ Legea cu privire la patentă de întreprinzător nr.93-XIV din 15.07.1998 (cu modificările și completările ulterioare).

METODOLOGIA ȘI DOMENIUL DE APLICARE A AUDITULUI

Auditul bugetului UTA Găgăuzia a fost efectuat în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi, având drept scop abordarea orientată spre evaluarea conformității execuției bugetare, cu aplicarea unor proceduri caracteristice atât auditului regularității, cât și auditului performanței.

Pentru a ghida activitatea de audit și a cuprinde aspectele ce țin de execuția bugetelor UAT referitor la planificarea și executarea veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și aspectele ce țin de evidența și raportarea situațiilor patrimoniale ale UAT, au fost elaborate următoarele obiective de audit:

Obiectivul I: A elaborat și a executat UTA Găgăuzia partea de venituri a bugetelor locale în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte normative în vigoare?

Obiectivul II: A executat UAT bugetul aprobat în conformitate cu Legea privind finanțele publice locale și cu alte acte legislative și normative, precum și a executat cheltuielile în modul corespunzător și conform destinației?

Obiectivul III: A raportat UTA Găgăuzia în modul corespunzător, a gestionat și a asigurat integritatea patrimoniului?

Potrivit pragului de semnificație și riscurilor determinate la etapa de planificare a auditului, acțiunile de audit au fost efectuate la următoarele entități: Comitetul Executiv al Găgăuziei; Direcția Generală Finanțe; Direcția Generală Învățământ; Î.S. „Sud-A-Con”; unele primării ale UAT.

Întru realizarea obiectivelor auditului și colectarea probelor de audit, s-au efectuat următoarele proceduri de audit:

✓ au fost analizate deciziile organelor deliberative și executive ale UAT, în vederea stabilirii nivelului de executare a acestora;

✓ s-a verificat dacă veniturile pasibile încasării în bugetele UAT au fost planificate și încasate regulamentar;

✓ au fost revizuite procesul și procedurile de achiziție publică, pentru verificarea conformității acestora cu normele regulamentare;

✓ în baza eșantionării, s-au verificat unele cheltuieli bugetare, pentru determinarea eficienței și conformității acestora;

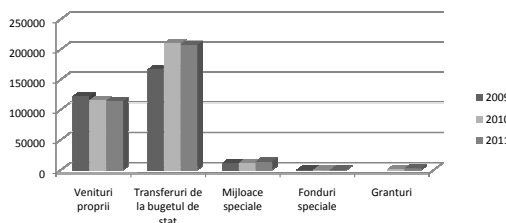
✓ au fost verificate unele situații patrimoniale raportate de către UAT, acestea fiind confruntate cu documentele contabile și înregistrările financiare respective;

✓ s-au aplicat diferite proceduri analitice și s-au efectuat alte teste de fond, totodată fiind utilizată și confruntată informația de la diferite entități (IFS pe UTA Găgăuzia, Agenția Relații Funciare și Cadastru a Republicii Moldova, IMSP „Spitalul raional Comrat”; Centrul de Sănătate Publică pe raionul Ceadâr-Lunga), precum și diferite surse TI (<http://www.geoportal.md>; <https://www.statistica.md>; <https://reports.fisc.md> etc.);

✓ au fost realizate interviuri cu angajații autorităților administrației publice locale privind funcționarea controalelor interne asupra anumitor aspecte de activitate.

Anexa nr.2

Diagrama nr.1

Evoluția veniturilor bugetului UTA Găgăuzia pe anii 2009-2011

Tabelul nr.1

Evoluția veniturilor bugetului UTA Găgăuzia, pe capitole și paragrafe, pe anii 2009-2011

(mii lei)

Cap. de venituri	Denumirea veniturilor	2009		2010		2011		a.2011 față de a.2009,%
		Executat	%	Executat	%	Executat	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
111/01	Impozitul pe venitul din salariu	27528,1	101	30470,4	105,5	35148,8	100,1	127,7
111/05	Impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare	26,1	124,9	21,3	125,3	18,8	140,3	72,0
111/09	Alte impozite pe venit	1257,1	113,8	655,3	91,9	856,6	148,8	68,1
111/20	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător reținut la sursa de plată	1841,6	112,2	1831,1	111,3	2406,6	84,8	130,7
111/21	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător	256,7	97,2	205,8	87,2	140,2	77	54,6
111/22	Impozitul pe venitul reținut din suma dividendelor achitate	640,1	131,6	1439,7	123,5	2359,8	110,6	368,7
114/01	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă, cu excepția impozitului de la gospodăriile țărănești (de fermier)	5978,6	87,2	6751,9	99	7805,1	86	130,6
114/02	Impozit funciar pe terenurile cu altă destinație decât cea agricolă	593,1	88,1	450,2	87,3	396,6	101,5	66,9
114/03	Impozit funciar încasat de la persoane fizice	849,4	100,7	839,9	98	809,8	99,5	95,3
114/06	Impozit funciar pe pășuni și fânețe	197,1	110,5	233,7	107,1	239,6	102,1	121,6
114/07	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile țărănești (de fermier)	950,4	108,2	884,6	105,5	685,5	104,9	72,1
114/10	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	724	102,1	426,7	93	351,4	96,5	48,5

Tabelul nr.3

Executarea veniturilor bugetelor UTA Găgăuzia pe anul 2011

(mii lei)

Cap. de venituri	Venituri	Aprobat	Rectificat	Executat	Pondere, %	% executării
1	2	3	4	5	6	7
111/01	Impozitul pe venitul din salariu	36249,0	35120,5	35148,8	10,4	100,1
111/05	Impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare	15,0	13,4	18,8	0	140,3
111/09	Alte impozite pe venit	418,2	575,5	856,6	0,3	148,8
111/20	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător reținut la sursa de plată	3491,7	2837,7	2406,6	0,7	84,8
111/21	Impozitul pe venitul din activitatea de întreprinzător	200,0	182,0	140,2	0	77
111/22	Impozitul pe venit reținut din suma dividendelor achitate	1949,7	2132,9	2359,8	0,7	110,6
114/01	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă, cu excepția impozitului de la gospodăriile țărănești (de fermieri)	9786,9	9074,3	7805,1	2,3	86
114/02	Impozit funciar pe terenurile cu altă destinație decât cea agricolă	663,5	390,9	396,6	0,1	101,5
114/03	Impozit funciar încasat de la persoanele fizice	877,2	814,1	809,8	0,2	99,5
114/06	Impozit funciar pe pășuni și fânețe	245,7	234,6	239,6	0,1	102,1
114/07	Impozit funciar pe terenurile cu destinație agricolă de la gospodăriile țărănești (de fermieri)	682,6	653,3	685,5	0,2	104,9
114/10	Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	619,7	364,2	351,4	0,1	96,5
114/11	Impozit pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice	301,9	260,1	264,3	0,1	101,6
114/12	Impozit pe bunurile imobiliare cu destinație comercială și industrială	431,0	461,9	562,8	0,2	121,8
114/14	Impozit pe bunurile imobiliare achitat de persoane fizice – cetățeni din valoarea estimată (de plată) a bunurilor imobiliare	997,3	1022,8	1056,4	0,3	103,3
115/01	Taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova	53110,3	29200,0	30738,4	9,1	105,3
115/04	Impozitul privat	55,8	27,9	33,6	0	120,4
115/10	Accize la materialul vinicel	980,0	1200,0	1200,9	0,4	100,1
115/11	Accize la rachiu, lichioruri, divinuri și alte băuturi spirtoase	190,0	182,0	184	0,1	101,1
115/12	Accize la vinurile din struguri și vinurile efervescente	910,0	1116,0	1187,1	0,4	106,4
115/14	Accize la produsele din tutun	-	448,0	496,1	0,1	110,7
115/15	Accize la bijuterii (inclusiv bijuterii cu briliante)	20,0	10,0	10,2	0	102
115/16	Accize la benzină și motorină	1280,0	3755,0	3755,3	1,1	100
115/17	Accize la alte mărfuri	220,0	169,0	175,8	0,1	104
115/39	Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	246,3	240,5	243,7	0,1	101,3
115/40	Taxa pentru amenajarea teritoriului din zona de frontieră	467,5	272,0	282,4	0,1	103,8
115/41	Taxa de amplasare a publicațiilor	349,4	364,5	368,4	0,1	101,1
115/44	Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	3000,0	3000,0	2797,6	0,8	93,3
115/51	Taxa pentru apărare	300,0	270,0	231,7	0,1	85,8
115/54	Taxa pentru extragerea mineralelor utile	3,1	3,8	2,5	0	65,8
115/55	Taxa de licență pentru anumite genuri de activitate	400,0	675,0	675,8	0,2	100,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
122/34	Taxa pentru parcare	8,5	100	16,5	100	7,3	100	85,9
122/40	Alte încasări	2391,7	101,7	2751,2	104,8	3425,4	98,6	143,2
123/01	Amenzi și sancțiuni administrative	90,9	106,9	104,1	103,1	102,4	104,5	112,7
123/02	Amenzi aplicate de poliția rutieră	237,4	105,5	537,2	99,1	551,6	109,9	232,4
123/11	Încasări de la vânzarea averii și valutei confiscate	-	-	0,7	175	19,9	168,6	-
123/15	Alte amenzi și sancțiuni pecuniare	41,4	125,1	52,5	186,2	49,5	138,3	119,6
151/01	Mijloace speciale	10832,9	101,4	11042,6	107	13328,2	103,5	123,0
161/01	Veniturile fondurilor speciale	216,5	67,2	153,6	84,8	176,6	97	81,6
311	Transferuri curente de la bugetul de stat	155288,6	100	193140,2	100	191492,6	100	123,3
330	Mijloace încasate prin decontări reciproce de la bugetele de alt nivel	6576,7	100	9106	100	9961,3	100	151,5
360	Transferuri între componentele bugetului	4446,1	100	7949,1	100	5718,2	100	128,6
400	Granturi	-	-	1332,8	98,3	2052	101,1	-
	Total venituri	299450,3	104,4	337845,9	100,8	336554,1	100,4	112,4
200	Mijloace din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică	3584,5	109,9	4722,3	103	286	48,9	8,0
212	Mijloace bănești de la privatizarea terenurilor	3706,9	107,7	2022,5	62,7	2537,6	65,3	68,5

Sursă: Rapoartele privind executarea bugetelor UAT, la venituri, pe anii 2009, 2010,

2011

Tabelul nr.2

Mărimile bugetelor UAT de nivelul I și nivelul II

(mii lei)

	Soldul mijloacelor la 01.01.2011	Venituri	Cheltuieli	Excedent / Deficit	Surse de finanțare a deficitului	Soldul mijloacelor la 31.12.2011
	2	3	4	5	6	7
1						
Aprobat	-	339562,7	345542,5	-5979,8	5979,8	-
Rectificat	10104,2	335244,8	349818,1	-14573,3	4469,1	-
Executat	12558,7	336554,1	337068,0	-513,9	2973,5	15018,3
Efectiv	-	-	350009,1	-	-	-

Sursă: Rapoartele privind executarea bugetelor UAT la venituri și cheltuieli

Tabelul nr.4

**Deficiențele constatate la compartimentul „Utilizarea terenurilor
proprietate publică a unității administrativ-teritoriale”**

(mii lei)

Nr. d/o	Primăria	Plata stabilită pentru folosirea terenurilor în baza deciziilor Consiliilor locale		N-a fost stabilită plata pentru folosirea terenurilor aferente obiectivelor privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private	
		suprafața (ha)	suma (mii lei)	suprafața (ha)	suma (mii lei)
1	2	3	4	5	6
1.	Comrat (8%)	77,3	987,4	-	-
2.	Avdarma	-	-	4,55	37,4
3.	Beșalma	-	-	47,96	193,6
4.	Bugeac (10%)	23,15	2991,5	-	-
5.	Dezghingea	-	-	0,1955	21,2
6.	Chisova	-	-	3,4862	450,3
7.	Chioselia Rusă	-	-	2,66	30,8
8.	Congaz	-	-	0,9376	121,1
9.	Congazecul de Sus	-	-	36,82	212,4
10.	Cloc-Mădăn (2%)	0,5622	24,7	-	-
11.	Ceadir-Lunga -2%	105,15	787,6	-	-
12.	Baurci	-	-	94,98	807,6
13.	Beghioz	-	-	4,24	126,9
14.	Jolțai (8%)	30,0	121,8	-	-
15.	Copceac	-	-	0,1796	23,2
16.	Tomai	-	-	6,58	138,2
17.	Vulcănești (10%)	100,2	3664,4	-	-
18.	Carbalia	-	-	19,0	138,2
19.	Cîșmichioi	-	-	108,9	124,1
20.	Etulia	-	-	116,93	160,0
Total:		336,36	8577,4	447,41	2585,0

Sursă: Informațiile privind utilizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate sau întreprinderilor și obiectivelor private, prezentate de către primări în cadrul auditului actual.

1	2	3	4	5	6	7
115/56	Taxa de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale	10,0	38,6	38,7	0	100,3
115/57	Plăți pentru certificatele de urbanism și autorizațiile de construire sau desființare	291,0	56,2	57,6	0	102,5
121/02	Dividende aferente cotei de participare a statului în societăți pe acțiuni	50,0	240,0	239,9	0,1	100
121/12	Dobânzi aferente soldurilor mijloacelor bugetare la conturile bancare	171,3	121,6	119,1	0	97,9
121/31	Arenda pentru resursele naturale			2,4	0	
121/32	Plata pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă	1370,9	1540,6	1482,9	0,4	96,3
121/33	Plata pentru arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă	1097,2	1492,6	1624,8	0,5	108,9
121/35	Chiria bunurilor proprietate publică	262,0	368,9	366,2	0,1	99,3
121/36	Alte venituri din proprietate	195,0	465,4	637,9	0,2	137,1
121/37	Taxa pentru patenta de întreprinzător	2187,0	2340,9	2428,7	0,7	103,8
122/24	Încasările plăților de la persoanele internate în punctele medicale de dezalcoolizare	6,0	15,7	18,4	0	117,2
122/27	Taxa de piață	654,3	818,3	854,8	0,3	104,5
122/28	Taxa pentru amenajarea teritoriului	1482,9	1369,0	1366	0,4	99,8
122/29	Taxa pentru cazare	52,0	28,2	44,3	0	157,1
122/30	Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de servitudine socială	4179,8	4885,0	4901,6	1,5	100,3
122/34	Taxa pentru parcare	20,0	7,3	7,3	0	100
122/40	Alte încasări	2625,1	3472,4	3425,4	1,0	98,6
123/01	Amenzi și sancțiuni administrative	30,0	98,0	102,4	0	104,5
123/2	Amenzi aplicate de poliția rutieră	240,0	502,0	551,6	0,2	109,9
123/11	Încasări de la vânzarea averii și valutei confiscate		11,8	19,9	0	168,6
123/15	Alte amenzi și sancțiuni pecuniare	45,0	35,8	49,5	0	138,3
151/01	Mijloace speciale	11522,7	12879,6	13328,2	4,0	103,5
161/01	Venturile fondurilor speciale (cu excepția celor încasate de organul vamal)	310,8	182,0	176,6	0,1	97
311	Transferuri curente de la bugetul de stat	185260,0	191492,6	191492,6	56,9	100
330	Mijloace încasate prin decontări reciproce de la bugetele de alt nivel	5000,0	9962,0	9961,3	3,0	100
360	Transferuri între componentele bugetului	4037,9	5718,2	5718,2	1,7	100
400	Granturi		2030,2	2052	0,6	101,1
	Total venituri	339562,7	335244,8	336554,1	100,0	100,4
200	Mijloace din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică	380,8	584,8	286		48,9
212	Mijloace bănești de la privatizarea terenurilor	5599,0	3884,3	2537,6		65,3

Sursă: Raportul privind executarea bugetului UTA Găgăuzia, la venituri, pe anul 2011

Tabelul nr.2

Evoluția cheltuielilor executate conform clasificăției funcționale pe perioada anilor 2009-2011

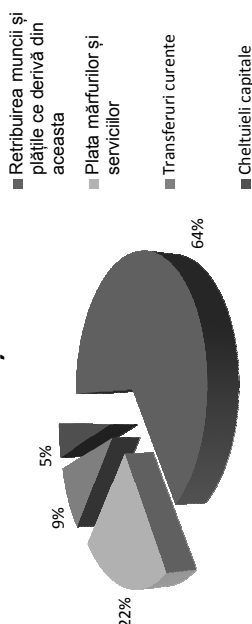
Gr. princ.	Denumirea	Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
		Executat	Pondere, %	Executat	Pondere, %	Executat	Pondere, %
1	2	3	4	5	6	7	8
	Cheltuieli, total	290382,5	100,0	348961,8	100,0	337068,0	100,0
01	Serviciile de stat cu destinație generală	24807,0	8,5	26832,9	7,7	26680,5	7,9
03	Apărarea națională	302,4	0,1	288,7	0,1	335,6	0,1
05	Menținerea ordinii publice și securitatea națională	9293,8	3,2	9582,9	2,7	9810,4	2,9
	Cheltuielile domeniului social, total	224323,5	77,3	276515,9	79,2	274383,4	81,4
06	Învățământul	181411,3	62,5	217141,2	62,2	221227,5	65,6
08	Cultura, arta, sportul și activitățile pentru tineret	22058,8	7,6	26401,7	7,6	26839,8	8,0
09	Ocroirea sănătății	4581,8	1,6	13274,6	3,8	6157,3	1,8
10	Asigurarea și asistența socială	16271,6	5,6	19698,4	5,6	20158,8	6,0
	Cheltuielile domeniului economic, total	31655,8	10,9	35741,4	10,2	25858,1	7,7
11	Agricultura, gospodăria silvică, gospodăria piscicolă și gospodăria apelor	2710,1	0,9	3698,7	1,1	1733,8	0,5
12	Protecția mediului și hidrometeorologia					333,3	0,1
13	Industria și construcțiile	768,6	0,3	683,3	0,2	759,5	0,2
14	Transporturile, gospodăria drumurilor, comunicațiile și informatica	2743,4	0,9	3032,6	0,9	2823,1	0,8
15	Gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe	15682,7	5,4	21282,2	6,1	14064,5	4,2
16	Complexul pentru combustibil și energie	4134,6	1,4	1573,6	0,5	1,6	0,0
19	Alte servicii legate de activitatea economică						
20	Activitățile și serviciile neatribuite la alte grupe principale	5679,9	2,0	5477,8	1,6	6319,3	1,9
23	Creditația netă	-63,5		-8,8	0,0	-177,0	-0,1

Sursă: Rapoartele privind executarea bugetelor UAT, la cheltuieli, pe anii 2009, 2010, 2011

Anexa nr.3

Diagrama nr.1

Executarea cheltuielilor pe UTA Găgăuzia pe anul 2011 conform clasificăției economice

Tabelul nr.1

Executarea cheltuielilor UTA Găgăuzia pe anul 2011, conform clasificăției economice

Art. de cheltuieli	Denumirea	Aprobat	Rectificat	Executat	% de executare
1	2	3	4	5	6
	Cheltuieli, total	345542,5	349818,1	337068,0	96
111	Retribuirea muncii	187408,7	177136,3	175582,6	99
112	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	38506,3	36538,2	36194,6	99
113	Plata mărfurilor și serviciilor	79278,1	78041,5	73271,8	94
114	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni	695,3	667,3	552,2	83
120	Plata dobinzilor	5853,3	5571,8	5486,8	98
130	Transferuri curente	24220,8	31523,9	30436,6	123
131	Transferuri pentru produse și servicii	7865,2	9927,6	9716,2	98
132	Transferuri în scopuri de producție	5030,9	5481,2	5252,5	96
133	Transferuri curente către bugetele de alt nivel și între componentele bugetului				
134	Transferuri către instituțiile financiare și alte organizații	2328,7	3783,7	3768,2	100
135	Transferuri către populație	8994,0	12324,3	11693,2	95
200	Cheltuieli capitale	9580,0	20316,7	15692,8	77
240	Investiții capitale și reparații capitale	9580,0	18014,9	13391,4	74
270	Transferuri capitale		2301,8	2301,4	100
600	Creditația netă			-177,0	

Sursă: Raportul privind executarea bugetelor UAT, la cheltuieli, pe anul 2011

Anexa nr.4

Foto nr.1. Murăturile consumate la pregătirea bucatelor la Grădinița nr.1 din s.Chirsova

Sursă: Fotografiiile făcute de echipa de audit

Foto nr.2,nr.3,nr.4. Stația de epurare din or.Ceadîr-Lunga

Sursă: Fotografiiile făcute de echipa de audit

PARTEA II
Hotărîri ale Guvernului Republicii Moldova**418 HOTĂRÎRE**
cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea Legii nr.139 din 2 iulie 2010
privind dreptul de autor și drepturile conexe

Guvernul HOTĂRĂȘTE:
Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare
proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul justiției

Nr. 359. Chișinău, 5 iunie 2012.

nr.139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile
conexe.

Vladimir FILAT

Oleg Efrim

419 HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Programului național privind
controlul alcoolului pe anii 2012-2020

În scopul realizării prevederilor Legii nr. 10-XVI din
3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății
publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009,
nr.67, art.183), recomandărilor Organizației Mondiale a
Sănătății privind realizarea Planului European de acțiuni în
domeniul reducerii consumului de alcool pentru perioada
anilor 2012-2020: Realizarea Strategiilor Regionale și
Globale de Reducere a Consumului de Alcool, necesitatea
armonizării legislației naționale cu cea a UE, Guvernul
HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Programul național privind controlul alcoolului pe anii
2012-2020, conform anexei nr.1;

Componenta nominală a Consiliului Național Coordo-
nator pentru implementarea Programului național privind
controlul alcoolului pe anii 2012-2020, conform anexei
nr.2;

Regulamentul Consiliului Național Coordonator pentru
implementarea Programului național privind controlul alcoo-
lului pe anii 2012-2020, conform anexei nr.3.

2. Se stabilește, că în caz de eliberare din funcțiile
publice deținute a unor membri ai Consiliului, atribuțiile lor
în cadrul acestuia vor fi exercitate de persoanele nou-de-
semnate în funcțiile respective, fără a fi emisă o altă hotărîre
de Guvern.

3. Ministerele și alte autorități administrative centrale:
vor întreprinde măsurile necesare pentru executarea
integrală și în termenele stabilite a prevederilor Programului
național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020;

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministru economiei
Viceprim-ministru
Ministrul sănătății
Ministrul agriculturii
și industriei alimentare
Ministrul finanțelor
Ministrul afacerilor interne
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul educației
Ministrul tineretului și sportului
Ministrul culturii

Nr. 360. Chișinău, 6 iunie 2012.

vor prevedea anual, în limitele mijloacelor aprobate,
alocații pentru realizarea acțiunilor prevăzute de Programul
național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020;

vor informa Ministerul Sănătății, anual, pînă la data de
31 martie, despre executarea Programului național privind
controlul alcoolului pe anii 2012-2020.

4. Ministerul Sănătății va prezenta pînă la data de 1 mai
Guvernului raportul anual despre realizarea prevederilor
Programului național privind controlul alcoolului pe anii
2012-2020.

5. Se recomandă autorităților administrației publice
locale:

să întreprindă măsuri pentru elaborarea și aprobarea
planurilor teritoriale anuale de acțiuni pentru realizarea
Programului național privind controlul alcoolului pe anii
2012-2020;

să creeze comisii teritoriale privind controlul alcoolului
pe anii 2012-2020.

6. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Programul național
privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020 se va efectua
din contul și în limitele mijloacelor bugetului public național
și din alte surse financiare care nu contravin legislației.

7. Se recomandă mijloacelor de informare în masă să
participe plenar la activitățile din cadrul Programului național
privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020, cu reflectarea
lor sistematică în reportaje, știri, informații, materiale etc.

8. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune
în sarcina Ministerului Sănătății.

Vladimir FILAT

Valeriu Lazăr
Mihail Moldovanu
Andrei Usatii

Vasile Bumacov
Veaceslav Negruța
Alexei Roibu

Valentina Buliga
Mihail Șlehtițchi
Ion Cebanu
Boris Focșa

Anexa nr.1
la Hotărârea Guvernului nr. 360
din 6 iunie 2012

**PROGRAMUL NAȚIONAL
privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020**

I. INTRODUCERE

1. Programul Național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020 (în continuare – Programul) este un document de planificare strategică a politicilor publice de reducere a consumului nociv de alcool în Republica Moldova și stabilește obiectivele pe termen mediu ce necesită a fi realizate în vederea implementării politicii de stat în domeniul reducerii consumului de alcool și a impactului alcoolismului asupra stării de sănătate a populației.

2. Prezentul Program a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Politicii Naționale de Sănătate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 6 august 2007, cu recomandările Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) privind realizarea Planului European de Acțiuni pentru Reducerea Consumului de Alcool pentru anii 2012-2020, în scopul realizării Strategiilor Regionale și Globale de Reducere a Consumului de Alcool, luând în considerare necesitatea armonizării legislației naționale cu cea a UE, alte documente internaționale în domeniu și având în vedere situația nefavorabilă privind consumul nociv de alcool în Republica Moldova.

3. Prezentul Program descrie situația curentă în domeniu și definește obiectivele, acțiunile și măsurile necesare, cu stabilirea unor responsabilități clare pentru toți actorii implicați în activitățile de control al consumului de alcool în Republica Moldova.

II. IDENTIFICAREA PROBLEMELOR

4. Consumul excesiv de alcool constituie una din cele mai importante preocupări sociale și de sănătate. Efectele nocive produse de consumul de alcool, conform Organizației Mondiale a Sănătății, provoacă anual moartea a 2,5 milioane de persoane și ating cota de 4% din toate cazurile de decese la nivel mondial, făcând mai multe victime decât SIDA sau tuberculoza. Anual, la nivel global, 320 de mii de persoane cu vîrsta între 15-29 ani mor din cauza alcoolului, ceea ce constituie 9% din toate cazurile de decese în această grupă de vîrsta. În plan regional 40% din bolile și decesele timpurii sînt condiționate de trei factori de risc ce pot fi preîntîmpinați: fumatul, alcoolul și accidentele rutiere (care, la rîndul lor, în mare parte, sînt determinate de consumul de alcool). 7,4% din totalul cazurilor de boală sau de moarte prematură din Uniunea Europeană sînt cauzate de consumul nociv de alcool. Consecințele acestor excese se soldează cu majorarea numărului de persoane afectate de alcoolism cronic, apariția tuturor tipurilor de schilodire intenționată și traumelor neintenționate, cu dereglări psihice, afecțiuni hepatice, cardiovasculare, cerebrovasculare etc. și a decesului timpuriu.

Consumul excesiv de alcool agravează riscul problemelor de familie, sociale și la locul de muncă, cum ar fi dependența alcoolică, violențele, leziunile neintenționate, numărul semnificativ de accidente rutiere mortale în urma conducerii mijloacelor de transport în stare de ebrietate, comportamentul de huliganism și criminal, infracționalitatea, comportamentul sexual riscant, excluderea din societate, precum și scăderea productivității muncii și pierderile economice enorme.

Alcoolul aduce daune nu doar celor care consumă, dar și altor persoane: sub aspect de violență în stradă sau violență în viața de familie, sub aspect de irosire a resurselor de stat, parțial, la acordarea ajutorului medical, la lupta împotriva criminalității și încălcării ordinii publice. Prejudiciul ca urmare a consumului de alcool este cu mult mai mare decît

de pe urma fumatului (inclusiv acțiunea repetată a fumului de țigară asupra nefumătorilor), și, totodată, depășește cu mult urmările negative și cheltuielile legate de consumul de droguri interzise. Consecințele consumului excesiv de alcool se manifestă pe multiple planuri și conduce la un impact economic și social.

5. Cercetările științifice au demonstrat că utilizarea alcoolului este cauza principală a peste 60 de maladii și stări morbide, inclusiv a unor maladii fatale. Pentru toate acestea riscul crește odată cu cantitatea consumată. Nu există nivel de consum fără risc. Cirozele, cancerul de ficat și pancreatitele acute constituie cauzele majore ale mortalității asociate consumului de alcool. Există suficiente studii ce demonstrează relația cauzală dintre alcool și cancerul cavității bucale, faringelui, laringelui, esofagului, de ficat, colon, rect și cancerul mamar la femei. Alcoolul este unul din factorii majori de risc pentru maladiile cardiovasculare și acțiunile teratogene.

Consumul a 1-2 doze de alcool pe zi contribuie cu 5-7% la creșterea prevalenței hipertensiunii arteriale. La consumarea cu regularitate a șase porții convenționale (60 gr alcool) pe zi de-a lungul întregii vieți, șansa de a deceda din cauza alcoolului a unui om matur este de una la zece. Consumul cronic și nociv de alcool este asociat cu adverse efecte cardiace, inclusiv boala ischemică, cardiomiopatiile, aritmiile cardiace și accidentele vasculare cerebrale hemoragice. Alcoolul a fost identificat drept cauză a 30-60% de cazuri de pacienți cu nou debut a fibrilării arteriale. Alcoolul este asociat cu diferite maladii hepatice, dar cele mai frecvent întîlnite sînt hepatitele alcoolice și cirozele, probabilitatea de apariție a cărora crește în funcție atît de durată, cît și de cantitatea consumului de alcool. Persoanele cu probleme de sănătate mintală au un risc mai mare asociat de consumul de alcool și viceversa.

Situația devine și mai alarmantă constatînd că consumul de alcool se practică tot mai frecvent în rîndul copiilor și persoanelor tinere, pe care-l inițiază de la o vîrsta tot mai fragedă. De remarcat, cu cît vîrsta de inițiere a consumului de alcool este mai timpurie, cu atît devin mai devastatoare consecințele viciului, fiind cu mult mai grave decît la persoanele mature. La gravidele consumatoare de alcool se înregistrează subdezvoltarea fătului, crește riscul de naștere prematură, greutate mică la naștere și dezvoltarea anomaliilor și/sau invaliditate a nou-născutului, daune în dezvoltarea creierului la făt care corelează cu tulburările dezvoltărilor intelectuale, care se manifestă la o vîrstă infantilă mai mare etc. La întreprinderi și organizații consumul de alcool mărește riscul de apariție a unor probleme: lipse nemotivate, productivitatea muncii scăzută și comportament inadmisibil, de asemenea, pot mări riscul dezvoltării tulburărilor de sănătate, legate de consumul de alcool și dependenței alcoolice. Alcoolul, de asemenea, este cauza deceselor rezultate în urma conducerii mijloacelor de transport în stare de ebrietate.

6. Prin Rezoluția sa WHA63.13, elaborată în 2010, sesiunea 63-a a Adunării Generale Mondiale a Sănătății a aprobat Strategia Globală a reducerii consumului dăunător de alcool și a chemat țările-membre să preia și să realizeze Strategia Globală în modul corespunzător. În contextul realizării Rezoluției a fost elaborat Planul european de acțiuni pentru reducerea consumului de alcool pe anii 2012-2020 care este strîns legat cu măsurile de implicare prevăzute în Planul de acțiuni cu privire la bolile neinfecțioase pentru perioada anilor 2012-2016 și în noua politică europeană

de ocrotire a sănătății – Sănătatea-2020, în care lupta cu bolile netransmisibile și reducerea factorilor de risc sînt determinate ca unul din prioritățile Organizației Mondiale a Sănătății pe perioada anilor 2012-2020.

Odată cu participarea la realizarea Strategiilor Regionale și Globale ale Organizației Mondiale a Sănătății de reducere a consumului de alcool și luînd în considerare necesitatea armonizării legislației naționale cu cea a UE și cu alte documente internaționale în domeniu, Republica Moldova s-a angajat să protejeze generațiile prezente și viitoare de consecințele grave ale consumului de alcool, mediul social și economic, prin implementarea unor măsuri de control al consumului de alcool, cu scopul de a reduce constant și considerabil prevalența consumului nociv de alcool.

7. Republica Moldova dispune de un cadru legal ce conține anumite aspecte legate de reducerea consumului de alcool, care prevăd, în condițiile legii, stabilirea și satisfacerea cerințelor consumatorilor și ridicarea culturii consumului producției alcoolice; crearea condițiilor adecvate de fabricare a alcoolului etilic și a producției alcoolice și asigurarea calității acestora; intensificarea și eficientizarea controlului asupra respectării condițiilor de fabricare și circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice; a volumului producției, a importului de băuturi alcoolice prevăzute pentru consum în țară, precum și a sortimentului lor; interzicerea conducerii mijloacelor de transport în stare de ebrietate; interzicerea ofertei și comercializării băuturilor alcoolice către persoane sub vîrsta de 18 ani; prevenirea consecințelor consumului de alcool și excluderea folosirii băuturilor tari la locul de muncă; susținerea și stimularea mișcărilor obștești, a activității organizațiilor, instituțiilor și fundațiilor de reorientare a tradițiilor și obiceiurilor spre reducerea consumului de băuturi alcoolice; desfășurarea activităților educaționale și de informare; asigurarea condițiilor pentru activitatea organizațiilor obștești de propagare a unui mod de viață sănătos fără alcool, de corijare a persoanelor care consumă nociv băuturi alcoolice și de ajutorare a familiilor acestora; expunerea publicității băuturilor alcoolice numai în editorialele și programele audiovizuale destinate populației adulte; prevenirea și eliminarea consecințelor consumului nociv de alcool; crearea condițiilor pentru acordarea asistenței consultative, profilactice și medicale persoanelor cu diferite forme de comportament dependent, generat de consumul nociv de alcool, de alcoolism cronic; crearea condițiilor de acordare a asistenței narcologice și lansarea diferitelor forme organizatorice de asanare dispensarizată, în funcție de gradul de dependență alcoolică pentru controlul și coordonarea acțiunilor preconizate în acest scop; acordarea de asistență metodologică persoanelor juridice și persoanelor fizice care participă la efectuarea măsurilor de reducere a consumului de alcool cu stabilirea structurii și amplasamentelor instituțiilor narcologice, interacțiunea în elaborarea și evaluarea proiectelor de acte normative și a planurilor de activitate vizînd domeniul politiciii statului față de problemele consumului de alcool.

Cu toate acestea, studiile recente au demonstrat insuficiența politicilor publice și a acțiunilor care să reducă constant și considerabil consumul de alcool, precum și faptul că există deficiențe în implementarea și monitorizarea implementării cadrului legal existent și că, acesta, nu este pe deplin armonizat cu legislația UE.

8. În Republica Moldova au fost create servicii de consiliere și de asistență necesară care să contribuie la reducerea consumului nociv de alcool, de renunțare și tratament. De asemenea, sînt stabilite cerințe de inofensivitate pentru produsele de alcool. Pe lîngă aspectele de control al consumului, cantității și calității de alcool, există prevederi referitor la producerea, precum și la acordarea ajutorului din partea statului și a altor facilități prevăzute

de lege pentru agenții economici care se ocupă de cultivarea și de prelucrarea strugurilor. Totodată, nu sînt clar stipulate autoritățile responsabile de punerea în aplicare a reglementărilor legale și responsabilitățile fiecăreia dintre autorități în domeniul alcoolului. Nu sînt create serviciile de consiliere, de acordare a asistenței în volumul necesar pentru renunțarea și tratamentul bolnavilor de alcoolism și psihoze alcoolice, de promovare a sănătății, care să contribuie la reducerea constantă și considerabilă a consumului nociv de alcool.

9. De asemenea, monitorizarea insuficientă a producerii, inclusiv în condiții casnice și în gospodării, a consumului de alcool, precum și a publicității băuturilor alcoolice etc. este cauza colaborării insuficiente dintre autoritățile publice, agențiile și serviciile implicate în implementarea măsurilor complexe și control asupra producerii băuturilor alcoolice și consumului lor. Este insuficientă colaborarea dintre autoritățile publice centrale și agențiile guvernamentale, autoritățile administrației publice locale, comunitățile, organizațiile nonguvernamentale și mass-media în domeniul controlului alcoolului.

10. Populația este insuficient sensibilizată în privința culturii consumului producției alcoolice, pericolelor consumului nociv al alcoolului, consecințelor pentru sănătate și măsurilor și metodelor de renunțare. Gradul înalt al consumului nociv de alcool și agravarea stării de sănătate a populației, rezultate de acest viciu, demonstrează că măsurile care se aplică sînt insuficiente și conduc la necesitatea aprobării și aplicării măsurilor suplimentare, crearea condițiilor de îngrijire și tratament a bolnavilor de alcoolism, psihoze alcoolice ș.a.

11. Accesul sporit la băuturi alcoolice a tuturor grupurilor de populație, inclusiv prin producerea masivă a băuturilor alcoolice în condiții casnice, în gospodării la nivel rural, consumul mare al băuturilor alcoolice tari în condițiile Republicii Moldova, ca producător de vinuri, accentuează faptul culturii joase a consumului producției alcoolice. Taxele și prețurile mici la produsele alcoolice tari nu contribuie la renunțarea și/sau la micșorarea considerabilă a consumului nociv de alcool. De asemenea, au fost implementate insuficiente activități care să reducă consumul nociv printre populație, cu accent special asupra tinerilor, femeilor și categoriilor de populație cu venit mediu și sub mediu, inclusiv prin impunerea interdicțiilor vaste în privința publicității și promovării băuturilor alcoolice, educației și promovării modului sănătos de viață în conformitate cu legislația națională, a UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății.

Politica cu privire la alcool pînă în prezent nu reflectă toată greutatea daunei adusă sănătății, dezvoltării sociale și economice de pe urma consumului de alcool: strategiile antialcoolice nu sînt integrate în măsura cuvenită în strategiile generale în domeniul ocrotirii sănătății și dezvoltării social-economice și nu creează un potențial adecvat, care ar fi necesar pentru a asigura continuitatea politicii și unificarea eforturilor diferitelor departamente de stat și sectoare de toate nivelurile.

12. Controlul consumului de alcool nu a devenit realmente o problemă de sănătate publică intersectorială, care să asigure măsuri de control pentru mai multe grupuri-țintă asemenea ca: consumatorii de alcool în volum nociv, grupurile supuse riscului de a începe consumul nociv de alcool (păturile social nefavorabile, lucrătorii de la întreprinderile vinicole, producătorii de alcool în condiții casnice), copiii și tinerii cu risc de a deveni consumatori de alcool permanenți, profesioniștii care pot oferi posibilități de intervenție cu consumatorii de alcool, persoanele și instituțiile responsabile de impunerea măsurilor legislative de control al producerii și consumului de alcool la nivel de

comunitate, autoritățile și agențiile cu experiență în elucidarea problemelor de control asupra alcoolului, care pot asista la elaborarea programelor.

Republica Moldova se află printre țările cu cel mai mare consum de alcool pe cap de locuitor, ceea ce contribuie la efectele nocive cu cotă ridicată de produse de alcool. Conform raportului Organizației Mondiale a Sănătății „Global status report on alcohol and health”, publicat în 2011, consumul per capita în litri de alcool pur constituie în total 18,2 litri per capita de alcool pur anual a persoanelor de la 15 ani (în Europa media fiind de 12,18 litri per capita, la nivel mondial 6,13 litri per capita), astfel plasându-se pe primul loc la nivel mondial. Conform datelor studiului demografic și de sănătate din Republica Moldova din 2005 consumul per capita în litri de alcool pur constituia în total 13,2 litri per capita de alcool pur anual a persoanelor de la 15 ani. La bărbați consumul de alcool crește rapid, de la 69% la vârsta de 15-19 ani până la 83% la grupa de vârstă de 25-29 ani. La femei consumul crește de la 42% la vârsta de 15-19 ani până la 68% la 45-59 ani. Actualmente peste 17 % din elevi consumă băuturi alcoolice permanent.

Studiul „Consumul și abuzul de alcool în Republica Moldova: evaluarea situației și impactul lui” efectuat de Expert Grup din cadrul Centrului analitic independent cu suportul Institutului pentru o Societate Deschisă (Budapesta) în cadrul proiectului „Promovarea unor politici economice eficiente și transparente în Republica Moldova”, publicat în 2008, a constatat estimativ că între 69% și 73% dintre bărbați, și între 62% și 66% dintre femei depășesc limita zilnică maxim admisibilă de consum de alcool. (Limita zilnică maximă de consum de alcool - este volumul maximal de alcool pentru consum de către o persoană adultă sănătoasă care, posibil, să nu provoace agravarea sănătății. Acest normativ relativ este de 40 gr. alcool / zilnic pur pentru bărbați și femei 20 gr. alcool / zilnic pur pentru femei). Cantitatea de alcool consumată peste această limită reprezintă consumul nociv de alcool.

13. În prezent sînt înregistrate peste 46813 persoane (1314,2 cazuri la 100 mii populație) afectate de alcoolism cronic, dintre care peste 7200 sînt femei.

Aceasta contribuie la pierderi economice enorme. Astfel, costurile totale ale societății legate de problema consumului de alcool sînt echivalente cu 1-3% din produsul național brut (Organizația Mondială a Sănătății, 2001).

14. Situația în domeniu din Republica Moldova necesită elaborarea și aplicarea în continuare a măsurilor concrete privind reducerea consumului nociv de alcool, dezvoltarea politicii cu privire la alcool în contextul bunăstării sociale, medico-sanitare și economice a societății, inclusiv îmbunătățirii situației cu crearea infrastructurii pentru realizarea lor.

III. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI

15. Scopul prezentului Program este de a preveni și a reduce efectele negative ale consumului nociv de alcool asupra sănătății publice, stării sociale și economice prin politici eficiente și măsuri intersectoriale la nivel național și local.

16. În Program sînt trasate obiectivele generale, obiectivele specifice și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea acestor obiective.

17. Programul stabilește următoarele obiective generale pentru anul 2020:

1) reducerea nivelului morbidității și mortalității condiționate de consumul nociv de alcool;

2) eficientizarea legislației naționale în reducerea consumului nociv de alcool;

3) estimarea situației, colectarea și analiza datelor de cercetare bazate pe dovezi pentru sporirea nivelului de cunoștințe și de conștientizare a populației privind impactul

consumului de alcool asupra sănătății și stării sociale;

4) fortificarea colaborării intersectoriale în domeniul controlului alcoolului la nivel central și la nivel de comunitate;

5) obținerea asistenței de consultanță, finanțării externe și suportului de asistență pentru măsurile de reducere a consumului de alcool.

18. Pe termen mediu, pînă în 2016, se prevede realizarea următoarelor obiective specifice:

1) Sistem național și mecanisme de monitorizare în domeniul controlului alcoolului pus în aplicare;

2) Cuprinderea în programele de consiliere pînă la 30% a populației cu risc de dependență de alcool identificate precoce;

3) Deținerea și aplicarea politicilor interne de promovare a locurilor de muncă libere de alcool pînă la 35% din instituții, întreprinderi și organizații;

4) Reducerea cu 30% a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate;

5) Restricții implementate privind accesul la băuturile alcoolice persoanelor pînă la 18 ani și a persoanelor în stare de ebrietate;

6) Argumentarea creșterii accizelor pentru băuturile alcoolice tari și vinuri, cu excepția celor naturale și bere cu 60%, precum și pentru băuturile de tip „alcopop” cu 10 % mai mult decît băuturile cu același conținut de alcool și pentru băuturile de tip „alcopop”, cu formularea de propuneri în adresa Ministerului Finanțelor, în contextul elaborării Obiectivelor politicii fiscale și vamale pe termen mediu ca parte componentă a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu;

7) Sporirea ponderii populației generale care posedă cunoștințe privind riscurile consumului de alcool pentru sănătate pînă la 50%, copiilor și tinerilor pînă la 75% către 2016 comparativ cu 2010;

19. Pe termen lung, pînă în 2020, vor fi realizate următoarele obiective specifice:

1) 100% legislația națională în domeniul controlului alcoolului aliniată la legislația UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății;

2) Cuprinderea în programele de consiliere pînă la 60% a populației cu risc de dependență de alcool identificate precoce;

3) Deținerea și aplicarea politicilor interne de promovare a locurilor de muncă libere de alcool pînă la 70% din instituții, întreprinderi și organizații, și în 100% instituții de învățămînt;

4) Reducerea cu 40% a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate;

5) Diminuarea cu 50% a numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice;

6) Sporirea ponderii populației generale care posedă cunoștințe privind riscurile consumului de alcool pentru sănătate pînă la 60%, copiilor și tinerilor pînă 90% către 2020 comparativ cu 2010;

7) Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice în 70% cazuri și ilicit introduse în țară în 100% cazuri depistate;

IV. ACȚIUNILE CE URMEAZĂ A FI ÎNTEPRINSE

20. Pînă în 2020 vor fi depuse eforturi pentru realizarea obiectivelor specifice, care vor asigura dezvoltarea capacităților necesare ale tuturor actorilor implicați în activitățile de control al consumului de alcool, prevăzînd următoarele acțiuni pe termen mediu:

1) elaborarea, coordonarea și stabilirea sistemului, mecanismelor și periodicității de colectare și analiză a

datelor privind producerea, consumul de alcool și impactul consumului nociv de alcool asupra sănătății populației.

Aplicarea sistemului de monitorizare a producerii, consumului de alcool și impactul acestuia asupra sănătății populației va da posibilitatea de a evalua eficacitatea strategiilor aplicate pentru reducerea consumului nociv de alcool, de a revedea și elabora politici și strategii de control al alcoolului;

2) fortificarea legislației existente în vederea eficientizării acesteia privind controlul consumului de alcool prin includerea taxării berii și altor băuturi alcoolice, interzicerea totală a publicității la băuturile alcoolice și reducerea nivelului de alcoolemie la șoferi. De asemenea, se vor pune în aplicare penalități mai aspre pentru nerespectarea legislației în domeniul controlului consumului de alcool, se vor aplica măsuri pentru sporirea credibilității și eficacității autorităților de inspecție.

Aplicarea acestor prevederi legislative vor reduce accesul populației, în special a tinerilor la băuturile alcoolice;

3) identificarea precoce și cuprinderea cu programe de consiliere a populației cu risc sporit de dependență de alcool. Prin aplicarea acestei intervenții populația cu risc va beneficia de consiliere oferită de către medicul de familie, pentru a reduce sau a preveni daunele asupra sănătății; va beneficia de programe de reabilitare sau tratament;

4) aplicarea politicilor interne privind consumul de alcool în instituțiile publice. Această acțiune are drept scop sporirea numărului de școli care dețin și implementează intervenții de promovare a modului sănătos de viață fără consumul de alcool; sporirea numărului de instituții/organizații care dețin și implementează politici/programe privind combaterea consumului de alcool la locul de muncă;

5) prezentarea propunerilor Ministerului Finanțelor privind impozitarea producției alcoolice, vinurilor și berii, inclusiv revederea impozitării berii și altor băuturi alcoolice, în conformitate cu conținutul de alcool, și majorarea impozitelor pentru băuturile de tip „alco-pop”, pentru a fi examinate în cadrul elaborării Obiectivelor politicii fiscale și vamale pe termen mediu ca parte componentă a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu;

6) informarea populației privind riscurile asociate cu consumul de alcool. Această acțiune va include elaborarea și implementarea campaniilor de comunicare direcționate spre sporirea gradului de conștientizare a diferitor grupe de populație.

V. ETAPELE ȘI TERMENELE DE IMPLEMENTARE

21. Prezentul Program se preconizează să fie implementat în două etape:

1) etapa 1 – 2012-2016 – se va axa pe perfecționarea și armonizarea cadrului legal existent (sau elaborarea de politici publice, dacă unele dintre ele nu există) în domeniul reducerii consumului de alcool, în conformitate cu Directivele UE și a Organizației Mondiale a Sănătății, precum și pe dezvoltarea capacităților tuturor partenerilor implicați în activitățile de control în domeniul reducerii consumului de alcool;

2) etapa a 2-a – 2017-2020 – se va axa pe implementarea politicilor publice și a acțiunilor în scopul reducerii consumului produselor de alcool printre toate grupurile de populație, reducerea morbidității și mortalității cauzate de alcool, ameliorarea accesului la serviciile de renunțare și liniile fierbinți de întrerupere, pentru a proteja și a ameliora sănătatea populației.

22. Termenele de realizare a măsurilor privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020 sunt stipulate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național, conform anexei nr.1.

VI. RESPONSABILI PENTRU IMPLEMENTARE

23. Autoritățile responsabile de implementarea prezentului Program sunt Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei,

Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Culturii, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Serviciul Grăniceri, Serviciul Vamal, Consiliul Coordonator al Audiovizualului și autoritățile administrației publice locale. Autoritățile responsabile pentru fiecare acțiune în parte sunt specificate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020.

24. În procesul de implementare a prezentului Program, autoritățile responsabile vor colabora cu alte autorități publice centrale și locale, comunitățile, organizațiile neguvernamentale, mass-media, precum și cu partenerii internaționali de dezvoltare.

VII. ESTIMAREA GENERALĂ A COSTURILOR DE REALIZARE A ACȚIUNILOR PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

25. Estimarea generală a costurilor privind implementarea Planului de acțiuni pentru implementarea prezentului Program a fost efectuată în baza activităților identificate și formulate. La estimarea costurilor a fost utilizată metodologia cost-eficiență, recomandată de Organizația Mondială a Sănătății și a avut ca scop identificarea celor mai relevante măsuri și activități din punctul de vedere al cost-beneficiului, pentru realizarea scopului și obiectivelor prezentului Program.

26. Instrumentele și sursele de finanțare a acțiunilor de implementare a prezentului Program sunt divizate în două mari categorii: surse de finanțare interne și externe. Sursele interne de finanțare sunt reprezentate, în principal, de alocările pentru acest domeniu din bugetul de stat anual și din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală. Finanțarea externă se constituie din asistența tehnică, inclusiv granturi, acordată de organisme financiare internaționale și donatorii.

27. Evaluarea suportului financiar pentru realizarea măsurilor incluse în Planul de acțiuni se va face anual, cu înaintarea propunerilor precizate în proiectul anual al bugetului public național pentru sănătate, respectând limitele cadrului de cheltuieli în vigoare.

28. Costul estimativ al prezentului Program este de 41820,0 mii lei, este detaliat pentru fiecare an, în funcție de sursa de finanțare în conformitate cu activitățile Programului, și este specificat în anexa nr.2 la prezentul Program.

VIII. REZULTATELE SCONTATE

29. Implementarea prezentului Program va contribui, pe termen lung, la reducerea morbidității și mortalității cauzate de consumul de alcool, reducerea consumului de alcool în rândurile populației și la valorificarea optimă a serviciilor de renunțare la consumul de alcool, precum și la informare, în vederea prevenirii riscurilor și înălțurării afecțiunilor determinate de consumul de alcool.

30. Rezultatele scontate către anul 2020 sunt:

1) legislația națională referitor la consumul de alcool pe deplin armonizată cu legislația UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății;

2) reducerea cu 5% a numărului de persoane afectate de alcoolism cronic și psihoze alcoolice, dereglări psihice, tulburări mintale și de comportament legate de consumul de alcool;

3) reducerea cu 10% a morbidității și mortalității premature prin boli hepatice (inclusiv ciroze hepatice), cardiovasculare, cerebrovasculare (atac cerebral etc.);

4) cazurile de violență, comportamentul de huliganism și criminal, infracționalitate, legate de consumul de alcool reduce;

5) sistem funcțional de supraveghere de stat pentru monitorizarea consumului de alcool, a tendințelor privind

afecțiunile legate de consumul de alcool și a fondurilor de promovare a sănătății creat;

6) 70% din instituții, întreprinderi, organizații și 100% instituții de învățământ cu politici interne de promovare a locurilor de muncă libere de alcool aplicate;

7) decesele și traumatismele cauzate de accidentele legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate reduse cu 40%;

8) prevalența consumului nociv de alcool printre adulți cu 2% anual în perioada 2012-2020 redusă;

9) 60% din populația generală și 90% de copii și tineri cunosc consecințele consumului nociv de alcool pentru sănătate și economie comparativ cu 2010;

10) 60% a populației cu risc de dependență de alcool identificate precoce sunt cuprinse în programele de consiliere;

11) 100% din produsele alcoolice plasate pe piață conțin avertismente combinate și mesaje de sănătate rotative, conforme cu legislația în vigoare;

12) 8 campanii mass-media, care promovează prevenirea consumului de alcool de către copii și adolescenți, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool, inclusiv 3 din contul publicității sociale gratuite implementate;

13) sistem de supraveghere, control și inspecție a măsurilor legate de controlul consumului de alcool funcțional;

14) accesibilitatea redusă la produsele de alcool pentru generația în creștere (copii, adolescenți) și conducătorii auto;

15) cunoștințe și practici de accesare a donațiilor internaționale și creare a parteneriatelor îmbunătățite;

16) nivelul admis de alcoolemie la șoferi redus pînă la 0,2 g/l și testele la alcoolemie aplicate sistematic;

17) publicitatea la băuturile alcoolice totalmente interzisă;

18) 50% copii și tineri nu sînt expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice.

IX. INDICATORI

31. Pentru evaluarea gradului de atingere a rezultatelor se vor utiliza următorii indicatori:

1) nivelul de cunoștințe al populației privind riscurile pentru sănătate legate de consumul nociv de alcool;

2) prevalența consumului de alcool printre copii și adolescenți;

3) rata morbidității și a mortalității legate de consumul de alcool;

4) legislația națională în domeniul controlului consumului de alcool, armonizată pe deplin cu legislația UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății;

5) incidența traumelor și deceselor în urma accidentelor

rutiere legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate;

6) numărul de acțiuni de informare și sensibilizare a populației referitor la măsurile de control al consumului de alcool;

7) ponderea populației cu risc de dependență de alcool identificate precoce cuprinsă în programele de consiliere;

8) ponderea instituțiilor, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de învățământ care dețin și aplică politici interne de promovare a locurilor de muncă libere de alcool;

9) ponderea copiilor și tinerilor care nu sînt expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice.

10) accesibilitatea la produsele de alcool pentru generația în creștere (copii, adolescenți) și conducătorii auto interzisă;

11) mărirea impozitelor și taxelor stabilite pentru producția alcoolică;

12) numărul de cercetări științifice și studii realizate;

13) numărul de rezultate ale cercetărilor științifice aplicate în practică;

14) numărul de rapoarte de monitorizare realizate de instituția responsabilă de coordonarea implementării prezentului Program.

32. Rezultatele așteptate în urma implementării prezentului Program vor fi corelate cu indicatorii din Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului care se referă la stoparea și începerea reducerii incidenței altor boli, precum cancerul, bolile cardiovasculare, bolile cerebrovasculare etc.

X. PROCEDURILE DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

33. Coordonarea întregului proces de implementare, monitorizare și evaluare a rezultatelor implementării prezentului Program vor fi efectuate de către Ministerul Sănătății.

34. În cadrul procesului de monitorizare se va urmări cum se realizează activitățile formulate în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020. Ministerul Sănătății, odată pe an va elabora rapoarte de monitorizare, care de rînd cu activitățile întreprinse și rezultatele obținute vor conține și informația despre mijloacele consumate pentru implementarea acțiunilor, prezentîndu-le ulterior Guvernului.

35. La sfîrșitul termenului de realizare a primei etape a Programului (2012-2015), Ministerul Sănătății va efectua evaluarea intermediară, iar la sfîrșitul termenului de realizare a celei de-a doua etape (2016-2020) va fi realizată evaluarea finală a implementării Programului. Evaluarea se face în baza informației colectate în procesul de monitorizare, prin care se va stabili în ce măsură obiectivele specifice au fost realizate.

Anexa nr.1
 la Programul național privind controlul
 alcoolului pe anii 2012-2020

Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020

Nr. d/o	Acțiunile practice, întreprinse pentru realizarea obiectivelor	Termenele de realizare a acțiunilor	Responsabili pentru implementare	Costurile estimative pentru implementarea acțiunilor, mii lei											Indicatorii de progres
				ANII											
				2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Obiectiv: 100% legislația națională în domeniul controlului alcoolului aliniată la legislația UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății până în 2020															
1.	Elaborarea propunerilor de modificare și completare și promovarea spre aprobare:														
	1.1. Legea nr.1227-XIII din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate, în conformitate cu legislația UE	2012	Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.2. Legea nr.1100-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, în conformitate cu directivele UE	2013	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.3. Legea nr. 713-XV din 6 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, în conformitate cu directivele UE	2013	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.4. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 privind interzicerea realizării produselor alcoolice, în conformitate cu directivele UE	2014	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.5. Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, în conformitate cu directivele UE	2018	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.6. Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006	2013	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Economiei Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
	1.7. Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător	2013	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat de Guvern	
Total				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Obiectiv: Sistem național și mecanisme de monitorizare în domeniul controlului alcoolului pus în aplicare															
2.	Identificarea și consolidarea sistemului de supraveghere asupra controlului alcoolului	2013	Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	135,0	Sisteme și mecanisme de identificare și utilizare a bazelor de date în controlul alcoolului efectuate	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3.	Fortificarea sistemului statistic privind producerea, importul, comercializarea și consumul de alcool	2013 2015 2020 pentru studiile în gospodării privind consumul de alcool	Biroul Național de Statistică, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	225,0	1. Sistem statistic fortificat și date relevante disponibile 2. Rezultatele studiilor în gospodării privind consumul de alcool 3. Informații privind impactul alcoolului asupra sănătăți diseminate
4.	Prezentarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice pe lângă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a datelor anuale cumulative conform formei statistice INDTS (de către fiecare agent economic în domeniu) referitor la producerea anuală și importul, la comercializarea pe piața internă și la export a producției alcoolice și a berii, conform codului produsului (Nomenclatorul PRODMOLD) și formularului din anexa la prezentul Plan de acțiuni	<u>Anual, către 01.02 a anului următor</u>	Biroul Național de Statistică	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	135,0	Date disponibile privind circuitul băuturilor alcoolice și a berii în sectorul producției industriale
5.	Monitorizarea calității, inclusiv a inofensivității prin conținutul substanțelor toxice a băuturilor alcoolice și a berii	2012	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Economiei	205,0	330,0	180,0	380,0	230,0	205,0	380,0	180,0	330,0	2420,0	1. Monitorin gul stabilit 2. Numărul investigațiilor asupra mostrelor de băuturi alcoolice
6.	Monitorizarea activităților din industria producătoare de băuturi alcoolice	2013	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	180,0	Monitoring stabilit
7.	Efectuarea recensământului plantațiilor viticole în gospodăriile individuale și a cotelor obținute în urma privatizării gospodăriilor agricole de stat și colective	2013	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0	Recensământ efectuat
8.	Efectuarea recensământului anual privind producerea băuturilor alcoolice în condiții casnice	2013 și anual	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	100,0	Recensământ efectuat
Total				280	405	255	455	305	480	455	255	405	3295	
Obiectiv: Cuprinderea în programele de consiliere pînă la 30% pînă 2016 și pînă la 60% către 2020 a populației cu risc de dependență de alcool identificate precoce														
9.	Transpunerea în practică a programelor de identificare timpurie și consiliere de scurtă durată de către furnizorii de asistență medico-sanitară primară prin cuprinderea populației expuse riscului periculos sau dăunător al consumului de alcool, precum și a programelor de identificare timpurie și consiliere de scurtă durată: 30% în 2014 și 60% către 2020	2014 și 2020	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	50	100	100	100	150	150	150	100	150	1050	Pondere populației cuprinse cu programe de identificare timpurie și consiliere

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
10.	Acordarea asistenței medicale specializate în cadrul secțiilor consultative (cabinetelor narcologice) și a tratamentului antialcool, de susținere, antirecidivant	2014 și permanent	Ministerul Sănătății, Instituțiile medico-sanitare publice	50	100	100	100	150	150	125	150	100	1025	Ponderea persoanelor care au beneficiat de tratament antialcool, de susținere și antirecidivant și procentul persoanelor care necesită asistență și tratament
11.	Acordarea tratamentului medical specializat, în condiții de staționar, persoanelor cu alcoolism și psihoze alcoolice	2014	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	50	100	100	100	125	125	150	150	150	1050	Ponderea persoanelor care au beneficiat de tratament antialcool, de susținere și antirecidivant
12.	Evaluarea, monitorizarea și raportarea Ministerului Sănătății de către instituțiile medico-sanitare a cazurilor de accidente și traume la persoanele în stare de ebrietate, precum și a cazurilor de deces care au fost condiționate de consumul de alcool	Permanent anual	Ministerul Sănătății	25	25	25	25	25	25	25	25	25	225	Numărul persoanelor traumatizate și decedate ce au fost condiționate de consumul de alcool
13.	Acordarea asistenței narcologice, cu lansarea diferitelor forme și metode de cuprindere dispensarizată de asanare, în funcție de gradul de dependență alcoolică, pentru controlul și coordonarea acțiunilor preconizate în acest scop	2014	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	50	75	75	75	75	75	75	75	75	650	Ponderea persoanelor care au beneficiat de asistența narcologică, cu lansarea diferitelor forme și metode de cuprindere dispensarizată
14.	Crearea serviciilor de consiliere și de asistență necesară care să contribuie la reducerea consumului nociv de alcool, la renunțare și la tratament, inclusi a centrelor de consiliere privind prevenirea și reducerea consumului nociv de alcool	2015	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	50	100	100	100	100	100	100	100	100	850	1. Numărul centrelor de consiliere privind prevenirea și reducerea consumului de alcool 2. Numărul instituțiilor care acordă servicii de consiliere 3. Numărul persoanelor care au beneficiat de serviciile de consiliere și tratament
15.	Efectuarea tratamentului forțat (indicat prin hotărârea de judecată) pentru persoanele care în repetate rânduri conduc mijloace de transport în stare de ebrietate	2015	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	20	150	150	150	50	50	50	50	50	720	Ponderea persoanelor care au beneficiat tratament forțat din numărul persoanelor depistate în repetate rânduri conducând mijloace de transport în stare de ebrietate
16.	Acordarea asistenței consultative, profilactice și medicale persoanelor cu diferite forme de comportament dependent, generat de consumul nociv de alcool, de alcoolism cronic	2012 - 2020	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	15	25	25	25	25	25	25	25	25	215	Ponderea instituțiilor medico-sanitare publice cărora li s-au creat condiții

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
17.	Acordarea suportului consultativ în elaborarea și punerea în practică a noilor programe departamentale, teritoriale, comunitare, instituționale etc., ministerelor, autorităților publice centrale și locale, ONG-urilor și inițiative de control în domeniu	2020	Ministerul Sănătății, instituțiile medico-sanitare publice	15	25	25	25	25	25	25	25	25	215	Numărul de consultații acordate în elaborarea și implementare a noilor programe și inițiative de control în domeniu
Total				325,0	700,0	700,0	700,0	725,0	725,0	725,0	700,0	700,0	6000,0	
Obiectiv: Deținerea și aplicarea politicilor interne de promovare a locurilor de muncă libere de alcool până la 35% către 2016 și 70% către 2020 din instituții, întreprinderi și organizații, și în 100% de instituții de învățământ către 2020.														
18.	Elaborarea și aplicarea politicilor de reducere și excludere a consumului de alcool la locurile de muncă	2020	Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, agenții economici și organizațiile neguvernamentale	-	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	200,0	70% din locurile de muncă fără alcool
19.	Elaborarea și aplicarea politicilor (planurilor) în comunități privind reducerea consumului de alcool	2016	Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile publice locale și organizațiile neguvernamentale	-	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	400,0	1. Ponderea comunităților care dispun de planuri privind reducerea consumului de alcool 2. Ponderea comunităților care au aplicat planurile privind reducerea consumului de alcool
20.	Elaborarea și implementarea programelor de instruire privind pericolele consumului de alcool pentru creșterea gradului de conștientizare în rândul tuturor factorilor de decizie de nivel național și local, agenților economici, inclusiv în parteneriat cu organizațiile neguvernamentale pentru tineret și alte părți-cheie interesate, precum și a programelor de învățământ la toate nivelurile, în special în cadrul profesiunilor din domeniul sănătății	2015	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, agenții economici și organizațiile neguvernamentale	-	50,0	50,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	700,0	1. Numărul programelor de instruire elaborate 2.Procentul comunităților care au aplicat planurile privind reducerea consumului de alcool
Total				-	125,0	125,0	175,0	175,0	175,0	175,0	175,0	175,0	1300,0	
Obiectiv: Reducerea cu 30% către 2016 și 40% către 2020 a deceselor și traumatismelor cauzate de accidentele legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate														
21.	Revizuirea legislației privind conducerea sub influența alcoolului și completarea cu modificări și completări privind:	2012-2013	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății											Proiect de lege aprobat
	21.1. Înăsprirea și eficientizarea sancțiunilor legale pentru conducerea sub influența consumului de alcool, cu aprobarea contravențiilor drastice pentru comiterea repetată a faptei în decurs de 2 ani	2012	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1. Proiect de lege aprobat de Guvern 2.Numărul sancțiunilor pentru conducerea sub influența consumului de alcool

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	21.2. Înăsprirea măsurilor legislative cu privire la consumul de alcool de către pietoni, căruțași și bicicliști, atunci când se deplasează pe drumurile publice	2012	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1. Legislația în domeniu modificată pentru conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate, precum și a pietonilor care au fost sub influența consumului de alcool și care au fost cauza accidentelor rutiere
22.	Efectuarea educației rutiere prin implementarea programelor speciale și a campaniilor de comunicare și prevenire cu privire la rolul consumului de alcool în producerea accidentelor, prin:	2012	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, organizațiile neguvernamentale în domeniu și mass-media	70,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	1270,0	1. Numărul programelor de comunicare și prevenire elaborate 2. Numărul campaniilor de comunicare și prevenire realizate
	22.1. Promovarea și formarea opiniei publice negative privind conducerea mijloacelor de transport și deplasarea cu alte tipuri de transport (biciclete, motorete, motociclete, transport cu tracțiune animală etc.) sub influența alcoolului, cu includerea unui curs în curricula pentru instituțiile de învățământ preuniversitar „Educație civică”	2014	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, organizațiile neguvernamentale	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	Cursul inclus în curricula pentru instituțiile de învățământ preuniversitar „Educație civică”
	22.2. Implementarea cursului de 10 ore cu tematica „Conducerea fără influența alcoolului” în școlile auto	2012	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	225,0	Cursul cu tematica „Conducerea fără influența alcoolului” implementat în școlile auto
	22.3. Desfășurarea sistematică a campaniilor privind renunțarea la consumul de vinuri, inclusiv naturale, de băuturi alcoolice și bere, și de prevenire a accidentelor rutiere	2013	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, în colaborare cu autoritățile publice locale, organizațiile neguvernamentale în domeniu și mass-media	-	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	1200,0	Numărul campaniilor realizate
23.	Stabilirea unei valori maxime privind nivelul admisibil de alcool în sânge (VAS) pentru conducătorii transportului auto până la 0,2 gr/l	2012-2013	Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Proiect de lege aprobat
24.	Efectuarea verificărilor inopinate prin sondaj a șoferilor la prezența aburilor de alcool în aerul expirat și organizarea punctelor de control al abstenenței de băuturi alcoolice	2013-2020	Ministerul Afacerilor Interne	-	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	200,0	1. Numărul verificărilor efectuate 2. Numărul punctelor de control al abstenenței de băuturi alcoolice organizate
Total				145	400	400	400	400	400	400	400	400	3345	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectiv: Restricții implementate către 2016 privind accesul la băuturile alcoolice persoanelor până la 18 ani și persoanelor în stare de ebrietate														
25.	Monitorizarea implementării legislației naționale în domeniul reducerii consumului nociv de alcool, conform atribuțiilor regulamentare	Permanent	Ministerul Sănătății, Autoritățile publice centrale, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	135,0	1. Legislația națională în domeniul controlului consumului de alcool pusă în aplicare 2. Sistem de supraveghere, control și inspecție funcțional, cu atribuții bine delimitate
26.	Supravegherea respectării restricțiilor privind consumul de alcool în locurile publice, în afara de obiectivele de alimentație publică etc. cu permisiune de licență, la locurile de muncă, în instituțiile de învățământ, medico-sanitare, de întremare a sănătății etc.	2016	Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	-	-	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	175,0	1. Legislația națională în domeniul controlului consumului de alcool pusă în aplicare 2. Sistem de supraveghere, control și inspecție funcțional, cu atribuții bine delimitate
27.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind comercializarea producției alcoolice, vinurilor și berii: a) prin rețeaua de comerț ambulant (cărucioare, cisterne, autoremorci, autovehicule etc.); b) în chioșcuri, pavilioane și în alte puncte de comerț care nu au spațiu comercial cu o suprafață de cel puțin 20 m ² ; c) în instituții de învățământ, medicale, preșcolare și în alte instituții de educație, în cămine pentru elevi și studenți, la întreprinderi și la șantierele de construcții și reparații, pe teritoriu și în apropierea lor; d) în construcțiile sportive și pe teritoriul aferent acestora, pe terenurile sportive și la evenimentele sportive; e) în ospătării dietetice și în cafenele pentru copii, în locuri de comerț pentru copii și adolescenți; f) în sediile autorităților publice, cu excepția obiectelor staționare de alimentație publică; g) în preajma edificiilor de cult religios în raza stabilită de autoritățile administrației publice locale de comun acord cu reprezentanții cultelor respective; h) în cimitire, penitenciare, unități militare și arsenale; i) în întreprinderile de transport public; f) prin depozite specializate; k) persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani; j) persoanelor în stare de ebrietate vizibilă	2012	Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, organele abilitate cu funcții de control și agenții economici	-	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	200,0	1. Legislația națională în domeniul controlului consumului de alcool pusă în aplicare 2. Sistem de supraveghere, control și inspecție funcțional, cu atribuții bine delimitate
28.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind comercializarea producției alcoolice de la 21-00 până la 8-00	2012	Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	45,0	1. Sistem de supraveghere și control 2. Numărul sancțiunilor aplicate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
29.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind comercializarea băuturilor alcoolice „la pahar” în afara unităților de alimentație publică și fără permisiunea indicată în autorizația de funcționare și în licență	2012	Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	45,0	1. Proiect de lege aprobat 2. Sistem de supraveghere și control 3. Numărul sancțiunilor aplicate
30.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind comercializarea desfacerii cu amănuntul în rețeaua de comerț a producției alcoolice și a berii fără documente de însoțire, proveniență, calitate și conformitate și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare, inclusiv privarea de dreptul de comercializare a băuturilor alcoolice și a berii pe un termen de 3 ani	2013	Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	20,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	220,0	1. Proiect de lege aprobat 2. Sistem de supraveghere și control 3. Numărul sancțiunilor aplicate
31.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind comercializarea fabricării băuturilor alcoolice tari cu tăria de peste 25% vol în condiții neautorizate	2015	Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	20,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	220,0	1. Numărul cazurilor de fabricare a băuturilor alcoolice cu tăria de peste 25% vol în condiții de casă depistate 2. Numărul sancțiunilor aplicate
32.	Punerea în aplicare a interdicțiilor privind reducerea accesului la băuturi alcoolice prin distanțarea unităților de comercializare a băuturilor alcoolice de instituțiile de educație și învățământ cu minimum 50 metri de la hotarul teritoriului lor	2013	Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	-	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	40,0	1. Distanța minimă dintre unitățile de comercializare a băuturilor alcoolice și instituțiile de educație și învățământ stabilită 2. Ponderea unităților de comercializare a băuturilor alcoolice care nu respectă distanța legală 3. Numărul sancțiunilor aplicate
Total				65	105	130	130	130	130	130	130	130	1080	
Obiectiv: Diminuarea către 2020 cu 50% a numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice														
33.	Punerea în aplicare a interdicțiilor comprehensive pentru publicitate, stimulării vânzării, promovării băuturilor alcoolice și brândurilor lor prin Internet, pod-casting, mesaje-SMS și sponsorizare în favoarea băuturilor alcoolice	2012 și permanent	Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Consiliul Coordonator	10	15	15	15	15	15	15	15	15	130	1. Legislație în vigoare care interzice publicitatea, promovarea și sponsorizarea băuturilor alcoolice aplicată 2. Numărul neconformităților depistate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			al Audiovizualului, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale și companiile TV											3. Numărul sancțiunilor aplicate
34.	Interzicerea a orice fel de publicitate a băuturilor alcoolice, inclusiv a berii	2012-2020	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, mass-media, companiile de telecomunicații și telefonie mobilă	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45	1. Proiect de lege aprobat 2. Sistem de supraveghere și control 3. Numărul sancțiunilor aplicate
35.	Monitorizarea încălcărilor interdicțiilor pentru publicitatea, promovarea, sponsorizarea și comercializarea băuturilor alcoolice	2012-2020	Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne	10	20	20	20	20	20	20	20	20	170	Numărul neconformităților depistate
36.	Fortificarea capacităților Consiliului Coordonator al Audiovizualului	2012-2020	Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății	10	20	20	20	20	20	20	20	20	170	Consiliul Coordonator al Audiovizualului capabil să-și realizeze funcțiile de monitorizare și aplicare a sancțiunilor
37.	Elaborarea și implementarea programelor media adaptate ce țin de prevenirea și reducerea consumului de alcool	2012-2014	Ministerul Sănătății, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului și cu mass-media	-	40	40	40	40	40	40	40	40	320	Campanii mass-media care promovează prevenirea și reducerea consumului de alcool elaborate și aplicate
38.	Retranslarea (cu adaptarea la specificul Republicii Moldova) a campaniilor antialcool din țările UE	Permanent	Ministerul Sănătății	-	50	50	50	50	50	50	50	50	400	Numărul campaniilor antialcool UE retransmise și implementate
39.	Reglementarea și verificarea etichetării băuturilor alcoolice, inclusiv a berii și „alcopop”, cu aplicarea avertismentelor recomandate privind efectele negative asupra sănătății	2012 și permanent	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	20	25	25	25	25	25	25	25	25	220	Legislația privind interzicerea înscrierii pe etichetă a informațiilor care induc în eroare aplicată
40.	Elaborarea unor programe de utilizare a noilor metode de consiliere și asistență psihologică în lucrul cu tinerii, femeile gravide, grupurile vulnerabile, adulții și populația generală	2012 - 2014	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei	20	50	50	50	50	50	50	50	50	420	Numărul programelor de utilizare a noilor metode de lucru elaborate și implementate
Total				75	225	225	225	225	225	225	225	225	1875	
Obiectiv: Stabilirea și implementarea accizelor pentru băuturile alcoolice tari și vinuri, cu excepția celor naturale, și pentru bere cu 60% și pentru băuturile de tip „alcopop” cu 10 % mai mult decât băuturile cu același conținut de alcool														
41.	Prezentarea propunerilor Ministerului Finanțelor privind impozitarea producției alcoolice, vinurilor și berii pentru a fi examinate în cadrul elaborării Obiectivelor politicii fiscale și vamale pe termen mediu ca parte componentă a Cadrelor Bugetar pe Termen Mediu.	2012	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Propuneri elaborate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
42.	Elaborarea propunerilor privind susținerea activităților ce țin de controlul consumului de alcool în sistemul sănătății, pentru intervenții privind prevenirea și reducerea consumului de alcool, în tratamentul dependenței de alcool și de promovare a sănătății din Fondul de Profilaxie al asigurărilor obligatorii de asistență medicală	2012 - 2013 și permanent	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Propuneri elaborate
Total				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Obiectiv: Sporirea ponderii populației generale care posedă cunoștințe privind riscurile consumului de alcool pentru sănătate pînă la 50%, copiilor și tinerilor pînă la 75% către 2016, pînă la 60% și pînă la 90%, respectiv, către 2020 comparativ cu 2010														
43.	Ridicarea nivelului de informare și a nivelului de cunoștințe despre dimensiunile și caracterul poverii condiționate de consumul dăunător de alcool asupra sănătății, dezvoltării sociale și economice, cu implementarea măsurilor de ridicare a nivelului culturii consumului de băuturi alcoolice pentru reducerea consumului nociv de alcool, prin:													
	43.1. Elaborarea și implementarea programelor educaționale pentru diverse grupuri-țintă, inclusiv elevi, tineret, profesori, părinți, la nivel de comunitate, întreprinderi și organizații care informează populația despre cultura consumului și efectele alcoolului asupra sănătății, privind prevenirea și reducerea consumului de alcool	2014	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Culturii, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, mass-media	10,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	290,0	1. Numărul programelor educaționale implementate 2. Numărul persoanelor instruite/sensibilizate
	43.2. Imprimarea textelor cu tematica privind consecințele alcoolului pentru sănătate și reducerea consumului de alcool (pe copertele caietelor, cărților, semnelor de carte, calendarelor etc.)	2014	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății	200,0	450,0	400,0	450,0	450,0	250,0	450,0	450,0	450,0	3600,0	Numărul edițiilor de cărți (manuale), caietelor, semnelor de carte, calendarelor cu imprimarea textelor cu tematica privind consecințele alcoolului pentru sănătate
	43.3. Consolidarea și dezvoltarea capacităților, continuitatea comunicării în rândurile populației și grupurilor-țintă – mass-media, educatori „de la egal la egal”, lucrători „outreach”, consilieri și lucrători comunitari, grupurile de susținere etc.	2017	Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, mass-media, Ministerul Educației	-	200,0	200,0	250,0	350,0	150,0	200,0	250,0	350,0	1950,0	1. Numărul de persoane instruite/sensibilizate 2. Numărul de companii de informare și comunicare realizate
	43.4. Desfășurarea campaniilor de informare și de comunicare pentru tineret, familii, femei gravide și alte categorii de populație, de prevenire și renunțare la consumul de alcool și consolidarea potențialului de informare, educare și comunicare	2013-2020	Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Culturii, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, mass-media	-	500,0	500,0	510,0	450,0	470,0	510,0	450,0	500,0	3890,0	Numărul de companii de informare și comunicare realizate
	43.5. Desfășurarea activităților sportive, concursurilor „gospodărie, familie cu consum redus de băuturi alcoolice”, „fără alcool”, în instituțiile din comunitate etc., cu premierea învingătorilor	2013-2020	Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale	-	100,0	100,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	1100,0	1. Numărul de activități realizate 2. Numărul de comunități și instituții din comunități și persoane implicate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	43.6. Antrenarea comunității în realizarea acțiunilor de educație pentru sănătate și promovarea modului sănătos de viață	2013-2020	Ministerul Sănătății, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale și ONG-urile	-	100,0	100,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	1100,0	Numărul de comunități antrenate
	43.7. Elaborarea, editarea în tiraj de masă și distribuirea materialelor ilustrative și a literaturii de popularizare a cunoștințelor privind consecințele consumului nociv de băuturi alcoolice pentru sănătate	2013-2020	Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină Ministerul Tineretului și Sportului	-	480,0	400,0	400,0	410,0	410,0	440,0	420,0	330,0	3290,0	Numărul materialelor ilustrative și a literaturii de popularizare a cunoștințelor privind consecințele consumului de alcool pentru sănătate editate și distribuite
	43.8. Abordarea problemelor privind reducerea consumului nociv de alcool prin includerea în repertoriul teatrelor, inclusiv al celor pentru copii, a reprezentațiilor cu această tematică	2012-2020	Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	900,0	Numărul spectacolelor teatrale în care au fost abordate problemele privind consecințele consumului de alcool
	43.9. Organizarea în cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar, colegiilor, universităților, bibliotecilor, sălilor de lectură și expoziții a concursurilor de desen, expozițiilor de materiale ilustrative, trecherilor în revistă a materialelor editate, conferințelor, olimpiadelor, editarea buletinelor sanitare privind consecințele consumului de alcool pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2012-2020	Ministerul Educației, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină	-	100,0	100,0	100,0	100,0	50,0	100,0	100,0	100,0	750,0	Numărul concursurilor de desene, expozițiilor, concursurilor de desen, expozițiilor de materiale ilustrative realizate
	43.10. Elaborarea și implementarea unor programe de utilizare a noilor metode, inclusiv metodelor interactive, în lucrul cu tinerii, adulții și populația generală	2012 și permanent	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei	-	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	200,0	Numărul programelor de utilizare a noilor metode de lucru elaborate și implementate
	43.11. Elaborarea ghidului privind prevenirea și reducerea consumului de alcool, a materialelor educaționale și a cursurilor de instruire	2013-2016	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului	-	25,0	25,0	25,0	50,0	-	-	-	-	125,0	Ghid privind prevenirea și reducerea consumului de alcool elaborat și implementat
	43.12. Inaugurarea unor emisiuni permanente la posturile radio și TV cu tematica promovării modului sănătos de viață, pentru prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2012-2020	Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Uniunea Jurnaliștilor, Ministerul Sănătății	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	Numărul de emisiuni permanente la posturile de radio și TV cu tematica promovării prevenirii și reducerii consumului de alcool inaugurate
	43.13. Asigurarea accesului populației la Internet prin intermediul punctelor de acces public organizate în Centrele Prietenoase Tinerilor, școli, biblioteci, linii fierbinți ale centrelor consultative etc., în scopul informării ample privind consecințele alcoolului pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2016	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, alte autorități responsabile	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	Numărul punctelor de acces public organizate în scopul informării privind consecințele alcoolului pentru sănătate, prevenirii și renunțării la consumul nociv de alcool

43.14. Turnarea filmelor de scurt metraj cu tematica privind consecințele consumului alcoolului pentru sănătate, prevenirea și reducerea consumului nociv de alcool; lansarea acestora la posturile de televiziune naționale și teritoriale, în cinematografe etc.	2016	Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, în colaborare cu Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și alte posturi TV	-	190,0	-	190,0	-	190,0	-	195,0	-	765,0	1. Numărul filmelor turnate cu tematica privind consecințele alcoolului pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool 2. Numărul filmelor lansate cu tematica privind consecințele alcoolului pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool
43.15. Elaborarea materialelor destinate mass-media, adaptate și dedicate prevenirii și renunțării la consumul de alcool	Permanent	Ministerul Sănătății, în colaborare cu Instituția publică națională a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și cu mijloacele de informare în masă	-	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	400,0	Numărul materialelor destinate mass-media, adaptate și dedicate prevenirii și renunțării la consumul de alcool
43.16. Marcarea unor evenimente internaționale privind controlul consumului de alcool și maladiilor, ca urmare a consumului de alcool prin campanii de comunicare: Ziua mondială de luptă împotriva cancerului – 4 februarie; Săptămîna de profilaxie și combatere a cancerului (luna iunie); Ziua mondială de combatere a hepatitelor (28 iulie); Ziua mondială de combatere a maladiilor cardiovasculare – 26 septembrie; Ziua mondială de combatere a consumului nociv de alcool – 2 octombrie; Ziua mondială de profilaxie a diabetului – 14 noiembrie; Ziua mondială în memoria victimelor – 20 noiembrie	Permanent	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Culturii, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Instituția publică națională a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, în colaborare cu ONG și mass-media	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	Numărul de evenimente organizate și desfășurate
43.17. Realizarea și difuzarea clipurilor video cu tematica privind cultura și tradițiile sănătoase ale consumului și consecințele consumului nociv de alcool pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2012-2020	Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii Consiliul Coordonator al Audiovizualului	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	Procentul persoanelor cu cunoștințe, atitudini, practici privind prevenirea și reducerea consumului nociv de băuturi alcoolice
43.18. Oferirea autorităților locale a informației relevante în suportul implementării reglementărilor locale privind interdicția consecințelor alcoolului pentru sănătate, prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2016	Ministerul Sănătății în colaborare cu organizațiile neguvernamentale în domeniu și cu mass-media	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	45,0	1. Numărul informațiilor oferite autorităților locale 2. Numărul autorităților locale cărora li s-au oferit informații

	43.19. Organizarea campaniilor de marketing social privind promovarea serviciilor de prevenire și reducere a consumului de alcool și privind prevenirea și reducerea consumului de alcool printre copii și adolescenți, părinți, femei însărcinate, personalul medical și cadrele didactice, pentru angajatori, angajați și sindicate și alte categorii de populație	2015	Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței, Confederația Națională a Sindicatelor, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale în domeniu și cu mass-media	100,0	100,0	100,0	50,0	50,0	50,0	50,0	100,0	100,0	700,0	1. Numărul campaniilor de marketing social organizate și desfășurate 2. Ponderea populației acoperite 3. Linia fierbinte funcțională 4. Numărul persoanelor (părinți, femei însărcinate, personal medical) care au apelat la linia fierbinte și li s-au oferit consultații 5. Prevalența consumului de alcool printre adulți
	43.20. Instituirea unei linii fierbinți gratuite pentru populație privind prevenirea și reducerea consumului de alcool	2013 și permanent	Ministerul Sănătății, Dispensarul Republican de Narcologie	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	1. Linia fierbinte gratuită instituită 2. Numărul persoanelor care au apelat la linia fierbinte și au beneficiat de consultație
	43.21. Dotarea cu mijloace tehnice moderne (computere, audiovizual, multimedia și literatură de specialitate) a centrelor de consiliere privind prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool	2016	Ministerul Sănătății	50,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	450,0	Numărul centrelor de consiliere privind prevenirea și renunțarea la consumul nociv de alcool care au beneficiat de dotarea tehnică
	43.22. Elaborarea unor programe de utilizare a noilor metode de consiliere și pentru asistență psihologică în lucrul cu tinerii, femeile gravide, grupurile vulnerabile, adulții și populația generală	2014	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	50,0	50,0	100,0	-	-	-	-	-	-	200,0	Numărul programelor de utilizare a noilor metode de lucru elaborate și implementate
	Total			765	2860	2590	2940	2725	2335	2515	2730	2595	22055	
Obiectiv: Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice în 70% cazuri și ilicit introduse în țară în 100% cazuri depistate către 2020														
44.	Sporirea numărului și gamei indicatorilor de expertiză privind calitatea și inofensivitatea în rețeaua controlului consumului de alcool și comercializarea produselor de alcool la toate nivelurile de competență	2012-2020	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0	60,0	60,0	505,0	Numărul de expertize efectuate
45.	Solicitarea de la producătorii autohtoni de produse alcoolice să prezinte cu regularitate informații privind volumul materiei prime, semifabricatelor, producției finite (conform brandurilor), volumul producției comercializate pe piața internă și volumul exporturilor de produse	Anual către 01 februarie	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	45,0	Pondere producătorilor or autohtoni ce prezintă cu regularitate informația

46.	Analiza statisticilor și tendințelor dinamice ale importului, exportului și tranzitului produselor de alcool	Permanent	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Economiei, Biroul Național de Statistică.	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	45,0	Numărul de analize statistice elaborate
47.	Supravegherea de stat și controlul respectării cerințelor față de informația și marcarea produselor alcoolice, de conținutul substanțelor nocive, publicității și restricțiilor privind comercializarea produselor alcoolice în teritoriile deservite	2012-2020	Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	450,0	1. Numărul neconformităților cu legislația în vigoare depistate și sancționate. 2. Pondere neconformităților în totalul controalelor la subiectul respectiv 3. Laborator independent și imparțial de testare a conformității produselor alcoolice în conformitate cu legislația în vigoare
Total				115	115	115	115	115	115	115	115	120	120	1045	
Obiectiv: Estimarea situației și acumularea de date și dovezi disponibile referitor la consumul de alcool și tendințele în privința bolilor legate de consumul de alcool și măsurile de redresare a situației															
48.	Efectuarea unor studii științifice și științifico-practice cu implementarea rezultatelor acestora pentru procesul de dezvoltare și de evaluare a impactului noii legislații de control al consumului de alcool	2013-2015	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Academia de Științe a Moldovei	-	-	250,0	250,0	250,0	-	-	-	-	-	750,0	1. Numărul programelor de cercetare în domeniul controlului consumului de alcool implementate. 2. Date și dovezi disponibile referitor la consumul de alcool și tendințele în privința bolilor legate de consumul de alcool
49.	Includerea în Comanda de Stat a tematicii științifice și implementarea programelor de cercetare în domeniul de control al consumului de alcool, privind consecințele pentru sănătate, rezultate de consumul nociv de alcool	2013	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Academia de Științe a Moldovei	-	15,0	-	-	-	-	-	-	-	-	15,0	Numărul programelor de cercetare în domeniul controlului consumului de alcool inițiate și implementate
50.	Efectuarea studiilor în diferite grupuri de populație privind consumul de alcool, stabilirea nivelului de cunoștințe privind riscurile sociale și economice pentru individ și societate și consecințele consumului de alcool pentru sănătate, promovarea modului sănătos de viață și a doleanțelor populației în acest domeniu	2015	Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, Academia de Științe a Moldovei	-	200,0	50,0	-	-	150,0	-	-	-	150,0	550,0	Numărul de studii efectuate
51.	Efectuarea studiilor economico-financiare asupra costurilor (directe și indirecte), impuse de consumul nociv de alcool asupra societății și a studiilor privind cost-eficiența intervențiilor de control al alcoolului	2016	Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	-	-	50,0	-	-	50,0	-	-	-	50,0	150,0	Numărul de studii efectuate
Total				-	215,0	350,0	250,0	250,0	200,0	-	-	-	200,0	1465,0	

Obiectiv: Obținerea asistenței de consultanță, finanțării externe și suportului de asistență pentru măsurile de reducere a consumului de alcool													
52.	Colaborarea cu organisme internaționale, Organizația Mondială a Sănătății și alte organizații ale Organizației Națiunilor Unite (Fondul Națiunilor Unite pentru Copii-UNICEF, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură – UNESCO, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – UNDP, Fondul Națiunilor Unite pentru populație – UNFPA), Soros Moldova, Banca Mondială etc. în vederea susținerii și realizării unor măsuri de educație pentru sănătate a populației privind prevenirea și reducerea consumului de alcool:	Permanent	Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1. Controlul consumului alcoolului în Moldova 2. Implicarea activă în schimbul de practici cu alte țări privind prevenirea și reducerea consumului de alcool
	52.1. Pregătirea, cu sprijinul Organizației Mondiale a Sănătății, Fondului Națiunilor Unite pentru Copii, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Soros Moldova a specialiștilor în domeniul controlului consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	52.2. Implementarea proiectelor teritoriale și în instituțiile-pilot privind controlul consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	52.3. Dotarea cu mijloace tehnice moderne (computere, audiovizual, multimedia și literatură de specialitate) a centrelor de consiliere privind prevenirea și reducerea consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	52.4. Participarea specialiștilor din Republica Moldova la cursuri internaționale de instruire, seminare, congrese, simpozioane etc., dedicate controlului consumului de alcool, consilierii privind prevenirea și reducerea consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	52.5. Sponsorizarea programelor și proiectelor-pilot de promovare a sănătății populației în domeniul controlului consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	52.6. Editarea literaturii speciale pentru pregătirea cadrelor cu tematica în domeniul controlului consumului de alcool, consilierii privind prevenirea și reducerea consumului de alcool			-	-	-	-	-	-	-	-	-	
53.	Stabilirea și menținerea relațiilor de parteneriat cu organizațiile neguvernamentale în domeniul controlului consumului de alcool cu acordarea asistenței consultative organizațiilor neguvernamentale la organizarea și desfășurarea activităților în domeniul controlului consumului de alcool, consilierii privind prevenirea și reducerea consumului de alcool	2012-2020	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale și organizațiile neguvernamentale	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	1. Numărul de ONG-uri cu care s-a colaborat, inclusiv ONG-uri care lucrează în domeniul sănătății 2. Numărul asistenței consultative acordate ONG-urilor
Total				40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	360,0
Total pentru Program				1810	5190	4930	5430	5090	4825	4780	4775	4990	41820

Anexă

la Planul de acțiuni pentru implementarea Programului
național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020

Informatia referitor la producerea si comercializarea productiei alcoolice si berii

[illegible]

Anexa nr.2

la Programul național privind
controlul alcoolului pe anii 2012-2020

Bugetul Programului național privind controlul alcoolului în Republica Moldova pe anii 2012-2020 (mii lei)

Strategie, acțiune	2012					2013					2014				
	Total	inclusiv				Total	inclusiv				Total	inclusiv			
		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Perfectarea legislației privind controlul consumului băuturilor alcoolice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituirea unui sistem național de supraveghere și monitorizare a tendințelor morbidității și mortalității legate de consumul de alcool, a producerii, promovării, comercializării, politicilor de prețuri și impozitare a producției alcoolice	280,0	-	-	-	280,0	405,0	-	-	-	405,0	255,0	-	-	-	255,0
Identificarea și cuprinderea cu programe de consiliere privind renunțarea la consumul de alcool și tratamentul dependenței de alcool, instituirea unei linii fierbinți gratuite de renunțare la alcool	325,0	-	325,0	-	-	700,0	-	525,0	-	175,0	700,0	-	500,0	-	200,0
Elaborarea și aplicarea politicilor de promovare a locurilor de muncă libere de alcool și de reducere a consumului de alcool în comunități	-	-	-	-	-	125,0	-	-	-	125,0	125,0	-	-	-	125,0
Înfăptuirea măsurilor de reducere a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate vizibilă	145,0	-	-	-	145,0	400,0	-	-	-	400,0	400,0	-	-	-	400,0
Implementarea interdicțiilor accesului persoanelor pînă la 18 ani și persoanelor în stare de ebrietate vizibilă la băuturile alcoolice	65,0	-	-	-	65,0	105,0	-	-	-	105,0	130,0	-	-	-	130,0
Diminuarea numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice	75,0	-	-	-	75,0	225,0	-	-	-	225,0	225,0	-	-	-	225,0
Avertizarea privind pericolul consumului de alcool prin informarea și educarea populației în privința aspectelor de sănătate, sociale și economice legate de consumul de alcool, desfășurarea sistematică a campaniilor împotriva utilizării alcoolului în timpul conducerii autovehiculelor	765,0	-	640,0	-	125,0	2860,0	-	640,0	-	2220,0	2590,0	-	640,0	-	1950,0
Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice și ilicite introduse în țară, și asigurarea cu investigații de laborator privind calitatea lor	115,0	-	-	-	115,0	115,0	-	-	-	115,0	115,0	-	-	-	115,0
Realizarea studiilor privind consumul de alcool în rândurile populației și conducerea sub influența alcoolului	-	-	-	-	-	215,0	-	-	-	215,0	350,0	-	-	-	350,0
Obținerea suportului de asistență în efectuarea măsurilor de reducere a consumului de alcool	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-	40,0
Total	1810,0	-	965,0	-	845,0	5190,0	-	1165,0	-	4025,0	4930,0	-	1140,0	-	3790,0

Strategie, acțiune	2015					2016					2017				
	Total	inclusiv				Total	inclusiv				Total	inclusiv			
		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Perfectarea legislației privind controlul consumului băuturilor alcoolice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituirea unui sistem național de supraveghere și monitorizare a tendințelor morbidității și mortalității legate de consumul de alcool, a producerii, promovării, comercializării, politicilor de prețuri și taxare a produselor de alcool	455,0	455,0	-	-	-	305,0	305,0	-	-	-	480,0	480,0	-	-	-
Identificarea și cuprinderea cu programe de consiliere privind renunțarea la consumul de alcool și tratamentul dependenței de alcool, instituirea unei linii fierbinți gratuite de renunțare la alcool	700,0	100,0	600,0	-	-	725,0	100,0	625,0	-	-	725,0	100,0	625,0	-	-
Elaborarea și aplicarea politicilor de promovare a locurilor de muncă libere de alcool și de reducere a consumului de alcool comunității	175,0	175,0	-	-	-	175,0	175,0	-	-	-	175,0	175,0	-	-	-
Înfăptuirea măsurilor de reducere a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate vizibilă	400,0	275,0	125,0	-	-	400,0	275,0	125,0	-	-	400,0	275,0	125,0	-	-
Implementarea interdicțiilor accesului persoanelor până la 18 ani și persoanelor în stare de ebrietate vizibilă la băuturile alcoolice	130,0	130,0	-	-	-	130,0	130,0	-	-	-	130,0	130,0	-	-	-
Diminuarea numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice	225,0	225,0	-	-	-	225,0	225,0	-	-	-	225,0	225,0	-	-	-
Avertizarea privind pericolul consumului de alcool prin informarea și educarea populației în privința aspectelor de sănătate, sociale și economice legate de consumul de alcool, desfășurarea sistematică a campaniilor împotriva utilizării alcoolului în timpul conducerii autovehiculelor	2940,0	1475,0	640,0	-	825,0	2725,0	1360,0	640,0	-	725,0	2335,0	970,0	640,0	-	725,0
Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice și ilicit introduse în țară, și asigurarea cu investigații de laborator privind calitatea lor	115,0	115,0	-	-	-	115,0	115,0	-	-	-	115,0	115,0	-	-	-
Realizarea studiilor privind consumul de alcool în rândurile populației și conducerea sub influența alcoolului	250,0	250,0	-	-	-	250,0	250,0	-	-	-	200,0	200,0	-	-	-
Obținerea suportului de asistență în efectuarea măsurilor de reducere a consumului de alcool	40,0	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-
Total	5430,0	3240,0	1365,0	-	825,0	5090,0	2975,0	1390,0	-	725,0	4825,0	2710,0	1390,0	-	725,0

Strategie, acțiune	2018					2019					2020				
	Total	inclusiv				Total	inclusiv				Total	inclusiv			
		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită
Perfectarea legislației privind controlul consumului băuturilor alcoolice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Instituirea unui sistem național de supraveghere și monitorizare a tendințelor morbidității și mortalității legate de consumul de alcool, a producerii, promovării, comercializării, politicilor de prețuri și taxare a produselor de alcool	455,0	455,0	-	-	-	255,0	255,0	-	-	-	405,0	405,0	-	-	-
Identificarea și cuprinderea cu programe de consiliere privind renunțarea la consumul de alcool și tratamentul dependenței de alcool, instituirea unei linii fierbinți gratuite de renunțare la alcool	725,0	125,0	600,0	-	-	700,0	100,0	600,0	-	-	700,0	100,0	600,0	-	-
Elaborarea și aplicarea politicilor de promovare a locurilor de muncă libere de alcool și de reducere a consumului de alcool comunității	175,0	175,0	-	-	-	175,0	175,0	-	-	-	175,0	175,0	-	-	-
Înfăptuirea măsurilor de reducere a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate vizibilă	400,0	275,0	125,0	-	-	400,0	275,0	125,0	-	-	400,0	275,0	125,0	-	-
Implementarea interdicțiilor accesului persoanelor până la 18 ani și persoanelor în stare de ebrietate vizibilă la băuturile alcoolice	130,0	130,0	-	-	-	130,0	130,0	-	-	-	130,0	130,0	-	-	-
Diminuarea numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice	225,0	225,0	-	-	-	225,0	225,0	-	-	-	225,0	225,0	-	-	-
Avertizarea privind pericolul consumului de alcool prin informarea și educarea populației în privința aspectelor de sănătate, sociale și economice legate de consumul de alcool, desfășurarea sistematică a campaniilor împotriva utilizării alcoolului în timpul conducerii autovehiculelor	2515,0	950,0	640,0	-	925,0	2730,0	1165,0	640,0	-	925,0	2595,0	1100,0	630,0	-	865,0
Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice și ilicit introduse în țară, și asigurarea cu investigații de laborator privind calitatea lor	115,0	115,0	-	-	-	120,0	120,0	-	-	-	120,0	120,0	-	-	-
Realizarea studiilor privind consumul de alcool în rândurile populației și conducerea sub influența alcoolului	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200,0	200,0	-	-	-
Obținerea suportului de asistență în efectuarea măsurilor de reducere a consumului de alcool	40,0	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-	40,0	40,0	-	-	-
Total	4780,0	2490,0	1365,0	-	925,0	4775,0	2485,0	1365,0	-	925,0	4990,0	2770,0	1355,0	-	865,0

Strategie, acțiune	TOTAL (2012-2020)				
	Total	inclusiv			
		Bugetul de stat	Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală	Finanțare din proiecte și granturi aprobate spre finanțare	Suma neacoperită
1	2	3	4	5	6
Perfectarea legislației privind controlul consumului băuturilor alcoolice	-	-	-	-	-
Instituirea unui sistem național de supraveghere și monitorizare a tendințelor morbidității și mortalității legate de consumul de alcool, a producerii, promovării, comercializării, politicilor de prețuri și taxare a produselor de alcool	3295,0	2355,0	-	-	940,0
Identificarea și cuprinderea cu programe de consiliere privind renunțarea la consumul de alcool și tratamentul dependenței de alcool, instituirea unei linii fierbinți gratuite de renunțare la alcool	6000,0	625,0	5000,0	-	375,0
Elaborarea și aplicarea politicilor de promovare a locurilor de muncă libere de alcool și de reducere a consumului de alcool comunități	1300,0	1050,0	-	-	250,0
Înființarea măsurilor de reducere a deceselor și traumatismelor cauzate de accidente legate de conducerea mijloacelor de transport în stare de ebrietate vizibilă	3345,0	1650,0	750,0	-	945,0
Implementarea interdicțiilor accesului persoanelor pînă la 18 ani și persoanelor în stare de ebrietate vizibilă la băuturile alcoolice	1080,0	780,0	-	-	300,0
Diminuarea numărului de copii și tineri expuși politicilor de marketing și reclamă a băuturilor alcoolice	1875,0	1350,0	-	-	525,0
Avertizarea privind pericolul consumului de alcool prin informarea și educarea populației în privința aspectelor de sănătate, sociale și economice legate de consumul de alcool, desfășurarea sistematică a campaniilor împotriva utilizării alcoolului în timpul conducerii autovehiculelor	22055,0	7020,0	5750,0	-	9285,0
Asigurarea evidenței băuturilor alcoolice produse în condiții casnice și ilicit introduse în țară, și asigurarea cu investigații de laborator privind calitatea lor	1045,0	690,0	-	-	355,0
Realizarea studiilor privind consumul de alcool în rândurile populației și conducerea sub influența alcoolului	1465,0	1200,0	-	-	265,0
Obținerea suportului de asistență în efectuarea măsurilor de reducere a consumului de alcool	360,0	240,0	-	-	120,0
Total	41820,0	16960,0	11500,0	-	13360,0

Notă. Costurile neacoperite se prevede a obține prin finanțarea donatorilor externi.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului nr. 360
din 6 iunie 2012

COMPONENTA NOMINALĂ
a Consiliului Național Coordonator pentru implementarea
Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020

MOLDOVANU Mihail	- viceprim-ministru, președinte al Consiliului	FURDUI Teodor	- vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei
USATÎI Andrei	- ministru al sănătății, vicepreședinte al Consiliului	SAINCIUC Sergiu	- viceministru al muncii, protecției sociale și familiei
BUCINSCHI Iurii	- șef al Direcției dezvoltare socială, Cancelaria de Stat, secretar al Consiliului	ȘALARU Ion	- medic-șef adjunct sanitar de stat, prim-vice-direktor general al Centrului Național de Sănătate Publică
MAGDEI Mihai	- viceministru al sănătății, medic-șef sanitar de stat	OSOIANU Iurie	- vicedirektor general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină
CHITOROAGĂ Ștefan	- viceministru al agriculturii și industriei alimentare	CIOCAN Dinu	- membru al Consiliului Coordonator al Audiovizualului
BARBĂNEAGRĂ Victor	- viceministru al finanțelor	DARIE Vladimir	- director general al Agenției Informaționale de Stat „Moldpres”
IONESII Inga	- director al Direcției generale politici comerciale, Ministerul Economiei	MARIN Constantin	- președinte al Instituției publice naționale a audiovizualului Compania „Teleradio Moldova”
POTÎNG Tatiana	- viceministru al educației	ABABII Ion	- rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
CHEPTĂNARU Iurie	- viceministru al afacerilor interne	MOSNEAGA Andrei	- director al Centrului de Politici în Sănătate (PAS)
BODIȘTEANU Octavian	- viceministru al tineretului și sportului	FONARI Antonia	- director executiv Centrul de Resurse „Tineri și Liberi”
ȘCOLA Dona	- viceministru al tehnologiei informației și comunicațiilor	BENU Victor	- președinte al Sindicatului „Sănătatea”
NEAMȚU Margareta	- consultant superior, Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor, Ministerul Culturii		
PLATON Nicolae	- șef al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat		

Anexa nr.3
la Hotărîrea Guvernului nr. 360
din 6 iunie 2012

REGULAMENTUL**Consiliului Național Coordonator pentru implementarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020****I. Dispoziții generale**

1. Consiliul Național Coordonator pentru implementarea Programului național privind controlul alcoolului (în continuare – Consiliu) este creat în calitate de organ consultativ, fără statut de persoană juridică, pentru coordonarea tuturor proceselor necesare organizării eficiente a acțiunilor în domeniul controlului consumului de alcool și combaterea efectelor negative ale consumului de alcool asupra sănătății.

2. Misiunea Consiliului este de a eficientiza comunicarea și colaborarea intersectorială în consolidarea cadrului legal în domeniul controlului consumului de alcool, conforme cu prevederile reglementărilor Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul consumului de alcool și cu legislația UE, precum și stabilirea unui mecanism de implementare eficientă a activităților în domeniul consumului de alcool.

3. Consiliul include în componența sa reprezentanți ai ministerelor și altor autorități administrative centrale, Academiei de Științe a Moldovei, sindicatelor, societății civile, mass-media etc. și se aprobă prin hotărîre de Guvern.

II. Atribuțiile de bază ale Consiliului

4. Consiliul exercită următoarele atribuții:

1) coordonează implementarea Programului național privind controlul alcoolului pe anii 2012-2020;

2) asigură participarea părților interesate în procesul de elaborare, monitorizare și implementare a activităților de control al consumului de alcool în Republica Moldova și contribuie la stabilirea legăturilor durabile între toți factorii-cheie de decizie, implicați în elaborarea, promovarea și implementarea legislației și a politicilor publice în domeniul controlului consumului de alcool;

3) promovează parteneriatul intersectorial între instituțiile de stat, internaționale și neguvernamentale pentru un mai bun control al consumului de alcool și asigură dialogul reciproc eficient între organizațiile guvernamentale și neguvernamentale din Moldova și de peste hotare;

4) coordonează procesul de elaborare și de pledoarie pentru ajustarea legislației în domeniul controlului consumului de alcool la legislația UE și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății, precum și procesul de implementare a legislației și a documentelor de politici în domeniu;

5) facilitează colaborarea intersectorială pentru elaborarea politicilor publice destinate supravegherii și controlului consumului de alcool și prevenirii morbidității și a mortalității legate de consumul de alcool, coordonînd punerea în aplicare a acestora.

5. În activitatea sa Consiliul se conduce de prevederile legislației în vigoare și prezentul Regulament.

III. Atribuțiile conducerii și membrilor Consiliului

6. Consiliul este condus de viceprim-ministru al Republicii Moldova.

7. Președintele Consiliului exercită următoarele atribuții:

1) convoacă ședințele Consiliului;

2) conduce activitatea Consiliului;

3) semnează deciziile Consiliului și exercită controlul executării acestora;

4) exercită și alte funcții în conformitate cu prezentul Regulament.

8. Vicepreședintele Consiliului exercită funcțiile președintelui în lipsa acestuia.

9. Secretarul Consiliului, cu statut de membru al Consiliului, asigură:

1) pregătirea materialelor pentru ședințele Consiliului;

2) difuzarea deciziilor Consiliului membrilor acestuia, ministerelor, altor autorități administrative centrale și instituții interesate;

3) generalizarea rezultatelor executării deciziilor adoptate și informarea președintelui Consiliului despre aceasta;

4) elaborarea planurilor de activitate a Consiliului în baza propunerilor președintelui (vicepreședintelui), membrilor

Consiliului și autorităților publice, inclusiv prezentarea lor spre examinare la ședințele Consiliului;

5) altă activitate a Consiliului sub aspect organizatoric, analitic și informativ.

10. Membrii Consiliului sînt obligați:

1) să-și exercite atribuțiile în conformitate cu prezentul Regulament;

2) să participe la ședințele Consiliului;

3) să informeze conducerea instituțiilor pe care le reprezintă despre deciziile adoptate în cadrul ședințelor.

IV. Organizarea activității Consiliului

11. Consiliul își desfășoară activitatea în ședințe plenare organizate, cel puțin, o dată în trimestru.

12. Ședințele Consiliului sînt deliberative, dacă la ele participă majoritatea membrilor acestuia.

13. La ședințele Consiliului pot participa ca invitați și alte persoane, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice, întreprinderilor, organelor mass-media, organizațiilor nonguvernamentale, organizațiilor internaționale și ai altor beneficiari de informație, fără drept de vot.

14. Lucrările tehnice de secretariat se asigură de Centrul Național de Sănătate Publică.

15. Pentru realizarea misiunii sale, Consiliul instituie grupuri tehnice de lucru pe diferite domenii specifice, care întrunesc specialiști în domeniul controlului consumului de alcool din sectorul de stat, neguvernamental și parteneri pentru dezvoltare.

16. Sarcinile grupurilor tehnice de lucru constau în:

1) oferirea suportului tehnic în procesul ajustării cadrului legal în domeniul controlului consumului de alcool la prevederile reglementărilor Organizației Mondiale a Sănătății și la legislația UE;

2) realizarea activităților de pledoarie pentru consolidarea cadrului legal în domeniul controlului consumului de alcool, conforme cu prevederile recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății și cu legislația UE;

3) asigurarea transparenței activității Consiliului prin oferirea informațiilor și elaborarea materialelor pentru mass-media;

4) monitorizarea și evaluarea situației din domeniul controlului consumului de alcool și a implementării legislației și a documentelor de politici, identificarea problemelor de sănătate și participarea la elaborarea politicilor publice în domeniul controlului consumului de alcool.

V. Ședințele Consiliului

17. Ședințele Consiliului sînt organizate la inițiativa președintelui, vicepreședintelui Consiliului, secretariatului Consiliului, sau la solicitarea a 1/3 din membrii acestuia, cu informarea secretariatului cu o lună înainte despre această intenție.

18. Ordinea de zi a ședințelor Consiliului se întocmește de către secretar, la propunerea președintelui, și se propune membrilor Consiliului pentru completări și modificări cu cel puțin 14 zile înainte de convocarea ședinței, apoi se prezintă, spre aprobare, președintelui Consiliului cu cel puțin 7 zile înainte de convocarea ședinței.

19. Ordinea de zi definitivă se aduce la cunoștința membrilor Consiliului și, după caz, a persoanelor invitate cu cel puțin 5 zile înainte de convocarea ședinței.

20. Ședințele sînt prezidate de președintele Consiliului, în cazul absenței acestuia – de vicepreședinte.

21. Procesul-verbal al ședinței Consiliului se întocmește de către secretarul acesteia, în termen de cel mult 2 zile de la data desfășurării ședinței și se semnează de către președintele și secretarul Consiliului.

22. Anual, nu mai tîrziu de primul trimestru al anului ce urmează, se vor elabora rapoarte de monitorizare a activității Consiliului, cu examinarea în ședința Consiliului, privind activitățile întreprinse și rezultatele obținute și aprobarea

planurilor de activitate pe anul următor.

VI. Deciziile Consiliului

23. În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul adoptă decizii în problemele ce țin de competența sa.

24. Deciziile Consiliului se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului prezenți la ședință. Membrii Consiliului sînt parteneri egali, cu drepturi depline de participare și implicare în procesul de luare a deciziilor, și cu dreptul de a delega votul său reprezentanților autorizați de ei.

25. Deciziile Consiliului sînt semnate de către preșe-

dintele acestuia.

26. Deciziile Consiliului au un caracter consultativ pentru toate autoritățile publice privind asigurarea implementării Programului național privind controlul alcoolului în Republica Moldova pe anii 2012-2020, ajustarea cadrului legal în domeniul controlului consumului de alcool la prevederile reglementărilor Organizației Mondiale a Sănătății și legislației UE, precum și la stabilirea unui mecanism de implementare eficientă a activităților în domeniul controlului consumului de alcool.

420**HOTĂRÎRE**

**pentru aprobarea proiectului de lege privind
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare

proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministru economiei
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul afacerilor interne
Ministrul justiției**

Valeriu Lazăr

**Valentina Buliga
Alexei Roibu
Oleg Efrim**

Nr. 361. Chișinău, 6 iunie 2012.

421**HOTĂRÎRE**

**privind aprobarea Avizului la proiectul legii pentru
modificarea art. 75 din Codul de procedură civilă
al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

legii pentru modificarea art. 75 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Nr. 379. Chișinău, 8 iunie 2012.

422**HOTĂRÎRE**

**privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Nr. 380. Chișinău, 8 iunie 2012.

423**HOTĂRÎRE**

**privind aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru completarea Legii nr. 93-XIV din 15 iulie 1998
cu privire la patenta de întreprinzător**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

de lege pentru completarea Legii nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministru economiei
Ministrul justiției**

**Valeriu Lazăr
Oleg Efrim**

Nr. 381. Chișinău, 8 iunie 2012.

424 HOTĂRÎRE
privind aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

de lege pentru modificarea unor acte legislative.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Ministrul finanțelor**
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul agriculturii
și industriei alimentare
Ministrul justiției**Veaceslav Negruța****Valentina Buliga****Vasile Bumacov**
Oleg Efrim

Nr. 382. Chișinău, 8 iunie 2012.

425 HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru completarea articolului 44 din Legea nr.96-XVI
din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

de lege pentru completarea articolului 44 din Legea
nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,**
ministru economiei
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției**Valeriu Lazăr**
Veaceslav Negruța
Oleg Efrim

Nr. 383. Chișinău, 8 iunie 2012.

426 HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Avizului la proiectul de lege
privind indicarea prețurilor

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul

de lege privind indicarea prețurilor.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,**
ministru economiei
Ministrul justiției**Valeriu Lazăr**
Oleg Efrim

Nr. 384. Chișinău, 8 iunie 2012.

427 HOTĂRÎRE
cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Codului
contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI
din 24 octombrie 2008

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul
de lege pentru modificarea și completarea Codului contra-vențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie
2008.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Ministrul afacerilor interne**
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției**Alexei Roibu**
Veaceslav Negruța
Oleg Efrim

Nr. 385. Chișinău, 8 iunie 2012.

428**H O T Ă R Î R E****pentru aprobarea proiectului de lege privind
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare

proiectul de lege privind modificarea și completarea unor
acte legislative.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției****Valentina Buliga
Veaceslav Negruța
Oleg Efrim**

Nr. 386. Chișinău, 8 iunie 2012.

429**H O T Ă R Î R E****cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea Legii nr.200 din
16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica
Moldova**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul
de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.200din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica
Moldova.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul afacerilor interne
Ministrul justiției****Iurie Leancă
Alexei Roibu
Oleg Efrim**

Nr. 387. Chișinău, 8 iunie 2012.

430**H O T Ă R Î R E****cu privire la aprobarea Avizului la proiectul
de lege pentru modificarea și completarea
Codului contravențional al Republicii Moldova
nr.218-XVI din 24 octombrie 2008**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul
de lege pentru modificarea și completarea Codului contra-vențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie
2008.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Ministrul afacerilor interne
Ministrul justiției****Alexei Roibu
Oleg Efrim**

Nr. 388. Chișinău, 8 iunie 2012.

431**H O T Ă R Î R E****cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare

proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor
acte legislative.**PRIM-MINISTRU****Vladimir FILAT****Contrasemnează:****Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul afacerilor interne
Ministrul justiției****Iurie Leancă
Alexei Roibu
Oleg Efrim**

Nr. 389. Chișinău, 8 iunie 2012.

432 HOTĂRÎRE**cu privire la acordarea deplinei puteri domnului Valeriu LAZĂR, viceprim-ministru, ministru al economiei**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se acordă depline puteri domnului Valeriu LAZĂR, viceprim-ministru, ministru al economiei, pentru parafarea și semnarea Protocolului dintre Guvernul Republicii Moldova

și Guvernul Ungariei referitor la operarea unor modificări în Acordul privind colaborarea economică dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ungare, semnat la 23 februarie 2010 la Chișinău.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT**

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministru al afacerilor externe
și integrării europene

Iurie Leancă**Nr. 390. Chișinău, 11 iunie 2012.****433 HOTĂRÎRE****privind aprobarea Avizului asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii

cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT**

Contrasemnează:
Ministrul sănătății
Ministrul finanțelor
Ministrul justiției

Andrei Usatii
Veaceslav Negruța
Oleg Efrim

Nr. 391. Chișinău, 11 iunie 2012.**434 HOTĂRÎRE****pentru aprobarea proiectului de lege privind acceptarea Protocolului de modificare a Acordului TRIPS, încheiat la Geneva la 6 decembrie 2005**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege privind accep-

tarea Protocolului de modificare a Acordului TRIPS, încheiat la Geneva la 6 decembrie 2005.

PRIM-MINISTRU**Vladimir FILAT**

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministru al economiei
Viceprim-ministru,
ministru al afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul sănătății
Ministrul justiției

Valeriu Lazăr

Iurie Leancă
Andrei Usatii
Oleg Efrim

Nr. 392. Chișinău, 11 iunie 2012.**435 HOTĂRÎRE****cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar și acordarea deplinei puteri domnului Vitalie MARINUȚA, ministru al apărării**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar.

3. Se acordă depline puteri domnului Vitalie MARINUȚA,

ministru al apărării, pentru semnarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii

Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Iurie Leancă

Nr. 393. Chișinău, 11 iunie 2012.

436

HOTĂRÎRE

privind aprobarea Aranjamentului administrativ pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și România în domeniul securității sociale, semnat la Iași la 3 martie 2012

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Aranjamentul administrativ pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și România în domeniul securității sociale, semnat la Iași la 3 martie 2012.

2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

va notifica Ministerului Afacerilor Externe al României aprobarea Aranjamentului menționat.

3. Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Aranjamentului nominalizat.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Iurie Leancă

Valentina Buliga

Nr. 394. Chișinău, 11 iunie 2012.

437

HOTĂRÎRE

pentru aprobarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Coreea privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice, oficiale și de serviciu, întocmit la Chișinău la 8 mai 2012

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Coreea privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice, oficiale și de serviciu, întocmit la Chișinău la 8 mai 2012.

2. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica părții coreene aprobarea Acordului menționat.

3. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va întreprinde măsurile necesare în vederea realizării prevederilor Acordului nominalizat.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Iurie Leancă

Nr. 395. Chișinău, 11 iunie 2012.

438

HOTĂRÎRE

cu privire la transmiterea unor mijloace de transport

În temeiul Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116), cu modificările și completările ulterioare, Legii nr.523-XIV din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.124-125, art.611), cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90-93, art.401), cu modificările

și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se transmit, cu titlu gratuit, cu acordul consiliilor locale respective, din proprietatea publică a statului (Baza Auto a Parlamentului Republicii Moldova) în proprietatea publică a următoarelor unități administrativ-teritoriale:

satul Fetești, raionul Edineț – automobilul GAZ 3102, nr. motorului 62879, nr. șasiului 31020010111223, anul fabricării 2001;

satul Hagimus, raionul Căușeni – automobilul GAZ 3102, nr. motorului Y01063381, nr. șasiului 31020010111489,

anul fabricării 2001.

2. Transmiterea mijloacelor de transport se va efectua conform Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor de stat, a subdiviziunilor lor, clădirilor, edificiilor, mijloacelor fixe și altor active,

PRIM-MINISTRU

Nr. 396. Chișinău, 11 iunie 2012.

aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.688 din 9 octombrie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.10, art.45), cu modificările și completările ulterioare.

3. Instituțiile nominalizate în prezenta hotărîre vor perfecta, în modul stabilit, documentele ce se impun.

Vladimir FILAT

439

HOTĂRÎRE

cu privire la Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor

Ca urmare a audierii raportului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică asupra proiectului de act normativ „Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor” și în temeiul art.13¹ alin.(2) lit.a) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24 octombrie 2002, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Nr. 397. Chișinău, 11 iunie 2012.

1. Se acceptă aprobarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor.

2. Ministerul Economiei va urgenta definitivarea și prezentarea, pentru examinare în ședință de Guvern, a proiectului de lege cu privire la energia termică.

Vladimir FILAT

Valeriu Lazăr

440

HOTĂRÎRE

pentru aprobarea unor norme sanitar-veterinare privind controlul și reducerea prevalenței salmonelelor în efectivele de animale

În conformitate cu prevederile Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 51-54, art. 153) cu modificările și completările ulterioare, precum și în vederea supravegherii, prevenirii și controlului zoonozelor în raport cu sănătatea animalelor, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, conform anexei nr. 1;

Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia Gallus gallus, conform anexei nr. 2;

Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la curcani, conform anexei nr. 3;

Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la găinile ouătoare din specia Gallus gallus, conform anexei nr. 4;

Norma sanitar-veterinară privind utilizarea metodelor specifice de control al salmonelei la păsările de curte, conform anexei nr. 5.

2. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, conform limitelor de competență legală.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Nr. 398. Chișinău, 11 iunie 2012.

Vladimir FILAT

Vasile Bumacov

Anexa nr. 1
la Hotărîrea Guvernului nr. 398
din 11 iunie 2012

**Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelei
și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar**

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare sînt armonizate cu prevederile Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 2160/2003 din 17 noiembrie 2003 privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici, prezenți în rețeaua alimentară (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 325, pag. 1 din 12 decembrie 2003), modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) nr. 517/2011 al Comisiei din 25 mai 2011 (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 138, pag. 45 din 26 mai 2011).

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar (în continuare – Normă sanitar-veterinară) stabilește măsuri adaptate și eficiente pentru depistarea și controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici la întreprinderile de producere, prelucrare și distribuire a produselor de origine animală, precum și obiectivul de reducere a tuturor serotipurilor de salmonele, termenul de atingere a obiectivului și programul de teste pentru verificarea atingerii obiectivului trasat.

2. Prezenta Normă sanitar-veterinară stipulează următoarele:

a) trasarea unor obiective vizînd reducerea prevalenței anumitor zoonoze în rîndul populațiilor de animale la nivelul producției primare și, în caz de necesitate, în funcție de zoonoza sau de agentul zoonotic respectiv, în alte stadii ale lanțului tehnologic, precum și în hrana animalelor;

b) adoptarea unor programe specifice de control stabilite de stat și de proprietarii de exploatații din sectorul agroalimentar și al nutriției animalelor;

c) elaborarea regulilor specifice privind anumite metode de control aplicate în vederea reducerii prevalenței unor zoonoze și agenți zoonotici;

d) elaborarea regulilor privind realizarea și importul unor animale și produse de origine animală.

3. Norma sanitar-veterinară nu se aplică producției primare pentru:

a) uz casnic;

b) aprovizionarea directă, de către producător, a consumatorului final sau comercializarea cu amănuntul pe plan local, furnizînd direct consumatorului final mici cantități de produse primare.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va stabili procedura de realizare a prevederilor lit.b) din prezentul punct, luînd în considerare necesitatea atingerii obiectivelor trasate.

4. Prezenta Normă sanitar-veterinară se aplică fără a aduce atingere unor dispoziții specifice privind sănătatea animală, nutriția animalelor, igiena alimentară, bolile transmisibile la om, sănătatea și securitatea la locul de muncă, geniul genetic și encefalopatiile spongiforme transmisibile.

5. În prezenta Normă sanitar-veterinară se utilizează noțiunile din Legea nr. 78-XV din 18 martie 2004 privind produsele alimentare, în special din Regulamentul privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 264 din 12 aprilie 2011, precum și următoarele noțiuni:

efectiv – un animal sau mai multe animale care trăiesc într-o exploatație care constituie o unitate epidemiologică;

efectiv de păsări domestice (de curte) – totalitatea

păsărilor domestice care au același statut sanitar, sînt întreținute în același local sau aceeași împrejurime, care împart același volum de aer în baterii și care constituie o unitate epidemiologică.

Capitolul II

Sarcinile de bază ale autorităților naționale competente

6. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin intermediul Agenției Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală (în continuare – Agenția) colaborează, prin crearea grupurilor de lucru, cu autoritățile naționale competente pentru a garanta buna aplicare a prevederilor prezentei Norme sanitar-veterinare.

7. Agenția:

a) elaborează, în comun cu autoritățile naționale competente, în limitele competențelor legale, programe naționale de control pentru fiecare din zoonozele și agenții zoonotici prevăzuți în prezenta Normă sanitar-veterinară și înaintează modificările necesare, în special, pornind de la datele colectate și rezultatele obținute;

b) colectează datele necesare pentru evaluarea mijloacelor investite și rezultatele obținute în cadrul executării programelor de control naționale prevăzute în prezenta Normă sanitar-veterinară și prezintă, în fiecare an, autorităților competente internaționale, aceste date și rezultate, inclusiv rezultatele oricărei anchete eventual realizate, ținînd cont de cerințele din Regulamentul privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 264 din 12 aprilie 2011;

c) anual și, în caz de necesitate, face, în comun cu autoritățile naționale competente, schimbul reciproc de informații privind situația epizootică și epidemică, rezultatele și măsurile întreprinse întru realizarea programelor naționale de control pentru fiecare zoonoză la speciile și categorii de animale;

d) efectuează, cu regularitate, în limitele competențelor și condițiilor stabilite de lege, controale în localurile întreprinderilor din sectorul produselor alimentare de origine animală și, în caz de necesitate, al furajelor pentru animale, pentru verificarea respectării prevederilor prezentei Norme sanitar-veterinare;

e) în baza rezultatelor din primul an de punere în aplicare a programelor de control naționale aprobate, propune revizuirea obiectivelor stabilite în prezenta Normă sanitar-veterinară.

Capitolul III

Obiective vizînd diminuarea prevalenței zoonozelor și agenților zoonotici

8. 1) La stabilirea obiectivelor în vederea diminuării prevalenței tuturor serotipurilor de salmonele relevante din punctul de vedere al sănătății publice la șeptelurile reproducătoare de Gallus gallus, de găini ouătoare, de pui de carne și de curci, la efectivele de porci pentru tăiere și la efectivele reproducătoare de porcine specificate în anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, Agenția trebuie să ia în considerare:

a) experiența acumulată în cadrul realizării măsurilor la nivel național;

b) informațiile transmise organismelor internaționale pentru siguranța produselor alimentare, în conformitate cu cerințele actelor legislative internaționale existente în domeniul respectiv și, îndeosebi, informațiile obținute în conformitate cu cerințele din Regulamentul privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici, aprobat prin

Hotărîrea Guvernului nr. 264 din 12 aprilie 2011;

c) criteriile generale și criteriile specifice ce vizează zoonoza sau agentul zoonotic respectiv.

2) Criteriile generale ce vizează zoonoza sau agentul zoonotic respectiv includ:

a) frecvența lor în rândul populațiilor animale și umane și în sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor;

b) gradul de gravitate al acestora pentru om;

c) consecințele lor economice pentru sănătatea animală și sănătatea omului, precum și pentru întreprinderile din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor;

d) tendințele epidemiologice la animal și la om, precum și în sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor;

e) avizele științifice ale instituțiilor specializate;

f) progresele tehnologice privind posibilitatea aplicării diferitelor tipuri de control existente;

g) dispozițiile și tendințele privind modul de creștere și metodele de producție.

3) La stabilirea serotipurilor de salmonelă, relevante din punctul de vedere al sănătății publice, pentru care se vor trasa obiective, trebuie luate în considerare următoarele criterii specifice:

a) serotipurile cele mai frecvente de salmonelă în salmonelozele umane în baza datelor colectate prin intermediul sistemelor internaționale de supraveghere;

b) prezența serotipului în populațiile de animale respective și în hrana animalelor;

c) faptul că un serotip prezintă o capacitate de a se răspîndi rapid și de a provoca boli la animale și la om;

d) gradul de agravare a virulenței unui serotip, de exemplu, acesta devine mai invaziv sau mai rezistent la terapiile utilizate pentru tratamentul infecțiilor la om.

9. Obiectivele prevăzute de prezenta Normă sanitar-veterinară conțin:

a) expresia numerică a procentului maximal de unități epidemiologice care au rămas pozitive;

b) expresia numerică a procentului minimal de reducere a numărului de unități epidemiologice care au rămas pozitive;

c) termenul maximal de atingere a obiectivului trasat;

d) identificarea unităților epidemiologice care au rămas pozitive, prevăzute la lit. a) și b) ale prezentului punct;

e) identificarea programelor de teste necesare pentru verificarea atingerii obiectivului trasat;

f) identificarea, în caz de necesitate, a tuturor serotipurilor sau a altor subtipuri de salmonelă relevante din punctul de vedere al sănătății publice, ținînd cont de criteriile generale și de criteriile specifice stabilite în pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare.

10. Obiectivele de reducere a prevalenței tuturor serotipurilor de salmonelă relevante din punctul de vedere al sănătății publice la populațiile animale sînt stabilite pentru prima dată înaintea perioadei indicate în coloana 4 anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

11. Pentru fiecare obiectiv stabilit Agenția:

a) furnizează o analiză a costurilor și avantajelor scontate, luînd în considerare, îndeosebi, criteriile generale menționate la pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare;

b) solicită ajutorul necesar pentru pregătirea acestei analize;

c) în baza rezultatelor acestei analize și avizului consiliului consultativ cu privire la rezultatele acestei analize propune stabilirea obiectivelor.

12. Prin derogare de la lit. f) pct. 9 și pct. 11 din prezenta Normă sanitar-veterinară pentru păsările de curte, în conformitate cu fiecare obiectiv privind reducerea prevalenței salmonelă, se stabilește o perioadă tranzitorie de 3 ani în fiecare caz și începe la data indicată în coloana 5 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

13. Obiectivul stabilit pentru șeptelurile reproducătoare de Gallus gallus pentru perioada tranzitorie se referă la toate cele 5 serotipuri de salmonelă din cele mai frecvente în salmoneloza umană, care sînt identificate în baza datelor colectate prin intermediul sistemelor național și internațional de supraveghere.

14. Obiectivele stabilite pentru găinile ouătoare, puii de carne și curci pentru perioada tranzitorie se referă la Salmonela enteritidis și Salmonela typhimurium și, în caz de necesitate, pot fi extinse la alte serotipuri în baza rezultatelor unei analize realizate în conformitate cu pct. 11 al prezentei Norme sanitar-veterinare.

15.1) În baza rezultatelor analizei efectuate, conform prevederilor pct. 11 din prezenta Normă sanitar-veterinară, în scopul reducerii prevalenței salmonelă printre populațiile de animale Agenția propune modificarea anexei nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, precum și a criteriilor specifice pentru stabilirea serotipurilor de salmonelă relevante din punctul de vedere al sănătății publice, prevăzute la alin. 3) pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare.

2) Modificările operate în anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară pot extinde cerințele privind stabilirea obiectivelor naționale prin completarea, diminuarea sau modificarea listei în care figurează:

a) zoonozele sau agenții zoonotici;

b) stadiile lanțului tehnologic;

c) populațiile animalelor respective.

3) Pînă la modificarea anexei nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară trebuie luate în considerare criteriile generale ce privesc zoonoza sau agentul zoonotic respectiv, stabilite la subpct.2) pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare.

4) Înaintea stabilirii unor noi obiective în vederea diminuării prevalenței zoonozelor și agenților zoonotici specificați, autoritățile competente reexaminează, în comun, realizarea obiectivelor naționale și iau măsurile necesare în conformitate cu dispozițiile prezentei Norme sanitar-veterinare.

Capitolul IV

Programe naționale de control

16. Pentru realizarea obiectivelor trasate, Agenția elaborează, pe o perioadă de cel puțin 3 ani consecutiv, programe naționale de control pentru fiecare din zoonozele și agenții zoonotici, specificați în anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, ținînd cont de repartitia geografică a zoonozelor în fiecare structură administrativ-teritorială și de posibilitățile punerii în aplicare a unor controale eficiente pentru producătorii primari și proprietarii de exploatații din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor.

17. Programele naționale de control trebuie:

1) să prevadă depistarea zoonozelor și agenților zoonotici în conformitate cu exigențele și regulile minime de eșantionare, stabilite în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

2) să identifice responsabilitățile respective ale autorității sanitar-veterinare competente și ale proprietarilor de exploatații din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor;

3) să specifice măsurile de control care urmează a fi luate în urma depistării unor zoonoze și agenți zoonotici, mai ales pentru protejarea sănătății omului, inclusiv punerea în aplicare a măsurilor specifice stipulate în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

4) să permită evaluarea progreselor înregistrate, în conformitate cu dispozițiile programelor, care să poată fi revizuite, luînd în considerare rezultatele obținute în urma depistării zoonozelor și agenților zoonotici;

5) să se refere cel puțin la următoarele stadii ale lanțului

tehnologic:

- a) producția hranei pentru animale;
- b) producția primară de animale;
- c) prelucrarea și prepararea produselor alimentare de origine animală;

6) să conțină, în caz de necesitate, dispozițiile stabilite privind metodele de testare și criteriile de evaluare a rezultatelor obținute de la cercetarea animalelor și ouălor pentru incubatie expediate în teritoriu, efectuate în cadrul controalelor oficiale prevăzute în coloana 1 anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

18. Agenția:

1) după luarea în considerare, în special, a criteriilor generale specificate la alin.2) pct. 8 din prezenta Normă sanitar-veterinară propune modificări sau completări la cerințele și normele minime de eșantionare prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

2) prezintă, organismelor internaționale la care Republica Moldova este parte:

a) în termen de 6 luni de la stabilirea obiectivelor, programele naționale de control și măsurile care trebuie întreprinse;

b) în termen de 2 luni, informațiile suplimentare pertinente și necesare solicitate pentru verificarea programului național de control, precum și modificările aduse programului aprobat anterior, în funcție de evoluția situației epizootice în țară, în special în conformitate cu rezultatele obținute, specificate la subpct. 4) pct. 17 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

c) date privind denumirea și adresa laboratorului național de referință pentru depistarea tuturor serotipurilor de salmonela, relevante din punctul de vedere al sănătății publice, conform anexei nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

Capitolul V

Programe de control ale proprietarilor de exploatații din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor

19. Autoritatea sanitar-veterinară competentă teritorială, în comun cu proprietarii de exploatații din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor sau organizațiile lor reprezentative, în funcție de specificul exploatației, trebuie:

a) să elaboreze programe de control care să se refere, pe cât e posibil, la toate stadiile producției, prelucrării și distribuției;

b) să prezinte Agenției spre coordonare programele lor de control și orice modificare a acestora și să le includă în Programul de control național;

c) să comunice sistematic Agenției rezultatele programelor lor de control;

d) să informeze Agenția despre modificările aduse programului aprobat anterior, în funcție de evoluția situației epizootice în exploatație.

20. Agenția:

a) aprobă programele de control prezentate, dacă acestea corespund cerințelor aplicabile, prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară, și obiectivelor programului de control național respectiv;

b) întocmește și actualizează lista programelor de control aprobate ale proprietarilor de exploatații din sectoarele agroalimentar și al nutriției animalelor sau ale organizațiilor lor reprezentative;

c) solicită, în termen de 2 luni, informațiile suplimentare pertinente și necesare pentru Programul național de control.

Capitolul VI

Metode speciale de control

21. Metodele speciale de control trebuie să fie aplicate pentru reducerea prevalenței zoonozelor și a agenților

zoonotici în stadiul producției primare a animalelor și în alte stadii ale lanțului tehnologic.

22. Agenția:

a) aprobă modul de folosire a metodelor speciale de control, documentele și procedurile necesare, precum și cerințele minime aplicabile metodelor speciale de control;

b) decide excluderea anumitor metode speciale de control din programele de control.

23. Dispozițiile prezentului capitol, cu excepția celor de la lit. b) pct. 22 din prezenta Normă sanitar-veterinară, nu se aplică metodelor care utilizează substanțe sau tehnici ce cad sub incidența legislației privind nutriția animalelor, aditivi furajeri și medicamentele de uz veterinar.

Capitolul VII

Importuri

24. Începând cel târziu cu termenul menționat în coloana 5 din anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, înainte de expediere animalele vii sau ouăle pentru incubatie din întreprinderea sectorului agroalimentar de origine, șeptelurile de păsări și efectivele de origine se supun unor teste de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, conform cerințelor echivalente specificate în anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

Data și rezultatul testelor se indică în certificatele sanitar-veterinare respective.

25. Autoritatea competentă a țării importatoare verifică dacă rezultatele testelor efectuate în țara de origine (expediere):

a) corespund criteriilor prevăzute în programul său național, stabilind reguli specifice privind aceste criterii;

b) incluse în certificatele sanitar-veterinare respective ale loturilor de animale și de ouă pentru incubatie corespund criteriilor în ceea ce privește salmonela aplicate loturilor expediate pe teritoriul propriu în cadrul programului său național aprobat.

26. Începând cu termenele specificate în coloana 5 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, includerea sau menținerea în listele țărilor autorizate să importe animale sau ouă pentru incubatie, precum și a speciilor sau categoriei respective, se face la prezentarea unui program aprobat echivalent cu cel prevăzut de prezenta Normă sanitar-veterinară și în baza garanțiilor echivalente cu cele prevăzute în prezenta Normă sanitar-veterinară.

27. Programul țării exportatoare trebuie să precizeze garanțiile oferite de statul respectiv în domeniul inspecțiilor și controalelor referitoare la zoonoze și agenți zoonotici, care trebuie să fie cel puțin echivalente cu garanțiile prevăzute în prezenta Normă sanitar-veterinară.

28. Aceste programe sunt acceptate de către Agenție în cazul în care echivalența măsurilor pe care le conțin și a exigențelor pertinente aplicabile este obiectiv demonstrată.

Alte garanții decât cele prevăzute în prezenta Normă sanitar-veterinară pot fi acordate în măsura în care acestea nu sînt mai favorabile decât cele aplicabile pe teritoriul său.

29. Agenția solicită informații privind termenele de prezentare și aprobare a programelor în vederea verificării echivalenței acestora cu programele naționale:

a) de la autoritatea competentă a țării cu care se întrețin relații comerciale sistematice;

b) în termenele prevăzute la pct. 18 din prezenta Normă sanitar-veterinară de la autoritatea competentă a țării cu care se inițiază stabilirea relațiilor comerciale.

Capitolul VIII

Laboratoare de referință

30. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar este laboratorul național de referință pentru analiză și teste de depistare a tuturor serotipurilor de salmonela, relevante din

punctul de vedere al sănătății publice, în ceea ce privește sănătatea animalelor și siguranța produselor de origine animală, precum și sănătatea publică veterinară.

31. Servicul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este laboratorul național de referință pentru analiză și teste de depistare a tuturor serotipurilor de salmonela, relevante din punctul de vedere al sănătății publice, în ceea ce privește sănătatea omului și siguranța produselor de origine nonanimală.

32. Autoritățile centrale de specialitate desemnează, în limitele competențelor legale, laboratoarele teritoriale pentru efectuarea analizei și testelor de depistare a tuturor serotipurilor de salmonela, relevante din punctul de vedere al sănătății publice specificate în coloana 1 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

33. Laboratoarele naționale de referință pentru efectuarea analizei și testelor de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, în limitele competențelor legale:

a) coordonează activitățile laboratoarelor teritoriale, responsabilitățile și sarcinile acestora;

b) anual, pînă la 15 martie, și, în caz de necesitate, fac schimb reciproc de informații privind rezultatele analizei și testelor de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, efectuate pe dimensiunea animală și umană;

c) informează autoritățile centrale de specialitate despre rezultatele analizei și testelor de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici.

Capitolul IX

Autorizarea laboratoarelor, criterii de calitate și metode aprobate de testare

34. În scopul analizei eșantioanelor pentru depistarea zoonozelor și agenților zoonotici, specificați în coloana 1 anexa nr.1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, laboratoarele participante la programele de control:

a) sînt desemnate de autoritatea competentă;

b) aplică un sistem de asigurare a calității, conform cerințelor internaționale actuale, în termen de cel tîrziu 24 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare sau de 24 luni de la includerea a noi zoonoze sau agenți zoonotici în coloana 1 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

35. Laboratoarele teritoriale pentru efectuarea analizei și testelor de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, specificați în coloana 1 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, participă cu regularitate la testele de depistare comune, organizate sau coordonate de Centrul Republican de Diagnostic Veterinar.

36. Testele de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, prevăzuți în coloana 1 anexa nr. 1 la prezenta Normă sanitar-veterinară, se bazează pe metodele și procedeele recomandate de organisme internaționale ce servesc drept metode de referință, aprobate la nivel național de către autoritatea competentă.

Pot fi utilizate și alte metode de testare aprobate la nivel național de către autoritățile competente, cu condiția că au fost validate conform regulilor recunoscute la nivel internațional și oferă rezultate echivalente cu cele obținute prin metoda de referință respectivă.

Capitolul X

Măsurile executorii, rapoarte și controale internaționale

37. Autoritățile sanitar-veterinare competente adoptă, în comun, măsuri tranzitorii sau măsuri executorii corespunzătoare, inclusiv modificări necesare în certificatele sanitar-veterinare respective.

38. Agenția prezintă:

a) Guvernului, în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare, un raport privind măsurile luate pentru controlul zoonozelor și agenților

zoonotici și eficiența acestor măsuri și publicarea ulterioară a acestora pe pagina oficială a Agenției;

b) cu regularitate, Organizației Internaționale de Sănătate Animală (OIE) rapoarte privind situația epizootică și măsurile întreprinse și publicarea ulterioară a acestora pe pagina oficială a Agenției.

39. Experții internaționali, în comun cu Agenția, efectuează controale la fața locului, pentru a se asigura că dispozițiile prezentei Norme sanitar-veterinare, regulile și măsurile de salvagardare adoptate se aplică uniform, și informează Agenția despre rezultatele controalelor efectuate.

40. Agenția acordă tot sprijinul necesar experților internaționali pentru îndeplinirea sarcinilor trasate.

Capitolul XI

Supravegherea tuturor serotipurilor de salmonela, relevante din punctul de vedere al sănătății publice

Secțiunea 1

Cerințe generale aplicate programelor naționale de control

41. Programul național de control trebuie:

1) să ia în considerare zoonoza și/sau agentul zoonotic respectiv, precum și situația specială din țară;

2) să enunțe obiectivul său, luînd în considerare amploarea zoonozei sau a agentului zoonotic în cauză;

3) să corespundă exigențelor minime de eșantionare stabilite în secțiunea 2 din prezentul capitol și în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară;

4) în caz de necesitate, să corespundă cerințelor specifice stabilite în secțiunile 1-5 din prezentul capitol;

5) să precizeze, în general:

a) prezența zoonozei sau agentului zoonotic în cauză în țară, făcîndu-se, în mod specific, trimitere la rezultatele obținute în cadrul supravegherii prevăzute la capitolul II al Regulamentului privind monitorizarea zoonozelor și agenților zoonotici, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 264 din 12 aprilie 2011;

b) zona geografică sau, dacă este necesar, unitățile epizootice în care trebuie pus în aplicare programul;

c) structura și organizarea autorităților competente respective;

d) laboratoarele autorizate unde sînt analizate eșantioanele prelevate în cadrul programului;

e) metodele utilizate pentru depistarea zoonozelor sau agenților zoonotici;

f) controalele oficiale (inclusiv schemele de eșantionare) la nivelul nutriției animalelor, șeptelului de păsări și/sau al efectivelor;

g) controalele oficiale (inclusiv schemele de eșantionare) în alte stadii ale circuitului alimentar;

h) măsurile luate de autoritățile sanitar-veterinare competente în ceea ce privește animalele sau produsele la care au fost depistate zoonoze sau agenți zoonotici, în special pentru protejarea sănătății publice, inclusiv toate măsurile de prevenire care sînt luate, ca, de exemplu, vaccinarea;

i) legislația națională în domeniu, inclusiv dispozițiile naționale privind activitățile prevăzute la lit. b) pct. 3 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

j) ajutoarele financiare acordate proprietarilor de exploatații din sectoarele agroalimentar și nutriției animalelor în cadrul programului de control național;

6) să precizeze, în cazul întreprinderilor din sectorul agroalimentar și nutriției animalelor la care se referă programul:

a) structura de producție a speciilor avute în vedere și produselor care derivă din acestea;

b) structura producției de hrană pentru animale;

c) ghidurile referitoare la bunele practici în domeniul creșterii animalelor sau alte orientări (obligatorii sau facultative) care definesc cel puțin gestionarea igienei în exploatații, măsurile destinate prevenirii apariției de infecții introduse de animale, hrana pentru animale, apa potabilă, persoanele care lucrează în exploatații și igiena în cadrul transportului animalelor la destinație și la plecarea din exploatații;

- d) controlul sanitar-veterinar de rutină în exploatații;
- e) înregistrarea exploatațiilor;
- f) păstrarea de registre în exploatații;
- g) documentele care trebuie să însoțească expedierile de animale;
- h) celelalte măsuri pertinente destinate să garanteze trasabilitatea animalelor.

Secțiunea 2

Cerințe minime de eșantionare

42. Conform programului de control respectiv aprobat, medicul veterinar de liberă practică împuternicit la exploatație prelevă și expediază eșantioane în vederea realizării testelor de depistare a zoonozelor și agenților zoonotici, specificați în coloana 1 anexa nr.1, din contul bugetului de stat, cu respectarea cerințelor minime de eșantionare, indicate în anexa nr. 2 la prezenta Normă sanitar-veterinară.

43. Exigențele stabilite la pct. 42 al prezentei Norme sanitar-veterinare se aplică fără a aduce atingere cerințelor privind inspecția *ante mortem*.

44. Trebuie înregistrate rezultatele analizei, precum și:

- a) data și locul de eșantionare;
- b) identificarea șeptelului de păsări/efective.

45. Testele imunologice nu pot fi utilizate în cazul în care animalele au fost vaccinate, cu excepția cazului în care s-a demonstrat că vaccinul folosit nu interferează cu metoda de test aplicată.

Secțiunea 3

Cerințe specifice privind efectivele de reproducție din specia *Gallus gallus* și curcanii de reproducție

46. Măsurile prevăzute în prezenta secțiune se aplică în cazul:

a) depistării prezenței *Salmonella enteritidis* sau a *Salmonella typhimurium* într-un efectiv de reproducție din specia *Gallus gallus* sau de curcani de reproducție prin analiza probelor prelevate conform secțiunii 2 din prezentul capitol sau, conform programelor de teste stabilite în Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia *Gallus gallus* și Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la curcani, aprobate prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 2 și, respectiv, anexa nr. 3);

b) prezenței *Salmonella enteritidis* sau *Salmonella typhimurium* în eșantioanele prelevate conform secțiunii 2 din prezentul capitol depistate prin metoda de analiză utilizată, aprobată de autoritatea competentă;

c) confirmării suspiciunii prezenței *Salmonella enteritidis* sau *Salmonella typhimurium* în alte condiții prin analiza eșantioanelor, prelevate conform secțiunii 2 din prezentul capitol.

47. Ouăle neincubate din șeptel trebuie distruse.

Aceste ouă pot fi utilizate pentru consumul uman în cazul în care sînt tratate, astfel încît să se garanteze eliminarea *Salmonella enteritidis* și *Salmonella typhimurium*, conform cerințelor privind igiena produselor alimentare de origine animală.

48. Toate păsările din șeptel, inclusiv puii de o zi, trebuie sacrificate sau distruse, astfel încît să se reducă cît mai mult posibil riscul propagării salmonelei.

Sacrificarea trebuie să se realizeze conform cerințelor

privind igiena produselor alimentare de origine animală.

Produsele derivate din aceste păsări pot fi plasate pe piață pentru consumul uman, conform cerințelor privind igiena produselor alimentare de origine animală și prevederilor secțiunii 5 din prezentul capitol.

49. Produsele nedestinate consumului uman trebuie utilizate sau eliminate conform Regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 315 din 26 aprilie 2010.

50. Ouăle pentru incubatie provenind din șeptelurile infectate cu *Salmonella enteritidis* sau *Salmonella typhimurium*, inclusiv din cuibar, trebuie distruse sau tratate, conform Regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 315 din 26 aprilie 2010.

Toate referințele la *Salmonella typhimurium* din această secțiune vor include, de asemenea, *Salmonella typhimurium* monofazică a cărei formulă antigenică este 1,4,[5],12:i:-.

Secțiunea 4

Cerințe specifice privind efectivele de găini ouătoare

51. Ouăle nu se admit pentru consum uman direct, cu excepția celor care provin dintr-un efectiv comercial de găini ouătoare supus Programului național de control și care nu face obiectul unor restricții oficiale.

52.1) Ouăle care provin din efective cu statut veterinar necunoscut, care sînt bănuite a fi infectate sau care sînt infectate cu serotipuri de salmonela pentru care a fost stabilit un obiectiv de reducere sau care au fost identificate ca fiind sursa de infecție în cadrul unui focar specific de toxiinfecție alimentară la om, nu pot fi utilizate pentru consumul uman decît dacă sînt tratate, astfel încît să se garanteze distrugerea tuturor serotipurilor de salmonela relevante din punctul de vedere al sănătății publice, conform cerințelor privind igiena produselor alimentare.

2) Ouăle care provin din efective cu statut veterinar necunoscut, care sînt bănuite a fi infectate sau care sînt infectate cu serotipuri de *Salmonella* pentru care a fost stabilit un obiectiv de reducere sau care au fost identificate ca fiind sursa de infecție într-un focar specific de toxiinfecție alimentară la om:

a) sînt considerate ca fiind ouă de categoria B, cum sînt definite în Norma sanitar-veterinară privind comercializarea ouălor pentru consum uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 27 octombrie 2008;

b) sînt marcate cu mențiunea prevăzută în Norma sanitar-veterinară privind comercializarea ouălor pentru consum uman, care le face ușor de diferențiat de ouăle de categoria A, înainte ca acestea să fie plasate pe piață;

c) nu au acces la centrele de ambalare decît în cazul în care sînt luate măsurile adoptate pentru prevenirea posibilei contaminări încrucișate a ouălor din alte efective.

53. În cazul în care păsările provenind din efective infectate sînt sacrificate sau distruse, trebuie luate măsuri, astfel încît să se reducă riscul propagării zoonozelor pe cît posibil.

Sacrificarea se realizează conform cerințelor privind igiena produselor alimentare.

Produsele derivate din aceste păsări pot fi plasate pe piață pentru consumul uman, conform cerințelor privind igiena produselor alimentare și prevederilor secțiunii 5 din prezentul capitol.

Produsele nedestinate consumului uman trebuie utilizate sau eliminate conform Regulilor sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 315 din 26 aprilie 2010.

54. Pentru a se exclude rezultatele inițiale fals pozitive,

autoritatea competentă este abilitată să ridice restricțiile prevăzute la pct. 52 din prezenta Normă sanitar-veterinară:

1) în urma unei investigații epidemiologice asupra focarelor de toxinfecție alimentară, efectuată conform prevederilor Regulamentului privind monitorizarea zoonozelor și agenților zoonotici, efectivul de găini ouătoare nu este identificat ca fiind sursa de infecție pentru oameni, prin consumul de ouă sau produse din ouă;

2) efectivul este supus programului național de control și prezența serotipurilor de salmonela pentru care a fost stabilit un obiectiv de reducere nu este confirmată prin următorul protocol de recoltare de probe efectuat de către autoritatea competentă:

a) analiza separată a 7 probe, inclusiv colectarea pentru analiză cite un subeșantion de 25 de grame din fiecare probă de materie fecală și praf, într-un laborator desemnat pentru detectarea și serotipizarea salmoneliei, print-o metodă aprobată;

b) investigația bacteriologică a cecurilor și a oviductelor a 300 de păsări; sau

c) investigația bacteriologică a cojii și a conținutului a

4 000 de ouă din fiecare efectiv, în loturi de maximum 40 de ouă.

55. Pe lângă recoltarea de probe prevăzută la subpct. 2) pct. 54 al prezentei Norme sanitar-veterinare, autoritatea competentă va verifica absența utilizării de substanțe antimicrobiene care ar putea afecta rezultatul analizelor probelor.

Secțiunea 5

Exigente specifice privind carnea proaspătă

56. Carnea proaspătă provenind de la animalele enumerate în anexa nr. 1 la prezenta Norma sanitar-veterinară nu va putea fi introdusă pe piață pentru consumul uman, dacă nu satisface următorul criteriu:

„Salmonela: absentă în 25 de grame/produs”.

57. Autoritățile competente naționale stabilesc, în comun, reguli detaliate, precizând, îndeosebi, schemele de eșantionare și metodele de analiză.

58. Criteriul prevăzut la pct. 56 al prezentei Norme sanitar-veterinare nu se aplică cărnii proaspăt de pasăre, destinată unui tratament termic industrial sau oricărui alt tratament capabil să nimicească salmonela, conform cerințelor privind igiena produselor alimentare.

Anexa nr. 1

la Norma sanitar-veterinară privind
controlul salmoneliei și al altor agenți
zoonotici specifici circuitului alimentar

Zoonozele și agenții zoonotici cu referință la care sînt trasate obiective de reducere a prevalenței

Zoonoza sau agentul zoonotic	Populația de animale	Stadiul circuitului alimentar	Termenul la care trebuie fixat obiectivul *)	Termenul de la care trebuie să se efectueze testul
1	2	3	4	5
	Șepteluri reproducătoare de <i>Gallus gallus</i>	Producție primară	18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4
Toate serotipurile de salmonela, relevante din punctul de vedere al sănătății publice	Găini ouătoare	Producție primară	24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4
	Pui de carne	Producție primară	36 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4
	Curci	Producție primară	48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4
	Efective de porci pentru tăiere	Sacrificare	48 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4
	Efective reproducătoare de porcine	Producție primară	60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei Norme sanitar-veterinare	18 luni de la data menționată la coloana 4

* Aceste date pornesc de la principiul că datele comparabile privind prevalența vor fi disponibile cel puțin 6 luni înainte de trasarea obiectivului.

Anexa nr. 2
la Norma sanitar-veterinară privind
controlul salmonelii și al altor agenți
zoonotici specifici circuitului alimentar

Cerințe minime de eșantionare

Zoonoza sau agentul zoonotic	Populația de animale	Etapele de producție la care trebuie efectuată eșantionarea
1	2	3
Toate serotipurile de salmonelă, relevante din punctul de vedere al sănătății publice	Șepteluri reproducătoare de <i>Gallus gallus</i>	
	Șepteluri de fermă	Pui de o zi
		Păsări de 4 săptămâni
		2 săptămâni înainte de începerea ouatului sau la trecerea în încăperea pentru ouat
	Șepteluri de animale adulte de reproducere	O săptămână din două în perioada de ouat
	Găini ouătoare: șepteluri de fermă	pui de o zi
	șepteluri de păsări ouătoare	Puicute de 2 săptămâni înainte de începerea ouatului sau de trecerea în încăperea pentru ouat
		Toate cele 15 săptămâni în perioada de ouat
Toate serotipurile de salmonelă, relevante din punctul de vedere al sănătății publice	Pui de carne	Păsări scoase pentru sacrificare *)
	Curci	Păsări scoase pentru sacrificare *)
	Efective de porci:	
	porci de fermă	Animale scoase pentru sacrificare sau carcase la abator
	porci pentru sacrificare	

* Rezultatele analizei eșantioanelor trebuie să fie cunoscute înainte de trimiterea animalelor la abator.

Anexa nr. 2
la Hotărîrea Guvernului nr. 398
din 11 iunie 2012

**Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței
anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere
din specia *Gallus gallus***

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare sînt armonizate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 200/2010 al Comisiei din 10 martie 2010 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul UE de reducere a prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la efectivele reproducătoare adulte din specia *Gallus gallus* (JO L 61, 11 martie 2010, p. 1), modificat prin Regulamentul (UE) nr. 517/2011 al Comisiei din 25 mai 2011 (JO, L 138, pag. 45 din 26 mai 2011).

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia *Gallus gallus* (în continuare – Normă sanitar-veterinară) trasează obiectivul și stabilește Programul de teste necesar pentru verificarea realizării

obiectivului de reducere a *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium*, inclusiv *Salmonella typhimurium* monofazică a cărei formulă antigenică este 1,4,[5],12:i:-, și *Salmonella Virchow* (în continuare – salmonelle relevante) în efectivele de animale de reproducție adulte din specia *Gallus gallus*.

2. Obiectivul de reducere a salmonelilor relevante în efectivele de cel puțin 250 de animale reproducere adulte din specia *Gallus gallus* (în continuare – efectivele de reproducere), care rămîn pozitive, este atingerea unei valori mai mici sau egale cu una la sută.

La un număr mai mic de 100 de efective de reproducere, poate rămîne pozitiv cel mult un singur efectiv de animale de reproducere adulte.

3. Agenția va revizui obiectivul stabilit la pct. 2 al prezentei Norme sanitar-veterinare, ținînd seama de rezultatele din primul an de punere în aplicare a programelor

naționale de control elaborate în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1).

Capitolul II

Programul de teste necesar pentru verificarea realizării obiectivului de reducere a salmonelelor relevante în efectivele de reproducere din specia Gallus gallus

Secțiunea 1

Locul, frecvența și statutul prelevării de probe

4. Prelevarea de probe:

1) trebuie să cuprindă toate efectivele de reproducere;

2) se efectuează:

a) la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației;

b) în cadrul controalelor oficiale.

5. 1) Prelevarea de probe la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației se efectuează o dată la două săptămâni, în locul ales de autoritatea sanitar-veterinară competentă, fie:

a) în eclozionator; sau

b) în exploatație.

2) Autoritatea sanitar-veterinară competentă decide aplicarea:

a) uneia dintre opțiunile menționate la lit. a) sau b) subpunct. 1) din prezentul punct întregului program de teste pentru toate efectivele de reproducție de pui de carne; și

b) uneia dintre aceste opțiuni pentru efectivele de reproducție de păsări ouătoare.

3) Prelevarea de probe din cadrul exploatațiilor care exportă sau comercializează, în principal ouă pentru incubatie în alte țări, are loc la exploatație în orice împrejurări.

4) În cazul prelevării de probe la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației și depistării serotipurilor de salmonela relevante, laboratorul care efectuează analizele notifică imediat autorității sanitar-veterinare competente, precum și proprietarului sau deținătorului exploatației respective.

5) În cazul în care obiectivul a fost atins în cel puțin doi ani calendaristici consecutivi, durata perioadei dintre prelevările de probe în exploatație se poate prelungi pînă la trei săptămâni, în funcție de decizia autorității sanitar-veterinare competente.

6) În cazul detectării unui efectiv pozitiv în exploatație și/sau în orice alt caz de suspexie autoritatea sanitar-veterinară competentă poate decide reluarea intervalului de testare de două săptămâni.

6. Fără a aduce atingere prevederilor menționate la lit. b) și c) din pct. 46 al Normei sanitar-veterinare privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobate prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1) prelevarea de probe oficială se efectuează:

1) din eclozionator, în cazul prelevării probelor la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației:

a) în eclozionator - o dată la șaisprezece săptămâni;

b) în exploatație - de două ori pe durata ciclului de producție, și anume prima dată în termen de patru săptămâni de la începutul perioadei de depunere a ouălor sau de la trecerea în unitatea de depunere a ouălor și a doua oară spre sfîrșitul perioadei de depunere a ouălor, cel mai devreme cu opt săptămâni înainte de terminarea ciclului de producție;

c) o prelevare de probe de confirmare în exploatație, în cazul depistării salmonelei relevante în probele prelevate din eclozionator;

2) din exploatație, în cazul prelevării probelor la inițiativa

proprietarului sau deținătorului exploatației o prelevare de probe de rutină de trei ori în cursul ciclului de producție:

a) în termen de patru săptămâni de la începutul perioadei de depunere a ouălor sau de la trecerea în unitatea de depunere a ouălor;

b) spre sfîrșitul perioadei de depunere a ouălor, cel mai devreme cu opt săptămâni înainte de terminarea ciclului de producție;

c) în cursul ciclului de producție, într-un moment suficient de îndepărtat de prelevările menționate la lit. a) și b) ale prezentului subpunct.

7. 1) Prin derogare de la dispozițiile pct. 6 al prezentei Norme sanitar-veterinare, în cazul în care obiectivul a fost atins în cel puțin doi ani calendaristici consecutivi, autoritatea competentă poate înlocui prelevările de probe de rutină cu prelevări de probe:

a) la exploatație o dată, în orice moment al ciclului de producție, și o dată pe an la eclozionator; sau

b) la exploatație de două ori, în orice moment, la o distanță suficientă în timp în decursul ciclului de producție.

2) Prelevarea de probe efectuată de autoritatea sanitar-veterinară competentă poate înlocui o prelevare de probe la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației.

Secțiunea 2

Protocolul de eșantionare

8. 1) Prelevarea de probe din eclozionator:

a) prevede cel puțin o probă de la un efectiv de reproducție la fiecare prelevare de probe;

b) trebuie programată într-o zi de ecloziune, atunci cînd probele de la toate efectivele de reproducție sînt disponibile și toate materialele din toate eclozionatoarele din care sînt luați pui eclozați în ziua prelevării de probe ar trebui să contribuie la setul de probe în mod proporționat;

c) prevede prelevarea a două probe de la efectiv, dacă sînt peste 50 000 de ouă de la un efectiv în eclozi-onatoare.

2) Această probă conține cel puțin:

a) o probă compozită de garnituri de coșuri pentru ecloziune murdărite în mod vizibil, prelevate aleatoriu din cinci coșuri pentru ecloziune distincte sau din cinci locuri diferite ale eclozionatorului, pentru atingerea unei suprafețe totale de cel puțin 1 m², iar în cazul în care ouăle destinate incubatiei dintr-un efectiv de reproducție ocupă mai mult de un eclozionator, se prelevează o astfel de probă compozită din fiecare, pînă la un număr de cinci eclozionatoare; sau

b) o probă prelevată cu unul sau mai multe tampoane umede de material textil, formînd în total o suprafață de cel puțin 900 cm², prelevată imediat după mutarea puilor de pe întreaga suprafață de la fundul a cel puțin cinci coșuri pentru ecloziune în total sau din puful din cinci locuri, inclusiv de pe podea, în toate dintre cele pînă la cinci eclozionatoare cu ouă eclozate din efectiv, garantînd că se prelevează cel puțin o probă pentru fiecare efectiv de la care provin ouăle; sau

c) 10 g de coji de ouă sparte se prelevează dintr-un total de 25 de coșuri pentru ecloziune diferite (și anume, 250 g pentru proba inițială) în pînă la cinci eclozionatoare cu ouă eclozate din efectiv, care sînt zdrobite, amestecate și se prelevează o subprobă de 25 g pentru testări.

3) Procedura prevăzută la alin. 2 al prezentului punct se aplică prelevării de probe realizate la proprietarul sau deținătorul exploatației, precum și prelevării de probe oficiale.

4) Nu este obligatoriu să se includă un eclozionator cu ouă provenind de la efective diferite, dacă cel puțin 80 % din ouă se află în alte eclozionatoare care au fost supuse prelevării de probe.

9. Prelevarea de eșantioane din exploatație la inițiativa

proprietarului sau deținătorului exploatației constă, în principal, din eșantioane de materii fecale, avînd drept scop depistarea unei prevalențe de 1 % în cadrul efectivului, cu o limită de încredere de 95 %, prezentate în una dintre următoarele forme:

- a) probă compozită de materii fecale;
- b) probă de încălțăminte de protecție și/sau de praf;
- c) probă de materii fecale amestecate.

10. 1) Proba compozită de materii fecale, fiecare constînd în probe distincte de materii fecale proaspete, numărul cărora este în raport cu numărul de păsări, cîntărind fiecare cel puțin 1 g, prelevate aleatoriu din mai multe puncte ale cotețului în care este ținut efectivul sau, în cazul în care efectivul are acces liber la mai multe cotețe dintr-o anumită exploatație, din fiecare grup de cotețe ale exploatației în care este ținut efectivul, regrupate în minimum două eșantioane compozite materiile fecale, în scopul efectuării analizei.

2) Numărul de puncte în care urmează să se efectueze prelevări distincte de materii fecale, în scopul constituirii unei probe compozite este de:

- a) 200 pentru 250-349 păsări;
- b) 220 pentru 350-449 păsări;
- c) 250 pentru 450-799 păsări;
- d) 260 pentru 800-999 păsări;
- e) 300 pentru 1 000 sau mai multe păsări.

3) Proba de încălțăminte de protecție și/sau de praf se prelevă prin utilizarea:

- a) perechilor de încălțăminte de unică folosință, suficient de absorbante pentru a absorbi umiditatea;
- b) „șosetelor” de tipul „tubegauze”.

4) Suprafața încălțămintei de protecție de unică folosință este umectată cu ajutorul unui diluant corespunzător (de exemplu, 0,8 % clorură de sodiu și 0,1 % peptonă în apă deionizată sterilă sau cu apă sterilă sau cu oricare alt diluant acceptat de autoritatea competentă).

5) Probele de încălțăminte de protecție și/sau de praf sînt prelevate în timp ce se merge prin coteț, utilizînd un traseu care va produce probe reprezentative pentru toate părțile cotețului, toate planșetele din fiecare coteț sau ale sectorului respectiv, incluzînd zonele acoperite cu litieră și zonele cu grilaj de șipci (în cazul în care nu este periculos să se meargă pe șipci).

6) După terminarea prelevării de probe în sectorul ales, perechile de încălțăminte de protecție de unică folosință se scot cu grijă, astfel încît materiile aderente să nu se desprindă.

7) Probele se compun din:

a) cinci perechi de încălțăminte de protecție de unică folosință, fiecare reprezentînd aproximativ 20 % din zona cotețului, grupîndu-le în minimum două probe compozite în cazul analizei; sau

b) cel puțin o pereche de încălțăminte de protecție de unică folosință reprezentînd întreaga suprafață a cotețului și o probă suplimentară de praf colectată din mai multe locuri din tot cotețul de pe suprafețe pe care praful este așezat în mod vizibil, folosind unul sau mai multe tampoane umede de material textil, formînd, în total, o suprafață de cel puțin 900 cm².

8) Proba de materii fecale amestecate se prelevă de la efectivele de reproducție ținute în cuști, în mod natural, de pe benzile cu dejecții, de pe raclete sau din fose, în funcție de tipul cotețului, în cantitate de cel puțin 150 g, pentru a fi supuse unor teste separate:

a) benzile cu dejecții situate sub fiecare nivel al cuștilor, care sînt puse în funcțiune în mod periodic și se descarcă într-un transportor elicoidal sau într-un conveyer;

b) sistemul de fose pentru dejecții în care defletoarele situate sub cuști sînt răzuite într-o fosă situată sub coteț;

c) sistemul de fose pentru dejecții dintr-un coteț în care cuștile sînt dispuse în trepte și unde materiile fecale cad direct în fosă.

9) Proba compozită globală de materii fecale amestecate trebuie să reprezinte fiecare rînd din coteț.

10) Din fiecare efectiv se prelevă două probe compozite, în funcție de tehnologie, în modul corespunzător:

a) sistemele cu benzi sau raclete trebuie puse în funcțiune în ziua prelevării de probe, înainte de efectuarea acestora;

b) în cazul sistemelor cu defletoare sub cuști și cu raclete, trebuie să se colecteze materiile fecale amestecate depuse pe racletă, după punerea în funcțiune a acestora;

c) în cazul sistemelor dispuse în trepte, care nu sînt prevăzute nici cu benzi, nici cu raclete, este necesară colectarea materiilor fecale amestecate din fosă;

d) din sistemele de benzi cu dejecții se vor colecta materiile fecale grupate de la capetele de evacuare ale benzilor.

11. Prelevarea oficială de probe de rutină (planificate) și de confirmare care urmează după depistarea salmonellei relevante în probele prelevate din eclozionator se realizează conform dispozițiilor pct. 10 al prezentei Norme sanitare-veterinare.

Se pot colecta probe suplimentare pentru o posibilă testare a inhibitorilor antimicrobieni sau ai proliferării bacteriene, prin alegerea aleatorie, de regulă, a cel mult cinci păsări din fiecare coteț al exploatației, iar, în caz de necesitate, numărul poate fi mai mare.

Dacă nu se confirmă sursa infecției, se realizează testele de rezistență antimicrobiană sau noi teste bacteriologice pentru detectarea salmonellei asupra efectivului sau asupra descendenților acestora înainte de a se ridica restricțiile comerciale.

În cazul în care se detectează inhibitori antimicrobieni sau ai proliferării bacteriene, infecția cu salmonela se consideră ca fiind confirmată.

În cazuri excepționale, adică în cazul în care autoritatea competentă are motive de a suspecta certitudinea rezultatului obținut (rezultate pozitive sau negative false), aceasta poate decide să repete testarea conform prevederilor prezentului punct.

Secțiunea 3

Pregătirea probelor

12. Probele se expediază, de preferință, prin poșta rapidă la laboratoarele teritoriale sau, în caz de necesitate la laboratorul național de referință, în termen de 24 de ore de la prelevare.

În cazul în care nu sînt trimise în 24 de ore, probele trebuie refrigerate.

Probele pot fi transportate la o temperatură ambiantă, cu condiția ca temperatura să nu fie excesivă (peste 25 °C) și să nu fie expuse la lumina solară.

În laboratoare, probele se păstrează refrigerate pînă în momentul examinării, care va fi începută în termen de 48 de ore de la primire și în termen de 96 de ore de la prelevarea probelor.

13. Pregătirea probei, în funcție de forma acesteia, se efectuează în modul corespunzător:

1) garniturile coșurilor pentru ecloziune:

a) se pun într-un litru de apă peptonată tamponată (BPW), preîncălzită la temperatura mediului ambiant și se amestecă ușor;

b) se continuă cultura probei prin utilizarea metodei de depistare;

2) proba de încălțăminte de protecție și de praf:

a) perechea (perechile) de încălțăminte/șosete de protecție și proba de praf (tampon de material textil) se despachetează cu grijă, pentru a evita desprinderea

materiilor fecale aderente sau a prafului liber, și, separat, se pune în 225 ml de BPW, preîncălzită la temperatura mediului ambiant, se scufundă complet în BPW, pentru a adăuga suficient lichid liber în jurul probei pentru migrarea salmonelii din probă și, în caz de necesitate, poate fi adăugată mai multă BPW;

b) în cazul în care cinci perechi de încălțăminte de protecție/șosete sînt luate ca două probe compozite, se introduce fiecare probă compozită în 225 ml de BPW sau mai mult, dacă este necesar, pentru a le scufunda complet și pentru a adăuga suficient lichid liber în jurul probei pentru migrarea salmonelii din probă;

c) se învîrtesc pentru saturarea completă a probei de încălțăminte de protecție și de praf și se continuă cultura prin utilizarea metodei de depistare;

3) alte probe de materii fecale:

a) probele de materii fecale sînt adunate și amestecate cu grijă, iar o subprobă de 25 g se prelevează în vederea culturii;

b) subproba de 25 g este imersată în 225 ml de soluție tamponată de apă cu peptonă încălzită în prealabil la temperatura mediului ambiant;

c) se continuă cultura probei prin utilizarea metodei de depistare;

4) sau prin alte metode pentru prepararea probelor relevante în vederea detectării salmonelii aprobate în plan internațional și național.

Secțiunea 4

Metode de detectare și serotipizare

14. Pentru detectarea *Salmonella* spp. se utilizează metoda pentru salmonelă (SMV ISO 6579 „Microbiologia alimentelor și a hranei pentru animale – Metoda orizontală de detectare a *Salmonella* spp.: Detectarea *Salmonella* spp. în fecale de animale și în probele de mediu din etapa de producție primară”), care prevede utilizarea mediului semisolid (mediu semisolid Rappaport-Vassiliadis modificat – MSRV), în calitate de mediu de îmbogățire selectiv unic, incubat la o temperatură de $41,5 \pm 1^\circ\text{C}$, timp de $2 \times (24 \pm 3)$ ore.

Se permite gruparea bulioanelor îmbogățite în apă peptonată tamponată (BPW) incubate pentru continuarea culturii. În acest scop, se incubează cele două probe în BPW conform procedurii obișnuite. Se prelevă 1 ml de bulion incubat din fiecare probă și se agită bine. Apoi se prelevă 0,1 ml din amestec și se inoculează cutiile de agar MSRV conform metodei obișnuite, fără a le scutura, învîrte sau agita în alt fel probele în BPW după incubare, deoarece aceste acțiuni eliberează particule inhibitoare și reduc izolarea

ulterioară în MSRV.

15. Din fiecare probă care indică o reacție pozitivă trebuie tipizat cel puțin un izolat, în conformitate cu clasificarea Kaufmann-White.

16. Pentru probele prelevate la inițiativa operatorului din industria alimentară, metodele de pregătire a eșantioanelor, de depistare și serotipizare, metodele de analiză pot fi înlocuite cu alte metode alternative relevante, validate în plan internațional și național.

17. Laboratorul național de referință va asigura depozitarea și garanția integritatea a cel puțin a sușelor izolate de *Salmonella* spp. de la probele prelevate de către autoritatea competentă, pentru o perioadă de minimum doi ani, în vederea unei lizotipii ulterioare sau a unui test de sensibilitate la agenții antimicrobieni, în conformitate cu metodele normale de colectare de culturi.

Secțiunea 5

Rezultate și raportare

18. 1) Un efectiv de reproducție este considerat infectat în sensul verificării realizării obiectivului în cazul în care:

a) se depistează prezența salmonelii relevante (cu excepția sușelor vaccinale) într-una sau mai multe probe prelevate din exploatare (sau, în cazul unei a doua prelevări de probe oficiale de confirmare, în probele de materii fecale sau de organe de păsări respective), chiar și în cazul în care salmonela este detectată numai în proba de praf;

b) prelevarea de probe pentru confirmare în cadrul controalelor oficiale nu confirmă depistarea serotipurilor de *Salmonella* relevante, dar agenți antimicrobieni sau efectul inhibitor al proliferării bacteriene au fost depistați în efectiv.

2) Efectivul nu se consideră infectat în cazul în care efectivul de reproducție este suspectat în baza rezultatelor pozitive (depistării salmonelii) în probele prelevate în exploatare la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatarei, neconfirmate de prelevarea de probe oficială.

3) Din motive statistice, un efectiv infectat se numără o singură dată, indiferent de cîte ori s-a detectat salmonela în respectivul efectiv pe durata perioadei de producție.

19. Informațiile ce necesită a fi înregistrate trebuie să includă:

a) o descriere detaliată a programului de prelevare de probe și a tipului de probe prelevate, după caz;

b) numărul de efective de reproducție existente și numărul efectivelor testate;

c) rezultatele testelor;

d) explicații privind rezultatele, în special în cazurile de suspexie.

Anexa nr. 3

la Hotărîrea Guvernului nr. 398
din 11 iunie 2012

Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la curcani

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare sînt armonizate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 584/2008 al Comisiei din 20 iunie 2008 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește obiectivul comunitar de diminuare a prevalenței *Salmonella Enteritidis* și *Salmonella Typhimurium* la curcani (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 162, pag. 3-8 din 21 iunie 2008).

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la curcani (în continuare – Normă sanitar-veterinară) trasează obiectivul și stabilește Programul de teste necesar pentru verificarea realizării obiectivului de reducere a *Salmonella Enteritidis*

și *Salmonella Typhimurium* la curcani (în continuare – salmonela relevante) la curcani.

2. Obiectivul de reducere a salmonelilor relevante în efectivele de curcani adulți de reproducție și de curcani pentru îngrășare, care rămîn pozitive, este atingerea unei valori sub 1 la sută din numărul total de efective.

La un număr mai mic de 100 de efective de curcani adulți de reproducție sau pentru îngrășare poate rămîne pozitiv cel mult un singur efectiv.

3. Agenția va revizui obiectivul stabilit la pct. 2 al prezentei Norme sanitar-veterinare, ținînd seama de rezultatele din cel puțin primul an de punere în aplicare a programelor naționale de control, elaborate în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelii și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată

prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1).

Capitolul II

Programul de teste necesar pentru verificarea realizării obiectivului de reducere a salmonelilor relevante în efectivele de curcani

Secțiunea 1

Locul, frecvența și statutul prelevării de probe

4. Prelevarea de probe:

1) trebuie să cuprindă toate efectivele de curcani adulți de reproducție și de curcani pentru îngrășare ce cad sub incidența Normei sanitar-veterinare privind controlul salmonelii și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărâre de Guvern (anexa nr. 1);

2) se efectuează:

a) la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației;

b) în cadrul controalelor oficiale.

5. 1) Prelevarea de probe de la curcanii adulți de reproducție și curcanii pentru îngrășare la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației se efectuează, conform prevederilor pct. 17 al Normei sanitar-veterinare privind controlul salmonelii și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1), în perioada de trei săptămâni anterioară mutării păsărilor în abator, rezultatele rămânând valabile pentru maximum șase săptămâni după eșantionare și, prin urmare, poate fi necesară o eșantionare repetată a aceluiași efectiv.

2) Suplimentar, are loc eșantionarea efectivelor de curcani de reproducție la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației:

a) în efectivele de creștere: la vârsta de o zi, la vârsta de patru săptămâni și cu două săptămâni înainte de trecerea la perioada de depunere a ouălor sau de trecerea la unitatea de depunere a ouălor;

b) în efectivele adulte: cel puțin o dată la fiecare trei săptămâni în cursul perioadei de depunere a ouălor în exploatație sau incubator.

6. Eșantionarea de către autoritatea competentă trebuie să includă cel puțin:

1) o dată în an, toate efectivele din 10 % din exploatații care au cel puțin 250 de curcani de reproducție adulți cu vârsta cuprinsă între 30 și 45 de săptămâni, incluzând în orice caz toate exploatațiile în care *Salmonella Enteritidis* și *Salmonella Typhimurium* au fost depistate în timpul celor 12 luni anterioare și toate exploatațiile care au curcani de reproducție de elită, străbunici și bunici și poate avea loc, de asemenea, în incubator;

2) toate efectivele din exploatații în cazul în care este depistată prezența *Salmonella Enteritidis* și *Salmonella Typhimurium* în eșantioanele prelevate în incubator de către proprietarul sau deținătorul exploatației sau în cadrul controalelor oficiale, pentru a investiga originea infecției;

3) o dată în an, toate efectivele din 10 % din exploatații care au cel puțin 500 de curcani pentru îngrășare, dar în orice caz:

a) toate efectivele din exploatație în cazul în care la un efectiv a fost identificată prezența *Salmonella Enteritidis* sau a *Salmonella Typhimurium* în eșantioanele prelevate de către operatorul din sectorul alimentar, cu excepția cazului în care carnea curcanilor din efective este destinată tratamentului termic industrial sau oricărui alt tratament capabil să elimine salmonela; și

b) toate efectivele din exploatație în cazul în care la un efectiv a fost identificată prezența *Salmonella Enteritidis* sau *Salmonella Typhimurium* în timpul etapei anterioare în eșantioanele prelevate de operatorul din industria alimentară; și

c) de fiecare dată când autoritatea competentă are suspiciune.

7. Eșantionarea efectuată de autoritatea competentă

poate înlocui eșantionarea la inițiativa operatorului din sectorul alimentar.

Secțiunea 2

Protocolul de eșantionare

8. Prelevarea de probe din incubator se efectuează conform dispozițiilor stabilite la pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia *Gallus gallus*, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 2).

9. 1) Prelevarea de eșantioane din exploatație de la curcanii de reproducție se efectuează conform prevederilor stipulate în pct. 9-11 din Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia *Gallus gallus*, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 2).

2) Prelevarea de eșantioane din exploatație de la curcanii pentru îngrășare se va efectua cu cel puțin două perechi de încălțăminte/șosete de protecție întrucât nu există acces la efectivele de curcani crescuți în aer liber – doar în interiorul crescătoriei, grupind toate perechile de încălțăminte/șosete de protecție într-un singur eșantion.

3) Pentru efectivele cu mai puțin de 100 de curcani, unde nu este posibilă utilizarea unor perechi de încălțăminte/șosete de protecție întrucât nu există acces la cotețe, acestea pot fi înlocuite cu eșantioanele prelevate cu mîna, aplicînd încălțămîntea sau șosetele peste mînuși și frecîndu-le de suprafețele contaminate cu materii fecale proaspete sau, în caz contrar, utilizînd alte tehnici de eșantionare a materiilor fecale care să fie adecvate scopului propus.

4) Înainte de a utiliza încălțămîntea/șosetele de protecție, suprafața acestora trebuie umezită:

a) cu diluanți cu recuperare maximă (MRD: 0,8 % clorură de sodiu și 0,1 % peptonă în apă deionizată sterilă) sau cu apă sterilă, sau orice alt diluant aprobat de laboratorul național de referință menționat la pct. 30 al Normei sanitar-veterinare privind controlul salmonelii și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1), prin turnarea lichidului în interiorul acestora înainte de utilizare;

b) ca alternativă, prin introducerea acestora în autoclave cu diluanți în pungi sau recipiente de autoclave înainte de utilizare.

5) Diluanții se pot aplica, de asemenea, pe încălțămîntea de protecție pusă în picioare, utilizîndu-se un pulverizator sau o pisetă.

6) Este interzisă utilizarea apei din exploatație conținînd substanțe antimicrobiene sau dezinfectanți suplimentari.

7) Trebuie garantat faptul că toate secțiunile cotețului sînt reprezentate în eșantionare în mod proporțional.

8) Fiecare pereche ar trebui să acopere aproximativ 50 % din suprafața cotețului.

9) Ca o soluție alternativă, poate fi purtată o pereche de încălțăminte de protecție de unică folosință, care să acopere 100 % din suprafața cotețului, fiind combinată, în mod obligator, cu un eșantion de praf colectat din mai multe locuri din tot cotețul de pe suprafețe pe care praful este așezat în mod vizibil.

10) La terminarea eșantionării, încălțămîntea/șosetele de protecție se scot cu grijă, astfel încît materiile aderente să nu se desprindă sau se întoarcă pe dos pentru a reține materiile în interior, apoi, acestea se așează într-un sac sau alt recipient și sînt etichetate.

11) Autoritatea competentă va contribui la și va supraveghea formarea operatorilor din sectorul alimentar pentru a garanta aplicarea corectă a protocolului de eșantionare.

12) În cazul suspiciunii unei infecții cu salmonela într-un efectiv din acea exploatație autoritatea competentă va

efectua testele suplimentare necesare pentru a se asigura că rezultatele examinărilor pentru depistarea salmonelii la efectivele de curcani nu sînt afectate de utilizarea substanțelor antimicrobiene pentru aceste efective.

13) În cazul în care nu este depistată prezența *Salmonella* Enteritidis și *Salmonella* Typhimurium, însă s-au depistat substanțe antimicrobiene sau efecte de inhibare a proliferării bacteriene, se va considera că efectivul de curcani este infectat.

Secțiunea 3

Examinarea eșantioanelor

10. Eșantioanele se expediază, de preferință, prin poșta expresă sau curier la Centrul Republican de Diagnostic Veterinar, în termen de 24 de ore de la prelevare sau dacă nu sînt trimise în 24 de ore acestea trebuie refrigerate.

11. În laborator, eșantioanele se păstrează refrigerate pînă în momentul examinării, care va fi începută în termen de 48 de ore de la primire și în termen de 96 de ore după eșantionare.

Perechea de încălțăminte/șosete de protecție se despachetează cu grijă, pentru a evita desprinderea materiilor fecale aderente, se grupează și se pune în 225 ml de apă peptonată tamponată (BPW), preîncălzită la temperatura camerei, se scufundă complet în apă peptonată tamponată și, în caz de necesitate, se adăugă mai multă apă peptonată tamponată.

Eșantionul de praf va fi analizat separat, de preferință sau se va grupa cu o pereche de încălțăminte/șosete de protecție de unică folosință în vederea analizei.

Eșantionul se învîrtește pentru saturarea completă și se continuă cultura prin utilizarea metodei de depistare specificată în prezenta secțiune.

Alte eșantioane (din incubatoare, de exemplu) trebuie pregătite conform prevederilor stipulate în pct. 9-11 din Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela în efectivele de reproducere din specia *Gallus gallus*, aprobată prin prezenta Hotărîre (anexa nr. 2).

Modul de pregătire a materiilor fecale în scopul depistării salmonelii poate fi înlocuit prin alte metode pentru prepararea probelor relevante în vederea detectării salmonelii aprobate în plan internațional și național.

12. Pentru detectarea *Salmonella* spp. se utilizează metoda pentru salmonelă (SMV ISO 6579 „Microbiologia alimentelor și a hranei pentru animale – Metoda orizontală de detectare a *Salmonella* spp.: Detectarea *Salmonella* spp. în fecale de animale și în probele de mediu din etapa de producție primară”), care prevede utilizarea mediului semisolid (mediul Rappaport-Vassiladis semisolid modificat, MSRV), în calitate de mediu de îmbogățire selectiv unic.

13. Din fiecare probă care indică o reacție pozitivă trebuie tipizat cel puțin un izolat, în conformitate cu clasificarea Kaufmann-White.

14. Pentru probele prelevate la inițiativa operatorului din industria alimentară, metodele de pregătire a eșantioanelor, de depistare și serotipizare, metodele de analiză pot

fi înlocuite cu alte metode alternative relevante, validate în plan internațional și național.

15. Laboratorul național de referință va asigura depozitarea și integritatea a cel puțin o sușă izolată de *Salmonella* spp. pe coteț și pe an pentru o posibilă testare ulterioară, timp de cel puțin doi ani, a sensibilității la bacteriofagi sau la agenți antimicrobieni, utilizînd metodele uzuale de recoltare a culturilor.

Secțiunea 4

Rezultatele și transmiterea informațiilor

16. Laboratorul național de referință va raporta imediat Agenției fiecare depistare a *Salmonella* Enteritidis și/sau a *Salmonella* Typhimurium și comunică referințele exploatației și a efectivului.

17. Un efectiv de curcani este considerat pozitiv în vederea verificării realizării obiectivului, în cazul în care se depistează prezența *Salmonella* Enteritidis și/sau *Salmonella* Typhimurium (cu excepția sușelor vaccinale) în respectul efectiv, cu orice ocazie.

Efectivele de curcani pozitive se numără o singură dată pentru un lot, indiferent de numărul de operațiuni de eșantionare și de testare, și se raportează doar în anul primei eșantionări pozitive.

Prevalența se calculează separat pentru efectivele de curcani pentru îngrășare și pentru efectivele de curcani adulți de reproducție.

18. 1) Informațiile ce necesită a fi înregistrate și transmise anual trebuie să includă:

a) numărul total de efective de curcani pentru îngrășare și de curcani adulți de reproducție eșantionate de către autoritatea sanitar-veterinară competentă sau de către operatorul din sectorul alimentar;

b) numărul total de efective de curcani pentru îngrășare și curcani adulți de reproducție infectate cu *Salmonella* Enteritidis sau *Salmonella* Typhimurium;

c) toate serotipurile izolate de *Salmonella* (incluzînd alte serotipuri decît *Salmonella* Enteritidis și *Salmonella* Typhimurium) și numărul de efective infectate pentru fiecare serotip;

d) explicații privind rezultatele, în special cazurile de suspiciune.

2) Rezultatele prevăzute de prezenta secțiune și orice informație suplimentară pertinentă se comunică în cadrul raportului privind tendințele și sursele menționate în Regulamentul privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici.

19. La cererea organismelor internaționale trebuie furnizate cel puțin următoarele informații pentru fiecare efectiv de curcani supus analizelor la nivel național:

a) eșantioanele prelevate de către autoritatea sanitar-veterinară competentă sau operatorul din sectorul alimentar;

b) referința exploatației, care rămîne unică în timp;

c) referința cotețului, care rămîne unică în timp;

d) luna eșantionării.

Anexa nr. 4

la Hotărîrea Guvernului nr. 398
din 11 iunie 2012

Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la găinile ouătoare din specia *Gallus gallus*

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare sînt armonizate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 517/2011 al Comisiei din 25 mai 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la stabilirea unui obiectiv al UE de reducere a prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la găinile ouătoare din specia *Gallus gallus* și de modificare

a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 și a Regulamentului (UE) nr. 200/2010 al Comisiei (JO, L 138, din 26 mai 2011, pag. 45-51).

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind reducerea prevalenței anumitor serotipuri de salmonela la găinile ouătoare

din specia *Gallus gallus* (în continuare – Normă sanitar-veterinară) trasează obiectivul și stabilește Programul de teste necesar pentru verificarea realizării obiectivului de reducere a *Salmonela Enteritidis* și *Salmonela Typhimurium*, inclusiv *Salmonela typhimurium* monofazică a cărei formulă antigenică este 1,4,[5],12:i, (în continuare – salmonele relevante) la găinile ouătoare din specia *Gallus gallus*.

2. Obiectivul de reducere a salmonelelor relevante în efectivele de găini ouătoare din specia *Gallus gallus*, care rămân pozitive, este atingerea unei valori de:

1) un procent anual minim de reducere a efectivelor pozitive de găini ouătoare adulte egal cu cel puțin:

a) 10 %, în cazul în care prevalența este mai mică de 10 % în anul precedent;

b) 20 %, în cazul în care prevalența se situează între 10 și 19 % în anul precedent;

c) 30 %, în cazul în care prevalența se situează între 20 și 39 % în anul precedent;

d) 40 %, în cazul în care prevalența este egală sau mai mare de 40 % în anul precedent; sau

2) cel mult 2 % al procentului maximal, iar la un număr mai mic de 50 de efective de găini ouătoare adulte numai un singur efectiv de animale adulte.

3. Primul obiectiv urmează a fi atins la sfârșitul anului de la stabilirea lui, iar monitorizarea derulează la începutul anului respectiv.

4. Îndeplinirea obiectivului se evaluează în baza rezultatelor a 3 ani consecutivi, obținute conform programului testelor care vizează verificarea avansării către obiectivul stabilit în prezenta Norma sanitar-veterinară.

5. Agenția va revizui obiectivul stabilit în prezenta Norma sanitar-veterinară, ținând seama de rezultatele primului an de punere în aplicare a programelor naționale de control, elaborate în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărâre (anexa nr. 1).

Capitolul II

Programul de teste necesar pentru verificarea realizării obiectivului de reducere a *Salmonela enteritidis* și *Salmonela typhimurium* la găinile ouătoare adulte din specia *Gallus gallus*

Secțiunea 1

Locul, frecvența și statutul prelevării de probe

6. Prelevarea de probe:

1) trebuie să cuprindă toate efectivele de găini ouătoare adulte din specia *Gallus gallus*;

2) se efectuează:

a) la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației (operatorului în sectorul alimentar);

b) în cadrul controalelor oficiale.

7. Prelevarea de probe la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației se efectuează cel puțin la fiecare cincisprezece săptămâni.

Prima prelevare de probe se efectuează atunci când animalele sînt în vîrstă de 24 de săptămîni, cu o marjă pozitivă sau negativă de 2 săptămîni.

8. Autoritatea competentă prelevă, în cadrul controalelor oficiale, probe cel puțin:

a) într-un efectiv de animale anual, într-o exploatație care conține cel puțin 1 000 de păsări;

b) în cazul în care animalele au atins vîrstă de 24 de săptămîni (cu o marjă pozitivă sau negativă de 2 săptămîni), în efectivele de găini ouătoare întreținute în clădiri în care efectivul de animale precedent a fost infectat cu *salmonela*;

c) în cazul în care se suspectează o infecție cu *Salmonela enteritidis* sau *Salmonela typhimurium*, în urma unei anchete epidemiologice asupra focarelor de toxinfecție alimentară,

efectuate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici;

d) în toate celelalte efective de găini ouătoare din exploatație, în cazul în care se depistează prezența de *Salmonela enteritidis* sau *Salmonela typhimurium* într-unul dintre efectivele de găini ouătoare din exploatație;

e) în toate cazurile de suspexie, în care autoritatea competentă consideră că este necesar.

9. O prelevare de probe efectuată de către autoritatea competentă poate înlocui o prelevare de probe la inițiativa proprietarului sau deținătorului exploatației.

Secțiunea 2

Protocolul de eșantionare

10. 1) Pentru a maximiza sensibilitatea eșantionării, este necesar să se eșantioneze materiile fecale și mediul, cel puțin astfel:

a) pentru efectivele menținute în baterii, este necesar să se preleveze 2 × 150 g de materii fecale amestecate, în mod natural, de pe toate benzile cu defeții sau racletele prezente în coteț, după utilizarea sistemului de îndepărtare a găinațului, iar pentru cotețele în care bateriile sînt dispuse în trepte și nu sînt prevăzute cu raclete sau benzi cu defeții, suplimentar, se colectează 2 × 150 g de materii fecale proaspete amestecate din 60 de amplasamente diferite din partea de jos a bateriilor, din fosele pentru defeții;

b) în hambare sau în clădirile de pe pășunile deschise, se utilizează în mod succesiv două perechi de încălțăminte de protecție de unică folosință sau de tîlpici, fără să fie necesară schimbarea șosonilor între încălțăminte de protecție de unică folosință, umectînd suprafața acestora cu un diluant corespunzător.

2) Probele trebuie să fie prelevate în timp ce se merge prin adăpost utilizînd un traseu care produce probe reprezentative pentru toate părțile adăpostului sau ale sectorului respective, inclusiv zonele acoperite cu litieră și zonele cu grilaj de șipci, în cazul în care nu este periculos să se meargă pe șipci.

3) Prelevarea de probe trebuie să acopere toate planșetele din fiecare coteț. După terminarea prelevării de probe în sectorul ales, husele se scot cu grijă de pe cizme, astfel încît materialul aderent să nu se desprindă.

11. În cazul în care:

1) prelevarea este efectuată de autoritatea sanitar-veterinară competentă:

a) trebuie făcute preparate separate din husele pentru cizme și praful sau tamponul de material textil;

b) este necesar să se colecteze 250 ml de substanță, care conține cel puțin 100 g de praf, din surse importante de praf din tot cotețul;

c) nu există suficient praf, trebuie să se preleveze o probă suplimentară de 150 g de materii fecale amestecate în mod natural sau o pereche suplimentară de încălțăminte de protecție de unică folosință sau de tîlpici utilizate;

2) operatorii din sectorul alimentar, diferitele tipuri de probe pot face obiectul unui test unic.

12. Pentru eșantionarea menționată la lit. b), c) și d) pct. 8 al prezentei Norme sanitar-veterinare, autoritatea sanitar-veterinară competentă se asigură, prin efectuarea de teste suplimentare, după caz, că rezultatele analizelor pentru depistarea salmonelei la păsări nu sînt afectate prin utilizarea de antimicrobieni în efectivele de animale.

13. În cazul în care nu se depistează prezența de *Salmonela enteritidis* și de *Salmonela typhimurium*, ci prezența de antimicrobieni sau a unui efect de inhibiție a proliferării bacteriene, efectivul de găini ouătoare este considerat un efectiv infectat în sensul obiectivului trasat.

Secțiunea 3

Transportul și pregătirea eșantioanelor

14. Eșantioanele sînt trimise prin curier expres sau prin

curier la laboratorul teritorial sau național de referință, în termen de 24 de ore de la prelevare.

Dacă nu sînt trimise în 24 de ore, acestea trebuie refrigerate.

Probele pot fi transportate la o temperatură ambiantă, cu condiția ca temperatura să nu fie excesivă (peste 25 °C) și să nu fie expuse la lumina solară.

În laboratoare, probele se păstrează refrigerate pînă în momentul examinării, care trebuie începută în termen de 48 de ore de la primire și în termen de patru zile de la prelevare.

15. La laborator, eșantioanele trebuie păstrate refrigerate pînă la analiza lor, efectuată în următoarele 48 de ore de la primirea acestora.

16. Încălzitoare de protecție de unică folosință:

a) cele două perechi de încălzitoare de protecție de unică folosință (sau tălpici) sînt despachetate cu grijă, astfel încît să nu se desprindă materiile fecale aderente, acestea fiind adunate și puse în 225 ml de soluție tamponată de apă cu peptonă încălzită în prealabil la temperatura mediului ambiant;

b) preparatul se amestecă pînă cînd eșantionul este saturat în întregime și se continuă cultura prin utilizarea metodei de depistare.

17. 1) Alte eșantioane de materii fecale și de praf:

a) eșantioanele de materii fecale sînt adunate și amestecate cu grijă, iar un subeșantion de 25 g se prelevează în vederea culturii;

b) subeșantionul de 25 g este imersat în 225 ml de soluție tamponată de apă cu peptonă încălzită în prealabil la temperatura mediului ambiant;

c) se continuă cultura eșantionului prin utilizarea metodei de depistare specificate în prezentul capitol.

2) În cazul aprobării altor metode de preparare a eșantioanelor de materii fecale în vederea detectării salmonellei, acestea se aplică și înlocuiesc dispozițiile menționate în prezenta secțiune.

Secțiunea 4

Metoda de depistare și serotipizare

18. Pentru detectarea *Salmonella* spp. se utilizează metoda pentru salmonelă (SMV ISO 6579 „Microbiologia alimentelor și a hranei pentru animale – Metoda orizontală de detectare a *Salmonella* spp.: Detectarea *Salmonella* spp. în fecale de animale și în probele de mediu din etapa de producție primară”), care prevede utilizarea unui mediu semisolid (mediu semisolid Rappaport-Vassiliadis modificat – MSRV) ca mediu de îmbogățire selectiv unic.

19. Cel puțin un izolat din fiecare eșantion pozitiv trebuie serotipizat, în conformitate cu clasificarea Kaufmann-White.

20. Pentru probele prelevate la inițiativa operatorului din industria alimentară, metodele de pregătire a eșantioa-

nelor, de depistare și serotipizare, metodele de analiză pot fi înlocuite cu alte metode alternative relevante, validate în plan internațional și național.

21. Laboratorul național de referință va asigura depozitarea și garanția integritatea a cel puțin a sușelor izolate de *Salmonella* spp. de la probele prelevate de către autoritatea competentă, pentru o perioadă de minimum doi ani, în vederea unei lizotipii ulterioare sau a unui test de sensibilitate la agenții antimicrobieni, în conformitate cu metodele normale de colectare de culturi.

Secțiunea 5

Rezultatele și transmiterea informațiilor

22. 1) Un efectiv de găini ouătoare este considerat pozitiv, în sensul verificării realizării obiectivului trasat, în cazul în care:

a) se depistează prezența de *Salmonella enteritidis* și *Salmonella typhimurium* (în afara sușelor vaccinale) într-unul sau mai multe eșantioane prelevate din efectivul de găini ouătoare, chiar dacă serotipul de *Salmonella* relevant este depistat doar în proba de praf sau tamponul pentru praf;

b) agenți antimicrobieni sau bacteriostatice au fost depistați în efectiv.

2) Această normă nu se aplică în cazurile excepționale (suspecte), în cazul în care rezultatul pozitiv inițial pentru *Salmonella* nu a fost confirmat de protocolul de prelevare a probelor respectiv.

3) Un efectiv de găini ouătoare pozitiv se numără doar o dată, indiferent:

a) de cîte ori serotipul de *Salmonella* relevant a fost depistat în acest efectiv în timpul perioadei de producție și fac obiectul unui raport numai în primul an al depistării;

b) dacă prelevarea de probe a fost efectuată la inițiativa operatorului din sectorul alimentar sau a autorității sanitar-veterinare competente.

4) În cazul în care prelevarea de probe în timpul perioadei de producție se desfășoară de-a lungul a doi ani calendaristici, rezultatul fiecărui an trebuie raportat separat.

23. Informațiile care trebuie comunicate sînt:

a) numărul total de efective de găini ouătoare care fac obiectul unor teste, precum și numărul de efective de găini ouătoare supuse unor teste pentru fiecare nivel de eșantionare prevăzut la secțiunea 1 din prezentul capitol;

b) numărul total de efective infectate și rezultatele testelor pentru fiecare nivel de eșantionare prevăzut la secțiunea 1 din prezentul capitol;

c) explicații privind rezultatele, în special cazurile de suspiciune.

24. Rezultatele prevăzute de prezenta secțiune și orice informație suplimentară pertinentă se comunică în cadrul raportului privind tendințele și sursele menționate în Regulamentul privind monitorizarea zoonozelor și a agenților zoonotici.

Anexa nr. 5

la Hotărîrea Guvernului nr. 398
din 11 iunie 2012

Norma sanitar-veterinară privind utilizarea metodelor specifice de control al salmonellei la păsările de curte

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare sînt armonizate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1177/2006 din 1 august 2006 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2160/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele în vederea utilizării de metode de control specifice în cadrul programelor naționale de control al salmonellei la păsările de curte (J.O. al UE, 2006, L 212, pag. 3–5).

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Norma sanitar-veterinară privind utilizarea metodelor

specifice de control al salmonellei la păsările de curte (în continuare – prezenta Normă sanitar-veterinară) stabilește regulile privind utilizarea de antimicrobieni și de vaccinuri în cadrul programelor naționale de control, elaborate în conformitate cu Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonellei și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărîre (anexa nr. 1).

Capitolul II

Utilizare de antimicrobieni

2. Se interzice aplicarea preparatelor antimicrobiene de uz veterinar animalelor producătoare de produse alimentare

de origine animală destinate consumului uman.

Antibioticele nu trebuie folosite ca metodă specifică de control al salmonelilor la păsările de curte.

3. 1) Prin derogare de la pct. 2 al prezentei Norme sanitar-veterinare și în condițiile prezentului punct antimicrobienii autorizați de autoritatea competentă pot fi utilizați în următoarele cazuri excepționale:

a) păsările de curte atinse de o infecție provocată de salmonela și însoțită de semne clinice, care pot provoca animalelor suferințe nejustificate; efectivele tratate cu antimicrobieni sînt considerate în continuare infectate cu salmonela; trebuie luate măsuri corespunzătoare față de efectivele reproducătoare pentru a reduce, atît cît este posibil, riscul de răspîndire a salmonelii de-a lungul celorlalte etape ale piramidei de reproducere;

b) conservarea materialului genetic de valoare în efectivele reproducătoare în vederea constituirii de noi efective indemne de salmonela, în special a efectivelor de elită, a efectivelor de specii amenințate și a efectivelor crescute în scopul cercetării; puii ieșiți din ouă destinate incubăției provenite de la păsări de curte tratate cu antimicrobieni trebuie supuși prelevării de probe o dată la cincisprezece zile pe durata creșterii, obiectivul fiind de a detecta o rată de prevalență a salmonelii în cauză de 1 %, cu o limită de încredere de 95 %;

c) autorizație acordată de autoritatea sanitar-veterinară competentă de la caz la caz, în alte scopuri decît combaterea salmonelii, într-un efectiv suspect de infecție cu salmonela, în special ca urmare a studiului epidemiologic al unui focar de toxiinfecție alimentară sau a detectării de salmonela în incubator sau în exploatație, iar în cazuri de urgență, autoritatea competentă decide să se permită un tratament fără autorizație prealabilă, cu ajutorul prelevării de probe de un medic veterinar autorizat, cu condiția de a notifica de îndată acest tratament autorității competente; efectivele sînt considerate infectate cu salmonela în cazul în care prelevarea de probe nu s-a realizat în conformitate cu dispozițiile din prezenta literă.

2) Utilizarea de antimicrobieni se subordonează

monitorizării autorității competente și notificării acestora din urmă.

3) Această utilizare se bazează, ori de cîte ori este posibil, pe rezultatele prelevării de probe bacteriologice și ale testelor de sensibilitate.

4. Dispozițiile prevăzute în prezentul capitol nu se aplică substanțelor, microorganismelor sau preparatelor a căror utilizare în calitate de aditivi pentru hrana animalelor a fost autorizată în conformitate cu cerințele privind autorizarea, utilizarea, controlul și măsurile ce se aplică aditivilor pentru hrana animalelor.

Capitolul III

Utilizare de vaccinuri

5. Vaccinurile vii împotriva salmonelii nu se pot utiliza, în cadrul programelor naționale de control, dacă fabricantul nu furnizează o metodă corespunzătoare care să permită diferențierea bacteriologică a tulpinilor de salmonela de tip sălbatic de tulpinile vaccinale.

6. Vaccinurile vii împotriva salmonelii nu se pot utiliza, în cadrul programelor naționale de control, la găinile ouătoare în perioada de producție, ci numai dacă s-a stabilit că această utilizare este sigură și cu condiția ca vaccinurile să fie autorizate în acest scop.

7. Programul de vaccinare contra Salmonela enteritidis a tuturor găinilor ouătoare în scopul reducerii excreției agentului patogen și contaminării ouălor cel puțin în faza de creștere, este aplicabil atîta timp cît vaccinurile nu demonstrează, prin monitorizare sau prin rezultatele studiului de referință, o prevalență mai mică de 10 la sută, prevăzut de Norma sanitar-veterinară privind controlul salmonelii și al altor agenți zoonotici specifici circuitului alimentar, aprobată prin prezenta Hotărîre (anexa nr. 1).

8. Autoritatea sanitar-veterinară competentă poate permite neefectuarea vaccinării în cazul în care:

a) este satisfăcută de măsurile preventive, întreprinse de agentul economic pe parcursul ultimei perioade a ouatului;

b) agentul economic a demonstrat lipsa Salmonela enteritidis în ultimele 12 luni înainte de popularea halelor cu animale.

441 HOTĂRÎRE

cu privire la Premiul Național

În scopul stimulării activității de creație și al promovării valorilor autentice în domeniul științei, tehnologiilor, culturii, artei și sportului, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Premiul Național, în valoare de 100 mii lei, care se acordă cetățenilor Republicii Moldova pentru realizări remarcabile care au îmbogățit substanțial știința, tehnologiile, cultura, arta și sportul, au avut un aport deosebit la promovarea imaginii pozitive a țării pe plan internațional, un impact considerabil asupra progresului tehnico-științific și social-economic, asupra culturii naționale și mondiale.

2. Anual Guvernul acordă 10 premii naționale personalităților din domenii:

- a) știință;
- b) tehnologii;
- c) cultură și artă;
- d) sport.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru

Nr. 399. Chișinău, 12 iunie 2012.

3. Premiul Național are caracter personal și se decernează la 27 august, de Ziua Independenței.

4. În scopul selectării candidaților, al evaluării și al pregătirii propunerilor în vederea decernării Premiului Național, se instituie Comisia pentru decernarea Premiului Național și se aprobă componența ei nominală, conform anexei nr. 1.

5. Se stabilește că, în caz de eliberare a membrilor Comisiei pentru decernarea Premiului Național din funcțiile publice deținute, atribuțiile lor în cadrul acestora vor fi exercitate de persoanele nou-desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei hotărîri de Guvern.

6. Se aprobă Regulamentul cu privire la Premiul Național, conform anexei nr. 2.

7. Cheltuielile aferente realizării prezentei hotărîri vor fi acoperite din fondul de rezervă al Guvernului.

8. Se abrogă unele hotărîri ale Guvernului, conform anexei nr. 3.

Vladimir FILAT

Mihail Moldovanu

Anexa nr.1
la Hotărîrea Guvernului nr. 399
din 12 iunie 2012

COMPONENTA NOMINALĂ
a Comisiei pentru decernarea Premiului Național

FILAT Vladimir	- Prim-ministru, președinte al Comisiei	GHIDIRIM Gheorghe	- șef de catedră, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
MOLDOVANU Mihail	- viceprim-ministru, vicepreședinte al Comisiei	SUCEVEANU Arcadie	- președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova
USATÎI Andrei	- ministru al sănătății	JUCOV Titus	- director al Teatrului Republican de Păpuși „Licurici”
BUMACOV Vasile	- ministru al agriculturii și industriei alimentare	ZBÎRNEA Tudor	- director al Muzeului Național de Arte Plastice
FOCȘA Boris	- ministru al culturii	SÎRGHI Constantin	- director general al Societății pe Acțiuni „Românești”
SLEAHTITCHI Mihail	- ministru al educației	POPOVA Larisa	- antrenor
CEBANU Ion	- ministru al tineretului și sportului	OSTAF Serghei	- director al Centrului de Resurse al Organizațiilor Neguvernamentale pentru Drepturile Omului
DUCA Gheorghe	- președinte al Academiei de Științe a Moldovei	MARDAROVICI Ecaterina	- director al Clubului politic al femeilor 50/50
CANȚER Valeriu	- președinte al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare	BUCINSCHI Iurii	- șef al Direcției dezvoltare socială, Cancelaria de Stat, secretar al Comisiei
BOSTAN Ion	- rector al Universității Tehnice a Moldovei		
BELOSTECINIC Grigore	- rector al Academiei de Studii Economice din Moldova		
DOGA Eugen	- compozitor		

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului nr. 399
din 12 iunie 2012

REGULAMENT
cu privire la Premiul Național

I. Dispoziții generale

1. Premiul Național reprezintă recunoașterea supremă de către stat a meritelor oamenilor de știință, cultură, artă și sport.

2. Premiul Național are caracter personal și se decernează cetățenilor Republicii Moldova pentru realizări remarcabile care au îmbogățit substanțial știința, tehnologiile, cultura, arta și sportul, au avut un aport deosebit la promovarea imaginii pozitive a țării pe plan internațional, un impact considerabil asupra progresului tehnico-științific și social-economic, asupra culturii naționale și mondiale.

3. Premiul Național constă din diplomă, medalie și recompensa bănească corespunzătoare, achitată prin intermediul Cancelariei de Stat.

4. Data demarării concursului, termenele de prezentare a lucrărilor și a materialelor aferente acestora, precum și cerințele privind prezentarea lor se stabilesc de Comisia pentru decernarea Premiului Național (în continuare – Comisie). Informația respectivă, inclusiv anunțul privind depunerea documentelor pentru participare la concursul pentru decernarea Premiului Național, se dau publicității și se mediatizează la nivel național prin intermediul mass-mediei, surselor scrise și electronice cu acoperire republicană, inclusiv de Instituția publică națională a audio-vizualului Compania „Teleradio-Moldova”.

5. La concursul pentru decernarea Premiului Național nu se admit persoanele care dețin Premiul Național în domeniul științei și tehnicii, Premiul Național în domeniul literaturii, artei și arhitecturii, Premiul Național sau Premiul de Stat în perioada ce a urmat după proclamarea independenței Republicii Moldova.

6. Membrii Comisiei nu pot candida și nu pot înainta candidați la Premiul Național pe perioada deținerii mandatului.

II. Atribuțiile Comisiei

7. Comisia are următoarele atribuții:

a) examinează candidaturile înaintate la concurs;

b) formează comisii de experți pentru examinarea candidaturilor înaintate la concurs;

c) cooptează în activitatea sa experți independenți (savanti și specialiști, care nu sînt membri ai Comisiei);

d) adoptă decizii cu caracter de recomandare în chestiunile ce țin de competența sa;

e) adoptă decizii privind decernarea Premiului Național.

8. Ședințele Comisiei sînt deliberative dacă la ele sînt prezente nu mai puțin de 2/3 din numărul membrilor acesteia. Ședințele sînt consemnate în procese-verbale validate prin semnăturile președintelui și secretarului Comisiei.

III. Modalitatea de înaintare a candidaților la concursul pentru decernarea Premiului Național

9. Înaintarea candidaților la concursul pentru decernarea Premiului Național se face de către ministerele de resort, Academia de Științe a Moldovei, universități, uniunile de creație, federațiile de sport, precum și de către laureați ai Premiului Național și laureați ai Premiului de Stat.

10. Scrisoarea de recomandare privind candidatul la Premiul Național va fi prezentată Comisiei și va conține următoarele informații: numele și prenumele, data și locul nașterii, domiciliul, locul de muncă sau ocupația, gradul științific, titlul științifico-didactic, titlul onorific, contribuția candidatului la dezvoltarea științei/tehnologiei/culturii/artei/sportului, precum și date despre premii și alte distincții ce denotă recunoașterea realizărilor candidatului.

11. Candidații la Premiul Național prezintă instituțiilor menționate la pct. 9 al prezentului Regulament lucrările științifice, de creație, indicii de producție, rezultatele implementării tehnologiilor, materialelor și tehnicii noi, operele literare publicate și alte tipuri de lucrări ce sînt cunoscute publicului larg și specialiștilor din domeniu de cel puțin un an pînă la înaintarea lor.

IV. Modul de examinare a dosarelor candidaților la Premiul Național

12. În cadrul Comisiei pentru decernarea Premiului Național, dosarele candidaților la Premiul Național sînt examinate în două etape:

a) etapa I – examinarea prealabilă a dosarelor în vederea îndeplinirii cerințelor stipulate în prezentul Regulament și selectarea candidaților ce sînt admiși la concurs;

b) etapa II – desfășurarea concursului și aprobarea hotărîrii cu privire la decernarea Premiului Național.

13. Decizia în vederea admiterii la concurs a candidaților la Premiul Național se adoptă prin vot deschis în cadrul ședinței Comisiei.

14. La concurs se admit candidații care au obținut 50+1 din voturile membrilor Comisiei prezenți la ședință.

V. Modul de determinare a candidaților pentru decernarea Premiului Național

15. Comisia examinează candidaturile înaintate, antrenînd în acest scop, după necesitate, experți independenți cu renume și comisii de experți în domenii concrete ale științei, tehnologiilor, culturii, artei și sportului.

16. În ședința specială a Comisiei sînt examinate toate materialele cu referire la candidații pentru decernarea Premiului Național: dosarele recepționate în termenul-limită stabilit, precum și avizele comisiilor pe domenii.

17. Procedura de votare este secretă. Premiul Național se decernează candidatului care a obținut 50+1 din voturile membrilor Comisiei prezenți la ședință.

18. În cazul în care numărul candidaților care au acumulat numărul necesar de voturi pentru decernarea Premiului Național depășește cantitatea stabilită a premiilor (este mai mare de 10), atunci se organizează turul doi de votare.

19. În cadrul turului doi, din numărul celor care au obținut 50+1 din voturi se aleg primii 10 candidați cu numărul cel mai mare de voturi obținute.

20. Deciziile Comisiei se transmit Guvernului spre aprobare.

21. Materialele referitoare la decernarea Premiului Național se păstrează, în modul stabilit, la secretarul Comisiei. Membrii Comisiei au acces la materialele menționate.

Anexa nr.3

la Hotărîrea Guvernului nr. 399
din 12 iunie 2012

LISTA**hotărîrilor Guvernului care se abrogă**

1. Hotărîrea Guvernului nr.569 din 23 mai 2006 „Cu privire la Premiul de Stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 79-82, art.594).

2. Hotărîrea Guvernului nr. 396 din 11 aprilie 2007 „Cu privire la aprobarea modificării ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr.569 din 23 mai 2006” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 54-56, art.422).

3. Hotărîrea Guvernului nr. 605 din 16 mai 2008 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr.569 din 23 mai 2006” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 91, art.605).

4. Hotărîrea Guvernului nr. 240 din 1 aprilie 2009 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se

operează în unele hotărîri ale Guvernului” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art.291).

5. Hotărîrea Guvernului nr. 789 din 30 noiembrie 2009 „Cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr.569 din 23 mai 2006” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 174-176, art.873).

6. Punctul 9 din modificările și completările ce se operează în unele acte normative ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 149 din 14 martie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 40-42, art.180).

7. Hotărîrea Guvernului nr.592 din 1 august 2011 „Cu privire la Premiul Național” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 128-130, art.662).

442 HOTĂRÎRE
pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la minimul de existență

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare

proiectul de lege cu privire la minimul de existență.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru

Viceprim-ministru,

ministru economiei

Ministrul muncii, protecției

sociale și familiei

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

Ministrul sănătății

Nr. 400. Chișinău, 12 iunie 2012.

Vladimir FILAT

Mihail Moldovanu

Valeriu Lazăr

Valentina Buliga

Veaceslav Negruța

Oleg Efrim

Andrei Usatii

443 HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului (se anexează).

2. Se abrogă Hotărîrea Guvernului nr.441 din 21 iulie

PRIM-MINISTRU

**Contrasemnează:
Ministrul finanțelor**

Nr. 403. Chișinău, 13 iunie 2012.

2009 „Cu privire la efectivul-limită al Serviciului Fiscal de Stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.118-120, art.508).

Vladimir FILAT

Veaceslav Negruța

Aprobate
prin Hotărîrea Guvernului nr. 403
din 13 iunie 2012

MODIFICĂRILE ȘI COMPLETĂRILE ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului

1. La punctul 16 din Regulamentul privind formarea prețurilor la medicamente și alte produse farmaceutice și parafarmaceutice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.603 din 2 iulie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.51-52, art.562), cu modificările și completările ulterioare, sintagma „Serviciului Control Financiar și Revizie” se substituie cu sintagma „Inspecției financiare”.

2. Hotărîrea Guvernului nr.1736 din 31 decembrie 2002 „Cu privire la reglementarea activității organelor Serviciului Fiscal de Stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.190-197, art.1887), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) în hotărîre:

alineatul unu devine punctul 1 cu următorul cuprins:

„1. Se aprobă:”;

alineatele trei și patru se exclud;

se completează cu un nou punct, 2, cu următorul cuprins:

„2. Se stabilește efectivul-limită în ansamblu pentru organele Serviciului Fiscal de Stat în număr de 1892 de unități, dintre care pentru Inspectoratul Fiscal Principal de Stat în număr de 245 de unități, inclusiv personal auxiliar – în număr de 11 unități, și pentru inspectoratele fiscale de stat teritoriale în număr de 1647 de unități, inclusiv personal auxiliar – în număr de 86 unități, cu un fond de retribuire a muncii conform prevederilor legislației în vigoare.”;

2) anexa nr.1:

denumirea anexei va avea următorul cuprins:

„REGULAMENTUL privind organizarea și funcționarea organelor Serviciului Fiscal de Stat”;

în tot textul Regulamentului, sintagma „Legea serviciului public” se substituie cu sintagma „Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”, la cazul gramatical respectiv;

punctul 5 și va avea următorul cuprins:

„5. Conducerea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat este exercitată de către șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, asistat în activitatea sa de conducere de trei șefi adjuncți.

Numirea în funcții, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, în condițiile legii, a șefului și a șefilor adjuncți ai Inspectoratului Fiscal Principal de Stat se efectuează de către ministrul finanțelor.”;

se completează cu un nou punct, 5¹, cu următorul cuprins:

„5¹. Conducerea inspectoratului fiscal de stat teritorial

este exercitată de către șeful inspectoratului fiscal de stat teritorial, asistat în activitatea sa de conducere de șefii adjuncți.

Numirea în funcții, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, în condițiile legii, a șefului inspectoratului fiscal de stat teritorial și a șefilor adjuncți ai inspectoratului fiscal de stat teritorial se efectuează de către șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.”;

punctul 6 se completează cu următoarea propoziție „Efectivul-limită pe fiecare inspectorat fiscal de stat teritorial în parte se aprobă de către Ministrul Finanțelor.”;

punctul 8:

compartimentul „Șeful Inspectoratului Fiscal Principal de Stat”:

la alineatul doi, textul „Selectarea și repartizarea cadrelor se face cu respectarea strictă a legislației muncii și Legii serviciului public” se substituie cu următorul text: „ , , numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu, în condițiile legii, ale funcționarilor publici din cadrul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, a șefilor, șefilor adjuncți și șefilor de subdiviziuni interioare ale inspectoratelor fiscale de stat teritoriale, angajează și eliberează din funcție personalul contractual al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, în condițiile legislației muncii.”;

după alineatul doi se completează cu două alineate cu următorul cuprins:

„aprobă statul de personal al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și statele de personal ale inspectoratelor fiscale de stat teritoriale;

aprobă fișele de post pentru funcțiile publice, obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță ale funcționarilor publici din cadrul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și ale șefilor și șefilor adjuncți ai inspectoratelor fiscale teritoriale.”;

la alineatul cinci cuvintele „regulamente-tip ale subdiviziunilor structurale” se substituie cu cuvintele „regulamentele-tip pentru subdiviziunile interioare”;

compartimentul „Șeful inspectoratului fiscal de stat teritorial”:

după alineatul unu se completează cu două alineate cu următorul cuprins:

„asigură elaborarea și prezentarea pentru aprobare Inspectoratului Fiscal Principal de Stat statul de personal al inspectoratului fiscal de stat teritorial respectiv;

aprobă fișele de post pentru funcțiile publice, obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță ale funcționarilor publici din cadrul inspectoratului fiscal de stat teritorial respectiv, cu excepția șefului inspectoratului

fiscal de stat teritorial”;

la alineatul patru, textul „selectează și repartizează cadrele, cu respectarea strictă a legislației muncii și Legii serviciului public” se substituie cu următorul text „numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu, în condițiile legii, ale funcționarilor publici din subordine, angajează și eliberează din funcție personalul contractual al inspectoratului fiscal de stat teritorial, în condițiile legislației muncii”;

alineatul cinci va avea următorul cuprins:

„elaborează și aprobă regulamentul intern al Inspectoratului și regulamentele de funcționare a subdiviziunilor interioare din cadrul Inspectoratului respectiv”;

3) anexele nr.2 și nr.3 se exclud.

3. La punctul 14 din Regulamentul-tip al direcției generale finanțe a unității administrativ-teritoriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.757 din 5 iulie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.112-118, art.924), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul trei se exclude;

la alineatul cinci, sintagma „subdiviziunea teritorială a Serviciului Control Financiar și Revizie” se substituie cu sintagma „Inspectia financiară”.

4. În anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.840 din 26 iulie 2004 „Cu privire la crearea Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.130, art.1013), cu modificările și completările ulterioare, poziția 56 va avea următorul cuprins:

„56. Inspectia financiară”.

5. La punctul 11 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.108 din 3 februarie 2005 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.24-25, art.162), cu modificările și completările ulterioare, sintagma „Serviciul Control Financiar și Revizie” se substituie cu sintagma „Inspectia financiară din subordinea Ministerului Finanțelor”.

6. Pe tot parcursul Hotărârii Guvernului nr.525 din 16 mai 2006 „Privind salarizarea funcționarilor publici și persoanelor care efectuează deservirea tehnică” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.75-78, art.566), cu modificările și completările ulterioare, sintagma „Serviciul Control Financiar și Revizie” se substituie cu sintagma „Inspectia financiară”, la cazul gramatical respectiv.

7. În punctul 66 din Regulamentul privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat și alocațiilor sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.929 din 15 august 2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.134-137, art.1008), cu modificările și completările ulterioare, cuvântul „Controlul” se substituie cu sintagma „Inspectarea (controlul) financiară”, iar sintagma „Serviciul control financiar și revizie” se substituie cu sintagma „Inspectiei financiare”.

8. Hotărârea Guvernului nr.4 din 2 ianuarie 2007 „Cu privire la aprobarea structurii, efectivului-limită și a Regulamentului Serviciului Vamal” (Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, 2007, nr.3-5, art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) denumirea hotărârii se modifică și va avea următorul cuprins:

„Cu privire la aprobarea efectivului-limită și a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal”;

2) în hotărâre:

la punctul 1, alineatul doi se exclude;

punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Se stabilește efectivul-limită în ansamblu pentru organele vamale în număr de 1728 de unități, dintre care pentru aparatul central al Serviciului Vamal în număr de 333 de unități, inclusiv personal auxiliar – în număr de 6 unități și pentru birourile vamale în număr de 1395 de unități, inclusiv personal auxiliar – în număr de 42 unități, cu un fond de retribuire a muncii conform prevederilor legislației în vigoare.”;

3) anexa nr. 1 se exclude;

4) anexa nr.3:

denumirea anexei va avea următorul cuprins:

„REGULAMENTUL

privind organizarea și funcționarea Serviciului Vamal”;

punctul 8:

alineatul unu se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:

„Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, în condițiile legii a directorului general, se efectuează de către ministrul finanțelor.”;

la alineatul doi subalineatul patru, cuvintele „structura birourilor” se substituie cu cuvintele „schemele de încadrare ale birourilor”;

punctul 11:

la alineatul unu, cuvintele „și efectivul-limită” se exclud, cuvântul „Serviciul” se substituie cu cuvântul „Serviciului”, iar cuvântul „Guvern” se substituie cu cuvintele „ministrul finanțelor”;

la alineatul doi, sintagma „Structura organizatorică și” se exclude, sintagma „către Ministerul Finanțelor” se substituie cu sintagma „ministrul finanțelor”, iar sintagma „către Serviciul” se substituie cu sintagma „directorul general al Serviciului”;

punctul 12 va avea următorul cuprins:

„12. Actele oficiale

a) Corespondența Serviciului Vamal este semnată de către directorul general, care este în drept să delege prin ordin această atribuție persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Serviciului.

b) Semnăturile pe actele oficiale ale Serviciului Vamal sînt aplicate de către directorul general sau persoanele cu funcții de răspundere din cadrul Serviciului Vamal, abilitate cu acest drept prin ordinul directorului general în formă scrisă sau, în conformitate cu legislația, sub formă de semnătură digitală.”;

5) anexa nr. 3¹ va avea următorul cuprins:

„Anexa nr.3¹

la Hotărârea Guvernului
nr.4 din 2 ianuarie 2007

LISTA

întreprinderilor de stat monitorizate de Serviciul Vamal

Întreprinderea de Stat „Vamservinform”.

9. Hotărârea Guvernului nr. 1265 din 14 noiembrie 2008 „Cu privire la reglementarea activității Ministerului Finanțelor” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova), 2008, nr.208-209, art. 1278), cu modificările și completările ulterioare, se

modifică și se completează după cum urmează:

1) în hotărâre:

punctul 1:

la alineatul trei, după cuvântul „structura” se introduce cuvântul „organizatorică”;

la alineatul șase, sintagma „de pe lângă Ministerul Finanțelor” se substituie cu sintagma „coordonate de Ministerul Finanțelor”;

la alineatul opt, cuvintele „nominală a” se exclud;

punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Se stabilește efectivul-limită pentru Ministerul Finanțelor în număr de 536 de unități, inclusiv personalul din cadrul Direcției gestiune, patrimoniu și logistică – în număr de 30 de unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației în vigoare.”;

se completează cu un nou subpunct, 2¹, cu următorul cuprins:

„2¹. Se stabilește că trezoreriile teritoriale sînt parte componentă a Ministerului Finanțelor, cu toate drepturile și obligațiile prevăzute de legislație. Coordonarea metodică, organizarea și coordonarea activității trezoreriilor teritoriale se asigură de către Trezoreria de Stat.”;

punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. Conducerea Ministerului Finanțelor este exercitată de către ministrul finanțelor, asistat de trei viceministri.

În cadrul Ministerului Finanțelor funcționează, ca organ consultativ, Colegiul ministerului.”;

2) anexa nr.1

punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Ministerul Finanțelor (în continuare – Ministerul) este organul de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, care elaborează și promovează politica unică a statului în domeniul finanțelor publice. Ministerul dispune de conturi bancare și trezoreriale, de ștampilă cu Stema de Stat și denumirea sa în limba de stat, precum și de alte ștampile și anteturi.”.

punctul 5:

primul alineat va avea următorul cuprins:

„5. Ministerul îndeplinește următoarele funcții.”;

la subpunctul 6), cuvintele „domeniul bugetar-fiscal” se substituie cu cuvintele „domeniile bugetar, fiscal și vamal”;

se completează cu subpunctul, 7¹), cu următorul cuprins:

„7¹) reglementarea și sinteza în domeniile de activitate specifice Ministerului: bugetar, fiscal, vamal, datorie de stat, contabilitate publică, achiziții publice, reglementări contabile și control financiar public intern.”;

la subpunctul 8), cuvîntul „financiar” se substituie cu cuvintele „finanțelor publice”;

punctul 6:

la subpunctul 2), după cuvintele „sistemul fiscal” se introduc cuvintele „sistemul vamal”;

subpunctul 10) va avea următorul cuprins:

„10) organizează și asigură executarea de casă prin sistemul trezorerial a bugetului de stat, a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat și a veniturilor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală”;

subpunctul 11) va avea următorul cuprins:

„11) organizează și asigură evidența contabilă a operațiunilor în procesul executării de casă a bugetului de stat, a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat și a veniturilor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală prin intermediul sistemului trezorerial al Ministerului și întocmește rapoarte lunare, trimestriale și anuale privind executarea de casă a bugetului de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale”;

la subpunctul 12), cuvintele „plăți, încasate” se substituie cu cuvîntul „încasări”, iar în final se introduce textul „asigură transferul mijloacelor încasate în Contul Unic Trezorerial la bugetul asigurărilor sociale de stat și la fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală”;

la subpunctul 14), cuvintele „asigură lichiditatea acestuia” se substituie cu cuvintele „gestionează riscul de lichiditate a acestuia”;

subpunctul 18) va avea următorul cuprins:

„18) recepționează și generalizează rapoartele privind executarea bugetului de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale, recepționează rapoartele privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și întocmește raportul privind executarea bugetului public național”;

la subpunctul 41, cuvintele „și la evaluarea ofertelor” se substituie cu cuvintele „și la examinarea propunerilor de proiecte ale autorităților administrației publice centrale și locale”;

se completează cu subpunctele 51¹) și 51²) cu următorul cuprins:

„51¹) elaborează și promovează propuneri ce țin de reglementarea procesului de acordare a indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni;

51²) elaborează și promovează cadrul normativ ce reglementează alocarea din bugetul de stat autorităților administrației publice locale a mijloacelor financiare pentru acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni și pentru restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiei politice”;

subpunctul 52 se exclude;

subpunctul 62) va avea următorul cuprins:

„62) asigură extinderea cadrului legal prin inițierea, negocierea/renegocierea, pregătirea parafarea, semnarea și ratificarea convențiilor pentru evitarea dublei impuneri”;

la subpunctul 63), cuvintele „realizează obiectivele strategiei de dezvoltare a” se substituie cu cuvintele „monitorizează politicile în domeniul”;

subpunctul 67) se exclude;

subpunctul 69):

literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) efectuarea monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;

b) efectuarea analizei situațiilor financiare ale întreprinderilor cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv determinarea obligațiilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat față de bugetul public național”;

litera c) se exclude;

subpunctul 70) va avea următorul cuprins:

„70) asigură, prin intermediul organelor Serviciului Fiscal de Stat:

a) administrarea fiscală;

b) executarea silită a obligațiilor fiscale ale contribuabililor;

c) prevenirea, depistarea și contracararea încălcărilor ce țin de repatrierea mijloacelor bănești, a mărfurilor și a serviciilor provenite din tranzacțiile economice externe;

d) crearea, administrarea și dezvoltarea Sistemului Informațional Integrat al Serviciului Fiscal de Stat;

e) implementarea modalității de prezentare a declarațiilor dărilor de seamă fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță”;

subpunctele 71), 72) și 73) se exclud;

subpunctul 74) va avea următorul cuprins:

„74) asigură, prin intermediul Inspecției financiare, inspectarea financiară a operațiunilor și a tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ ce reglementează utilizarea resurselor bugetului public național; a granturilor și a mijloacelor oferite autorităților publice centrale și

locale de către donatorii interni și externi; a procedurilor de achiziție publică; a respectării disciplinei prețurilor și tarifelor reglementate de stat; a activității economico-financiare a entității privind gestionarea conformă a activelor materiale și nemateriale și a mijloacelor financiare; a raportării datoriei publice.”;

la subpunctele 78) și 80), cuvântul „financiar” se substituie cu cuvintele „finanțelor publice”;

subpunctul 81) va avea următorul cuprins:

„81) efectuează analiza și monitorizează evoluția cheltuielilor de personal în sectorul bugetar”;

subpunctul 82) va avea următorul cuprins:

„82) efectuează analiza și monitorizarea numărului angajaților în sectorul bugetar”;

punctul 8 va avea următorul cuprins:

„8. Conducerea Ministerului este exercitată de către ministrul finanțelor, numit în/și eliberat din funcție conform Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Guvern și Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Ministrul este asistat în activitatea sa de conducere de trei viceministri, numiți în/și eliberați din funcție de Guvern, la propunerea ministrului. Viceministrii exercită atribuțiile delegate de către ministrul finanțelor.

În cazul absenței temporare a ministrului finanțelor, acesta desemnează un viceministru care să exercite aceste atribuții, cu informarea Primului ministru.”;

punctul 9:

la litera e), cuvintele „și fișele postului pentru funcțiile publice” se substituie cu textul „, fișele postului pentru funcțiile publice, precum și obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță ale funcționarilor publici”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu, în condițiile legii ale:

funcționarilor publici ai Ministerului;

șefului Serviciului de control și verificare a activității de audit – la propunerea Consiliului de supraveghere a activității de audit;

șefului și șefilor adjuncți ai Inspectoratului Fiscal Principal de Stat;

directorului și directorilor adjuncți ai Inspecției financiare;

directorului general al Serviciului Vamal;

directorului și directorilor adjuncți ai Agenției Achiziții Publice”;

se completează cu o nouă literă, f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) angajează și eliberează din funcție personalul contractual al Ministerului și al Direcției gestiune, patrimoniu și logistică, în condițiile legislației muncii”;

la litera g), cuvintele „managerul-șef al” se substituie cu cuvintele „administrator”;

litera i) se exclude;

litera k) va avea următorul cuprins:

„k) aprobă statul de personal și schema de încadrare a Ministerului, schema de încadrare a Direcției gestiune, patrimoniu și logistică, structura și schemele de încadrare ale instituțiilor subordonate Ministerului și este abilitat cu dreptul de a efectua modificări la acestea, în limita efectivului aprobat de Guvern”;

punctul 10 va avea următorul cuprins:

„10. Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale viceministrilor, conducătorilor de subdiviziuni din cadrul Ministerului, conducătorului Direcției gestiune, patrimoniu și logistică, conducătorilor instituțiilor subordonate Ministerului se stabilesc prin fișa postului și pe baza regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.”;

punctul 11 va avea următorul cuprins:

„11. Pe lângă ministrul finanțelor funcționează, ca organ consultativ, Colegiul Ministerului.

Componenta nominală și regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului se aprobă prin ordinul ministrului.

Colegiul activează în calitate de organ consultativ permanent. Deciziile Colegiului se pun în aplicare prin ordinul ministrului finanțelor.”;

punctul 12 va avea următorul cuprins:

„12. Semnăturile pe actele oficiale ale Ministerului sint aplicate de ministru, viceministri și persoane cu funcții de răspundere, abilitate cu acest drept prin ordinul ministrului. Semnăturile pe actele Ministerului pot fi în formă scrisă sau, în conformitate cu legislația, sub formă de semnătură digitală.”;

punctele 13 și 14 se exclud;

3) anexa nr.2 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr.2
la Hotărârea Guvernului nr. 1265
din 14 noiembrie 2008

STRUCTURA organizatorică a Ministerului Finanțelor

Conducerea
Cabinetul ministrului (cu statut de direcție)
Serviciul de informare și comunicare cu mass-media
Direcția audit intern
Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor
Direcția generală sinteză bugetară
Direcția finanțele în învățământ, cultură și știință
Direcția finanțele în ocrotirea sănătății și protecție socială
Direcția finanțele justiției, ordinii publice, apărării și securității statului
Direcția finanțele autorităților publice
Direcția finanțele economiei naționale, cheltuieli capitale și achiziții publice
Direcția analiză, monitorizarea cheltuielilor de personal și a angajaților în sectorul bugetar
Direcția generală datoriei publice
Direcția generală politică și legislație fiscală și vamală
Direcția reglementarea contabilității și auditului în

sectorul corporativ
Direcția monitoring și analiză financiară
Direcția cooperare internațională
Direcția de armonizare a controlului financiar public intern
Direcția juridică
Direcția managementul resurselor umane
Direcția documentare și arhivare
Direcția economie și finanțe
Trezoreria de Stat (cu statut de direcție generală”;
4) la anexa nr.3, după cuvintele „Anenii Noi”, „Bălți”, „Briceni”, „Cahul”, „Călărași”, „Cantemir”, „Căușeni”, „Chișinău – bugetul de stat”, „Chișinău – bugetul municipiului”, „Cimișlia”, „Comrat”, „Criuleni”, „Dondușeni”, „Drochia”, „Edineț”, „Fălești”, „Florești”, „Glodeni”, „Hincești”, „Ialoveni”, „Leova”, „Nisporeni”, „Ocnita”, „Orhei”, „Rezina”, „Rîșcani”, „Sîngerei”, „Soldănești”, „Soroca”, „Stefan Vodă”, „Strășeni”, „Taraclia”, „Telenesti”, și „Ungheni” se introduc cuvintele „(cu statut de direcție)”;

după cuvintele „Basarabeasca”, „Ceadir-Lunga” și „Coșnița” se introduc cuvintele „(cu statut de secție), iar după cuvântul „Vulcănești” se introduc cuvintele „(cu statut de serviciu)”;

5) la anexa nr.4, poziția „Serviciul Control Financiar și Revizie” se substituie cu poziția „Inspekția financiară”;

6) la anexa nr.5 titlul va avea următorul cuprins:

**„LISTA
subdiviziunilor coordonate de Ministerul
Finanțelor”;**

7) anexa nr.6 se completează cu o nouă poziție cu următorul cuprins: „Societatea pe Acțiuni „Loteria Națională a Moldovei”;

8) la anexa nr.7 pozițiile cinci, șase, șapte și opt, cuvântul „director” se substituie cu cuvântul „șef”.

10. Hotărîrea Guvernului nr.747 din 24 noiembrie 2009 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Agenției Achiziții Publice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.171-172, art.826), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) în denumirea hotărîrii, cuvintele „structurii și efectivului-limită ale” se substituie cu cuvintele „ , precum și a efectivului-limită al”;

2) în hotărîre:

la punctul 2, alineatul trei se exclude;

la punctul 3, cifra „30” se substituie cu cifra „64”;

3) anexa nr. 1

se completează cu un nou punct, 7¹, cu următorul cuprins:

„7¹. La nivel teritorial, Agenția își exercită atribuțiile prin intermediul subdiviziunilor sale teritoriale.

Coordonarea metodologică, organizarea și coordonarea activității subdiviziunilor teritoriale se asigură de către subdiviziunea interioară a Agenției.”;

punctul 11:

la subpunctul 5), cuvintele „și fișele postului pentru funcțiile publice” se substituie cu textul „ , fișele postului pentru funcțiile publice, precum și obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță ale funcționarilor publici”;

se completează cu un nou subpunct, 5¹, cu următorul cuprins:

„5¹) aprobă statul de personal al Agenției.”;

subpunctul 10 va avea următorul cuprins:

„10) numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu, în condițiile legii, ale funcționarilor publici din cadrul Agenției, angajează și eliberează din funcție personalul contractual al Agenției, în condițiile legislației muncii.”;

se completează cu un nou punct, 13¹, cu următorul cuprins:

„13¹. Structura și schema de încadrare a Agenției se aprobă de ministrul finanțelor.”;

4) anexa nr. 2 se abrogă.

11. Hotărîrea Guvernului nr.1026 din 2 noiembrie 2010 „Cu privire la optimizarea activității de control (inspectare) financiar a organului abilitat din subordinea Ministerului Finanțelor” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.221-222, art.1151), se modifică și se completează după cum urmează:

1) denumirea hotărîrii va avea următorul cuprins:

„Privind organizarea activității de inspectare financiară”;

2) pe tot parcursul hotărîrii, sintagma „Serviciul control financiar și revizie” se substituie cu sintagma „Inspekția financiară”, la cazul gramatical respectiv;

3) punctul 1 din hotărîre va avea următorul cuprins:

„1. Se stabilește efectivul-limită pentru Inspekția finan-

ciară în număr de 135 de unități, inclusiv personalul auxiliar – în număr de 9 unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației în vigoare.”;

4) anexa nr. 1

la punctul 5 subpunctul 1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) inspectarea financiară a operațiunilor și a tranzacțiilor privind respectarea cadrului normativ ce reglementează utilizarea resurselor bugetului public național, a granturilor și a mijloacelor oferite autorităților publice centrale și locale de către donatorii interni și externi, a procedurilor de achiziție publică, a respectării disciplinei prețurilor și tarifelor reglementate de stat, a activității economico-financiare a entităților privind gestionarea conformă a activelor materiale și nemateriale și a mijloacelor financiare, a raportării datoriei publice.”;

punctul 6 va avea următorul cuprins:

„6. Sfera de aplicare

În exercitarea funcțiilor sale, Inspekția financiară efectuează inspectări financiare la autoritățile publice centrale și locale și instituțiile subordonate acestora, la întreprinderile de stat și municipale, la societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă-parte, precum și la persoanele afiliate, la alte persoane fizice și juridice, care utilizează mijloace financiare publice și gestionează patrimoniul public.”;

punctul 11 va avea următorul cuprins:

„11. Conducerea Inspekției financiare

Conducerea Inspekției financiare este exercitată de către directorul Inspekției financiare, asistat în activitatea sa de conducere de doi directori adjuncți.

Numirea în funcții, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, în condițiile legii, a directorului și a directorilor adjuncți ai Inspekției financiare, se efectuează de către ministrul finanțelor.”;

punctul 12:

litera e) se completează în final cu sintagma „ , precum și obiectivele individuale de activitate și indicatorii de performanță ale funcționarilor publici”;

se completează cu o nouă literă, i¹), cu următorul cuprins:

„i¹) numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu, în condițiile legii, a funcționarilor publici din cadrul Inspekției financiare, angajează și eliberează din funcție personalul contractual al Inspekției financiare, în condițiile legislației muncii.”;

litera l) va avea următorul cuprins:

„l) aprobă statul de personal.”;

punctul 14 se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins:

„Schema de încadrare pentru Inspekția financiară se aprobă de ministrul finanțelor.”.

12. La capitolul II secțiunea a II-a compartimentul b) din anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr.1001 din 26 decembrie 2011 „Privind punerea în aplicare a unor acte legislative” (Monitorul Oficial, 2011, nr.238-242, art.1100), punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Inspekția financiară”.

13. Hotărîrea Guvernului nr. 331 din 28 mai 2012 „Privind salarizarea funcționarilor publici” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.104-108, art.371) se modifică după cum urmează:

1) punctul 4 al hotărîrii:

sintagma „Serviciul Control Financiar și Revizie”, în ambele cazuri, se substituie cu sintagma „Inspekția financiară”;

la poziția cinci din tabel coloana trei, cuvintele „controlor-revizor” se substituie cu sintagma „inspector”;

2) în anexa nr. 2, sintagma „Serviciul Control Financiar și Revizie” se substituie cu sintagma „Inspekției financiare”.

444 HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea proiectului de decret al Președintelui Republicii Moldova pentru numirea domnului Vitalie STOIAN în funcția de șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale

În temeiul articolului 17 punctul 4) din Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.131-133, art.1018), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul apărării

Nr. 405. Chișinău, 13 iunie 2012.

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de decret al Președintelui Republicii Moldova pentru numirea domnului Vitalie STOIAN în funcția de șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale.

Vladimir FILAT

Vitalie Marinuța

445 HOTĂRÎRE

cu privire la numirea în funcție a dlui Ion VARTA

În temeiul alineatului (3) al articolului 20 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern și alineatului (3) al articolului 6 din Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică,

PRIM-MINISTRU

Nr. 406. Chișinău, 13 iunie 2012.

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se numește dl Ion VARTA în funcția de director al Serviciului de Stat de Arhivă, eliberându-l din funcția deținută anterior.

Vladimir FILAT

446 HOTĂRÎRE

cu privire la alocarea mijloacelor financiare

În scopul organizării și desfășurării manifestărilor dedicate comemorării a 71 de ani de la deportările în masă din Republica Moldova, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Ministerul Finanțelor va aloca, din fondul de rezervă al Guvernului, Ministerului Culturii 174,420 mii lei în vederea

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:
Ministrul culturii
Ministrul finanțelor

Nr. 407. Chișinău, 13 iunie 2012.

acoperirii cheltuielilor legate de organizarea manifestărilor de comemorare.

2. Ministerul Culturii, în calitate de beneficiar al mijloacelor alocate, va perfecta, în modul stabilit, documentele necesare pentru finanțarea cheltuielilor în cauză.

Vladimir FILAT

Boris Focșa
Veaceslav Negruța

447 DISPOZIȚIE

1. În scopul optimizării procedurilor de achiziții publice, se înființează Grupul de lucru în următoarea componență:

CĂRĂUȘ Maria	- viceministru al finanțelor, conducător al Grupului de lucru
CIOBANU Sergiu	- viceministru al economiei
GROSU Vladimir	- viceministru al justiției
GRAMA Octavian	- viceministru al sănătății
HANDRABURA Loreta	- viceministru al educației
GHERASIM Boris	- viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor
ZOLOTCOV Anatolie	- viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor
GUȚU Viorel	- viceministru al agriculturii și industriei alimentare
CHEPTĂNARU Iurie	- viceministru al afacerilor interne
FURDUI Viorel	- director executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova
CREANGĂ Ștefan	- director al Agenției Achiziții Publice
PANĂ Viorel	- șef adjunct al Direcției finanțele economiei naționale, cheltuieli capitale și achiziții publice a Ministerului Finanțelor

PRIM-MINISTRU

Nr. 46-d. Chișinău, 12 iunie 2012.

2. Ținând cont de problemele identificate în domeniul achizițiilor publice, Grupul de lucru, pînă la 25 iunie curent:

va efectua o analiză generală a actelor legislative și normative și va prezenta propuneri de modificare și completare a cadrului ce reglementează domeniul vizat;

va înainta propuneri concrete în vederea stabilirii unor cerințe clare față de calitatea produselor și a serviciilor pe piața de achiziții publice, precum și de eficientizare și simplificare a procedurilor de achiziții publice inițiate de autoritățile publice locale;

va examina și va propune acordarea de priorități agenților economici autohtoni, în cazul achiziției de produse alimentare etc.

3. În activitatea Grupului de lucru pot fi atrase, la necesitate, alte instituții ale statului, reprezentanți ai societății civile și ai mediului de afaceri.

4. Controlul asupra executării prezentei dispoziții se pune în sarcina domnului Veaceslav Negruța, ministru al finanțelor.

Vladimir FILAT

PARTEA III

Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei**Acte ale Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova****697****O R D I N**
**cu privire la aprobarea unor acte normative în domeniul
activității de audit**

Întru executarea prevederilor art.27 alin.(3) lit.a) al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126, art. 530), cu modificările și completările ulterioare,

ORDON:

1. Se aprobă:

1) Formularul Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit (anexa nr.1).

2) Instrucțiunea privind modul de completare și

prezentare a Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit (anexa nr.2).

3) Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare a Raportului privind transparența societății de audit, auditorului întreprinzător individual (anexa nr.3).

2. Prezentul ordin intră în vigoare de la 1 ianuarie 2013.

3. La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă ordinul nr. 115 din 26 decembrie 2008.

MINISTRUL FINANTELOR**Veaceslav NEGRUȚA****Nr. 61. Chișinău, 4 iunie 2012.**

Anexa nr.1
la Ordinul ministrului finanțelor
nr. 61 din 4 iunie 2012

Nr. _____
din _____ 20__

Formular
**Informație privind respectarea procedurilor de control al calității
lucrărilor de audit a**

denumirea societății de audit, auditorului întreprinzător individual
pentru perioada de gestiune 20__

I. Informații generale

Nr. d/o	Informații solicitate	Răspuns							
1.	Adresa juridică								
2.	Adresa sediului								
3.	Numerele de telefon, fax, adresa electronică, pagina web								
4.	Numele, prenumele conducătorului								
5.	Persoana responsabilă de întocmirea și prezentarea Informației								
6.	Înregistrarea de stat								
7.	Acționarii (asociații) și cota pe care o dețin în capitalul social								
8.	Numărul total de salariați la sfârșitul perioadei de gestiune, inclusiv:								
	a) auditori								
	b) stagieri								
	c) alți angajați								
9.	Apartenența societății de audit, auditorului întreprinzător individual la o asociație a auditorilor și societăților de audit								
Informații privind auditorii certificați									
Nr. d/o	Numele, prenumele auditorului	Seria, numărul certificatelor de calificare deținute pentru domeniile de calificare:	Certificat internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului	Instruirea profesională continuă a auditorului	Apartenența auditorului la o asociație a auditorilor și societăților de audit				
		Auditor pentru instituțiile financiare Auditor pentru participanții profesioniști la piața asigurărilor Auditor pentru participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare Auditor pentru asociațiile de economii și împrumut							
10.1.	10.2.	10.3.	10.4.	10.5.	10.6.	10.7.	10.8.	10.9.	10.10.
1.									
2...									
Informații privind deținerea licenței pentru desfășurarea activității de audit									

	2) opinie modificată, inclusiv: (2.1+2.2+2.3)	
	2.1. opinie cu rezerve	
	2.2. opinie contrară	
	2.3. imposibilitatea exprimării opiniei	
21.	Venitul din vânzări al perioadei de gestiune, total:	
22.	inclusiv din activitatea de audit Numărul contractelor privind prestarea serviciilor: a) de organizare, de restabilire și de ținere a evidenței contabile b) de acordare a asistenței la automatizarea evidenței contabile c) de expertiză contabilă d) de planificare fiscală și de calcul a obligărilor de plată la buget, de întocmire a declarațiilor fiscale e) de analiză a activității economico- financiare f) de consultanță și servicii informaționale în probleme ce țin de domeniul legislației financiare și fiscale g) de elaborare și propagare a materialelor metodice, a recomandărilor privind evidența contabilă, impozitarea, auditul h) de asistență juridică în probleme de activitate economico-financiară i) de asistență în domeniul managementului j) de asistență în administrare, reorganizare și lichidare k) de consultanță în administrarea investițiilor, în analiza proiectelor investiționale l) de îndeplinire a funcțiilor cenzorului/comisiei de cenzori	
23.	Indicați care servicii dintre cele enumerate în rubrica 22, au fost prestate pentru entitățile auditate	
24.	Suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit	

III. Asigurarea calității lucrărilor de audit

25.	
-----	--

„ _____ 20 _____
(data întocmirii Informației) L.S. _____
(semnătura conducătorului)

_____ (funcția) _____
(numele persoanei responsabile pentru întocmirea Informației) _____
(semnătura persoanei responsabile pentru întocmirea Informației)

„ _____ 20 _____
(data primirii Informației) L.S. _____
(semnătura secretarului Consiliului de supraveghere a activității de audit)

Nr. d/o	Genul de activitate	Seria, numărul	Data eliberării	Termen de valabilitate
11.1.	11.2.	11.3.	11.4.	11.5.
1				

Informații privind stagiarul în activitatea de audit				
Nr. d/o	Numele, prenumele stagiarului	Înregistrarea în calitate de stagiar	Numele, prenumele auditorului-îndrumător de stagiu	Înstruirea profesională continuă a stagiarului
12.1.	12.2.	12.3.	12.4.	12.5.
1...				

II. Activitatea profesională

Nr. d/o	Informații solicitate	Răspuns
13.	Modul de asigurare a riscului de audit: a) încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă profesională; b) constituirea provizioanelor	
14.	Utilizarea lucrărilor: a) auditorului componente (altui auditor) b) de audit intern c) expertului	
15.	Numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate, inclusiv: (lit.a)+lit.b) a) audit obligatoriu: (1+2) 1. entități de interes public, din care: (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5) 1.1. instituție financiară 1.2. fond de investiții 1.3. companie de asigurări 1.4. fond nestatal de pensii 1.5. societate comercială ale cărei acțiuni se cotează la Bursa de Valori a Republicii Moldova 2. alte entități conform prevederilor legislației în vigoare b) audit solicitat	
16.	Numărul total al contractelor de audit realizate	
17.	Numărul total al contractelor privind misiunile de examinare (revizuire)	
18.	Numărul total al contractelor privind misiunile de certificare (asigurare)	
19.	Numărul total al contractelor privind prestarea serviciilor conexe, inclusiv: (lit.a)+lit.b) a) proceduri convenite b) compilarea (întocmirea) situațiilor financiare	
20.	Numărul total al rapoartelor auditorului întocmite (1)+(2), inclusiv cu: 1) opinie nemodificată	

Anexa nr. 2
la Ordinul ministrului finanțelor
nr. 61 din 4 iunie 2012

INSTRUCȚIUNE
privind modul de completare și prezentare a Informației privind respectarea
procedurilor de control al calității lucrărilor de audit

Secțiunea 1
DISPOZIȚII GENERALE

1. Instrucțiunea privind modul de completare și prezentare a Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit (în continuare - Instrucțiunea) se extinde asupra societăților de audit, indiferent de forma juridică de organizare, auditorilor întreprinzători individuali care desfășoară activitate de audit pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Obiectivul prezentei Instrucțiuni constă în descrierea structurii, stabilirea modului de completare și prezentare de către societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali a Informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit (în continuare - Informația).

Secțiunea a 2-a
STRUCTURA INFORMAȚIEI

3. Informația include trei compartimente:

- a) I. Informații generale;
- b) II. Activitatea profesională;
- c) III. Asigurarea calității lucrărilor de audit.

4. Compartimentul I. „Informații generale” este destinat pentru prezentarea informațiilor privind organizarea activității societății de audit, auditorului întreprinzător individual, precum și informații privind auditorii și stagiarii în activitatea de audit ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual, deținerea licenței pentru desfășurarea activității de audit.

5. Compartimentul II. „Activitatea profesională” este destinat pentru prezentarea informațiilor privind modul de asigurare a riscului de audit, utilizarea lucrărilor auditorului componente (altui auditor), de audit intern și a expertului, numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate, precum și reziliate, tipurile de audit efectuate, numărul total al contractelor privind prestarea misiunilor de examinare, misiunilor de certificare, serviciilor conexe, numărul rapoartelor de audit întocmite și tipurile de opinii exprimate de către auditor, venitul din vânzări aferent auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, serviciile prestate pe lângă activitatea de audit, precum și suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit.

6. Compartimentul III. „Asigurarea calității lucrărilor de audit” este destinat pentru prezentarea informațiilor privind sistemul de control intern al calității lucrărilor de audit existent la societatea de audit, auditorul întreprinzător individual, politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit elaborate și aprobate conform prevederilor art. 10 alin. (1)-(4) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit (Republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 72-75, art. 230) și a standardelor de audit, Politica cu privire la prevenirea, depistarea și raportarea cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului elaborată și implementată conform Ordinului ministrului finanțelor nr. 63 din 10.08.2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 157, art. 714), precum și data efectuării ultimei verificări a calității lucrărilor de audit de către Serviciul de control și verificare din cadrul Consiliului de supraveghere a activității de audit și/sau asociația auditorilor și societăților de audit la care societatea de audit, auditorul întreprinzător individual este membru.

Secțiunea a 3-a
MODUL DE COMPLETARE A INFORMAȚIEI

7. Informația se întocmește pe blancheta cu antet a

societății de audit, auditorului întreprinzător individual în limba de stat pe suport de hârtie, în două exemplare (unul - pentru Consiliul de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor (în continuare - Consiliul), altul - pentru societatea de audit, auditorul întreprinzător individual).

8. Informația se completează în modul următor:

1) **În rubrica „Nr. __”** se indică numărul de ieșire a Informației conform Registrului de evidență a documentelor de intrare-ieșire a societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

2) **În rubrica „din ____ 20__”** se indică ziua, luna în litere, anul întocmirii Informației.

3) **În rubrica „denumirea societății de audit, auditorului întreprinzător individual”** se indică denumirea completă a societății de audit, auditorului întreprinzător individual în conformitate cu documentele de înregistrare eliberate de către Camera Înregistrării de Stat conform prevederilor Legii nr. 220-XVI din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711).

Compartimentul I. „Informații generale”:

4) **În rîndul 1 „Adresa juridică”** se indică adresa juridică a societății de audit, auditorului întreprinzător individual conform documentelor de înregistrare eliberate de Camera Înregistrării de Stat.

5) **În rîndul 2 „Adresa sediului”** se indică adresa unde își are loc sediul societatea de audit, auditorul întreprinzător individual.

6) **În rîndul 3 „Numerele de telefon, fax, adresa electronică, pagina web”** se indică, după caz, informația solicitată a societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

7) **În rîndul 4 „Numele, prenumele conducătorului”** se indică numele, prenumele directorului (dacă societatea de audit este constituită sub formă de societate pe acțiuni), a administratorului (dacă societatea de audit este constituită sub formă de societate cu răspundere limitată), sau a auditorului (dacă auditorul activează ca întreprindere individuală).

8) **În rîndul 5 „Persoana responsabilă de întocmirea și prezentarea Informației”** se indică tipul documentului (ordin, dispoziție etc., numărul, data emiterii) privind numirea persoanei responsabile de întocmirea și prezentarea Informației; numele, prenumele persoanei, precum și funcția pe care o deține în cadrul societății de audit, la auditorul întreprinzător individual.

9) **În rîndul 6 „Înregistrarea de stat”** se indică data înregistrării de stat a societății de audit, auditorului întreprinzător individual de către Camera Înregistrării de Stat, codul IDNO (fiscal) atribuit, numărul certificatului de înregistrare și data eliberării.

10) **În rîndul 7 „Acționarii (asociații) și cota pe care o dețin în capitalul social”** se indică conform documentelor corespunzătoare de constituire și înregistrare la Camera Înregistrării de Stat numele, prenumele acționarilor (în cazul în care societatea de audit este constituită sub formă de societate pe acțiuni) sau a asociațiilor (în cazul în care societatea de audit este constituită sub formă de societate cu răspundere limitată) și respectiv cota pe care o dețin în capitalul social al societății de audit.

11) **În rîndul 8** „Numărul total de salariați la sfîrșitul perioadei de gestiune” se indică numărul total de salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual la sfîrșitul perioadei de gestiune, inclusiv numărul auditorilor, numărul stagiarilor în activitatea de audit și numărul altor angajați (contabili, consultanți etc.).

12) **În rîndul 9** „Aparența societății de audit, auditorului întreprinzător individual la o asociație a auditorilor și societăților de audit” se indică, după caz, denumirea asociației auditorilor și societăților de audit la care societatea de audit, auditorul întreprinzător este membru.

13) **În coloana 10.1** se indică numărul auditorilor salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual, care trebuie să fie egal cu numărul total al auditorilor indicați la rîndul 8 lit.a).

14) **În coloana 10.2** se indică numele, prenumele auditorilor salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

15) **În coloana 10.3** se indică seria și numărul certificatului de calificare al auditorului pentru auditul general eliberat de Ministerul Finanțelor.

16) **În coloana 10.4** se indică seria și numărul certificatului de calificare al auditorului pentru auditul instituțiilor financiare eliberat de Banca Națională a Moldovei.

17) **În coloana 10.5** se indică seria și numărul certificatului de calificare al auditorului pentru auditul participanților profesioniști la piața asigurărilor eliberat de Ministerul Finanțelor sau Comisia Națională a Pieței Financiare.

18) **În coloana 10.6** se indică seria și numărul certificatului de calificare al auditorului pentru auditul participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.

19) **În coloana 10.7** se indică seria și numărul certificatului de calificare al auditorului pentru auditul asociațiilor de economii și împrumut eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.

20) **În coloana 10.8** se indică, după caz, seria și numărul, denumirea certificatului internațional în domeniul contabilității și auditului deținut de auditor (ACCA, DipIFR, CIPA, CAP sau alt tip de certificat internațional în domeniul contabilității și auditului).

21) **În coloana 10.9** se indică denumirea organizației, instituției în cadrul căreia auditorul a efectuat instruirea profesională continuă.

22) **În coloana 10.10** se indică, după caz, denumirea asociației auditorilor și societăților de audit la care auditorul este membru.

23) **În coloana 11.1** se indică numărul licenței deținute pentru desfășurarea activității de audit.

24) **În coloana 11.2** se indică genul de activitate (auditul general, auditul instituțiilor financiare, auditul companiilor de asigurare, auditul participanților profesioniști la piața financiară nebanară) pentru care este eliberată licența corespunzătoare pentru desfășurarea activității de audit de către Camera de Licențiere.

25) **În coloanele 11.3, 11.4 și 11.5** se indică, respectiv, seria și numărul, data eliberării și termenul de valabilitate al licenței corespunzătoare pentru desfășurarea activității de audit.

26) **În coloana 12.1** se indică numărul stagiarilor salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual, care trebuie să fie egal cu numărul total al stagiarelor indicați la rîndul 8 lit.b).

27) **În coloana 12.2** se indică numele, prenumele stagiarelor salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

28) **În coloana 12.3** se indică ziua, luna, anul înregistrării stagiarelor în Registrul stagiarelor conform Normelor de pregătire profesională a stagiarelor în activitatea de

audit, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 150 din 22.11.2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 231-234, art. 861).

29) **În coloana 12.4** se indică numele, prenumele auditorului din cadrul societății de audit, auditorului întreprinzător individual, care este numit în calitate de îndrumător de stagiu.

30) **În coloana 12.5** se indică denumirea organizației, instituției în cadrul căreia stagiarul a efectuat instruirea profesională continuă, precum și numărul de ore.

31) **În coloana 12.6** se indică, după caz, denumirea asociației auditorilor și societăților de audit la care stagiarul este membru.

Compartimentul II. „Activitatea profesională”:

32) **În rubrica 13** „Modul de asigurare a riscului de audit” se indică pentru perioada de gestiune raportată, în cazul asigurării riscului de audit prin:

a) încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă profesională – denumirea asigurătorului și suma asigurată aferentă contractului de audit sau activității de audit a situațiilor financiare și/sau;

b) constituirea provizioanelor – suma provizioanelor constituite, mărimea procentului (care conform art. 9 alin. (1) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, nu trebuie să fie mai mic de 15%) calculat din venitul vânzărilor al anului de gestiune aferent auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, precum și categoria de active cu lichiditate înaltă în care au fost plasate provizioanele constituite (depozite bancare, valori mobiliare emise de stat, disponibilități în conturi curente cu destinație specială).

33) **În rubrica 14** „Utilizarea lucrărilor” se indică, după caz, utilizarea în perioada de gestiune raportată a lucrărilor auditorului componente (altui auditor), de audit intern, expertului conform prevederilor Standardului Internațional de Audit (ISA) 600 „Considerente speciale-auditul situațiilor financiare ale grupului (inclusiv activitatea auditorilor componentelor)”, ISA 610 „Utilizarea activității auditorilor interni”, ISA 620 „Utilizarea activității unui expert din partea auditorului”. În cazul în care au fost utilizate lucrările, se indică după caz, tipul de audit (obligatoriu sau solicitat), misiunea de examinare (revizuire), misiunea de certificare (asigurare), categoria serviciilor conexe (proceduri convenite, compilarea situațiilor financiare) pentru care au fost utilizate lucrările respective, numele, prenumele auditorului/ expertului, precum și datele aferente contractului încheiat privind utilizarea lucrărilor corespunzătoare.

34) **În rubrica 15** „Numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate” se indică numărul total al contractelor de audit încheiate cu entitățile privind efectuarea auditului obligatoriu sau solicitat al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate și realizate pentru perioada de gestiune raportată.

Efectuarea auditului obligatoriu al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate la entitățile de interes public este prevăzut de art. 4 alin. (2) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit. Noțiunea de „entitate de interes public” de la art. 3 al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90-93, art. 399), definește entitățile care urmează a fi atribuite la categoria „entități de interes public”.

Efectuarea auditului obligatoriu al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate la alte entități este prevăzut de legislația în vigoare (Legea nr. 199-XIV din 18.11.1998 cu privire la piața valorilor mobiliare (republicată în Monitorul oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.183-185, art.655), Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), Legea nr.139-XVI din 21.06.2007 privind asociațiile de economii și împrumut (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.112-116, art.506), Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 112) etc.

La poziția a) audit obligatoriu se indică numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate indicate în poziția 2.

La pozițiile 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 și 1.5 se indică numărul contractelor de audit încheiate și realizate privind auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate la entitatea de interes public corespunzătoare.

La poziția 2 se indică numărul total al contractelor de audit privind auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate încheiate cu entitățile, altele decât entitățile de interes public și realizate, precum și Legea corespunzătoare care prevede efectuarea auditului obligatoriu, cu excepția entităților de interes public.

La poziția b) audit solicitat se indică numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate privind auditul solicitat al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate.

Auditul solicitat al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate se efectuează conform prevederilor art. 4 alin. (3) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit.

35) **În rubrica 16** „Numărul total al contractelor de audit reziliate” se indică, după caz, numărul total al contractelor de audit reziliate și cauza rezilierii acestora.

36) **În rubrica 17** „Numărul total al contractelor privind misiunile de examinare (revizuire)” se indică, după caz, numărul misiunilor efectuate privind examinarea (revizuirea) situațiilor financiare a entităților conform prevederilor Standardului Internațional pentru Misiunile de Revizuire (ISRE) 2400 „Misiuni de revizuire a situațiilor financiare”, ISRE 2410 „Revizuirea situațiilor financiare interimare efectuată de un auditor independent al entității”.

37) **În rubrica 18** „Numărul total al contractelor privind misiunile de certificare (asigurare)” se indică, după caz, numărul misiunilor efectuate privind certificarea (revizuirea) informațiilor aferente situațiilor financiare conform Standardului Internațional pentru Misiuni de Asigurare (ISAE) 3000 „Misiuni de asigurare altele decât auditurile sau revizuirile informațiilor financiare istorice”, ISAE 3400 „Examinarea informațiilor financiare prognozate”.

38) **În rubrica 19** „Numărul total al contractelor privind prestarea serviciilor conexe” se indică, după caz, pentru fiecare tip de serviciu conex prestat, numărul contractelor încheiate și realizate pentru perioada de gestiune raportată privind procedurile convenite și/sau compilarea (întocmirea) situațiilor financiare efectuate conform prevederilor Standardului Internațional pentru Servicii Conexe (ISRS) 4400 „Misiuni pe baza procedurilor convenite privind informațiile financiare”, ISRS 4410 „Misiuni de compilare a situațiilor financiare”.

39) **În rubrica 20** „Numărul total al rapoartelor auditorului întocmite” se indică, numărul total al rapoartelor auditorului întocmite pentru perioada de gestiune raportată, ținând cont de numărul total al contractelor de audit încheiate și realizate privind efectuarea auditului obligatoriu sau solicitat al situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate (rubrica 15).

Numărul total al rapoartelor auditorului întocmite se descifrează în corespundere cu opinia auditorului exprimată în raport (opinie nemodificată sau modificată, respectiv, opinie cu rezerve, opinie contrară sau imposibilitatea exprimării unei opinii).

40) **În rubrica 21** „Venitul din vânzări al perioadei de gestiune total” se indică venitul obținut din prestarea serviciilor pe parcursul perioadei de gestiune. Inclusiv se va indica venitul din vânzări aferent activității de audit, cu excepția venitului aferent serviciilor prestate conform prevederilor art. 6 al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, cu modificările și completările ulterioare.

41) **În rubrica 22** „Numărul contractelor privind prestarea serviciilor” se indică numărul contractelor încheiate privind serviciile prestate în decursul perioadei de gestiune, conform prevederilor art. 6 al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, cu modificările și completările ulterioare.

42) **În rubrica 23** se indică care din serviciile prevăzute de art. 6 al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, cu modificările și completările ulterioare, au fost prestate pentru entitățile auditate.

43) **În rubrica 24** „Suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit” se indică, după caz, numărul și data emiterii Deciziei de către Camera de Licențiere privind suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit a societății de audit, auditorului întreprinzător individual conform prevederilor art. 20 al Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător sau a art. 28 alin. (5) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit.

Compartimentul III. „Asigurarea calității lucrărilor de audit”:

44) **În rubrica 25** se indică cel puțin următoarea informație:

1) sistemul de control intern al calității lucrărilor de audit existent la societatea de audit, auditorul întreprinzător individual conform prevederilor art. 10 alin. (1)-(4) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit și standardelor de audit corespunzătoare, care va include:

a) tipul documentului (ordin, dispoziție, etc.), numărul, data emiterii și denumirea acestuia, care confirmă punerea în aplicare a politicii și procedurilor de control al calității lucrărilor de audit;

b) modul de documentare a procedurilor de control al calității lucrărilor de audit conform criteriilor stabilite în art. 10 alin. (4) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, standardele de audit și Codul etc;

2) conform prevederilor Indicațiilor metodice privind aplicarea de către societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, aprobate prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 63 din 10.08.2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.157, art. 714):

a) tipul documentului (ordin, dispoziție etc.), numărul, data emiterii Politicii cu privire la prevenirea, depistarea și raportarea cazurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;

b) locul integrării procedurilor de evaluare a riscului aferent tranzacțiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;

c) tipul riscului evaluat aferent tranzacțiilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului (reduc/normal/ridicat);

d) numărul cazurilor de raportare a tranzacțiilor suspecte conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 141-145, art. 597);

3) data efectuării ultimei verificări a calității lucrărilor de audit de către Serviciul de control și verificare din cadrul Consiliului și/sau asociația auditorilor și societăților de audit la care societatea de audit, auditorul întreprinzător individual este membru.

La discreția societății de audit, auditorului întreprinzător individual, rubrica 25 poate fi completată și cu altă informație aferentă asigurării calității lucrărilor de audit.

Secțiunea a 4-a

MODUL DE PREZENTARE A INFORMAȚIEI

9. Informația se prezintă anual Consiliului conform art. 10 alin. (5) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activi-

tatea de audit, potrivit unui formular unic (anexa nr.1) până la 30 aprilie al anului ce urmează după anul gestionar, de către persoana responsabilă de întocmirea și prezentarea acesteia din cadrul societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

10. Ambele exemplare ale Informației, întocmite conform punctului 7 al prezentei Instrucțiuni, se semnează de către

conducătorul societății de audit, auditorul întreprinzător individual cu aplicarea ștampilei și se prezintă secretarului Consiliului, care indică pe acestea data primirii, semnătura și aplică ștampila Consiliului. Un exemplar rămâne la secretarul Consiliului, iar alt exemplar se restituie societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

Anexa nr.3
la Ordinul ministrului finanțelor
nr. 61 din 4 iunie 2012

INSTRUCȚIUNE

privind modul de întocmire și prezentare a Raportului privind transparența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual

Secțiunea 1 DISPOZIȚII GENERALE

1. Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare a Raportului privind transparența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual (în continuare - Instrucțiunea) se extinde asupra societăților de audit, indiferent de forma juridică de organizare, auditorilor întreprinzători individuali, care desfășoară activitate de audit pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Obiectivul prezentei Instrucțiuni constă în stabilirea modului de întocmire și prezentare a Raportului privind transparența societăților de audit, a auditorului întreprinzător individual, în cazul efectuării auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate la entitatea de interes public (în continuare - Raportul).

Secțiunea a 2 -a Modul de întocmire a Raportului

3. Raportul se întocmește pe blancheta cu antet a societății de audit, auditorului întreprinzător individual în limba de stat pe suport de hârtie computerizat în două exemplare (unul - pentru Consiliul de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor (în continuare - Consiliul), altul - pentru societatea de audit, auditorul întreprinzător individual), în cazul efectuării auditului rapoartelor financiare anuale și/sau rapoartelor financiare anuale consolidate la entitățile de interes public.

4. Raportul va include cel puțin următoarele elemente (indicatori):

1) Descrierea generală a societății de audit, auditorului întreprinzător individual, inclusiv:

a) informația privind activitatea societății de audit, auditorului întreprinzător individual divizată pe tipuri de servicii pe care le acordă (auditul situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, prestarea, după caz, a serviciilor de examinare (revizuire), serviciilor de certificare (asigurare), serviciilor conexe, serviciilor conform prevederilor art. 6 al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit);

b) structura conducerii (director/administrator/șef departament);

c) date privind acționarii (asociații) și cota pe care o dețin în capitalul social;

d) informație despre apartenența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual la o asociație a auditorilor și societăților de audit;

e) numărul total de salariați, inclusiv în Departamentul audit;

f) numărul stagiariilor în activitatea de audit;

g) lista cu entitățile de interes public pentru care a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate pentru perioada de gestiune raportată;

h) limba / limbile utilizate în activitatea de audit.

2) Descrierea sistemului de control al calității (politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit) existent în societatea de audit, la auditorul întreprinzător individual, inclusiv eficiența acestuia declarată de organul executiv:

a) descrierea scopului sistemului de control al calității;

b) tipul documentului (ordin, dispoziție etc.), numărul, data emiterii și denumirea acestuia, care confirmă punerea în aplicare a politicii și procedurilor de control al calității lucrărilor de audit;

c) descrierea succintă a procedurilor de control al calității lucrărilor de audit conform criteriilor stabilite în art. 10 alin. (4) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, standardele de audit și Codul etic;

3) Data efectuării ultimei verificări a calității lucrărilor de audit de către Serviciul de control și verificare din cadrul Consiliului și/sau asociația auditorilor și societăților de audit la care societatea de audit, auditorul întreprinzător individual este membru;

4) Declarație privind respectarea de către societatea de audit, auditorul întreprinzător individual a principiului independenței;

5) Informație privind instruirea profesională continuă a auditorilor salariați ai societății de audit, auditorului întreprinzător individual;

6) Numele, prenumele auditorilor salariați, datele din certificatele de calificare, după caz se indică tipurile certificatelor (auditul general, auditul instituțiilor financiare, auditul companiilor de asigurare, auditul participanților profesioniști la piața financiară nebancaară);

7) Numele, prenumele auditorilor salariaților care dețin certificatul internațional de calificare în domeniul contabilității și auditului și tipul acestuia (ACCA, DipIFR, CIPA, CAP sau alt tip de certificat internațional în domeniul contabilității și auditului);

8) Semnătura conducătorului societății de audit, a auditorului întreprinzător individual, data întocmirii Raportului și ștampila;

9) Seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit.

5. Lista elementelor prezentate în punctul 4 al prezentei Instrucțiuni, nu este una exhaustivă și poate fi completată cu alte elemente, la discreția societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

Secțiunea a 3 -a Modul de prezentare a Raportului

6. Raportul se prezintă anual Consiliului conform art.10 alin. (5) al Legii nr. 61-XVI din 16.03.2007 privind activitatea de audit, până la 30 aprilie al anului ce urmează după anul gestionar, de către persoana responsabilă de întocmirea și prezentarea acestuia din cadrul societății de audit, auditorului întreprinzător individual, atât pe suport de hârtie, cit și în formă electronică pentru a fi plasat pe pagina web oficială a Consiliului.

7. Ambele exemplare ale raportului, întocmite conform punctului 3 al prezentei Instrucțiuni, se semnează de către conducătorul societății de audit, auditorul întreprinzător individual cu aplicarea ștampilei și se prezintă secretarului Consiliului, care indică pe ele data primirii, semnătura și aplică ștampila Consiliului. Un exemplar rămâne la secretarul Consiliului, alt exemplar se restituie societății de audit, auditorului întreprinzător individual.

Acte ale Ministerului Sănătății al Republicii Moldova**698****O R D I N**

**cu privire la modificarea Ordinului
Ministerului Sănătății nr.361 din 13.04.2012
cu privire la înregistrarea prețurilor de producător
pentru produsele medicamentoase de uz uman**

ORDON:

1. Punctele 1 și 2 ale Ordinului Ministerului Sănătății nr.361 din 13.04.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman se expun în următoarea redacție:

1) „1. A modifica prețurile de producător (anexa nr.1) din Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, pentru produsele medicamentoase de uz uman, pe teritoriul Republicii Moldova, din cauza erorilor admise la înregistrare și depășirea prețurilor medicamentelor generice cu mai mult de 75% vis-a-vis de inovative pentru anul 2012, conform art. 6¹(4) al Legii nr. 1409- XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente, cu modificările și completările ulterioare și calcularea lor în valută

străină la rata medie a cursului valutar al lunii precedente din data înregistrării prețului, conform ordinelor respective de înregistrare pentru fiecare produs.”.

2) „2 A aproba prețurile de producător pe teritoriul Republicii Moldova cu includerea în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente pentru produsele medicamentoase de uz uman, producători autohtoni (anexa nr.2) și producători străini, inclusiv cu prețurile modificate conform punctului 1 al prezentului ordin (anexa nr.3).”

2. Prezentul ordin de adus la cunoștință factorilor de decizie din cadrul Agenției Medicamentului.

3. De publicat ordinul pe site-ul Ministerului Sănătății și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII**Andrei USATII****Nr. 485. Chișinău, 24 mai 2012.****699****O R D I N**

**cu privire la modificarea Ordinului
Ministerului Sănătății nr.402 din 27.04.2012
cu privire la înregistrarea prețurilor de producător
pentru produsele medicamentoase de uz uman**

ORDON:

1. Punctele 1 și 2 ale Ordinului Ministerului Sănătății nr.402 din 27.04.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman se expun în următoarea redacție.

1) „1. A modifica prețurile de producător (anexa nr.1) din Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, pentru produsele medicamentoase de uz uman, pe teritoriul Republicii Moldova, din cauza erorilor admise la înregistrare și depășirea prețurilor medicamentelor generice cu mai mult de 75% vis-a-vis de inovative pentru anul 2012, conform art. 6¹(4) al Legii nr. 1409- XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente, cu modificările și completările ulterioare și calcularea lor în valută

străină la rata medie a cursului valutar al lunii precedente din data înregistrării prețului, conform ordinelor respective de înregistrare pentru fiecare produs.”.

2) „2. A aproba prețurile de producător pe teritoriul Republicii Moldova cu includerea în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente pentru produsele medicamentoase de uz uman, inclusiv cu prețurile modificate conform punctului 1 al prezentului ordin (anexa nr.2).”

2. Prezentul ordin de adus la cunoștință factorilor de decizie din cadrul Agenției Medicamentului.

3. De publicat ordinul pe site-ul Ministerului Sănătății și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII**Andrei USATII****Nr. 525. Chișinău, 4 iunie 2012.****700****O R D I N**

**cu privire la modificarea Ordinului
Ministerului Sănătății nr.427 din 11.05.2012
cu privire la înregistrarea prețurilor de producător
pentru produsele medicamentoase de uz uman**

ORDON:

1. Punctele 1 și 2 ale Ordinului Ministerului Sănătății nr.427 din 11.05.2012 cu privire la înregistrarea prețurilor de producător pentru produsele medicamentoase de uz uman se expun în următoarea redacție.

1) „1. A modifica prețurile de producător (anexa nr.1) din Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, pentru produsele medicamentoase de uz uman, pe teritoriul Republicii Moldova, din cauza erorilor admise la înregistrare și depășirea prețurilor medicamentelor generice cu mai mult de 75% vis-a-vis de inovative pentru anul 2012, conform art. 6¹(4) al Legii nr. 1409- XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente, cu modificările și completările ulterioare și

calcularea lor în valută străină la rata medie a cursului valutar al lunii precedente din data înregistrării prețului, conform ordinelor respective de înregistrare pentru fiecare produs.”.

2) „2 A aproba prețurile de producător pe teritoriul Republicii Moldova cu includerea în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente pentru produsele medicamentoase de uz uman, inclusiv cu prețurile modificate conform punctului 1 al prezentului ordin (anexa nr.2).”

2. Prezentul ordin de adus la cunoștință factorilor de decizie din cadrul Agenției Medicamentului.

3. De publicat ordinul pe site-ul Ministerului Sănătății și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII**Andrei USATII****Nr. 526. Chișinău, 4 iunie 2012.**

**Acte ale Agenției Naționale pentru Reglementare
în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației**

701 H O T Ă R Î R E
privind aprobarea Procedurii de organizare
și desfășurare a concursului de selectare
a administratorului bazei de date centralizate
pentru implementarea și realizarea portabilității
numerelor în Republica Moldova

În temeiul:

• art.9 alin. (1) lit. a), u), art.10 lit. a), art. 63, 65 din Legea comunicațiilor electronice, nr.241 din 15.11.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.155);

• pct.15 lit. b) din Regulamentul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.905 din 28.07.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.917);

Întru asigurarea:

• implementării Programului de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova pentru anii 2011-2013, aprobat prin Ordinul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr. 52 din 30.06.2011 (Monitorul Oficial, 2011, nr.118-121, art.918);

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE AL ANRCETI**

Membrii Consiliului

Nr. 13. Chișinău, 5 iunie 2012.

În scopul:

• asigurării transparenței, nediscriminării, obiectivității și imparțialității în procesul de organizare și desfășurare a concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, Consiliul de Administrație

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Procedura de organizare și desfășurare a concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, conform anexei.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina de Internet a ANRCETI.

3. Partea dispozitivă a prezentei hotărâri se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Sergiu ȘITNIC

**Ion Pochin
Iurie Ursu**

702 H O T Ă R Î R E
privind instituirea Comisiei de concurs pentru selectarea
administratorului bazei de date centralizate

În temeiul:

• art.9 alin. (1) lit. a), u), art.10 alin. (1) lit. a), art. 63, 65 din Legea comunicațiilor electronice, nr.241-XVI din 15.11.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.155);

• pct.15 lit. b) din Regulamentul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.905 din 28.07.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.917);

În conformitate cu:

• Regulamentul privind portabilitatea numerelor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr.34 din 01.12.2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.16 - 18, art.58);

• Procedura de organizare și desfășurare a concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI, nr.13 din 05.06.2012;

În baza scrisorilor:

- S.A."Orange Moldova", nr.4390 din 01.03.2012
- S.A."Moldcell", nr.4211-03/12 din 01.03.2012

• S.A."Moldtelecom", nr. 01-10-03/2260 din 02.03.2012;

• Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor (MTIC), nr.01/491 din 29.03.2012;

• Asociației Naționale a Companiilor Private din Domeniul TIC, nr.150/03 din 30.03.2012;

În baza acordului încheiat cu expertul străin, Consiliul de Administrație

HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Comisia de concurs pentru selectarea administratorului bazei de date centralizate, în următoarea componentă:

Președinte: Sergiu Șitnic, director, ANRCETI

Membri:

Ala Baidauz

șef Direcție Reglementare Tehnică și Standardizare (DRTS), ANRCETI consilier, ANRCETI

Petru Mura

Victor Tănase

Iurie Gasnaș

șef adjunct DRTS, ANRCETI specialist principal, Serviciu juridic, ANRCETI

Sergiu Postică

director Strategie și Dezvoltarea Businessului, S.A."Orange Moldova"

Eugeniu Ursu director al Departamentului
Tehnologii Informaționale Î.S."Cris
Registru"

Andrei Muntean director Direcție Reglementări,
S.A."Moldtelecom"

Irina Strajescu șef Secție Dezvoltarea Afacerii,
S.A."Moldcell"

Silvia Bojoga Asociația Națională a Companiilor
Private din domeniul TIC (jurist,
"Arax-Impex" SRL)

Carin Johansson expert independent internațional în

domeniul portabilității numerelor,
director pe probleme de adminis-
trare, expert superior pe probleme
de reglementare la BoCa Consulting
AB, Suedia

2. Se desemnează ca secretar al Comisiei de concurs
Cristina Ghetlan, specialist principal DRTS, ANRCETI.
3. Prima ședință a Comisiei de concurs va avea loc la
data de 02.08.2012.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în
Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE AL ANRCETI**

Membrii Consiliului

Nr. 14. Chișinău, 5 iunie 2012.

Sergiu SÎTNIC

**Ion Pochin
Iurie Ursu**

703 H O T Ă R Î R E **privind aprobarea Caietului de sarcini pentru** **concursul de selectare a administratorului bazei** **de date centralizate pentru implementarea portabilității** **numerelor în Republica Moldova**

În temeiul:

- art.9 alin. (1) lit. a), u), art.10 lit. a), art. 63, 65 din
Legea comunicațiilor electronice, Nr.241-XVI din 15.11.2007
(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54,
art.155);

- pct.15 lit. b) din Regulamentul Agenției Naționale
pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehno-
logia Informației (ANRCETI), aprobat prin Hotărârea Guver-
nului Republicii Moldova nr.905 din 28.07.2008 (Monitorul
Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.917);

În conformitate cu:

- Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI cu
privire la aprobarea Regulamentului privind portabilitatea
numerelor, nr.34 din 01.12.2011 (Monitorul Oficial al
Republicii Moldova, 2012, nr.16 - 18, art.58);

Întru realizarea:

- Programului de implementare a portabilității numerelor
în Republica Moldova pentru anii 2011-2013, aprobat prin
Ordinul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor
nr. 52 din 30.06.2011 (Monitorul Oficial, 2011, nr.118-121,

art.918);

În scopul:

- selectării administratorului bazei de date centralizate
pentru implementarea portabilității numerelor în Republica
Moldova;

- asigurării transparenței, nediscriminării, obiectivității
și imparțialității în procesul de organizare și desfășurare
a concursului de selectare a administratorului bazei de
date centralizate pentru implementarea și realizarea
portabilității numerelor în Republica Moldova, Consiliul de
Administrație

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Caietul de sarcini pentru concursul de
selectare a administratorului bazei de date centralizate
pentru implementarea portabilității numerelor în Republica
Moldova, conform anexei.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării și
se publică pe pagina de Internet a ANRCETI.

3. Partea dispozitivă a prezentei hotărâri se publică în
Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE AL ANRCETI**

Membrii Consiliului

Nr. 15. Chișinău, 5 iunie 2012.

Sergiu SÎTNIC

**Ion Pochin
Iurie Ursu**

704 H O T Ă R Î R E **pentru aprobarea Anunțului publicitar despre** **organizarea și desfășurarea concursului de selectare** **a administratorului bazei de date centralizate pentru** **implementarea și realizarea portabilității numerelor** **în Republica Moldova**

În temeiul art.9 alin. (1) lit. a), u), art.10 lit. a), art.
63, 65 din Legea comunicațiilor electronice, nr. 241-XVI
din 15.11.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,
2008, nr.51-54, art.155) și pct.15 lit. b) din Regulamentul
Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații
Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) aprobat
prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.905 din

28.07.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008,
nr.143-144, art.917).

Întru asigurarea realizării Programului de implementare
a portabilității numerelor în Republica Moldova pentru
anii 2011-2013, aprobat prin Ordinul Ministerului Tehno-
logiei Informației și Comunicațiilor nr. 52 din 30.06.2011
(Monitorul Oficial, 2011, nr.118-121, art.918), Consiliul de

Administrație

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Anunțul publicitar despre organizarea și desfășurarea concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, conform Anexei.

2. Anunțul publicitar despre organizarea și desfășurarea concursului se publică în: „The Financial Times”,

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
DE ADMINISTRAȚIE AL ANRCETI****Membrii Consiliului****Nr. 16. Chișinău, 5 iunie 2012.**

www.computerworld.com, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în ziarul „Экономическое обозрение”, pe pagina de Internet a ANRCETI și prin afișarea la sediul ANRCETI într-un spațiu accesibil publicului.

3. Anunțul publicitar despre organizarea și desfășurarea concursului se publică la data de 15.06.2012 și intră în vigoare la data publicării.

4. Partea dispozitivă a prezentei hotărâri se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Sergiu SÎTNIC**Ion Pochin
Iurie Ursu**

Anexă

la Hotărârea Consiliului de Administrație
al Agenției Naționale pentru Reglementare
în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației
nr.16 din 05.06.2012

ANUNȚ PUBLICITAR
despre organizarea și desfășurarea concursului de selectare a administratorului
bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor
în Republica Moldova

1. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în continuare ANRCETI, în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art.155) întru realizarea Programului de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova pentru anii 2011-2013, aprobat prin Ordinul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr. 52 din 30.06.2011 (Monitorul Oficial, 2011, nr.118-121, art.918) anunță organizarea concursului pentru selectarea administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor de telefon în Republica Moldova.

2. Obiectivul concursului este organizarea, operarea, administrarea și întreținerea bazei de date centralizată pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor de telefon în Republica Moldova, coordonarea și controlul procesului de portare a numerelor în mod centralizat.

3. Administratorul bazei de date centralizate se va selecta prin concurs deschis, internațional, cu aplicarea procedurii de selectare comparativă, în urma evaluării criteriilor cuprinse în Caietul de sarcini pentru concursul de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 15 din 05.06.2012, în continuare Caiet de sarcini.

4. Candidații/participanții la concurs au obligația de a respecta și demonstra îndeplinirea tuturor criteriilor și cerințelor alocabile candidaților/participanților la concurs conform cerințelor Caietului de sarcini și altor documente de concurs.

5. Concursul se va desfășura în conformitate cu Procedura de organizare și desfășurare a concursului de selectare a administratorului bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor în Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 13 din 05.06.2012, în continuare Procedura de concurs.

6. La concurs pot participa persoane juridice din Republica Moldova, persoane juridice străine, societăți civile/asocieri de persoane juridice din Republica Moldova și/sau străine în scopul depunerii de cereri și oferte comune.

7. Caietul de sarcini, Procedura de concurs, Regulamentul privind portabilitatea numerelor, alte documente

aferente procesului de implementare a portabilității numerelor în Republica Moldova sînt expuse pe pagina de Internet a ANRCETI www.anrceti.md.

8. Concursul se va desfășura la sediul ANRCETI cu adresa: bd Ștefan cel Mare, 134, MD 2012, mun. Chișinău, Republica Moldova.

9. Termenul de depunere a cererilor: 15.06.2012 – 30.07.2012. Termenul-limită pentru primirea cererilor și ofertelor: ora 16.00 (ora Chișinăului) data de 30.07.2012.

10. Concursul se va desfășura în perioada: 06.08.2012 – pînă la 20.08.2012. Concursul va fi deschis la orele 10.00 (ora Chișinăului) data de 06.08.2012.

11. În vederea participării la concurs potențialii candidați vor transmite la adresa sediului ANRCETI cererea de participare la concurs însoțită de ofertă, realizate în condițiile stabilite în Caietul de sarcini și Procedura de concurs.

12. Cererea de participare la concurs și oferta vor fi redactate în limba română (un exemplar), o copie redactată în limba engleză și cîte o copie în limba română și engleză scanate pe compact disc (în format PDF). În caz de contradicție între aceste versiuni, versiunea în limba română va prevala.

13. Taxa de participare la concurs constituie 20 000 Euro. Garanția de participare la concurs constituie 200 000 Euro.

14. Taxa și garanția de participare la concurs vor fi transferate la conturile ANRCETI după cum urmează:

1) pentru agenții economici din Republica Moldova:

*cod fiscal 1006601003359 cont: 2224232001310
“Moldindconbank” SA, Filiala Telecomtrans, cod/bancar
MOLDMD2X332;*

2) pentru agenții economici de peste hotarele Republicii Moldova:

*cod fiscal 1006601003359 cont: 2224532701310
(EURO) “Moldindconbank” SA, Filiala Telecomtrans, cod/
bancar MOLDMD2X332.*

15. Limba de comunicare în cadrul concursului va fi limba română.

16. Pentru informații suplimentare, agenții economici interesați sînt invitați să contacteze organizatorul la adresa de contact sus-menționată, la telefon: +373 22 251317, prin fax: +373 22 222885, prin e-mail: office@anrceti.md, persoana de contact Ala Baidauz, șef Direcție Reglementări Tehnice și Standardizare.

Acte ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare**705 HOTĂRÎRE****cu privire la înregistrări în Registrul de stat al valorilor mobiliare**

În temeiul Legii nr. 199-XIV din 18.11.1998 „Cu privire la piața valorilor mobiliare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.183-185, art.655), Legii nr.1134-XIII din 02.04.1997 „Privind societățile pe acțiuni” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), art.8 lit.m) și lit.o) și art.25 alin.(2) din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS),

**COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
HOTĂRĂȘTE:**

1. Se înregistrează în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

1.1 Valorile mobiliare plasate la înființarea Întreprinderii Mixte „SOLAR POWER” S.A. (IDNO 1012600014526, mun.

Chișinău, str. Mt. Gurie Grosu 15/3) în sumă de 20 000 lei divizate în 20 000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1 (unu) leu cu numărul înregistrării de stat MD14LAER1007.

1.2. Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale societăților pe acțiuni enumerate în anexă la prezenta hotărâre.

1.3 Reducerea capitalului social al Societății pe acțiuni „DACIA-COM” (IDNO 1003600022046; mun. Chișinău, str. Uzinelor, 7) prin anularea a 570 000 acțiuni de tezaur (numărul înregistrării de stat MD14DCOM1008). Capitalul social al societății după reducere va constitui 240 000 lei divizat în 30 000 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 8 lei.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

**VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE**

Nr. 24/3. Chișinău, 8 iunie 2012.

Victor CAPTARI

Anexă
la Hotărârea C.N.P.F. nr.24/3
din 8 iunie 2012

Acțiunile plasate în emisiuni suplimentare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	Adresa juridică și nr. identificării de stat al emitentului	Numărul acțiunilor (un.)	Valoarea nominală (lei)	Suma emisiei (lei)	Sursa majorării capitalului social	Numărul înregistrării de stat a acțiunilor
1.	S.A. „DRUMURI-CIMIȘLIA”	or.Cimișlia, str.Nicolae Iorga 106 IDNO 1003605009978 din 08.09.1998	126 900	10	1 269 000	Aporturi nebănești	MD14CIMD1006
2.	S.A. „DRUMURI-FĂLEȘTI”	or.Fălești, str.Alexandru Donici 1 IDNO 1003602006895 din 11.03.1998	332 510	10	3 325 100	Aporturi nebănești	MD14DRFE1002
3.	S.A. „CODEX”	mun. Chișinău, str.Miorita 5/2, of.90 IDNO 1003600109688 din 10.08.1995	20 000	1	20 000	Mijloace bănești	MD14ODEX1003

706 HOTĂRÎRE**cu privire la autorizarea reorganizării
Societății pe acțiuni „LEVĂNȚICA”**

Examinînd cererea și materialele prezentate de Societatea pe acțiuni „LEVĂNȚICA” (IDNO 1003600091873, mun. Chișinău, bd.Vieru Grigore 21), în temeiul art.93 și art.95 din Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997 „Privind societățile pe acțiuni” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), art.69 și art.79 din Codul civil al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 82-86, art. 661), art.25 alin.(2) din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională

a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS),

**COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
HOTĂRĂȘTE:**

1. Se autorizează reorganizarea Societății pe acțiuni „LEVĂNȚICA” prin dezmembrare (separare) cu transmiterea patrimoniului la societatea nou-creată S.R.L. „IMOBIL OPTIM”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

**VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE**

Nr. 24/4. Chișinău, 8 iunie 2012.

Victor CAPTARI

Acte ale Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare**707****HOTĂRÎRE****cu privire la eliberarea Certificatului de acreditare
Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic
Republican**

În temeiul art. 97 lit. e) și f) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 125-129 din 30 iulie 2004, art.663), cu modificările și completările ulterioare, Ordinului Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.797 din 21 octombrie 2011 „Cu privire la Spitalul Clinic Republican”, Comisia de acreditare a organizațiilor din sfera științei și inovării a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se reconfirmă rezultatele evaluării profilului de

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL
PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE,
ACADEMICIAN**

**Secretar științific,
profesor universitar**

Nr. AC-3/4-1. Chișinău, 3 mai 2012.

cercetare *Tratamentul chirurgical al bolilor cardiovasculare*, atribuit Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican în rezultatul reorganizării Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul de Cardiologie.

2. Se eliberează Certificatul de acreditare seria P nr.053 Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican.

3. Se anulează Certificatul de acreditare seria P nr.032, eliberat Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul de Cardiologie.

Valeriu CANȚER

Gheorghe Gladchi

708**HOTĂRÎRE****cu privire la reacreditarea Universității Tehnice
a Moldovei**

În temeiul art. 97 lit. e) și f) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 125-129 din 30 iulie 2004, art.663), cu modificările și completările ulterioare, punctelor 27-29 din Regulamentul privind activitatea comisiilor specializate de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării, aprobat prin Hotărîrea nr.AC-03/1 din 27 mai 2010, ținînd cont de rezultatele evaluării Universității Tehnice a Moldovei, prezentate de către Comisia specializată de evaluare a organizațiilor din sfera științei și inovării, Comisia de acreditare a organizațiilor din sfera științei și inovării a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se reacreditează Universitatea Tehnică a Moldovei pe profilurile de cercetare:

- *Inginerie mecanică și energetică;*

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL
PENTRU ACREDITARE ȘI ATESTARE,
ACADEMICIAN**

**Secretar științific,
profesor universitar**

Nr. AC-4/1. Chișinău, 31 mai 2012.

- *Electronică, informatică și comunicații;*
- *Inginerie civilă, economie și management;*
- *Procese tehnologice în industria alimentară și ușoară.*

2. Se apreciază performanța profilurilor de cercetare:

- *Inginerie mecanică și energetică – foarte bine;*
- *Electronică, informatică și comunicații – foarte bine;*
- *Inginerie civilă, economie și management - bine;*
- *Procese tehnologice în industria alimentară și ușoară – bine.*

3. Se acordă Universității Tehnice a Moldovei calificativul - **organizație cu recunoaștere internațională (categoria A)**

4. Se eliberează Certificatul de acreditare **seria P nr.054** Universității Tehnice a Moldovei.

Valeriu CANȚER

Gheorghe Gladchi

Acte ale Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova**709 HOTĂRÎRE****privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcției de judecător la Curțile de Apel Cahul și Comrat**

Examinînd chestiunea privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcției de judecător la Curțile de Apel Cahul și Comrat, audiind informația domnului Igor Dolea, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4, 19 alin. (2) și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concursul pentru suplinirea funcției de judecător la Curțile de Apel Cahul și Comrat.

2. Solicitanții vor depune cererile de participare la concurs, anexînd următoarelor acte:

- a) copia buletinului de identitate;
- b) curriculum vitae (se prezintă și în forma electronică - email: aparatul@csm.md);
- c) fișa personală;
- d) fișa controlului medical;
- e) copia diplomei de licență;
- f) copia carnetului de muncă;
- g) cazierul judiciar;

**PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL CONSILIULUI SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

Nr. 313/18. Chișinău, 29 mai 2012.

710 HOTĂRÎRE**privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de vicepreședinte în unele instanțe judecătorești**

Examinînd chestiunea privind anunțarea concursului pentru suplinirea funcțiilor de vicepreședinte în unele instanțe judecătorești, audiind informația domnului Nichifor Corochii, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4, 19 alin. (2) și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concursul pentru suplinirea funcțiilor de vicepreședinte la Judecătoriile Ialoveni, Florești, Ocnița, Rezina și Singerei.

2. Judecătorii vor anexa la cererea de participare la concurs: caracteristica; nota informativă privind activitatea în

**PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL CONSILIULUI SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

Nr. 314/18. Chișinău, 29 mai 2012.

711 HOTĂRÎRE**privind anunțarea concursului între absolvenții Institutului Național al Justiției pentru suplinirea funcției de judecător de instrucție la Judecătoria Ungheni**

Examinînd chestiunea privind anunțarea concursului între absolvenții Institutului Național al Justiției pentru suplinirea funcției de judecător de instrucție la Judecătoria Ungheni, audiind informația domnului Nichifor Corochii, Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 9 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 4, 19 alin. (2) și 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

HOTĂRĂȘTE:

1. A anunța concursul între absolvenții Institutului Național al Justiției pentru suplinirea funcției de judecător

**PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL CONSILIULUI SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

Nr. 315/18. Chișinău, 29 mai 2012.

- h) caracteristica de la ultimul loc de lucru;
- i) declarația cu privire la venituri și proprietate;
- j) declarație de interese personale;
- k) trei fotografii 40x50 mm.

Notă: Actele specificate la lit. c), d), i) și j) se întocmesc în baza formularelor eliberate de Aparatul Consiliului Superior al Magistraturii, la lit. a) și e) se autentifică notarial.

3. La momentul depunerii pachetului de documente, solicitantul va prezenta anexele completate conform Legii nr. 271-XVI din 18.12.2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și va semna declarația de verificare.

4. Cererile de participare la concurs se prezintă la Consiliul Superior al Magistraturii pe parcursul a 30 de zile de la momentul publicării prezentei hotărîri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Informații suplimentare pot fi obținute la colaboratorii Aparatului Consiliului Superior al Magistraturii (mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 70, tel.: 22-30-79, 22-30-76).

6. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial și pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Nichifor COROCHII

ultimii 3 ani; anexele completate conform Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008; două fotografii color 4x5 cm.

3. Cererile de participare la concurs se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile din data publicării prezentei hotărîri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Informații suplimentare pot fi obținute la colaboratorii Aparatului Consiliului Superior al Magistraturii (mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 70 tel.: 22-30-79, 22-30-76).

5. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial și pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Nichifor COROCHII

de instrucție la Judecătoria Ungheni.

2. Desfășurarea concursului se va stabili după 30 de zile de la momentul publicării prezentei hotărîri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3. Concursul se va desfășura în incinta Consiliului Superior al Magistraturii, str. M. Kogălniceanu 70

4. Prezența absolvenților Institutului Național al Justiției la desfășurarea concursului este obligatorie.

5. Hotărîrea se publică în Monitorul Oficial și pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Nichifor COROCHII

Acte ale Comisiei Electorale Centrale**712 HOTĂRÎRE**
cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi
ale primarului satului Cîrpești, raionul Cantemir

Prin hotărîrea din 19 martie 2012 Judecătoria Leova a infirmat legalitatea votării repetate din 17 iulie 2011 pentru alegerea primarului satului Cîrpești, raionul Cantemir, întrucît a constatat că în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale Codului electoral care au influențat rezultatele alegerilor. Potrivit art. 139 alin. (1) lit. c) din Codul electoral, dacă și după votarea repetată nu a fost ales primarul, în localitatea respectivă urmează a fi organizate alegeri noi.

În conformitate cu art. 18, 26, 27, 29, 39, 120, 122 alin. (2), 137 și 139 din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997 și hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 706 din 13 septembrie 2011 „Cu privire la desfășurarea alegerilor locale noi”, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de hotărîrea Judecătoriei Leova din 19 martie 2012.

2. Se declară nule alegerile primarului satului Cîrpești

din raionul Cantemir desfășurate în circumscripția electorală sătască Cîrpești nr. 9, secția de votare nr. 17, în cadrul votării repetate din 17 iulie 2011.

3. Se stabilește pentru data de 11 noiembrie 2012 desfășurarea alegerilor locale noi ale primarului satului Cîrpești, raionul Cantemir.

4. Primăria satului Cîrpești va întocmi listele electorale de bază pentru efectuarea alegerilor locale noi.

5. Consiliul sătesc Cîrpești și partidele reprezentate în Parlament vor înainta, conform Programului calendaristic privind alegerile locale noi ale primarului din 11 noiembrie 2012, candidaturile lor în componența consiliului electoral de circumscripție care va îndeplini și funcțiile biroului electoral al secției de votare respective.

6. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE

Secretar

Nr. 1255. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

713 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Abaclia, raionul Basarabeasca

Consiliul sătesc Abaclia, prin decizia nr.3/01 din 6 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Țaranu Petru, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Abaclia îi revine candidatului supleant Secrieru Svetlana de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 16 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul

electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Abaclia.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Abaclia, raionul Basarabeasca, candidatului supleant Secrieru Svetlana de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE

Secretar

Nr. 1256. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

714 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul orășenesc Briceni, raionul Briceni

Consiliul orășenesc Briceni, prin decizia nr.1/1 din 28 februarie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Ursachi Petru, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Briceni îi revine candidatului supleant

Novițaia Svetlana de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Briceni din 16 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Briceni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul

orășenesc Briceni, raionul Briceni, candidatului supleant Novîțcaia Svetlana de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1257. Chișinău, 8 mai 2012.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

715 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Frumoasa, raionul Călărași

Consiliul sătesc Frumoasa, prin decizia nr.02/05 din 17 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Movileanu Gheorghe, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Frumoasa îi revine candidatului supleant Moraru Alexei de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Călărași din 16 iunie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declarația candidatului supleant Ceban Maria de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, prin care refuză

mandatul de consilier.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Frumoasa.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Frumoasa, raionul Călărași, candidatului supleant Moraru Alexei de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1258. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

716 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul comunal Gradiște, raionul Cimișlia

Consiliul comunal Gradiște, prin decizia nr. 3/2 din 3 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Lungu Cozma, ales pe lista Partidului Liberal. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Gradiște îi revine candidatului supleant Nistoreanu Petru de pe lista Partidului Liberal, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 16 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul

electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Gradiște.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Gradiște, raionul Cimișlia, candidatului supleant Nistoreanu Petru de pe lista Partidului Liberal.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1259. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

717 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul comunal Bălțata, raionul Criuleni

Consiliul comunal Bălțata, prin decizia nr. 4.2 din 23 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Nistorean Anatolie, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Bălțata îi revine candidatului supleant

Luțic Serghei de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 20 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Bălțata.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Bălțata, raionul Criuleni, candidatului supleant Luțic Serghei de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1260. Chișinău, 8 mai 2012.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

718 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Hrușova, raionul Criuleni**

Consiliul comunal Hrușova, prin decizia nr. 03-01 din 6 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Șendrea Victor, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Hrușova îi revine candidatului supleant Ciorbă Grigore de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 9 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Hrușova.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Hrușova, raionul Criuleni, candidatului supleant Ciorbă Grigore de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1261. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

719 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Japca, raionul Florești**

Consiliul comunal Japca, prin decizia nr. 04/01 din 12 august 2011, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Galben Tudor, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Japca îi revine candidatului supleant Vilcu Petru de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Florești din 14 iunie 2011.

Totodată, s-a constatat că, deși decizia consiliului local a fost adoptată la data de 12 august 2011, materialele au parvenit la Comisia Electorală Centrală abia la 6 aprilie

curent, fiind depășit termenul prevăzut de legislație.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Japca.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Japca, raionul Florești, candidatului supleant Vilcu Petru de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Se atenționează secretarul Consiliului comunal Japca asupra necesității respectării termenelor stabilite de legislația în vigoare privind ținerea lucrărilor de secretariat.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1262. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

720 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul raional Dondușeni**

Consiliul raional Dondușeni, prin decizia nr. 11/5 din 30 martie 2012, a declarat vacant mandatul consilierului Donici Alexei, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii

nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul raional Dondușeni îi revine candidatului supleant Cumpătă Vasile de pe lista Partidului Comuniștilor din

Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătorei Dondușeni din 14 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul raional Dondușeni.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1263. Chișinău, 8 mai 2012.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul raional Dondușeni candidatului supleant Cumpătă Vasile de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

721 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Scăieni, raionul Dondușeni**

Consiliul sătesc Scăieni, prin decizia nr. 7-14 din 20 martie 2012, a declarat vacant mandatul consilierului Rotari Victor, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Scăieni îi revine candidatului supleant Rotari Anastas de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătorei Dondușeni din 23 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul

electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Scăieni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Scăieni, raionul Dondușeni, candidatului supleant Rotari Anastas de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1264. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

722 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul raional Drochia**

Consiliul raional Drochia, prin decizia nr. 2/10 din 29 martie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Nicora Ion, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul raional Drochia îi revine candidatului supleant Litvac Valentin de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătorei Drochia din 16 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1265. Chișinău, 8 mai 2012.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul raional Drochia.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul raional Drochia candidatului supleant Litvac Valentin de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

723 HOTĂRÎRE

cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Nicoreni, raionul Drochia

Consiliul sătesc Nicoreni, prin decizia nr. 8/12 din 22 decembrie 2011, a declarat vacant mandatul consilierului Ciobanu Petru, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Nicoreni îi revine candidatului supleant Eșanu Ion de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 15 iunie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declarația candidatului supleant Mihăescu Boris de pe

lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, prin care acesta refuză mandatul de consilier.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Nicoreni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Nicoreni, raionul Drochia, candidatului supleant Eșanu Ion de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1266. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

724 HOTĂRÎRE

cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Pîrîta, raionul Dubăsari

Consiliul sătesc Pîrîta, prin decizia nr. 3/9 din 28 martie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Lapșin Valeriu, ales pe lista Blocului electoral „Forța a treia”. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Pîrîta îi revine candidatului supleant Lapșin Mihail de pe lista Blocului electoral „Forța a treia”, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Dubăsari din 10 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Pîrîta.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Pîrîta, raionul Dubăsari, candidatului supleant Lapșin Mihail de pe lista Blocului electoral „Forța a treia”.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1267. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

725 HOTĂRÎRE

cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul sătesc Caracui, raionul Hîncești

Consiliul sătesc Caracui, prin deciziile nr. 1/12.3 din 15 februarie 2012 și nr. 2/5.2 din 5 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Chirona Vladimir, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova și, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Popușoi Anatolie, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, au devenit vacante două mandate de consilier atribuite formațiunilor nominalizate.

Lista candidaților supleanți ai Partidului Liberal Democrat din Moldova s-a epuizat. După restabilirea șirului descrescător, cel mai mare număr de voturi acordate îl are Partidul Democrat din Moldova și, ca urmare, mandatul de consilier se atribuie partidului respectiv.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatele de consilier

în Consiliul sătesc Caracui le revin candidaților supleanți Negru Valentina și Bunduchi Elena de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 13 iunie 2011. La atribuirea mandatelor s-a ținut cont de declarațiile candidaților supleanți Vizitiu Nicolae, Eșanu Valentina și Horea Andrei de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, prin care aceștia refuză mandatul de consilier.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (9), (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța a două mandate de consilier în Consiliul sătesc Caracui.

2. Se atribuie mandatele de consilier în Consiliul sătesc Caracui, raionul Hîncești, candidaților supleanți Negru

Valentina și Bunduchi Elena de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării,

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1268. Chișinău, 8 mai 2012.

se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

726 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Nemțeni, raionul Hîncești

Consiliul sătesc Nemțeni, prin decizia nr. 02/09 din 20 martie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Șincu Dumitru, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Nemțeni îi revine candidatului supleant Crîvda Vladimir de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 13 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1269. Chișinău, 8 mai 2012.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Nemțeni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Nemțeni, raionul Hîncești, candidatului supleant Crîvda Vladimir de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

727 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Bardar, raionul Ialoveni

Judecătoria raionului Ialoveni, prin hotărârea din 7 martie 2012, a ridicat înainte de termen mandatul consilierului în Consiliul sătesc Bardar, domnul Pisica Oleg, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Bardar îi revine candidatului supleant Tonu Alexandru de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 6 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1270. Chișinău, 8 mai 2012.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Bardar.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Bardar, raionul Ialoveni, candidatului supleant Tonu Alexandru de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

728 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul comunal Sărăteni, raionul Leova

Consiliul comunal Sărăteni, prin decizia nr. 3/10 din 21 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Ciuperca Maria, aleasă pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Sărăteni îi revine candidatului supleant Stanesco Valentina de pe lista Partidului Comuniștilor din

Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Leova din 16 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Sărăteni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Sărăteni, raionul Leova, candidatului supleant Stanesco

Valentina de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1271. Chișinău, 8 mai 2012.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

729

HOTĂRÎRE

**cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul comunal Calarașovca, raionul Ocnița**

Consiliul comunal Calarașovca, prin decizia nr. 2/7 din 16 martie 2012, a declarat vacant mandatul consilierului Iusin Serghei, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Calarașovca îi revine candidatului supleant Cucer Grigori de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Ocnița din 27 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1272. Chișinău, 8 mai 2012.

În temeiul art. 18 alin.(2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Calarașovca.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Calarașovca, raionul Ocnița, candidatului supleant Cucer Grigori de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

730

HOTĂRÎRE

**cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Ignăței, raionul Rezina**

Consiliul sătesc Ignăței, prin decizia nr. 1.7 din 7 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Efremov Gheorghe, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Ignăței îi revine candidatului supleant Torgai Tatiana de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Rezina din 14 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1273. Chișinău, 8 mai 2012.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Ignăței.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Ignăței, raionul Rezina, candidatului supleant Torgai Tatiana de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

731

HOTĂRÎRE

**cu privire la atribuirea unor mandate de consilier
în Consiliul sătesc Cogîlniceni, raionul Rezina**

Consiliul sătesc Cogîlniceni, prin decizia nr. 3/1 din 17 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatele consilierilor: Botnarenco Teodora și Zagorodniuc Valentina, alese pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, au devenit vacante două mandate de consilier atribuite formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatele de consilier în Consiliul sătesc Cogîlniceni le revin următorilor candidați supleanți: Grădinari Eleonora și Parașciuc Margareta de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova,

confirmată prin hotărârea Judecătoriei Rezina din 14 iunie 2011. La atribuirea mandatelor s-a ținut cont de declarația candidatului supleant Grădinaru Tamara de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, prin care aceasta refuză mandatul de consilier.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța a două mandate de consilier în Consiliul sătesc Cogîlniceni.

2. Se atribuie mandatele de consilier în Consiliul sătesc

Cogîlniceni, raionul Rezina, candidaţilor supleanţi: Grădinari Eleonora şi Paraşciuc Margareta de pe lista Partidului Comuniştilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREŞEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1274. Chişinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

732 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Recea, raionul Străşeni

Consiliul sătesc Recea, prin decizia nr.02/08 din 6 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Iovu Grigore, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formaţiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deţine Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Recea îi revine candidatului supleant Vasian Tamara de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Străşeni din 24 iunie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declaraţia candidatului supleant Popşoi Pavel de pe lista Partidului Democrat din Moldova, prin care refuză mandatul de

consilier.

În temeiul art.18 alin. (2) şi 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂŞTE:**

1. Se ia act de vacanţa unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Recea.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Recea, raionul Străşeni, candidatului supleant Vasian Tamara de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREŞEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1275. Chişinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

733 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Țigăneşti, raionul Străşeni

Consiliul sătesc Țigăneşti, prin decizia nr.1/9 din 29 februarie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcţiei, mandatul consilierului Cucirencu Serghei, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formaţiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deţine Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Țigăneşti îi revine candidatului supleant Zinovii Tamara de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Străşeni din 24 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) şi 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂŞTE:**

1. Se ia act de vacanţa unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Țigăneşti.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Țigăneşti, raionul Străşeni, candidatului supleant Zinovii Tamara de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREŞEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1276. Chişinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

734 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unor mandate de consilier
în Consiliul sătesc Glinjeni, raionul Şoldăneşti

Consiliul sătesc Glinjeni, prin deciziile nr. 9/2 din 26 septembrie 2011 şi nr. 3/1 din 28 februarie 2012, a ridicat mandatele consilierilor: Bîrcă Vasile, în legătură cu incompatibilitatea funcţiei, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova şi Volontir Boris, la cerere, ales pe lista Partidului Comuniştilor din Republica Moldova. Astfel, au devenit vacante două mandate de consilier atribuite formaţiunilor nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deţine Comisia Electorală Centrală, mandatele de consilier în Consiliul sătesc Glinjeni le revin următorilor candidaţi

supleanţi: Volontir Valerian de pe lista Partidului Democrat din Moldova şi Turcan Timofei de pe lista Partidului Comuniştilor din Republica Moldova. Listele au fost confirmate prin hotărîrea Judecătoriei Şoldăneşti din 13 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) şi 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂŞTE:**

1. Se ia act de vacanţa a două mandate de consilier în Consiliul sătesc Glinjeni.

2. Se atribuie mandatele de consilier în Consiliul sătesc Glinjeni, raionul Şoldăneşti, candidaţilor supleanţi: Volontir

Valerian de pe lista Partidului Democrat din Moldova și
Turcan Timofei de pe lista Partidului Comuniștilor din
Republica Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1277. Chișinău, 8 mai 2012.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării,
se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale
și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

735 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Olănești, raionul Ștefan Vodă

Consiliul sătesc Olănești, prin decizia nr. 4/4 din 1 iulie
2011, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției,
mandatul consilierului Marcov Petru, ales pe lista Partidului
Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un
mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le
deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier
în Consiliul sătesc Olănești îi revine candidatului supleant
Lutencu Dumitru de pe lista Partidului Liberal Democrat
din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Ștefan
Vodă din 16 iunie 2011.

Totodată, s-a constatat că, deși decizia consiliului local a
fost adoptată la data de 1 iulie 2011, materialele au parvenit
la Comisia Electorală Centrală abia la 12 aprilie curent, fiind
depășit termenul prevăzut de legislație.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1278. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

736 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul municipal Comrat, UTA Găgăuzia

Consiliul municipal Comrat, prin decizia nr. 4/1 din 10
aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea
funcției, mandatul consilierului Croitor Igor, ales pe lista
Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a
devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii
nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le
deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier
în Consiliul municipal Comrat îi revine candidatului supleant
Spatarenco Ivan de pe lista Partidului Comuniștilor din
Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei
Comrat din 25 iunie 2011.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1279. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

737 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul orășenesc Ceadîr-Lunga, UTA Găgăuzia

Consiliul orășenesc Ceadîr-Lunga, prin decizia nr. XIII/1
din 10 februarie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul
consilierului Marinciu Ecaterina, aleasă pe lista Partidului
Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant
un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le
deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier
în Consiliul orășenesc Ceadîr-Lunga îi revine candidatului
supleant Ormanji Veaceslav de pe lista Partidului Comuniș-

tilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea
Judecătoriei Ceadîr-Lunga din 13 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul
electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia
Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în

Consiliul municipal Comrat.
2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul municipal
Comrat, UTA Găgăuzia, candidatului supleant Spatarenco
Ivan de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica
Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării,
se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale
și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

tilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea
Judecătoriei Ceadîr-Lunga din 13 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul
electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia
Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în
Consiliul orășenesc Ceadîr-Lunga.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul orășenesc
Ceadîr-Lunga, UTA Găgăuzia, candidatului supleant Ormanji

Veaceslav de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării,

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1280. Chișinău, 8 mai 2012.

se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

738 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul orășenesc Vulcănești, UTA Găgăuzia

Consiliul orășenesc Vulcănești, prin decizia nr.4/20 din 26 martie 2012, a ridicat, în legătură incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Ivancioglu Mihail, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Vulcănești îi revine candidatului supleant Copușciulu Valeri de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătorei Vulcănești din 8 iunie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declarația candidatului supleant Savastin Mihail de pe lista Partidului Democrat din Moldova, prin care refuză

mandatul de consilier.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Vulcănești.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Vulcănești, UTA Găgăuzia, candidatului supleant Copușciulu Valeri de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1281. Chișinău, 8 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

739 HOTĂRÎRE
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul sătesc Baurci, UTA Găgăuzia

Consiliul sătesc Baurci, prin decizia nr. 8/3.4 din 23 decembrie 2011, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Babumara Andrei, ales pe lista Partidului Politic Partidul Socialiștilor din Republica Moldova „Patria-Родина”. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Baurci îi revine candidatului supleant Calpacci Ivan de pe lista Partidului Politic Partidul Socialiștilor din Republica Moldova „Patria-Родина”, confirmată prin hotărârea Judecătorei Ceadăr-Lunga din 13 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1282. Chișinău, 8 mai 2012.

electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Baurci.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Baurci, UTA Găgăuzia, candidatului supleant Calpacci Ivan de pe lista Partidului Politic Partidul Socialiștilor din Republica Moldova „Patria-Родина”, actualmente Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

740 HOTĂRÎRE
cu privire la modificarea hotărârii nr. 1029 din
9 decembrie 2011 „Cu privire la aprobarea structurii,
efectivului-limită și statului de personal ale Aparatului
Comisiei Electorale Centrale”

În temeiul art. 18 și 23 alin. (1) din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1029 din 9 decembrie 2011 „Cu privire la aprobarea structurii, efectivului-limită și statului de personal ale Aparatului Comisiei Electorale Centrale” se modifică, după cum urmează:

1) Titlul hotărârii va avea următorul conținut: „Cu privire la aprobarea structurii și efectivului-limită ale Comisiei Electorale Centrale”;

2) Punctele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„1. Se aprobă structura Aparatului Comisiei Electorale Centrale, conform anexei nr. 1.

2. Se stabilește efectivul-limită al Comisiei Electorale

Centrale în număr de 40 unități de personal, dintre care 37 funcții publice în cadrul Aparatului și 3 funcții de demnitate publică (președinte, vicepreședinte și secretar CEC).”

3) După punctul 2 se introduce un nou punct, 3, cu următorul cuprins:

„3. Membrii care nu activează permanent nu fac parte din efectivul-limită al Comisiei Electorale Centrale și primesc indemnizații în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) din Codul electoral.”

4) Punctul 3 va deveni punctul 4, iar cifra „3” din conținutul acestuia se înlocuiește cu cifra „2”.

5) Anexa nr.1 va avea următorul cuprins:

**„Structura aparatului
Comisiei Electorale Centrale**

Șef al Aparatului CEC

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1283. Chișinău, 8 mai 2012.

Direcția management alegeri
Direcția gestionarea listelor electorale și tehnologii informaționale

Direcția analiză și documentare

Direcția juridică

Direcția financiar-economică

Serviciul metodologic și rapoarte financiare (*din cadrul Direcției financiar-economice*)

Direcția comunicare, relații publice și mass-media

Serviciul resurse umane

Serviciul audit intern”.

6) Anexa nr. 3 devine anexa nr. 2.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

741 HOTĂRÎRE
cu privire la stabilirea datei turului al doilea de scrutin
pentru alegerea primarului comunei Trifănești, raionul
Florești

La data de 13 mai 2012, au avut loc alegeri noi ale primarului comunei Trifănești, raionul Florești.

Potrivit proceselor-verbale privind rezultatele numărării voturilor la alegerea primarului comunei Trifănești, întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare nr. 66 și nr. 67 și a procesului-verbal privind totalizarea rezultatelor votării la alegerea primarului, întocmit de Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Trifănești nr. 36, în listele electorale de bază și suplimentare au fost incluși 1111 alegători, la votare au participat 583 alegători sau 52,48 la sută, alegerile astfel fiind valabile.

Din cei 6 candidați la funcția de primar înscrși în cursa electorală, nici un candidat nu a întrunit mai mult de jumătate din numărul de voturi valabil exprimate ale alegătorilor care au participat la votare (rezultatele votării sint reflectate în anexă). Totodată, cel mai mare număr de voturi l-au obținut candidații Slimovschi Victor din partea Partidului Liberal Democrat din Moldova, care a întrunit 128 voturi și Gaștoi Zinovia din partea Partidului Democrat din Moldova, cu 123 voturi.

Prin urmare, obținând cel mai mare număr de voturi, acești 2 candidați vor fi incluși în buletinul de vot la al doilea tur de scrutin.

Având în vedere cele expuse mai sus și în temeiul art. 18, 26, 27 (10), 32 și 134 din Codul electoral nr. 1381 – XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală

HOTĂRÂȘTE:

1. Se stabilește data de 27 mai 2012 pentru desfășurarea turului al doilea de scrutin al alegerilor primarului

comunei Trifănești, cu doi candidați, Slimovschi Victor din partea Partidului Liberal Democrat din Moldova și Gaștoi Zinovia din partea Partidului Democrat din Moldova, care au întrunit cel mai mare număr de voturi în primul tur de scrutin, în circumscripția electorală comunală Trifănești nr. 36, raionul Florești.

2. Turul al doilea de scrutin se va desfășura cu participarea în aceeași componentă a organelor electorale (Consiliul electoral de circumscripție electorală comunală Trifănești nr. 36 și birourile electorale ale secțiilor de votare nr. 66 și nr. 67) și pe baza aceluiași liste electorale.

3. Se prelungește termenul degrevării de atribuțiile de la locul de muncă permanent, pentru perioada 15 mai – 28 mai 2012, a doamnei Tcaci Ana, președintele Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Trifănești nr. 36, raionul Florești.

4. Consiliul electoral va prelungi termenul pentru care a fost angajată o persoană în aparatul de lucru responsabilă de evidența mijloacelor financiare alocate și prezentarea raportului financiar asupra gestionării acestora, pentru perioada 15 mai – 28 mai 2012 inclusiv.

5. Pentru perioada 15 mai – 28 mai 2012, inclusiv, consiliul electoral va prelungi termenul degrevării de atribuțiile de la locul de muncă permanent a cite un membru din birourile electorale ale secțiilor de votare nr. 66 și nr. 67.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1284. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

Anexă la Hotărîrea CEC
nr. 1284 din 15 mai 2012**Voturile obținute de candidații la funcția
de primar al comunei Trifănești, raionul Florești**

Nr. d/o	Numele, prenumele candidatului	Denumirea partidului	Voturile valabil exprimate
1.	GAȘÎTOI ZINOVIA	Partidul Democrat din Moldova (PDM)	123
2.	VACARCIUC MIHAIL	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	80
3.	ZOREA VITALIE	Partidul Liberal (PL)	87
4.	SNEGUR DUMITRU	Partidul Acțiunea Democratică (PAD)	115
5.	ZAPLITNÎI GHEORGHE	Partidul Politic „Partidul Popular din Moldova” (PPM)	39
6.	SLIMOVSCI VICTOR	Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)	128

742 HOTĂRÎRE**cu privire la aprobarea Devizului de cheltuieli pentru
organizarea și desfășurarea turului al doilea de scrutin
al alegerilor primarului comunei Trifănești, raionul
Florești**

Avînd în vedere că prin hotărîrea nr. 1284 din 15 mai 2012, a fost stabilită pentru data de 27 mai 2012 desfășurarea turului al doilea de scrutin al alegerilor primarului comunei Trifănești, raionul Florești, și s-a prelungit perioada degrevării de atribuțiile de la locul permanent de muncă a membrilor consiliului electoral al circumscripției electorale comunale și a birourilor electorale ale secțiilor de votare și, în temeiul art. 35 din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Devizul de cheltuieli în sumă de **22 532 lei** pentru organizarea și desfășurarea turului al doilea de scrutin al alegerilor primarului comunei Trifănești, raionul Florești, din 27 mai 2012 (conform anexei).

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1285. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

2. Direcția financiară și audit va întocmi și va prezenta Ministerului Finanțelor planurile de finanțare în vederea finanțării Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Trifănești nr. 36, raionul Florești.

3. După încheierea alegerilor, consiliul electoral va prezenta Comisiei Electorale Centrale un raport asupra gestionării mijloacelor financiare alocate, conform Instrucțiunii privind evidența contabilă a cheltuielilor pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, aprobată prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 90 din 19 aprilie 2011.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Aprobat
prin hotărîrea nr. 1285
din 15 mai 2012

**DEVIZUL DE CHELTUIELI
pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi ale primarului comunei Trifănești, raionul
Florești, din 13 mai 2012**

I. Cheltuieli pentru întreținerea Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Trifănești nr.36, raionul Florești:

Total, inclusiv:	9 948 lei
Art.113.00 „Plata mărfurilor și serviciilor”	9 448 lei
Art.114.01 „Deplasări în interes de serviciu, în interiorul țării”	500 lei

II. Cheltuieli pentru întreținerea a 2 birouri electorale ale secțiilor de votare din comuna Trifănești:

Total, inclusiv:
Art.113.00 „Plata mărfurilor și serviciilor”
Total cheltuieli: 22 532 lei.

12 584 lei
12 584 lei

Iurie CIOCAN,
Președintele
Comisiei Electorale Centrale

Elizaveta OȚEL,
șef Direcție financiară și audit

743 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unor mandate de consilier** **în Consiliul sătesc Drepcăuți, raionul Briceni**

Consiliul sătesc Drepcăuți, prin deciziile nr. 06/11 din 29 februarie 2012 și nr. 08/6 din 11 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Chircu Victor, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova și la cerere, mandatul consilierului Vacarița Marcel, ales pe lista Partidului Liberal. Astfel, au devenit vacante două mandate de consilier atribuite formațiunilor nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatele de consilier în Consiliul sătesc Drepcăuți le revin candidaților supleanți Holodenco Valeriu de pe lista Partidului Democrat din Moldova și Guțu Igor de pe lista Partidului Liberal, listele au fost confirmate prin hotărîrea Judecătoriei Briceni din 16 iunie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declarația dnei Cucolșciov Cristina, candidat supleant pe

lista Partidului Liberal, prin care aceasta refuză mandatul de consilier

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unor mandate de consilier în Consiliul sătesc Drepcăuți.

2. Se atribuie mandatele de consilier în Consiliul sătesc Drepcăuți, raionul Briceni, candidaților supleanți Holodenco Valeriu de pe lista Partidului Democrat din Moldova și Guțu Igor de pe lista Partidului Liberal.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE

Secretar

Nr. 1286. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

744 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul sătesc Peticeni, raionul Călărași**

Consiliul sătesc Peticeni, prin decizia nr.02/10 din 18 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Țurcă Ion, ales pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul sătesc Peticeni îi revine candidatului supleant Pruteanu Vasile de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Călărași din 16 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Peticeni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Peticeni, raionul Călărași, candidatului supleant Pruteanu Vasile de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE

Secretar

Nr. 1287. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

745 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul sătesc Haragiș, raionul Cantemir**

Consiliul sătesc Haragiș, prin decizia nr.02.01-XXVI din 26 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Andoni Dumitru, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier

în Consiliul sătesc Haragiș îi revine candidatului supleant Petrea Valentina de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Cantemir din 20 iunie 2011.

În temeiul art.18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul sătesc Haragiș.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul sătesc Haragiș, raionul Cantemir, candidatului supleant Petrea Valentina de pe lista Partidului Liberal Democrat din

Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1288. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

746 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Cotova, raionul Drochia**

Consiliul comunal Cotova, prin decizia nr. 2/9 din 12 martie 2012, a ridicat mandatul consilierului Berladean Ion, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în legătură cu intrarea în vigoare a sentinței în privința acestuia prin care se interzice de a ocupa funcții de răspundere în instituțiile și organizațiile de stat. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Cotova îi revine candidatului supleant Casico Vasile de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei

Drochia din 15 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Cotova.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Cotova, raionul Drochia, candidatului supleant Casico Vasile de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1289. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

747 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul orășenesc Sîngerei, raionul Sîngerei**

Consiliul orășenesc Sîngerei, prin decizia nr. 3/1 din 27 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Popescu Vasile, ales pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Sîngerei îi revine candidatului supleant Bînzari Ion de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 14 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Sîngerei.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Sîngerei, raionul Sîngerei, candidatului supleant Bînzari Ion de pe lista Partidului Liberal Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1290. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

748 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unor mandate de consilier** **în Consiliul comunal Cubolta, raionul Sîngerei**

Consiliul comunal Cubolta, prin decizia nr. 2/10 din 21 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatele consilierilor Țaranu Gheorghe, ales pe lista Blocului electoral „Forța a treia” și Cudalb Valeriu, ales pe lista Partidului Liberal. Astfel, au devenit vacante două mandate de consilier atribuite formațiunilor nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatele de consilier în Consiliul comunal Cubolta le revin următorilor candidați

supleanți: Mironov Iurie de pe lista Blocului electoral „Forța a treia” și Cojocaru Vladimir de pe lista Partidului Liberal. Listele au fost confirmate prin hotărârea Judecătoriei Sîngerei din 13 iunie 2011. La atribuirea mandatelor s-a ținut cont de declarațiile candidaților supleanți Ciupercă Alexandru și Cojocaru Nicolae de pe lista Partidului Liberal, prin care aceștia refuză mandatele de consilier.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia

Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța a două mandate de consilier în Consiliul comunal Cubolta.

2. Se atribuie mandatele de consilier în Consiliul comunal Cubolta, raionul Sîngerei, candidaților supleanți: Mironov

Iurie de pe lista Blocului electoral „Forța a treia” și Cojocarul Vladimir de pe lista Partidului Liberal.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1291. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

749 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul orășenesc Soroca, raionul Soroca**

Consiliul orășenesc Soroca, prin decizia nr. 14/4 din 26 aprilie 2012, a declarat vacant mandatul consilierului Con Iacob, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Soroca îi revine candidatului supleant Borogan Piotr de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 29 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul orășenesc Soroca.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul orășenesc Soroca, raionul Soroca, candidatului supleant Borogan Piotr de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1292. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

750 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Nimereuca, raionul Soroca**

Consiliul comunal Nimereuca, prin decizia nr. 6.10/1 din 30 martie 2012, a declarat vacant mandatul consilierului Melnic Andrei, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în legătură cu decesul acestuia. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Nimereuca îi revine candidatului supleant Reva Alexandru de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 23 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Nimereuca.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Nimereuca, raionul Soroca, candidatului supleant Reva Alexandru de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1293. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

751 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Pașcani, raionul Hîncești**

Consiliul comunal Pașcani, prin decizia nr. 1/2 din 9 aprilie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Tiron Tatiana, aleasă pe lista Partidului Social Democrat. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Pașcani îi revine candidatului supleant

Rotaru Gheorghe de pe lista Partidului Social Democrat, confirmată prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 13 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Pașcani.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Pașcani, raionul Hîncești, candidatului supleant Rotaru Gheorghe de pe lista Partidului Social Democrat.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1294. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

752 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Secăreni, raionul Hîncești**

Consiliul comunal Secăreni, prin decizia nr. 2/1 din 24 aprilie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Cojocaru Vera, aleasă pe lista Partidului Democrat din Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Secăreni îi revine candidatului supleant Cojocaru Vasile de pe lista Partidului Democrat din Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 13 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Secăreni.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Secăreni, raionul Hîncești, candidatului supleant Cojocaru Vasile de pe lista Partidului Democrat din Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1295. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

753 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Mileștii Mici, raionul Ialoveni**

Consiliul comunal Mileștii Mici, prin decizia nr. 2/10 din 15 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Andronache Aurel, ales pe lista Partidului Liberal. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Mileștii Mici îi revine candidatului supleant Secieru Ghenadie de pe lista Partidului Liberal, confirmată prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Ialoveni din 4 octombrie 2011. La atribuirea mandatului s-a ținut cont de declarația candidatului supleant Gavrilan Ecaterina de pe lista Partidului Liberal, prin care aceasta refuză mandatul

de consilier.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Mileștii Mici.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Mileștii Mici, raionul Ialoveni, candidatului supleant Secieru Ghenadie de pe lista Partidului Liberal.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1296. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

754 HOTĂRÎRE **cu privire la atribuirea unui mandat de consilier** **în Consiliul comunal Tigheci, raionul Leova**

Consiliul comunal Tigheci, prin decizia nr. 1/9 din 6 martie 2012, a ridicat, la cerere, mandatul consilierului Miron Vasile, ales pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Tigheci îi revine candidatului supleant

Mindov Demian de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Leova din 16 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Tigheci.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Tigheci, raionul Leova, candidatului supleant Mindov Demian de pe lista Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1297. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

755 H O T Ă R Î R E
cu privire la atribuirea unui mandat de consilier
în Consiliul comunal Boldurești, raionul Nisporeni

Consiliul comunal Boldurești, prin decizia nr.1/8 din 30 martie 2012, a ridicat, în legătură cu incompatibilitatea funcției, mandatul consilierului Bulicanu Sergiu, ales pe lista Partidului Liberal. Astfel, a devenit vacant un mandat de consilier atribuit formațiunii nominalizate.

În conformitate cu documentele electorale pe care le deține Comisia Electorală Centrală, mandatul de consilier în Consiliul comunal Boldurești îi revine candidatului supleant Boboc Tudor de pe lista Partidului Liberal, confirmată prin hotărîrea Judecătoriei Nisporeni din 21 iunie 2011.

În temeiul art. 18 alin. (2) și 133 alin. (12) din Codul

electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, Comisia Electorală Centrală **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se ia act de vacanța unui mandat de consilier în Consiliul comunal Boldurești.

2. Se atribuie mandatul de consilier în Consiliul comunal Boldurești, raionul Nisporeni, candidatului supleant Boboc Tudor de pe lista Partidului Liberal.

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
COMISIEI ELECTORALE CENTRALE**

Secretar

Nr. 1298. Chișinău, 15 mai 2012.

Iurie CIOCAN

Andrei Volentir

Acte ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului din Republica Moldova**756 DECIZIE**
cu privire la examinarea sesizării
membrului CCA, Corneliu Mihalache

În cadrul ședinței publice a Consiliului Coordonator al Audiovizualului din data de 27 aprilie 2012, în conformitate cu prevederile art. 37, alin. (3), lit. a) și 39, alin. (2) din Codul audiovizualului, membrul CCA, dl Corneliu Mihalache, s-a autosesizat cu privire la nerespectarea de către unele instituții audiovizuale a concepțiilor generale a serviciilor de programe la capitolul producție proprie și autohtonă. În urma confruntării grilelor de emisie ale radiodifuzorilor cu concepțiile generale de programe prezentate de aceștia la Consiliul Coordonator al Audiovizualului, dl Corneliu MIHALACHE a atestat următoarele:

Concepția generală a postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” prevede 33% de producție autohtonă, în realitate, producția autohtonă este constituită din 3 buletine de știri cu reluare și emisiunile „În profunzime” și „Autoexpert”, în total 21 de ore pe săptămână (12,5%). În rest, este retransmis canalul „PRO TV” din România.

Concepția generală a postului de televiziune „SUPER TV” prevede 16% emisie autohtonă, în realitate, avem 0%.

Concepția generală a postului de televiziune „TV Dixi” prevede 30% de producție autohtonă, în realitate, radiodifuzorul produce doar două emisiuni autohtone: „Istории în detalii” (o compilare a emisiunii rusești cu aceeași denumire) și „Dimineața la CTC”, în total 18 ore pe săptămână, ceea ce constituie 11%.

Concepția generală a postului de televiziune „N4” prevede 30% de producție autohtonă, în realitate, emisia autohtonă constituie 45,1 ore (27 %). Mai mult de jumătate din spațiul de emisie autohton îi revine emisiunii umoristice „Una rece, alta caldă”, care este transmisă, în reluare, de

2-3 ori pe zi.

Concepția generală a „EURO-TV CHIȘINĂU” prevede 50 % de producție autohtonă, ceea ce ar însemna o producție autohtonă de 84 de ore. În realitate, EURO TV realizează emisie autohtonă 45, 92 (27,3 %) de ore pe săptămână. Marea majoritate a emisiei autohtone se efectuează în orele nocturne, în rest, se retransmite canalul român „Antena 1”.

Ca urmare a dezbaterilor publice membrii CCA au menționat că este necesar de a efectua o monitorizare tematică a posturilor de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, „Super TV”, „TV Dixi”, „N 4” și „EURO-TV CHIȘINĂU” la capitolul respectării concepției generale a serviciilor de programe.

Reiesind din cele expuse, în urma dezbaterilor publice, în baza prevederilor Codului Audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art. 1. A efectua o monitorizare a posturilor de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, „Super TV”, „TV Dixi”, „N 4” și „EURO-TV CHIȘINĂU” la capitolul respectarea concepției generale a serviciilor de programe.

Art. 2. A iniția o campanie de monitorizare a radiodifuzorilor locali la capitolul respectarea concepțiilor generale a serviciilor de programe.

Art. 3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția Monitorizare.

Art. 4. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI

Secretar

Nr. 60. Chișinău, 27 aprilie 2012.

Marian POCAZNOI

Dorina Curnic

757 DECIZIE
cu privire la examinarea sesizării Consiliului de Presă

Pe data de 7 mai curent, la adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit o sesizare din partea Consiliului de presă, referitoare la plângerea depusă de Mariana Cebotari privind difuzarea de către postul de televiziune „Jurnal TV”, în cadrul buletinului informativ de la ora 19.00 din data de 9 aprilie 2012, a reportajului „S-a spânzurat din cauza mamei?” și plasarea acestuia pe pagina web a postului (<http://www.jurnaltv.md/ro/news/s-a-spânzurat-din-cauza-mamei-352019/#>).

Conform sesizării, în urma ședinței de examinare a Consiliului de Presă cu privire la plângerea Mariane Cebotari împotriva postului de televiziune „Jurnal TV”, s-au constatat derogări de la prevederile pct. 2.1, 2.2, 2.5, 2.12 și 4.1 din Codul deontologic al jurnalistului cu referire la încălcarea principiilor deontologice de acuratețe, prezentare echilibrată și verificare a informației.

Astfel, prin Decizia din 27.04.2012, Consiliul de Presă a cerut postului de televiziune „Jurnal TV” să inițieze o anchetă internă și să pedepsească editorul și reporterul care au admis mediatizarea neprofesionistă a acestui subiect. Prin aceeași Decizie, postului de televiziune „Jurnal TV” i-a fost

recomandat să își ceară scuze în mod public în fața mamei tinerei care s-a sinucis și să pună pe post un material prin care să restabilească demnitatea ei și a fiicei decedate.

Ca urmare a examinării celor relatate în sesizarea înaintată, s-au atestat următoarele:

Materialul relatează despre sinuciderea unei fete de 18 ani din localitatea Bîc. În prezentare se afirmă că motivul este „neînțelegerile cu mama sa”: „O tină de 18 ani s-a spânzurat din cauza unor neînțelegeri cu mama ei”. Autorii reportajului stabilesc o relație de cauzalitate, asupra căreia doar instanța de judecată are putere de decizie. În reportaj sînt difuzate informații în care opiniile sînt prezentate drept fapte, astfel relațiile din familie „s-au înrăutățit” din cauza că fiica ar fi fost însărcinată. Sursele de informare, în temeiul cărora autorii reportajului califică o persoană drept responsabilă de sinucidere, iar situația drept un fapt stabilit și verificat, sînt părerile a trei vecine și informația de pe o rețea de socializare. Astfel se face trimitere la postările făcute de tină în ultimele zile din viață: „O să-mi fie dor de viață”, prin care își explica gestul disperat și vorbea despre certurile frecvente cu mama sa. În cadrul reportajului sînt

prezentate secvențe cu mesajele fetei, care vorbesc de starea ei emoțională. Totodată, a fost plasată și părerea a trei vecine despre această tragedie. Femeile presupun că tinăra și-ar fi pus capăt zilelor din cauza mamei sale, care ar fi aflat că fiica ei ar fi fost însărcinată și că „*Mă-sa își aduce ibovnici... și ea șede afară. - Cum o alunga afară? - Da*” (1 min. 48 sec.). Reporterul menționează că părerea mamei nu poate fi prezentată întrucât „încercările noastre de a discuta cu mama fetei au fost zadarnice”. În reportaj sînt prezentate datele de identitate ale tinerei decedate: fotografia, numele și anul nașterii. La finalul reportajului se menționează că poliția cercetează cazul.

Astfel, conținutul textual și video al reportajului difuzat de către postul de televiziune „Jurnal TV” atestă abateri de la prevederile art. 7 alin. (4), lit. a) și b) din Codul audiovizualului: „*Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît informația care compune știrea să fie veridică și să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri*”, art. 10, alin. (1), care prevede: „*În Republica Moldova, dreptul la informare completă, obiectivă și veridică, dreptul la libera exprimare a opiniilor și dreptul la libera comunicare a informațiilor prin intermediul mijloacelor de radiodifuziune și televiziune sînt garantate de lege*” și alineatul (5) al aceluiași articol din cod: „*Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor*”.

În urma dezbaterilor publice, membrii Consiliului Coordonator al Audiovizualului au menționat că postul de televiziune „Jurnal TV” are datoria morală de a difuza un material prin care să restabilească demnitatea tinerei care s-a sinucis și a mamei acesteia.

Prin Decizia CCA nr. 169 din 09.12.2011, postul de televiziune „Jurnal TV” i-a fost recomandat să difuzeze reportajele astfel încît să nu admită încălcarea normelor în vigoare cu privire la garantarea moralității și asigurarea

protecției minorilor.

Urmare a examinării sesizării, vizionării/audierii și verificării secvențelor corespunzătoare, în temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, Statutului CCA, aprobat prin Hotărîrea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, și a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000, Consiliul Coordonator al Audiovizualului

DECIDE:

Art. 1. A avertiza public întreprinderea “JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru derogări de la prevederile art. 7, alin. (4), lit. a), b) și art. 10, alin. (1) și (5) din Codul audiovizualului, în conformitate cu art. 38, alin. (2), lit. f) și alin. (3), lit. a) din Codul audiovizualului.

Art. 2. A recomanda întreprinderii “JURNAL DE CHIȘINĂU PLUS” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, să își ceară scuze în mod public în fața mamei tinerei care s-a sinucis și să pună pe post un material prin care să restabilească demnitatea ei și a fiicei decedate.

Art. 3. Administratorii postului de televiziune “Jurnal TV” vor prezenta, în termen de 15 zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, un raport despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

Art. 4. În conformitate cu prevederile Deciziei CCA nr. 96 din 17.10.2008, postul de televiziune “Jurnal TV” va comunica publicului motivele și obiectul sancțiunii, în formula legislației în vigoare.

Art. 5. A recomanda radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova difuzarea reportajelor astfel încît să nu admită încălcarea normelor legislative și normative în vigoare cu privire la garantarea moralității și asigurarea protecției minorilor.

Art. 6. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare.

Art. 7. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

**PREȘEDINTELE
CONSILIULUI COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI**

Secretar

Nr. 68. Chișinău, 23 mai 2012.

Marian POCAZNOI

Dorina Curnic

Acte ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat
758 O R D I N

**privind aprobarea formularelor de dări de seamă
afereente dividendelor ce urmează a fi achitate la buget
de către societățile pe acțiuni și defalcărilor din profitul
net al întreprinderilor de stat și municipale**

În scopul executării prevederilor art. 187 al Codului fiscal, art. 4 alin. (9) lit. c²) al Legii nr. 408-XV din 26 iulie 2001 "Pentru punerea în aplicare a titlului V din Codul fiscal", Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 „Privind societățile pe acțiuni”, Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 „Cu privire la întreprinderea de stat”, Hotărârii Guvernului nr. 110 din 23 februarie 2011 „Cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cotă de participare a statului și al întreprinderilor de stat”,

ORDON:

1. A aproba:

1) Formularul tipizat al dării de seamă privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni (Forma DPP 12), conform anexei nr. 1 la prezentul ordin;

2) Instrucțiunea privind modul de completare a dării de seamă privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni, conform anexei nr. 2 la prezentul ordin;

3) Formularul tipizat al dării de seamă privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale (Forma DISM 12), conform anexei nr. 3 la prezentul ordin;

4) Instrucțiunea privind modul de completare a dării de

seamă privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale, conform anexei nr. 4 la prezentul ordin.

2. Dările de seamă prevăzute în subpunctele 1) și 3) ale pct. 1 din prezentul ordin se vor prezenta Inspectoratelor fiscale de stat teritoriale pînă la data de 1 iulie a anului următor anului de gestiune.

3. Întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni cu cotă de proprietate publică vor prezenta dările de seamă cu referință începînd cu perioada fiscală aferentă anului 2012, iar întreprinderile municipale - începînd cu perioada fiscală aferentă anului 2011.

4. A abroga, începînd cu 1 ianuarie 2013, Ordinul IFPS nr. 168 din 02 iunie 2008 „Cu privire la aprobarea formularelor tipizate a dărilor de seamă privind defalcările din profitul net al întreprinderii de stat și dividendelor calculate în funcție de rezultatele activității societății pe acțiuni”.

5. Secția gestionarea documentelor și arhivare va aduce prezentul ordin la cunoștința tuturor Inspectoratelor fiscale de stat teritoriale care, la rîndul lor, vor informa contribuabilii și îi vor asigura cu formulare de dări de seamă.

6. Direcția asistență juridică va asigura publicarea prezentului ordin în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ȘEFUL IFPS

Nr. 417. Chișinău, 12 iunie 2012.

Nicolae PLATON

Anexa nr. 1 la Ordinul IFPS
Приложение № 1 к приказу ГНИ
nr./№ 417 din/от 12 iunie /июня 2012

Forma DPP-12

Codul fiscal al contribuabilului _____
Фискальный код налогоплательщика

Denumirea contribuabilului _____
Наименование налогоплательщика

Codul localității (CUATM) _____
Код административно-территориальной единицы

Inspectoratul fiscal de stat _____
Государственная налоговая инспекция

Pentru mențiunea IFS /
Для отметок ГНИ

Data prezentării dării de seamă _____
Дата представления отчета

Perioada fiscală _____
Налоговый период

Darea de seamă
privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni
ОТЧЕТ

о дивидендах, подлежащих уплате в бюджет акционерными обществами
Data adoptării deciziei de achitare a dividendelor _____ 20 ____
Дата принятия решения о выплате дивидендов

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor Наименование показателей	Indicatorii Показатели
1	2	3
1.	Suma capitalului social Сумма уставного капитала	(lei)/ (лей)
2.	Cota proprietății publice în capitalul social, inclusiv: Доля публичной собственности в уставном капитале всего, в том числе:	(%)
2.1	- a bugetului de stat/ государственного бюджета	(%)
2.2	- a bugetului unității administrativ-teritoriale/бюджета административно-территориальной единицы	(%)

3.	Profitul net/Чистая прибыль	(lei)/(лей)	
4.	Cota-parte din profitul net repartizată la plata dividendelor Доля чистой прибыли, направленная на выплату дивидендов	(%)	
5.	Suma dividendelor aferente cotei-părți a proprietății publice (rînd.5.1 + rînd.5.2), inclusiv: Сумма дивидендов, соответствующих доле публичной собственности (стр. 5.1+ стр. 5.2), в том числе:	(lei) / (лей)	
5.1	- a bugetului de stat (rînd.3 × rînd.4 : 100 × rînd.2.1 : 100): - государственного бюджета (стр.3 × стр.4 : 100 × стр.2.1 : 100)	(lei) / (лей)	
5.2	- a bugetului unității administrativ-teritoriale (rînd.3 × rînd.4 : 100 × rînd.2.2 : 100) - бюджета административно-территориальной единицы (стр.3 × стр.4 : 100 × стр.2.2 : 100)	(lei) / (лей)	
6.	Costul bunurilor îndreptate în contul achitării dividendelor corespunzătoare cotei-părți a proprietății publice (rînd. 6.1+rînd. 6.2), inclusiv: Стоимость имущества, направленного в счёт уплаты дивидендов, соответствующих доле публичной собственности (стр.6.1 +стр.6.2), в том числе:	(lei) (лей)	
6.1	- a bugetului de stat - государственного бюджета	(lei)/(лей)	
6.2	- a bugetului unității administrativ-teritoriale - бюджета административно-территориальной единицы	(lei) (лей)	
7.	Suma dividendelor spre achitare (rînd. 7.1+rînd. 7.2), inclusiv: Сумма дивидендов, подлежащих уплате в бюджет (стр. 7.1+ стр.7.2), в том числе:	(lei)/(лей)	
7.1	- la bugetul de stat (rînd. 5.1-rînd. 6.1) - в государственный бюджет (стр. 5.1 – стр.6.1)	(lei) (лей)	
7.2	- la bugetul unității administrativ-teritoriale (rînd 5.2-rînd 6.2) - в бюджет административно-территориальной единицы (стр. 5.2 – стр. 6.2)	(lei) (лей)	

Suma de control

Контрольная сумма (suma rînd. 7 /сумма стр.7)

Ne asumăm răspunderea prevăzută de legislație în caz de prezentare de date și informații false sau eronate./ Несем ответственность, предусмотренную законодательством, в случае представления ложной и недостоверной информации.

Conducătorul

Руководитель

L.Ș. M.II.

Contabilul-șef

Главный бухгалтер

Anexa nr. 2
la Ordinul IFPS
nr. 417 din 12 iunie 2012

INSTRUCȚIUNE

**privind modul de completare a dării de seamă
privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni
(Forma DPP 12)**

1. La completarea dării de seamă pe formularul tipizat contribuabilul, în mod obligatoriu, trebuie să indice:

- 1) codul fiscal al contribuabilului;
- 2) denumirea contribuabilului;
- 3) codul localității (CUATM) a întreprinderii de bază – cod unic de identificare (4 semne) conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM) aprobat prin Hotărîrea Departamentului „Moldova-Standard” nr.1398-ST din 03.09.2003;
- 4) Inspectoratul fiscal de stat teritorial în raza căruia este înregistrată întreprinderea de bază;
- 5) data prezentării dării de seamă (data prezentării Inspectoratului fiscal de stat teritorial);
- 6) perioada fiscală - darea de seamă privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni este anuală și se prezintă Inspectoratelor fiscale de stat teritoriale pînă la 1 iulie a anului următor anului de gestiune. Perioada fiscală se completează cu un cod, care are următoarea structură: P/AAAA (unde P – este codul perioadei fiscale care obține valoarea A; AAAA – anul. Spre exemplu, pentru anul 2012 codul perioadei fiscale va avea următoarea structură – A/2012);
- 7) data adoptării deciziei de achitare a dividendelor;
- 8) suma de control (se indică în lei). Suma de control urmează să coincidă cu suma indicată în rîndul 7;
- 9) semnătura autenticată prin ștampilă, a persoanelor responsabile – conducătorul și contabilul-șef – ale contribuabilului.

2. În tabela dării de seamă privind dividendele ce

urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni (forma DPP 12) se indică:

- 1) în r.1 – suma capitalului social (se indică în lei);
- 2) în r.2 – cota proprietății publice în capitalul social (se indică în procente);
- 3) în r. 2.1 – cota-parte a statului în societatea pe acțiuni (se indică în procente);
- 4) în r. 2.2 – cota-parte a unității administrativ-teritoriale în societatea pe acțiuni (se indică în procente);
- 5) în r. 3 – profitul net al întreprinderii pentru anul de gestiune (se indică în lei);
- 6) în r. 4 – cota-parte din profitul net repartizată la plata dividendelor (se indică în procente);
- 7) în r. 5 – suma dividendelor aferente cotei-părți a proprietății publice (se indică în lei);
- 8) în r. 5.1 – suma dividendelor aferente cotei statului în societatea pe acțiuni (se indică în lei);
- 9) în r. 5.2 - suma dividendelor aferente cotei unității administrativ-teritoriale în societatea pe acțiuni (se indică în lei);
- 10) în r. 6 – costul bunurilor îndreptate în contul achitării dividendelor corespunzătoare cotei-părți a proprietății publice (se indică în lei);
- 11) în. r. 6.1 - costul bunurilor îndreptate în contul achitării dividendelor corespunzătoare cotei-părți a statului (se indică în lei);
- 12) în. r. 6.2 - costul bunurilor îndreptate în contul achitării dividendelor corespunzătoare cotei-părți a unității administrativ-teritoriale (se indică în lei);
- 13) în r. 7 – suma dividendelor spre achitare total la

bugetul public (se indică în lei);

14) în r. 7.1 – suma dividendelor spre achitare la bugetul de stat (se indică în lei);

15) în r. 7.2 – suma dividendelor spre achitare la bugetul unității administrativ-teritoriale (se indică în lei).

Notă: Rîndurile 6, 6.1 și 6.2 se completează doar în

cazurile în care societatea pe acțiuni, în temeiul actului normativ corespunzător, achită cu bunuri în contul stingerii obligației privind dividendele aferente cotei-părți a proprietății publice. În darea de seamă se indică valoarea acestor bunuri.

Апеха nr. 3 la Ordinul IFPS
 Приложение № 3 к приказу ГТНН
 nr./№ 417 din/от 12 iunie /июня 2012

Forma DISM-12

Codul fiscal al contribuabilului _____
 Фискальный код налогоплательщика

Denumirea contribuabilului _____
 Наименование налогоплательщика

Codul localității (CUATM) _____
 Код административно-территориальной единицы

Inspectoratul fiscal de stat _____
 Государственная налоговая инспекция

Pentru mențiunea IFS /
 Для отметок ГНИ

Data prezentării dării de seamă _____
 Дата представления отчета

Perioada fiscală _____
 Налоговый период

**Darea de seamă
 privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale**

ОТЧЕТ

об отчислениях от чистой прибыли государственных и муниципальных предприятий

Data adoptării deciziei privind defalcarea unei părți din profitul net la buget “ _____ ” _____ 20 ____
 Дата принятия решения об отчислении части чистой прибыли в бюджет

întreprindere de stat/ государственное предприятие ☐

întreprindere municipală/ муниципальное предприятие ☐

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor Наименование показателей	Indicatorii Показатели
1	2	3
1.	Profitul net Чистая прибыль	(lei) (лей)
2.	Cota-parte din profitul net repartizată la defalcări în bugetul de stat/municipal Доля чистой прибыли направленная на отчисление в государственный/ муниципальный бюджет	(%)
3.	Costul bunurilor îndreptate în contul defalcărilor unei părți din profitul net, ce urmează a fi achitate la bugetul de stat/municipal Стоимость имущества, направленного в счёт отчислений от чистой прибыли, подлежащих перечислению в государственный/ муниципальный бюджет	(lei) (лей)
4.	Suma defalcărilor din profitul net, ce urmează a fi achitată la bugetul de stat/municipal ((rînd.1 × rînd. 2 : 100) - rînd. 3) Сумма отчислений от чистой прибыли, подлежащих уплате в государственный/ муниципальный бюджет ((стр.1 × стр.2 : 100)- стр. 3)	(lei) (лей)

Suma de control _____
 Контрольная сумма (suma rînd. 4 /сумма стр.4)

Ne asumăm răspunderea prevăzută de legislație în caz de prezentare de date și informații false sau eronate./Несем ответственность, предусмотренную законодательством, в случае представления ложной и недостоверной информации.

Conducătorul _____
 Руководитель

Contabilul-șef _____
 Главный бухгалтер

L.Ș. M.П

Anexa nr. 4
la Ordinul IFPS
nr. 417 din 12 iunie 2012

INSTRUCȚIUNE**privind modul de completare a dării de seamă****privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale (Forma DISM 12)****1. La completarea dării de seamă pe formularul tipizat contribuabilul, în mod obligatoriu, trebuie să indice:**

- 1) codul fiscal al contribuabilului;
- 2) denumirea contribuabilului;
- 3) codul localității (CUATM) a întreprinderii de bază – cod unic de identificare (4 semne) conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM) aprobat prin Hotărârea Departamentului „Moldova-Standard” nr.1398-ST din 03.09.2003;
- 4) Inspectoratul fiscal de stat teritorial în raza căruia este înregistrată întreprinderea de bază;
- 5) data prezentării dării de seamă (data prezentării Inspectoratului fiscal de stat teritorial);
- 6) perioada fiscală - darea de seamă privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale este anuală și se prezintă Inspectoratelor fiscale de stat teritoriale până la 1 iulie a anului următor anului de gestiune. Perioada fiscală se completează cu un cod, care are următoarea structură: P/AAAA (unde P – este codul perioadei fiscale care obține valoarea A; AAAA – anul. Spre exemplu, pentru anul 2011 codul perioadei fiscale va avea următoarea structură – A/2011);
- 7) data adoptării deciziei privind defalcarea unei părți din profitul net la buget;
- 8) forma organizatorico-juridică de activitate a contribuabilului.

bilului. În cazul întreprinderii de stat se bifează prima celulă, iar în cazul întreprinderii municipale – a doua celulă;

9) suma de control (se indică în lei). Suma de control urmează să coincidă cu suma indicată în rândul 4;

10) semnătura autenticată prin ștampilă, a persoanelor responsabile – conducătorul și contabilul-șef – ale contribuabilului.

2. În tabela dării de seamă privind dividendele ce urmează a fi achitate la buget de către societățile pe acțiuni (forma DISM 12) se indică:

1) în r.1 - profitul net al întreprinderii pentru anul de gestiune (se indică în lei);

2) în r. 2 – cota-parte din profitul net repartizată la defalcări în bugetul de stat/municipal (se indică în procente);

3) în r. 3 – costul bunurilor îndreptate în contul defalcărilor unei părți din profitul net, ce urmează a fi achitate la bugetul de stat/municipal (se indică în lei);

4) în r. 4 - suma defalcărilor din profitul net ce urmează a fi achitată la bugetul de stat/municipal (se indică în lei).

Notă: Rîndul 3 se completează doar în cazurile în care întreprinderea de stat/municipală, în temeiul actului normativ corespunzător, achită cu bunuri în contul stingerii obligației privind defalcările aferente cotei-părți a proprietății publice. În darea de seamă se indică valoarea acestor bunuri.

Acte ale Băncii Naționale a Moldovei
759 HOTĂRÎRE
**cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată
și în scop numismatic a unor monede comemorative**

În temeiul art. 57 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova nr. 249-XIV din 24 decembrie 1998 „Privind emiterea în circulație a unor monede jubiliare și comemorative” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.1-2, art.6), Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 153 din 12 martie 2012 „Cu privire la emiterea monedelor comemorative” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 49-52, art.182), Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se pun în circulație, la data de 21 iunie 2012, ca mijloc de plată și în scop numismatic șase monede comemorative, conform Anexei, cu următoarele tematici:

1) Seria „Personalități”

555 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și Sfânt;

2) Seria „Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din mun. Chișinău”

Ion Creangă;

3) Seria „Sărbătorile, cultura, tradițiile Moldovei”

Sânzienele;

4) Seria „Sport”

Jocurile Olimpice de vară — 2012.

2. Comercializarea monedelor comemorative se va efectua prin intermediul Băncii Naționale a Moldovei și băncilor licențiate.

3. Băncile licențiate stabilesc independent prețul de vânzare al monedelor comemorative, care nu va depăși cu trei la sută prețul stabilit de Banca Națională a Moldovei.

4. Monedele comemorative sînt acceptate ca mijloc de plată în economia națională, la valoarea lor nominală.

5. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Dorin DRĂGUȚANU

Nr. 131. Chișinău, 13 iunie 2012.

Anexă
la Hotărîrea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.131 din 13 iunie 2012

CARACTERISTICILE MONEDELOR COMEMORATIVE

Tematica monedei	Elemente de design	Imaginea monedei	Valoarea nominală (lei)	Metal	Compoziție	Calitate	Greutate (gr)	Diametru (mm)	Margine	Formă	Tiraj (ex.)
Seria „Personalități”											
555 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și Sfânt	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „100 LEI”; urmînd circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”.		100	Aur	999,9/1000	proof	15,5	28	zimțată	rotundă	1000
	Revers: în plan central - efigia lui Ștefan cel Mare și Sfânt; în partea stînga - inscripția „555 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și Sfânt”.										

555 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și Sfânt	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „50 LEI”; urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”. Revers: în plan central - efigia lui Ștefan cel Mare și Sfânt; în partea stângă - inscripția „555 de ani de la urcarea pe tron a lui Ștefan cel Mare și Sfânt”.	 	50	Argint	999/1000	proof	13,0	28	zimțată	rotundă	2000
Seria „Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din mun. Chișinău”											
Ion Creangă	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „100 LEI”; urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”. Revers: în plan central - efigia lui Ion Creangă și anii de viață „1837-1889”; din partea dreaptă, urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „ION CREANGĂ”.	 	100	Aur	999,9/1000	proof	7,8	24	zimțată	rotundă	1000
Ion Creangă	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „50 LEI”; urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”. Revers: în plan central - efigia lui Ion Creangă și anii de viață „1837-1889”; din partea dreaptă, urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „ION CREANGĂ”.	 	50	Argint	999/1000	proof	13,0	28	zimțată	rotundă	2000
Seria „Sărbătorile, cultura, tradițiile Moldovei”											
Sânzienele	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „50 LEI”; urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”. Revers: în plan central - imaginea unei tinere care poartă pe cap o coroană împletită din spice de grâu; în partea de sus, urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „SÂNZIENELE”.	 	50	Argint	999/1000	proof	16,5	30	zimțată	rotundă	2000
Seria „Sport”											
Jocurile Olimpice de vară - 2012	Avers: în plan central - Stema Republicii Moldova; în partea de sus - anul emisiunii „2012”; în partea de jos - inscripția „50 LEI”; urmând circumferința monedei, cu majuscule este gravată inscripția „REPUBLICA MOLDOVA”. Revers: în plan central - imaginea unui alergător la finis; urmând circumferința monedei, cu majuscule sunt gravate inscripțiile „JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ - LONDRA - 2012”, „CITIUS, ALTIUS, FORTIUS”.	 	50	Argint	999/1000	proof	16,5	30	zimțată	rotundă	1000

RECTIFICARE

În punctul 17 al Regulamentului de activitate al Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 189 din 19 aprilie 2012, publicat în revista „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” nr. 104-108 din 1 iunie 2012, cifra „15” se substituie cu cifra „16”.